

Parc de Salut MAR

Barcelona 2009

Memòria tècnica

Edició

Consorci Mar Parc Salut Barcelona
Pg. Marítim, 25-29
08003 Barcelona
Tel. 93 248 30 00
Fax 93 248 32 54
www.parcdesalutmar.cat

Equip de coordinació editorial

Míriam Caracuel
Francesc Cots
Verònica Domínguez
Rosa Manaut
Maribel Pérez
Marta Riu

Realització

Hores extraordinàries

Disseny gràfic original

Lluïsa Cobos

Desembre de 2010

Índex

Presentacions	4
Àrea d'influència	7
Activitat assistencial	11
Oferta de serveis assistencials del Parc de Salut MAR de Barcelona	13
Valoració global de l'activitat assistencial	15
Activitat per serveis	
Atenció mèdica	23
Atenció oncològica	49
Atenció als malalts crítics	57
Atenció quirúrgica	63
Atenció maternoinfantil	78
Rehabilitació	85
Institut d'Atenció Psiquiàtrica: salut mental i toxicomanies (IAPS)	87
Atenció urgent	90
Institut d'Atenció Geriàtrica i Sociosanitària (IAGS)	91
Serveis de suport	93
Qualitat	107
Comissions i comitès de qualitat	109
Atenció a l'Usuari i Comunicació	123
Docència	125
Recerca	129
Programa de recerca en càncer	132
Programa de recerca en processos inflamatoris i cardiovasculars	148
Programa de recerca en neuropsicofarmacologia	167
Programa de recerca en informàtica biomèdica	180
Programa de recerca d'epidemiologia i salut pública	184
Recursos humans	201
Compte de resultats	205
Inversions	209
Resum per centres	213
Hospital del Mar - Hospital de l'Esperança - Centre Fòrum	215
Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM)	216
Unitat Docent (UDIMAS)	217
Escola Universitària d'Infermeria	218
Escola Bonanova de Formació Professional Sanitària	218
Glossari	219

Una organització històrica, avui renovada

Aquest any em plau especialment poder encapçalar amb unes paraules la memòria de 2009 d'aquesta institució que representa tant per a la ciutat de Barcelona.

Durant el darrer any s'ha fet realitat la constitució del Consorci Parc de Salut MAR de Barcelona en substitució de l'Institut Municipal d'Assistència Sanitària, creat ja fa 27 anys, i aquesta renovació, encapçalada per la Generalitat i amb una àmplia representació de l'Ajuntament, ha constituït una nova fita en el foment de polítiques empresarials emprenedors en el sector sanitari.

A més a més, aquest Consorci lidera l'atenció a la salut no solament en la seva àrea d'influència més immediata del litoral de Barcelona, sinó que també exerceix un nou lideratge amb projectes més ambiciosos i transversals que li atorguen més presència a la ciutat, però sobretot a l'entorn metropolità immediat. D'aquesta manera, a l'àmplia oferta de la seva cartera de serveis s'ha sumat l'augment de l'atenció a la salut mental, alhora que esdevenen una realitat noves aliances estratègiques en recerca, docència i tecnologia amb altres centres i amb les universitats.

El resultat de tot plegat és la creació d'un nou pol assistencial i científic, referent de salut no tan sols en l'àmbit comunitari més proper, Ciutat Vella i el litoral barceloní, sinó a escala global, perquè constitueix un veritable exemple del lideratge que Catalunya vol exercir en innovació sanitària.

Per això tampoc no renunciarem a l'adequació i millora de l'Hospital del Mar. Malgrat les dificultats del moment i la imposta, però necessària, contenció de la despesa pública a què ens hem d'atenir, l'ampliació del principal dispositiu assistencial de la institució és una necessitat irrenunciable per a una societat que es vol més saludable i més solidària. Per tant, potser les obres no es podran dur a terme amb la celeritat prevista, però ja no hi ha marxa enrere i els resultats tindran un impacte molt favorable en la qualitat de vida de les persones.

Finalment, vull mostrar el meu reconeixement al conjunt de professionals que formen part del Consorci Parc de Salut MAR pel seu esforç i la seva dedicació per mantenir en tot moment el gran nivell de qualitat assistencial, i agrair-los a tots l'aposta pel nou projecte d'aquesta històrica però renovada organització.

Marina Geli i Fàbregas

Consellera de Salut de la Generalitat de Catalunya

El futur que fem cada dia al Parc de Salut MAR

A poc a poc es va fent realitat el canvi que ens ha de portar cap a una organització assistencial totalment renovada, plenament capacitada per respondre als reptes sanitaris i socials del segle XXI. L'IMAS, nascut al començament dels anys vuitanta, dóna pas al Parc de Salut MAR de Barcelona. L'IMAS ha significat el compromís de l'Administració municipal amb un model sanitari que demanava la integració de tots els recursos existents per constituir una xarxa de salut al servei dels ciutadans i ciutadanes.

Els projectes que avui tenim sobre la taula ja no són només per crear un model d'organització futur, són ben bé la confirmació que l'estem constraint i que, d'altra banda, no ens hem quedat estancats respecte de les grans organitzacions de salut del nostre país, cada vegada més integrades i amb una oferta més completa.

Les col·laboracions i els serveis mancomunats amb altres hospitals com el Germans Trias i Pujol, Sant Pau, el Clínic o la Mútua de Terrassa ens mostren el camí d'una cooperació més gran entre centres, imprescindible per poder oferir uns serveis d'alt nivell. També la coordinació amb els sistemes d'informació dels centres de l'ICS i del PAMEM a la ciutat facilita la integració de la xarxa de salut. D'altra banda, la incorporació a la gestió del Centre Dr. Emili Mira de salut mental és el reconeixement a la nostra destacada aportació en aquest àmbit, igual que la participació en la gestió de nous equipaments a les casernes de Sant Andreu. Com a centre terciari, volem excel·lir en l'especialització per donar resposta a processos d'alta complexitat. La integració assistencial i de recerca, com també la multidisciplinarietat dels equips, estan al darrere de noves unitats com la d'epilèpsia i la d'hipertensió pulmonar.

La inauguració del Campus Universitari MAR ha estat una de les fites d'aquest any. Més de mil estudiants de Medicina, Biologia i Infermeria ens parlen del seu potencial. L'orientació a l'especialització, i la recerca i la docència integrades en l'assistència, no ens fan oblidar que també som uns centres comunitaris, amb serveis de molta proximitat, i que mantenim una gran implicació social, com ho mostren la transparència i la comunicació per què apostem. Sense oblidar la vinculació internacional que, en un camp com el nostre, és imprescindible tant en el vessant de l'assistència com en el de la recerca i la formació; l'accord amb la Universitat Johns Hopkins per portar a terme un programa de formació conjunt a la ciutat de Barcelona va en aquest sentit.

Vull que les últimes paraules d'aquest repàs al 2009 siguin per als professionals, en qui se suporta tot l'esforç de canvi del nou Parc de Salut MAR en un escenari de crisi econòmica. Malgrat aquest entorn, el desenvolupament professional i els projectes de qualitat i recerca que impulsen es mantenen i fins i tot s'incrementen. En aquests moments cal incidir en el seu reconeixement i la seva implicació, i resultats com els de l'enquesta als professionals "Tinc la paraula" han d'orientar el sentit de les millores que hem d'emprendre.

Jaume Raventós

Conseller delegat del Parc de Salut MAR de Barcelona

Àrea d'influència

Distribució geogràfica de les altes del Parc de Salut MAR de Barcelona, 2008 i 2009

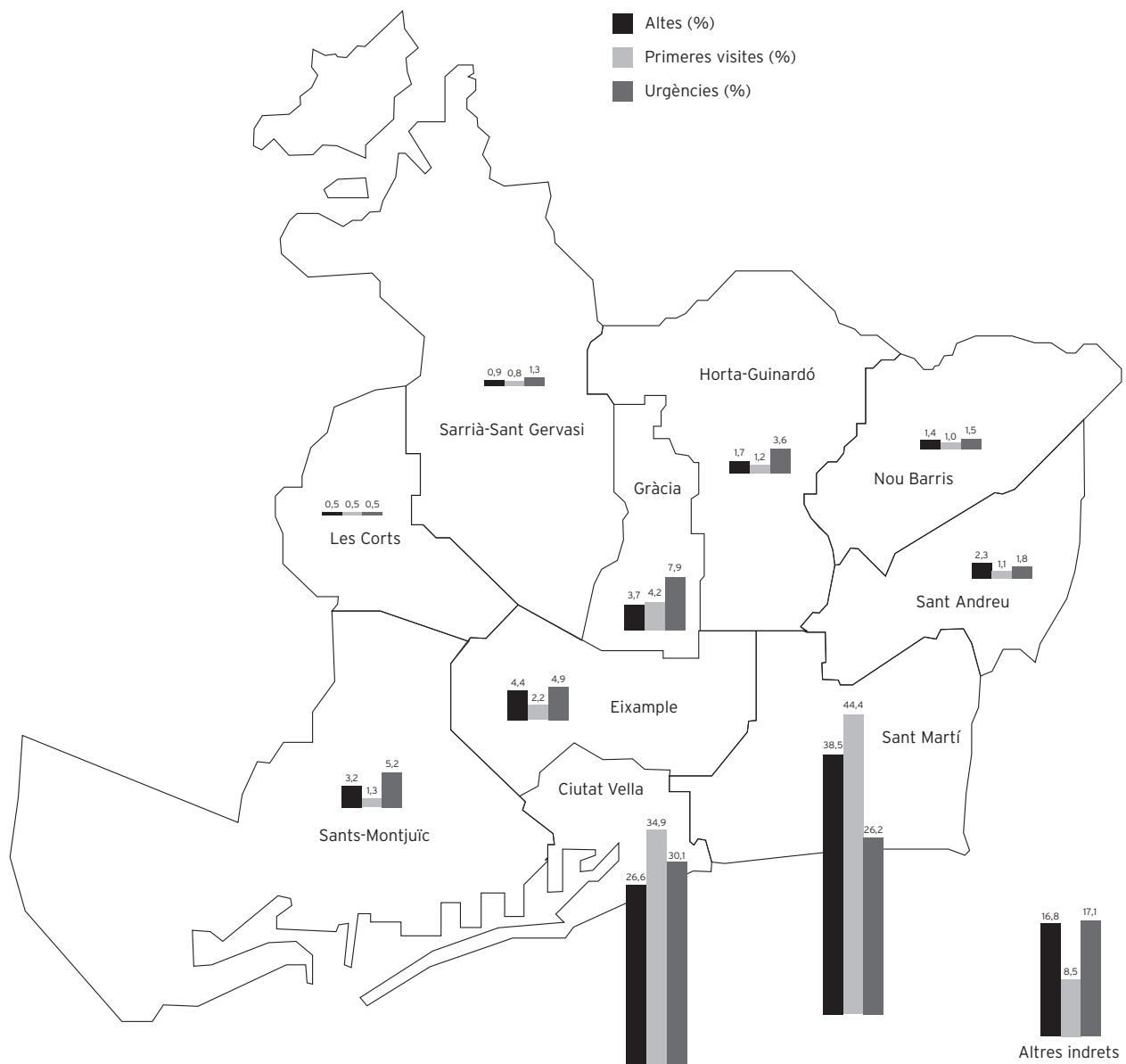
Districtes	2008	%	2009	%
Ciutat Vella	8.529	26,2	8.632	26,6
Eixample	1.468	4,5	1.430	4,4
Sants-Montjuïc	1.035	3,2	1.053	3,2
Les Corts	209	0,6	161	0,5
Sarrià-Sant Gervasi	421	1,3	296	0,9
Gràcia	1.306	4,0	1.187	3,7
Horta-Guinardó	626	1,9	564	1,7
Nou Barris	497	1,5	445	1,4
Sant Andreu	894	2,7	732	2,3
Sant Martí	12.258	37,7	12.494	38,5
Altres indrets	5.287	16,3	5.460	16,8
Total	32.530	100,0	32.454	100,0

Distribució geogràfica de les urgències del Parc de Salut MAR de Barcelona, 2008 i 2009

Districtes	2008	%	2009	%
Ciutat Vella	48.080	30,8	46.696	30,1
Eixample	7.585	4,9	7.566	4,9
Sants-Montjuïc	8.238	5,3	8.084	5,2
Les Corts	774	0,5	749	0,5
Sarrià-Sant Gervasi	2.087	1,3	2.036	1,3
Gràcia	12.626	8,1	12.214	7,9
Horta-Guinardó	5.768	3,7	5.538	3,6
Nou Barris	2.691	1,7	2.385	1,5
Sant Andreu	2.845	1,8	2.794	1,8
Sant Martí	39.064	25,0	40.562	26,2
Altres indrets	26.227	16,8	26.473	17,1
Total	155.985	100,0	155.097	100,0

Distribució geogràfica de les primeres visites del Parc de Salut MAR de Barcelona, 2008 i 2009

Districtes	2008	%	2009	%
Ciutat Vella	42.453	34,4	42.835	34,9
Eixample	2.642	2,1	2.673	2,2
Sants-Montjuïc	1.589	1,3	1.597	1,3
Les Corts	542	0,4	580	0,5
Sarrià-Sant Gervasi	1.062	0,9	999	0,8
Gràcia	3.215	2,6	5.093	4,2
Horta-Guinardó	1.567	1,3	1.428	1,2
Nou Barris	1.252	1,0	1.234	1,0
Sant Andreu	1.243	1,0	1.348	1,1
Sant Martí	56.414	45,6	54.383	44,4
Altres indrets	11.602	9,4	10.443	8,5
Total	123.582	100,0	122.613	100,0

Activitat assistencial

Oferta de serveis assistencials del Parc de Salut MAR de Barcelona

Atenció mèdica

Medicina interna i infecciosa	Hospital del Mar
Endocrinologia	Hospital del Mar
Neurologia i neurofisiologia	Hospital del Mar
Nefrologia	Hospital del Mar
Dermatologia	Hospital del Mar
Cardiologia i unitat coronària	Hospital del Mar
Digestologia	Hospital del Mar
Pneumologia	Hospital del Mar
Reumatologia	Hospital del Mar
Geriatria d'aguts	Hospital del Mar
Hospitalització a domicili	Hospital del Mar

Atenció oncològica

Hematologia	Hospital del Mar
Oncologia	Hospital del Mar
Oncologia radioteràpica	Hospital de l'Esperança
Programa de Prevenció del Càncer de Mama i Colorectal	Hospital del Mar

Atenció als malalts crítics

Medicina intensiva	Hospital del Mar
Anestesiologia, reanimació i terapèutica del dolor	Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança

Atenció quirúrgica

Cirurgia general	Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança
Cirurgia maxil·lofacial	Hospital del Mar
Cirurgia ortopèdica i traumatologia	Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança
Cirurgia plàstica	Hospital del Mar
Cirurgia toràcica	Hospital del Mar
Angiologia i cirurgia vascular	Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança
Neurocirurgia	Hospital del Mar
Oftalmologia	Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança
Otorinolaringologia	Hospital del Mar
Urologia	Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança

Atenció maternoinfantil

Pediatria	Hospital del Mar
Obstetrícia i ginecologia	Hospital del Mar
Neonatologia	Hospital del Mar
Programa d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (PASSIR)	Districtes de Ciutat Vella i Sant Martí

Rehabilitació

Medicina física i rehabilitació	Hospital de l'Esperança
---------------------------------	-------------------------

Psiquiatria i salut mental

Psiquiatria
 Centre de salut mental d'adults
 Rehabilitació comunitària d'adults
 Hospital de dia d'adults
 Centre de dia d'adults
 Centre de salut mental infantil i juvenil
 Centre d'atenció i seguiment d'addiccions
 Addiccions

Hospital del Mar Centre Fòrum⁽²⁾ i Centre Dr. Emili Mira⁽²⁾
 Districte de Sant Martí i la Mina, i Sta. Coloma de Gramenet
 Sta. Coloma de Gramenet
 Centre Dr. Emili Mira
 Sta. Coloma de Gramenet
 Districtes de Ciutat Vella i Sant Martí i la Mina
 Districtes de Ciutat Vella i Sant Martí
 Hospital del Mar, Centre Fòrum i Centre Dr. Emili Mira

Atenció urgent

Urgències

Hospital del Mar, Hospital de l'Esperança, Centre Fòrum,
 Centre Peracamps i Centre Dr. Emili Mira

Atenció sociosanitària

Llarga Estada
 Convalescència
 Cures pal·liatives
 Subaguts
 UFISS⁽¹⁾ de Geriatria
 UFISS de Cures Pal·liatives
 UFISS de Demències
 PADES⁽¹⁾

Hospital de l'Esperança, Centre Fòrum i Centre Dr. Emili Mira
 Hospital de l'Esperança, Centre Fòrum i Centre Dr. Emili Mira
 Hospital de l'Esperança
 Hospital de l'Esperança
 Hospital del Mar
 Hospital del Mar
 Centre Dr. Emili Mira
 Centre Fòrum

Serveis de suport

Patologia
 Anàlisis clíniques⁽³⁾
 Diagnòstic per la Imatge (IDIMAS)⁽⁴⁾
 Farmàcia
 Transfusió
 Servei d'Epidemiologia i Avaluació

Hospital del Mar
 Hospital del Mar, Hospital de l'Esperança i Centre Fòrum
 Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança
 Hospital del Mar, Hospital de l'Esperança i Centre Fòrum
 Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança
 Parc de Salut MAR

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

(2) Únicament es proporciona atenció a aguts.

(3) Activitat realitzada pel Laboratori de Referència de Catalunya, empresa participada majoritàriament pel Parc de Salut MAR.

(4) L'activitat de ressonàncies magnètiques i medicina nuclear la realitza CRC-Mar, empresa participada pel Parc de Salut MAR.

Valoració global de l'activitat assistencial

Resum de l'activitat per serveis. Activitat d'hospitalització, 2009

	Altes externes ⁽¹⁾	Estades	Estada mitjana dels pacients ingressats	% CMA	% d'ingressos urgents
Cardiologia ⁽²⁾	1.586	9.528	8,0		63,2
Dermatologia	132	179	10,5		
Digestiu	1.108	10.011	9,1		71,1
Endocrinologia	131	994	7,6		59,4
Medicina interna i infecciosa	1.260	16.093	12,8		90,4
Nefrologia	459	4.578	10,0		72,3
Neurologia	480	4.153	8,7		95,5
Pneumologia	857	9.073	10,6		89,3
Reumatologia	127	755	6,0		9,8
Hematologia	267	3.092	11,6		45,1
Oncologia	699	7.824	11,2		57,0
Medicina intensiva ⁽³⁾	117	1.697	11,2		
Cirurgia general	3.126	17.567	7,2	22,2	41,8
Cirurgia ortopèdica i traumatologia	2.551	12.851	8,2	38,7	43,2
Cirurgia vascular	880	4.781	5,7	5,1	20,6
Neurocirurgia	334	3.448	12,4	17,1	37,1
Oftalmologia	3.997	176	1,2	96,5	12,4
Otorinolaringologia	444	724	5,0	67,1	8,2
Urologia	1.823	3.696	4,3	52,6	24,9
Obstetrícia i ginecologia	2.289	7.113	3,3	6,2	77,9
Pediatria	2.169	6.663	3,3	7,0	41,8
Reabilitació	1.299	15.006	11,6		
Psiquiatria	1.246	28.872	23,2		88,6
Toxicomanies	96	1.267	13,2		
Unitat de suport a les urgències mèdiques (USUM)	362	1.711	4,7		
Geriatría d'aguts (UGA)	863	10.678	12,4		
Convalescència	435	21.743	50,0		
Cures paliatives	330	5.211	15,8		
Llarga estada	177	72.031			
Subaguts	189	2.644	14,0		
Total⁽⁴⁾⁽⁵⁾⁽⁶⁾	32.454	287.750	9,0	43,8	

(1) Inclouen l'activitat de cirurgia major ambulàtòria.

(2) Els pacients de la Unitat Coronària no computen per a l'estada mitjana de les altes del servei.

(3) Estada mitjana del període.

(4) El total inclou l'activitat no detallada per servei.

(5) L'índex de substitució de CMA total s'ha fet a partir del total d'altes dels serveis quirúrgics.

(6) Ingressats, no inclou llarga durada.

Resum de l'activitat per serveis. Activitat ambulàtoria, 2009

	Primeres visites	Visites successives	Índex de retorn	Hospital de dia
Cardiologia ⁽¹⁾	4.288	15.389	3,59	1.169
Dermatologia	10.904	20.576	1,89	
Digestiu ⁽¹⁾	3.781	13.075	3,46	2.357
Endocrinologia ⁽¹⁾	2.678	11.313	4,22	1.292
Medicina interna	1.673	9.940	5,94	1.214
Nefrologia	739	9.952	13,47	
Neurologia	3.395	10.734	3,16	602
Pneumologia ⁽¹⁾	2.437	9.471	3,89	1.590
Reumatologia ⁽¹⁾	3.660	18.903	5,16	1.493
Hematologia	1.517	28.110	18,53	2.846
Oncologia	859	13.152	15,31	9.656
Radioteràpia	1.326	12.917	9,74	
Anestesiologia	11.091	3.070	0,28	2.001
Cirurgia general ⁽¹⁾	5.164	14.486	2,81	
Cirurgia ortopèdica i traumatologia ⁽¹⁾	13.115	35.686	2,72	69
Cirurgia vascular	1.928	6.095	3,16	
Neurocirurgia	577	1.623	2,81	93
Oftalmologia	15.453	34.840	2,25	
Otorrinolaringologia	7.846	13.792	1,76	
Urologia	2.892	9.729	3,36	831
Ginecologia i obstetricia	3.842	12.022	3,13	
Programa d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (PASSIR) ⁽²⁾	13.497	66.468	4,92	
Pediatría	1.988	5.203	2,62	20
Rehabilitació	2.129	8.182	3,84	5.623
IAPS-Psiquiatria	2.595	20.326	7,83	2.369
IAPS-Toxicomanies	372	16.125	43,35	
Consulta externa geriàtria	128	264	2,06	11.112
PADES	822	2.156	2,62	
Total⁽³⁾	122.613	424.661	3,46	44.831

(1) Inclou l'activitat del Programa de reordenació de l'atenció especialitzada (RAE).

(2) A la fitxa del servei s'inclou activitat no detallada en aquest resum.

(3) El total inclou l'activitat no detallada.

Resum de l'activitat. Activitat d'urgències, 2009⁽¹⁾

	Urgències
Mèdiques	45.113
Quirúrgiques	14.235
Traumatològiques	27.759
Oftalmològiques	2.834
Pediàtriques	14.409
Ginecològiques/Obstètriques	11.440
Psiquiàtriques	6.703
Urgències de primer nivell Centre Peracamps	32.604
Total	155.097

(1) Activitat realitzada als centres del Parc de Salut MAR de Barcelona: Hospital del Mar, Hospital de l'Esperança, Centre Fòrum i Centre Peracamps.

Anàlisi de la casuística atesa a hospitalització, 2009

Producció clínica	Altes	Pes mitjà	%
Cirurgia programada amb ingrés	5.388	2,24	17,1
Cirurgia major ambulatòria	7.686	0,86	24,3
Cirurgia urgent	2.231	3,61	7,1
Patologia no quirúrgica en serveis quirúrgics	1.227	1,13	3,9
Patologia mèdica en pacients >= 18 anys	9.845	1,69	31,2
Malalties i trastorns del sistema respiratori	2.564	1,94	26,0
Malalties i trastorns de l'aparell digestiu, sistema hepatobiliar i pancreàtic	1.752	1,55	17,8
Malalties i trastorns del sistema circulatori	1.571	1,61	16,0
Malalties i trastorns del sistema nerviós	785	2,25	8,0
Malalties del ronyó i tracte urinari	739	1,26	7,5
Sang, sistema immunitari i trastorns mieloproliferatius	435	2,13	4,4
Altres causes d'atenció sanitària	405	1,47	4,1
Malalties i trastorns del sistema musculoesquelètic	364	1,32	3,7
Altres	1.230	1,43	12,6
Patologia mèdica en < 18 anys	2.014	0,72	6,4
Embaràs, part i puerperi	1.707	0,73	5,4
Salut mental i toxicomanies	1.494	1,28	4,7
Total⁽¹⁾	32.723	1,56	
Altes mèdiques	15.735		
Altes quirúrgiques	15.857		
Total⁽¹⁾	31.592		

Indicadors d'activitat	Parc de Salut MAR de Barcelona 2009/2008
Pes relatiu mitjà	0,9858
Rao de funcionament estàndard	1,00

(1) Inclou altes geriàtriques no analitzades per casuística.

Producció clínica: GRD més freqüents

Cirurgia programada amb ingrés	Altes	%	Pes mig
Substitució articulació genoll	610	11,30	3,6603
Substitució articulació maluc	240	4,50	4,1694
Procediments uretrals i transuretraus	229	4,30	1,1005
Altres procediments sobre sistema circulatori	199	3,70	0,8907
Procediments cardiovasculars percutanis sense IAM	186	3,50	1,9973
Procediments sobre espatlla, colze i avantbraç	182	3,40	1,4482
Procediments majors sobre l'intestí prim i gros	180	3,30	3,3007
Procediments sobre peu i dits del peu	171	3,20	1,4669
Procediments sobre hèrnia inguinial, femoral i umbilical	169	3,10	0,8974
Colectectomia laparoscòpica	159	3,00	1,0262
Procediments de fusió dorsal i lumbar per escoliosi	146	2,70	2,6965
Procediments sobre genoll i part inferior de la cama excepte peu	145	2,70	1,2652
Procediments sobre tiroide, paratiroides i tracte tiro-glos	137	2,50	1,4674
Procediments sobre mama excepte mastectomia	132	2,40	1,077
Procediment sobre cristal·lí, excepte òrbita	126	2,30	0,8361
Procediments sobre úter i annexes procés no maligne, excepte leiomioma	125	2,30	1,1509
Escissió i descompressió de disc invertebral	121	2,20	1,8418
Altres procediments vasculars	115	2,10	3,1312
Procediments de dispositiu d'accés diàlisi renal sol	111	2,10	2,8838
Altres procediments de sistema musculoesquelètic i teixit connectiu	103	1,90	1,3599
Altres	1.802	32,9	2,4457

Cirurgia major ambulàtoria	Altes	%	Pes mig
Procediment sobre cristal·lí, excepte òrbita	3694	48,1	0,8683
Altres cures posteriors i convalescència	383	5,0	0,6030
Procediments sobre mà i canell	216	2,8	0,8839
Altres procediments del sistema nerviós i relacionats	209	2,7	0,8697
Altres procediments sobre oïda, boca i gola	201	2,6	0,7124
Altres diagnòstics, signes i símptomes sobre ronyó i tracte urinari	188	2,4	0,6483
Procediments sobre úter i annexes procés no maligne, excepte leiomioma	178	2,3	1,1524
Altres procediments quirúrgics de l'aparell genital femení	165	2,1	0,4785
Procediments sobre peu i dits del peu	142	1,8	1,1220
Procediments sobre anus	138	1,8	0,7569
Signes, símptomes i altres factors que afecten a l'estat de salut	137	1,8	0,5872
Altres procediments quirúrgics de l'aparell genital masculí	134	1,7	0,4788
Altres procediments sobre pell, teixit subcutani i relacionats	131	1,7	0,7457
Neoplàsies de ronyó i tracte urinari	126	1,6	0,7289
Diagnòstics d'aparell genital masculí excepte neoplàsia	122	1,6	0,4860
Altres	1.522	19,7	1,0698

El desglossament de la casuística es fa per APR-DRG.

Cirurgia urgent	Altes	%	Pes mig
Apendicectomia	230	10,3	1,1180
Procediments sobre maluc i fèmur excepte articulació major per trauma	201	9,0	3,1886
Procediments cardiovasculars percutanis amb IAM	115	5,2	3,4208
Substitució articulació maluc	108	4,8	4,0515
Procediments sobre genoll i part inferior de la cama excepte peu	106	4,8	1,5208
Colectectomia laparoscòpica	99	4,4	1,2501
Procediments majors sobre l'intestí prim i gros	97	4,3	5,3162
Procediments cardiovasculars percutanis sense IAM	72	3,2	2,6405
Implantació de marcapasos cardíac permanent sense IAM, fallada cardíaca o shock	70	3,1	4,0218
Procediments sobre espalda, colze i avantbraç	64	2,9	1,4450
Colectectomia excepte laparoscòpica	55	2,5	2,6073
Altres procediments vasculars	53	2,4	3,7480
Procediments sobre hèrnia inguinal, femoral i umbilical	52	2,3	0,9630
Procediments sobre anus	49	2,2	0,8448
Craneotomia excepte per trauma	44	2,0	9,2987
Procediments sobre peu i dits del peu	38	1,7	2,8294
Altres	778	33,2	5,1538

Patologia no quirúrgica en servei quirúrgic	Altes	%	Pes mig
Trastorns vasculars perifèrics i altres	149	12,1	1,2357
Altres diagnòstics, signes i símptomes sobre ronyó i tracte urinari	57	4,6	0,8356
Signes, símptomes i altres factors que afecten a l'estat de salut	43	3,5	0,8214
Altres diagnòstics de l'aparell digestiu	41	3,3	1,0038
Fractura o luxació excepte fèmur, pelvis o esquena	41	3,3	0,8231
Altres diagnòstics de sistema musculoesquelètic i teixit connectiu	39	3,2	0,8765
Altres problemes de l'esquena i coll, fractures i ferides	36	2,9	0,8609
Traumatisme cranial amb coma >1H o hemorràgia	35	2,9	1,4052
Infeccions de ronyó i tracte urinari	35	2,9	0,9445
Diagnòstics d'aparell genital masculí excepte neoplàsia	35	2,9	0,6101
Altres malalties respiratòries excepte signes, símptomes y diagnòstics menors	34	2,8	0,9201
Trastorns del tracte i vesícula biliar	33	2,7	0,9493
Altres	649	53,2	1,2525

Patologia mèdica en majors de 18 anys

Sistema nerviós	Altes	%	Pes mig
ACVA i oclusions precerebrals amb infart	306	39	2,7015
Hemorràgia intracranial	81	10,3	2,8029
Convulsions	58	7,4	1,2350
Neoplàsies de sistema nerviós	52	6,6	2,4271
Accident isquèmic transitori	45	5,7	0,9473
Trastorns degeneratius de sistema nerviós, excepte esclerosi múltiple	37	4,7	1,7638
Concussió, lesió intracranial no complicada, coma <1 hr o sense coma	36	4,6	1,7715
Altres malalties del sistema nerviós	33	4,2	2,3620
Altres	137	17,4	1,9264

El desglossament de la casuística es fa per APR-DRG.

	Altes	%	Pes mig
Aparell respiratori			
Malaltia pulmonar obstructiva crònica	793	30,9	1,9370
Altra Pneumònia	599	23,4	1,8906
Altres diagnòstics menors, signes d'aparell respiratori	432	16,8	1,2264
Infeccions i inflamacions pulmonars	219	8,5	2,7836
Neoplàsia respiratòria	166	6,5	2,1656
Bronquiolitis i asma	110	4,3	1,1275
Edema pulmonar i fallida respiratòria	80	3,1	1,8474
Embolisme pulmonar	56	2,2	2,0698
Altres	109	4,3	3,7386
Aparell circulatori			
Insuficiència cardíaca	573	36,5	2,0131
Arítmies cardíques i trastorns de la conducció	242	15,4	1,3198
Cateterisme cardíac amb trastorns circulatoris excepte cardiopatia isquèmica	169	10,8	1,3785
Cateterisme cardíac per a cardiopatia isquèmica	157	10	0,9958
Infart agut de Miocardi IAM	106	6,7	2,1022
Arteriosclerosi coronaria i angina de pit	78	5	1,1105
Altres	246	15,6	1,4052
Aparell digestiu i sistema hepatobiliar i pancreàtic			
Neoplàsia maligna digestiva	203	11,6	2,2300
Gastroenteritis, nàusees i vòmits no bacteriana	195	11,1	1,0534
Neoplàsia maligna de sistema hepatobiliar o de pàncreas	167	9,5	2,2016
Altres diagnòstics de l'aparell digestiu	163	9,3	1,2332
Trastorns de pàncreas excepte neoplàsia maligna	159	9,1	1,4811
Trastorns del tracte i vesícula biliar	137	7,8	1,3603
Dolor abdominal	92	5,3	0,5636
Cirrosi i hepatitis alcohòlica	86	4,9	2,1528
Altres trastorns de fetge	82	4,7	1,9620
Altres hemorràgies gastrointestinals inespecífiques	77	4,4	1,5366
Úlcera pèptica i gastritis	75	4,3	1,1159
Coma hepàtic i altres trastorns majors de fetge	61	3,5	1,9031
Altres	255	14,5	1,3671
Sistema musculoesquelètic			
Altres problemes de l'esquena i coll, fractures i ferides	144	39,6	1,0268
Altres diagnòstics de sistema musculoesquelètic i teixit connectiu	62	17	0,8960
Trastorns de teixit connectiu	49	13,5	1,7735
Fractures patològiques i neoplàsia maligna musclesquelètica i t. connectiu	31	8,5	2,5633
Altres	78	21,3	1,4048
Ronyó i vies urinàries			
Infeccions de ronyó i tracte urinari	423	57,2	1,1708
Altres diagnòstics, signes i símptomes sobre ronyó i tracte urinari	118	16,0	1,1525
Insuficiència renal	107	14,5	1,7899
Altres	91	12,3	1,2071

El desglossament de la casuística es fa per APR-DRG.

Sang, sistema immunitari i trastorns mieloproliferatius	Altes	%	Pes mig
Altra anèmia i trastorns hematològics i d'òrgans hematopoètics	112	25,7	1,2269
Quimioteràpia	106	24,4	1,4102
Diagnòstics majors hematològics/immunològics excepte crisi per cel·lules falciformes i coagulació	75	17,2	1,4764
Limfoma, mieloma i leucèmia no aguda	64	14,7	3,4891
Neoplàsies limfàtiques i altres neoplàsies de comportaments dubtosos	30	6,9	2,6108
Altres	48	11,1	4,7179

Malalties infeccioses i parasitàries	Altes	%	Pes mig
Septicèmia i altres infeccions disseminades	122	51	2,9962
Febre	45	18,8	1,0791
Altres infeccions i parasitosi sistèmica	44	18,4	1,8973
Malaltia vírica	17	7,1	0,7487
Altres	11	4,6	1,7196

Embaràs, part i puerperi	Altes	%	Pes mig
Part	1.106	64,8	0,6049
Cesària	397	23,3	1,1207
Altres diagnòstics avantpart	52	3,0	0,6432
Risc d'avortament	44	2,6	0,3968
Dilatació i ronyat, aspiració o histerectomía per a diagnòstics obstètrics	33	1,9	0,5370
Procediments embaràs ectòpic	31	1,8	1,0672
Altres	44	2,6	0,5430

Patologia mèdica en menors de 18 anys

	Altes	%	Pes mig
Neonat, pes al néixer > 2.499 g neonat normal o neonat amb altres problemes	811	40,3	0,3398
Altra pneumònìa	133	6,6	0,8625
Altres diagnòstics menors, signes d'aparell respiratori	94	4,7	0,6365
Convulsions	80	4,0	0,7767
Neonat, pes al néixer 2.000-2.499 g, nascut al centre, neonat normal o neonat amb altres problemes	75	3,7	0,7370
Gastroenteritis, nàusees i vòmits, no bacteriana	67	3,3	0,5255
Pneumònìa per virus sincitial respiratori	66	3,3	0,6689
Infeccions de ronyó i tracte urinari	63	3,1	0,9447
Infeccions de vies respiratòries superiors	56	2,8	0,5898
Infeccions i inflamacions pulmonars	44	2,2	0,9208
Signes, símptomes i altres factors que afecten l'estat de salut	37	1,8	0,3229
Neonat, pes al néixer 1.500-1.999 g, amb o sense altres condicions significatives	27	1,3	2,8941
Bronquiolitis i asma	26	1,3	0,7408
Altres	435	20,1	1,2723

El desglossament de la casuística es fa per APR-DRG.

Salut mental i toxicomanies

	Altes	%	Pes mig
Esquizofrènia	402	26,9%	1,5934
Trastorns depressius majors i altres/psicosi no especificada	212	14,2%	1,5934
Trastorns bipolars	164	11,0%	1,5934
Trastorns de personalitat i control d'impulsos	108	7,2%	0,7178
Abús o dependència de l'alcohol	107	7,2%	0,6620
Està d'ansietat aguda i deliri	98	6,6%	0,8164
Trastorns d'adaptació i neurosi excepte diagnòstics depressius	70	4,7%	0,9949
Abús o dependència d'cocaina	59	3,9%	0,7982
Depressió excepte trastorn depressiu major	58	3,9%	0,7844
Altres	216	14,4%	1,2814

Registre de tumors

	2008	2009
Càncers totals registrats	1.688	1.727
Càncers diagnosticats i/o tractats a l'hospital (%)	97,5	97,8
Càncers diagnosticats i/o tractats a l'hospital procedents dels districtes de Ciutat Vella i Sant Martí (%)	68,2	72,2
Distribució de les neoplàsies per localitzacions (% sobre el total)		
Colorectal	15,6	13,3
Mama	13,4	13,1
Hematològiques	12,0	11,9
Pulmó	10,2	11,6
Pell, no-melanoma	9,2	9,8
Pròstata	7,3	7,8
Aparell genital femení	5,0	6,4
Bufeta	2,7	3,2
Estómac	2,3	3,0
Cap i coll	2,3	2,1
Pell, melanoma	2,3	2,1

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	1.500	1.554
Estades	9.727	9.333
Estada mitjana (pacients ingressats)	7,2	6,6
Pressió d'urgències (%)	63,2	61,2
Interconsultes	369	394
Intervencions quirúrgiques urgents	20	26
Intervencions quirúrgiques programades	135	122
Activitat ambulàtòria		
Primeres visites	1.208	1.256
Visites successives	7.979	8.792
Total visites	9.187	10.048
Índex de successives/primeres	6,61	-
Hospital de dia	873	1.169
Exploracions complementàries i tractaments		
Ecocardiograma	5.808	6.267
Hemodinàmia	864	915
Ergometria	812	817
Holter	760	745
Estudis electrofisiològics	327	333
Electrocardiograma	4.060	4.040
Cirurgia major ambulàtòria	97	88
RAE⁽¹⁾		
Primeres visites	3.357	3.032
Visites successives	6.255	6.597
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,9
Pes mitjà	2,1674	2,0990
	2008	2009
Unitat coronària		
Activitat hospitalària		
Altes externes	41	32
Altes internes	291	300
Estades de les altes	191	195
Estades del període	1.265	1.182
Estada mitjana del període	3,81	3,56

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: M. Cladellas Capdevila
 Professors associats: L. Molina Ferragut, R. Serrat Serradell, J. Comín Colet, M.A. Gómez Pérez, J. Martí Almor

Publicacions

Articles originals

- Anker SD, Comín J, Filippatos G, Willenheimer R, Dickstein K, Drexler H, Lüscher TF, Bart B, Banasiak W, Niegowska J, Kirwan BA, Mori C, von Eisenhart Rothe B, Pocock SJ, Poole-Wilson PA, Ponikowski P, for the FAIR-HF Trial Investigators (...Bruguera J,...). Ferric Carboxymaltose in Patients with Heart Failure and Iron Deficiency. *New Engl J Med* 2009; 361(25): 2436-2448.
- Anker SD, Comín J, Filippatos G, Willenheimer R, Dickstein K, Drexler H, Lüscher TF, Mori C, von Eisenhart Rothe B, Pocock SJ, Poole-Wilson PA, Ponikowski P, on behalf of the FAIR-HF committees and investigators. Rationale and design of Ferinject assessment in patients with IRon deficiency and chronic Heart Failure (FAIR-HF) study: a randomized, placebo-controlled study of intravenous iron supplementation in patients with and without anaemia. *Eur J Heart Failure* 2009; 11(11): 1084-1091.
- Comín J, Ruiz S, Cladellas M, Rizzo AM, Torres A, Bruguera J. A Pilot Evaluation of the Long-term Effect of Combined Therapy With Intravenous Iron Sucrose and Erythropoietin in Elderly Patients With Advanced Chronic Heart Failure and Cardio-Renal Anemia Syndrome: Influence on Neurohormonal Activation and Clinical Outcomes. *J Card Fail* 2009; 15(9): 727-735.
- Ferreira-González I, Permanyer-Miralda G, Heras M, Ribera A, Marsal JR, Cascant P, Arós F, Bueno H, Sánchez PL, Cuñat J, Civeira E, Marrugat J, Investigadores del Estudio MASCARA (...Bruguera J, Recasens L,...). Pronóstico y manejo de los pacientes con síndrome coronario agudo y enfermedad polivasicular. *Rev Esp Cardiol* 2009; 62(9): 1012-1021.

- Figueras J, Heras M, Baigorri F, Elosua R, Ferreira-González I, Santaló M (...Bruguera J,...). Resultados del III registro IAM CAT de pacientes con infarto de miocardio con elevación del segmento ST en Cataluña. Comparación con los registros IAM CAT I y II. *Med Clin (Barc)* 2009; 133(18): 694-701.
- Fonseca F, Martí-Almor J, Pastor A, Cladellas M, Farré M, de la Torre R, Torrens M. Prevalence of long QTc interval in methadone maintenance patients. *Drug Alcohol Depend* 2009; 99(1-3): 327-332.
- Gómez-Pérez MA, Valle V, Arós F, Sanz G, Sala J, Fiol M, Bruguera J, Elosua R, Molina L, Martí H, Covas MI, Rodríguez-Llorián A, Fitó M, Suárez-Pinilla MA, Amezagag R, Marrugat J, en nombre del grupo de investigadores FORTIAM. LDL oxidada, lipoproteína(a) y otros factores de riesgo emergentes en el infarto agudo de miocardio (estudio FORTIAM). *Rev Esp Cardiol* 2009; 62(4): 373-382.
- Martí-Almor J, Cladellas M, Bazan V, Altaba C, Guijo M, Delclós J, Bruguera J. Long-term mortality predictors in patients with chronic bifascicular block. *Europace* 2009; 11(9): 1201-1207.
- Miranda F, Rossi A, Serra A, García B, Rumoroso JR, Iñiguez A, Vaquerizo B, Triano JL, Sierra G, Bruguera J, On behalf of the Spanish AMIcath Registry. Angiographic Quantification of Thrombus in ST-Elevation Acute Myocardial Infarction Presenting with an Occluded Infarct-Related Artery and Its Relationship with Results of Percutaneous Intervention. *J Interv Cardiol* 2009; 22(3): 207-215.
- Muñoz J, Gómez-Prat J, Gallego M, Gimeno F, Treviño B, López-Chejade P, Ribera O, Molina L, Sanz S, Pinazo MJ, Riera C, Posada EJ, Sanz G, Portús M, Gascón J. Clinical profile of Trypanosoma cruzi infection in a non-endemic setting: immigration and Chagas disease in Barcelona (Spain). *Acta Trop* 2009; 111(1): 51-55.

Notes

- Baldomà N, Rodríguez-Cosmen C, Fernández-Galinski S, Moltó L, Recasens L, Escolano F. Serum tryptase levels in acute coronary syndromes with ST elevation. *Int J Cardiol* 2009; 131(3): 403-404.
- López-Sendón JL, Bruguera J. Introduction. *Am J Cardiovasc Drugs* 2009; 9(supl.1): 1.

Revisions

- Bruguera J, Varela A. Role of Heart Rate in Cardiovascular Diseases: How the Results of the BEAUTIFUL Study Change Clinical Practice. *Am J Cardiovasc Drugs* 2009; 9(supl.1): 9-12.
- Comín J, Muñoz-Aguilera R, Cuenca-Castillo JJ, Delgado-Jiménez JF. Temas de actualidad en insuficiencia cardiaca. *Rev Esp Cardiol* 2009; 62(supl 1): 92-100.
- López-Sendón JL, Bruguera J. Controversies in Cardiology Proceedings of the meeting'caRdiOverslas 2009', 6-7 February 2009, Bayona, Spain Introduction. *Am J Cardiovasc Drugs* 2009; 9(supl.1): 1.

Llibres i capitols de llibre

- Serra A, Miranda F, Vaquerizo B. Stents coronarios: Indicaciones actuales de los stents metálicos no revestidos. En: Sousa AGRM, Abizaid AA, Martínez-Rios M, Berrocal D, Sousa JE, eds. *Intervenciones cardiovasculares SOLACI*. Edit Atheneu y Distribuna Editorial, 2009: 343-350.

Assajos clínics

- Bruguera J. Tres assajos clinics fase III
- Comín J. Assaig clínic fase III
- Martí Almor J. Assaig clínic
- Serra A. Assaig clínic fase II
- Serra A. Assaig clínic fase III

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes	121	132
Estades	294	179
Estada mitjana (pacients ingressats)	10,5	10,5
Interconsultes	281	320
Activitat ambulàtoria		
Primeres visites	2.731	2.700
Visites successives	10.962	11.539
Total visites	13.693	14.239
Índex de successives/primeres	4,01	4,27
Urgències	1.093	–
Cirurgia major ambulàtoria	96	115
Cirurgia menor ambulàtoria	2.898	3.142
Cirurgia de Mohs	28	24
RAE⁽¹⁾		
Primeres visites	9.061	8.204
Visites successives	8.824	9.037
Tractaments		
Molemax	174	83
Teràpia fotodinàmica	236	266
PUVA	2.856	2.730
Poves d'al·lèrgia	–	3.437

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: R.M. Pujol Vallverdú
 Professors associats: F. Gallardo Hernández,
 A.M. Giménez Arnau, A. Toll Abelló

Projectes d'investigació

Títol del projecte: Estudio sobre la patogenicidad de los autoanticuerpos contra el colágeno XVII en el penfigoide ampolloso y de mucosas.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Herrero Gonzalez, Josep
 Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Papel de l'all-17 en la interacción de la inmunidad innata y adquirida en la psoriasis.

Entitat finançadora: Fundación Salud 2000

Investigador responsable: Giménez Arnau, Anna Maria

Nombre d'investigadors participants: 5

Publicacions

Articles originals

- Bielsa I, Soria X, Esteve M, Ferrández C, on behalf of the Skin Cancer Study Group of Barcelonès Nord (...Toll A,...). Population-based incidence of basal cell carcinoma in a Spanish Mediterranean area. Br J Dermatol 2009; 161(6): 1341-1346.
- Casanova JM, Sanmartín V, Soria X, Ferran M, Pujol RM, Ribera M. Tratamiento de la psoriasis en placas moderada y grave con efalizumab. Piel 2009; 24(1): 52-57.
- Fernández-Casado A, Pujol RM, Amat-Soley M, Gallardo F. Successful treatment of intranasal papillomata with imiquimod cream in a human immunodeficiency virus positive patient. J Laryngol Otol 2009; 123(2): 240-242.
- Gallardo F, García-Muret P, Servitje O, Estrach T, Bielsa I, Salar A, Abella E, Barranco C, Pujol RM. Cutaneous lymphomas showing prominent granulomatous component: clinicopathological features in a series of 16 cases. J Eur Acad Dermatol Venereol 2009; 23(6): 639-647.
- Gallardo F, Pujol RM, Barranco C, Salar A. Progressive Painless Swelling of Glans Penis: Uncommon Clinical Manifestation of Systemic Non-Hodgkin's Lymphoma. Urology 2009; 73(4): 929.e3-929.e5.

- García-Muret P, Pujol RM. Valoración del impacto científico de las comunicaciones presentadas en el Congreso Nacional de Dermatología y Venereología (años 2000-2003). *Actas Dermosifiliograf* 2009; 100(1): 38-45.
- Giménez-Arnau AM, Izquierdo I, Maurer M. The use of a responder analysis to identify clinically meaningful differences in chronic urticaria patients following placebo-controlled treatment with rupatadine 10 and 20 mg. *J Eur Acad Dermatol Venereol* 2009; 23(9): 1088-1091.
- Giménez-Arnau AM, Silvestre-Salvador JF, Mercader P, De la Cuadra J, Ballester I, Gallardo F, Pujol RM, Zimerson E, Bruze M. Shoe contact dermatitis from dimethyl fumarate: clinical manifestations, patch test results, chemical analysis, and source of exposure. *Contact Dermatitis* 2009; 61(5): 249-260.
- Giménez-Arnau AM, Uter W, Pujol RM. Kathon CG® (Combinación de Clormetilisotiazolona y Metilsiotiazolinona) continúa siendo un frecuente alérgeno responsable del eczema de contacto. *Boletín del GEIDAC* 2009; 2: 20-26.
- Haro L, Martín-Ezquerro G, Parera E. Alopecia Areata. *Dermatología Práctica*. *Dermatología Práctica* 2009; 17(3): 30-31.
- Martín-Ezquerro G, Fernández-Casado A, Barco D, Jucglà A, Juanpere N, Manresa JM, Soares LM, Rodríguez-Peralto JL, Kutzner H, Cerroni L, Barranco C, Lloreta J, Requena L, Pujol RM. Treponema pallidum distribution patterns in mucocutaneous lesions of primary and secondary syphilis: an immunohistochemical and ultrastructural study. *Hum Pathol* 2009; 40(5): 624-630.
- Martín-Ezquerro G, Fisa R, Riera C, Rocamora V, Fernández-Casado A, Barranco C, Serra T, Baró T, Pujol RM. Role of Leishmania spp. infestation in nondiagnostic cutaneous granulomatous lesions: report of a series of patients from a Western Mediterranean area. *Br J Dermatol* 2009; 161(2): 320-325.
- Pérez-González M, Torres-Rodríguez JM, Martínez-Roig A, Segura S, Gríera G, Triviño L, Pasarín M. Prevalencia de tinea pedis, tinea unguium y tinea capitis en escolares de la ciudad de Barcelona. *Rev Iberoam Micol* 2009; 26(4): 228-232.
- Puig L, Sáez E, Lozano MJ, Bordas X, Carrascosa JM, Gallardo F, Luelmo J, Sánchez-Regaña M, Alsina M, García-Patos V, miembros del Grupo Español de Psoriasis de la Academia Española de Dermatología y Venereología. Reacciones a la infusión de infliximab en pacientes dermatológicos. *Actas Dermosifiliograf* 2009; 100(2): 103-112.
- Requena L, El-Shabrawi-Caelen L, Walsh SN, Segura S, Ziemer M, Hurt MA, Sangüea OP, Kutzner H. Intralymphatic Histiocytosis. A Clinicopathologic Study of 16 Cases. *Am J Dermatopathol* 2009; 31(2): 140-151.
- Sala-Sastre N, Herdman M, Navarro L, de la Prada M, Pujol RM, Serra C, Alonso J, Flyvholt MA, Giménez-Arnau AM. Principles and methodology for translation and cross-cultural adaptation of the Nordic Occupational Skin Questionnaire (NOSQ-2002) to Spanish and Catalan. *Contact Dermatitis* 2009; 61(2): 109-116.
- Sala-Sastre N, Herdman M, Navarro L, de la Prada M, Pujol RM, Serra C, Alonso J. Dermatoses profesionales. Adaptación transcultural del cuestionario Nordic Occupational Skin Questionnaire (NOSQ-2002) del inglés al castellano y al catalán. *Actas Dermosifiliograf* 2009; 100(8): 685-692.
- Salar A, Domingo-Doménech E, Estany C, Canales MA, Gallardo F, Servitje O, Fraile G, Montalbán C. Combination therapy with rituximab and intravenous or oral fludarabine in the first-line, systemic treatment of patients with extranodal marginal zone B-cell lymphoma of the mucosa-associated lymphoid tissue type. *Cancer* 2009; 115(22): 5210-5217.
- Sánchez J, Giménez-Arnau AM, Pujol RM. Reacción de hipersensibilidad por glicerina cromada. *Boletín del GEIDAC* 2009; 2: 94-96.
- Schnuch A, Uter W, Dickel H, Szliska C, Schliemann S, Eben R, Ruëff F, Giménez-Arnau AM, Löfller H, Aberer W, Frambach Y, Worm M, Niebuhr M, Hillen U, Martin V, Jappe U, Frosch PJ, Mahler V. Quantitative patch and repeated open application testing in hydroxyisohexyl 3-cyclohexene carboxaldehyde sensitive-patients. *Contact Dermatitis* 2009; 61(3): 152-162.
- Segura S, Puig S, Carrera C, Palou J, Malvehy J. Development of a two-step method for the diagnosis of melanoma by reflectance confocal microscopy. *J Am Acad Dermatol* 2009; 61(2): 216-229.
- Serra-Baldrich E, Rincón C, Guedes A, Tribó MJ, Barco D, Alomar A. Allergic contact dermatitis to methyl gentisate. *Contact Dermatitis* 2009; 60(4): 225-226.

- Thyssen JP, Andersen KE, Bruze M, Diepgen T, Giménez-Arnau AM, Gonçalo M, Goossens A, Le Coz CJ, McFadden J, Rustemeyer T, White IR, White JM, Johansen JD. p-Phenylenediamine sensitization is more prevalent in central and southern European patch test centres than in Scandinavian: results from a multicentre study. *Contact Dermatitis* 2009; 60(6): 314-319.
- Toll A, Parera E, Giménez-Arnau AM, Pou A, Lloreta J, Limaye N, Vikkula M, Pujol RM. Cutaneous Venous Malformations in Familial Cerebral Cavernomatosis Caused by KRIT1 Gene Mutations. *Dermatology* 2009; 218(4): 307-313.
- Toll A, Salgado R, Yébenes M, Martín-Ezquerro G, Gilaberte M, Baró T, Solé F, Alameda F, Espinet B, Pujol RM. MYC gene numerical aberrations in actinic keratosis and cutaneous squamous cell carcinoma. *Br J Dermatol* 2009; 161(5): 1112-1118.
- Tribó MJ. Influencia y conexiones de la dermatología con los trastornos psiquiátricos. *Dermatología Práctica* 2009; 17(2): 5-12.
- Tribó MJ. Repercusiones psicosociales y el impacto en la calidad de vida en la psoriasis. *Psoriasis* 2009; 57: 8-13.
- Uter W, Rämsch C, Aberer W, Ayala F, Balato A, Beliauskienė A, Belloni-Fortina A, Bircher AJ, Brasch J, Chowdhury MMU, Coenraads PJ, Schuttelaar ML, Cooper S, Corradin MT, Elsner P, English JSC, Fartasch M, Mahler V, Frosch PJ, Fuchs T, Gawrodger DJ, Giménez-Arnau AM, Green CM, Horne HL, Jolanki R, King CM, Krecisz B, Kiec-Swierczynska M, Ormerod AD, Orton DL, Peserico A, Rantanen T, Rustemeyer T, Sansom JE, Simon D, Statham BN, Wilkinson M, Schnuch A. The European baseline series in 10 European Countries, 2005/2006--results of the European Surveillance System on Contact Allergies (ESSCA). *Contact Dermatitis* 2009; 61(1): 31-38.
- Zuberbier T, Asero R, Bindslev-Jensen C, Canonica WG, Church MK, Giménez-Arnau AM, Grattan C, Giménez-Arnau AM, Grattan C, Kapp A, Maurer M, Merk HF, Rogala B, Saini S, Sánchez-Borges M, Schmid-Grendelmeier P, Schünemann HJ, Staubach P, Vena GA, Wedi B. EAACI/GA(2)LEN/EDF/WAO guideline: management of urticaria. *Allergy* 2009; 64(10): 1427-1443.
- Zuberbier T, Asero R, Bindslev-Jensen C, Canonica WG, Church MK, Giménez-Arnau AM, Grattan C, Giménez-Arnau AM, Grattan C, Kapp A, Merk HF, Rogala B, Saini S, Sánchez-Borges M, Schmid-Grendelmeier P, Schünemann HJ, Staubach P, Vena GA, Wedi B, Maurer M. EAACI/GA(2)LEN/EDF/WAO guideline: definition, classification and diagnosis of urticaria. *Allergy* 2009; 64(10): 1417-1426.

Notes

- De Cid R, Riveira-Muñoz E, Zeeuwen PL, Robarge J, Liao W, Dannhauser EN, Giardina E, Stuart PE, Nair R, Helms C, Escaramís G, Ballana E, Martín-Ezquerro G, den Heijer M, Kamsteeg M, Joosten I, Eichler EE, Lázaro C, Pujol RM, Armengol L, Abecasis G, Elder JT, Novelli G, Armour JA, Kwok PY, Bowcock A, Schalkwijk J, Estivill X. Deletion of the late cornified envelope LCE3B and LCE3C genes as a susceptibility factor for psoriasis. *Nat Genet* 2009; 41(2): 211-215.
- Fernández-Casado A, Sánchez-González B. Images in clinical medicine. Tongue necrosis in a patient with essential thrombocythosis. *New Engl J Med* 2009; 360(22): e28.
- Fernández-Casado A, Toll A, Pujol RM. Reconstruction of Defects in Paramedian Upper Lip. *Dermatol Surg* 2009; 35(10): 1541-1544.
- Ferran M, Bussaglia E, Matías-Guiu X, Pujol RM. Bilateral and symmetrical palmoplantar punctate keratoses in childhood: a possible clinical clue for an early diagnosis of PTEN hamartoma-tumour syndrome. *Clin Exp Dermatol* 2009; 34(5): e28-e30.
- Gimeno E, Giménez MT, Álvarez-Larran A, Gallardo F, Ferrer A, Bellosillo B, Besses C, Salar A. Central nervous system involvement from primary cutaneous large B-cell lymphoma of the leg. *Leuk Res* 2009; 33(7): e59-e60.
- Herrero-González J, Parera E, Viñas L, Pujol RM. An old woman with painful oral intake. *J Eur Acad Dermatol Venereol* 2009; 23(8): 964-965.
- Metz M, Giménez-Arnau AM, Borzova E, Grattan C, Magerl M, Maurer M. Frequency and clinical implications of skin autoreactivity to serum versus plasma in patients with chronic urticaria. *J Allergy Clin Immunol* 2009; 123(3): 705-706.

- Metz M, Giménez-Arnau AM, Borzova E, Grattan C, Magerl M, Maurer M. Reply: "Is the autologous plasma skin test in patients with chronic urticaria really useless?". *J Allergy Clin Immunol* 2009; 123(6): 1417-1418.

Revisions

- Camprodón N, Martín-Ezquerro G, Parera E. Onicomicosis: Actualización terapéutica. *Dermatología Práctica* 2009; 17(2): 24-26.
- Giménez-Arnau AM. Dermatitis atópica: hipersensibilidad inmediata y retardada (editorial). *Piel* 2009; 24(7): 347-349.
- Magerl M, Borzova E, Giménez-Arnau AM, Grattan C, Lawlor F, Mathelier-Fusade P, Metz M, Mlynek A, Maurer M. The definition and diagnostic testing of physical and cholinergic urticarias - EAACI/GA2LEN/EDF/UNEV consensus panel recommendations. *Allergy* 2009; 64(12): 1715-1721.
- Martín-Ezquerro G, Parera E. Eritema nudoso: Actualización terapéutica.. *Dermatología Práctica* 2009; 17(5): 30-31.
- Miranda-Filloy JA, Vázquez-Rodríguez TR, García-Porrúa C, Pujol RM. Paniculitis. Concepto. Clasificación. Manifestaciones clínicas y diagnóstico. *Medicine (Madr)* 2009; 10(33): 2199-2204.
- Parera E, Martín-Ezquerro G. Celulitis: actualización terapeútica. *Dermatología Práctica* 2009; 17(1): 24-25.

Llibres i capítols de llibre

- Martín-Ezquerro G, Turroja M. Psoriasis. Impacto psicosocial. Barcelona: Edikamed, 2009.
- Ferran M, Toll A. Úlcera de Buruli y Úlcera tropical. En: Sais Puigdemont G. Dermatología en pacientes de piel negra.: Ed Ferrer, 2009.

Assajos clínics

- Pujol RM. Tres estudis observacionals
- Pujol RM. Estudi post-autorització
- Pujol RM. Assaig clínic fase III

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	1.073	1.108
Estades	9.910	10.011
Estada mitjana (pacients ingressats)	9	9
Pressió d'urgències (%)	71,1	71,2
Interconsultes	318	311
Intervencions quirúrgiques programades	3	12
Intervencions quirúrgiques urgents	17	17
Activitat ambulàtoria		
Primeres visites	1.507	1.593
Visites successives	9.133	9.301
Total visites	10.640	10.894
Índex de successives/primeres	6,06	5,84
Cirurgia major ambulàtoria	8	12
Exploracions complementàries		
Endoscòpia digestiva alta	2.772	3.440
Endoscòpia digestiva baixa, curta i total	3.324	3.583
Ecoendoscòpia	588	461
Enteroscòpia	60	44
Càpsula endoscòpica	252	275
Colangiopancreatografia retrògrada	216	392
Proves funcionals	2.136	2.151
RAE⁽¹⁾		
Primeres visites	2.683	2.188
Visites successives	3.966	3.774
Hospital de dia		
Nombre de sessions	2.264	2.357
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard	1,0100	
Pes mitjà	1.8368	1.6671

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: R. Solà Lamoglia
 Professors associats: X. Bessa Casserras, I. Cirera López, B. González Suárez, M. Andreu*

Projectes d'investigació

Títol del projecte: Síndrome de Poliposis Hiperplásica Familiar en una población general afecta de CCR.
 Identificación de tumores que siguen la vía aserrada.
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
 ISCIII

Investigador responsable: Andreu García, Montserrat
 Nombre d'investigadors participants: 8

Títol del projecte: Función Gastrointestinal e Ingesta Calórica: Nuevas Opciones Terapéuticas en Obesidad.
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
 ISCIII

Investigador responsable: Delgado Aros, Silvia
 Nombre d'investigadors participants: 5: 1

Títol del projecte: Análisis de la adecuación de los sistemas de actuación en asistencia primaria para el tratamiento de la incontinencia anal.
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
 ISCIII

Investigador responsable: Delgado Aros, Silvia
 Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Estudio farmacogenético y de predicción de la depresión inducida por el tratamiento de la hepatitis C crónica con interferón alfa pegilado y ribavirina. Estudio PSIGEN-VHC. Subproyecto coordinado II.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
 ISCIII

Investigador responsable: Solà Lamoglia, Ricard
 Nombre d'investigadors participants: 5

Publicacions

Articles originals

- Castellví P, Navinés R, Gutiérrez F, Jiménez D, Márquez C, Subirà S, Solà R, Martín-Santos R. Pegylated interferon and ribavirin-induced depression in chronic hepatitis C: role of personality. *J Clin Psychiatr* 2009; 70(6): 817-828.
- Courtier R, Casamitjana M, Macià F, Panadés A, Castells X, Gil-Egea MJ, Parés D, Sánchez-Ortega JM, Grande L. Resultados de un estudio de cribado poblacional de neoplasia colorrectal. *Cir Esp* 2009; 85(3): 152-157.
- Fernández-Morato J, Ilzarbe L, Bessa X, Mateu de Antonio J. Tratamiento con celulasa en 3 casos de fitobezoares de gran tamaño. *Farm Hosp* 2009; 33(2): 100-103.
- Giráldez MD, Balaguer F, Caldés T, Sánchez-de-Abajo A, Gómez-Fernández N, Ruiz-Ponte C, Muñoz J, Garre P, Gonzalo V, Moreira L, Ocaña T, Clofent J, Carracedo A, Andreu M, Jover R, Llor X, Castells A, Castellví-Bel S, and Gastrointestinal Oncology Group of the Spanish Gastroenterological Association. Association of MUTYH and MSH6 germline mutations in colorectal cancer patients. *Fam Cancer* 2009; 8(4): 525-531.
- Jover R, Zapater P, Castells A, Llor X, Andreu M, Cubiella J, Balaguer F, Sempere L, Xicola RM, Bujanda L, Reñé JM, Clofent J, Bessa X, Morillas JD, Nicolás-Pérez D, Pons E, Payá A, Alenda C, Gastrointestinal Oncology Group of the Spanish Gastroenterological Association. The efficacy of adjuvant chemotherapy with 5-fluorouracil in colorectal cancer depends on the mismatch repair status. *Eur J Cancer* 2009; 45(3): 365-373.
- Loras C, Saro C, Gonzalez-Huix F, Mínguez M, Merino O, Gisbert JP, Barrio J, Bernal A, Gutiérrez A, Piqueras M, Calvet X, Andreu M, Abad A, Ginard D, Bujanda L, Panés J, Torres M, Fernández-Bañares F, Viver JM, Esteve M, for the REPENTINA study, GETECCU group (Grupo Español de Enfermedades de Crohn y Colitis Ulcerosa). Prevalence and factors related to hepatitis B and C in inflammatory bowel disease patients in Spain: a nationwide, multicenter study. *Am J Gastroenterol* 2009; 104(1): 57-63.
- Lucena MI, Andrade R, Kaplowitz N, García-Cortes M, Fernández MC, Romero-Gómez M, Bruguera M, Hallal H, Robles-Díaz M, Rodríguez-González JF, Navarro JM, Salmerón J, Martínez-Odriozola P, Pérez-Alvarez R, Borraz Y, Hidalgo R, on behalf of the Spanish Group for the Study of Drug-Induced Liver Disease (...Solà R,...). Phenotypic characterization of idiosyncratic drug-induced liver injury: the influence of age and sex. *Hepatology* 2009; 49(6): 2001-2009.
- Marquez L, Suárez J, Iglesias M, Bermúdez-Silva F, Rodriguez-de Fonseca F, Andreu M. Ulcerative colitis induces changes on the expression of the endocannabinoid system in the human colonic tissue. *PLoS ONE* 2009; 4(9): e6893.
- Parés D, Pera M, Cartanyà A, Delgado S, De Miguel M, Ortiz H, Grande L. Resultados de una encuesta nacional dirigida a especialistas sobre la evaluación clínica de pacientes con incontinencia fecal. *Cir Esp* 2009; 86(3): 154-158.
- Payá A, Alenda C, Pérez-Carbonell L, Rojas E, Soto JL, Guillén C, Castillejo A, Barberá VM, Carrato A, Castells A, Llor X, Andreu M, Koh J, Enders GH, Benlloch S, Jover R. Utility of p16 Immunohistochemistry for the Identification of Lynch Syndrome. *Clin Cancer Res* 2009; 15(9): 3156-3162.
- Romero-Gómez M, Diago M, Andrade R, Calleja JL, Salmerón J, Fernández-Rodríguez CM, Solà R, García-Samaniego J, Herreras JM, de la Mata M, Moreno-Otero R, Nuñez O, Olveira A, Durán S, Planas R, Spanish TRIC-1 (Treatment of Resistance to Insulin in Hepatitis C Genotype 1) group (...Giménez MD,...). Treatment of insulin resistance with metformin in naïve genotype 1 chronic hepatitis C patients receiving peginterferon alfa-2a plus ribavirin. *Hepatology* 2009; 50(6): 1702-1708.
- Salvans S, Parés D, Pera M, Pascual M, Alonso S, Courtier R, Gil-Egea MJ, Maestre-González Y, Ibáñez-Zafón I, Delgado S, Grande L. Descripción de los hallazgos de la ecografía endoanal en pacientes con incontinencia fecal mediante un sistema de puntuación. *Cir Esp* 2009; 86(5): 290-295.

Revisions

- Andreu M, Marzo M, Mascort J, Quintero E, García-Alfonso P, López-Ibor C, Castells A, Pérez-Segura P, en representación de la Alianza para la Prevención del Cáncer de Colon en España. Prevencion del cancer colorrectal (editorial). *Aten Primaria* 2009; 41(3): 127-128.
- Andreu M, Marzo M, Mascort J, Quintero E, García-Alfonso P, López-Ibor C, Castells A, Pérez-Segura P, en representación de la Alianza para la Prevención del Cáncer de Colon en España. Prevencion del cancer colorrectal (editorial). *Gastroenterol Hepatol* 2009; 32(3): 137-139.
- Andreu M, Marzo M, Mascort J, Quintero E, García-Alfonso P, López-Ibor C, Castells A, Pérez-Segura P, on behalf of Alliance for the Prevention of Colon Cancer in Spain. Colorectal cancer prevention (editorial). *Clin Transl Oncol* 2009; 11(2): 65-66.
- Solà R. Control de la variaciones en la fibrosis hepática. *Gastroenterol Hepatol* 2009; 32(supl.1): 11-16.

- Solà R. Manejo de los efectos secundarios del tratamiento de la hepatitis C. GH Continuada 2009; 8(3): 139-143.

Tesis

- Castellví P. Depresión y ansiedad inducida por interferón pegilado y ribavirina en la hepatitis crónica C: personalidad, factores de riesgo y adherencia. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Martín-Santos R, Solà R. Data de lectura: 02/11/2009.

Assajos clínics

- Andreu M. Assaig clínic fase II
- Cirera I. 2 assajos clínics fase IV
- Solà R. Assaig clínic fase I
- Solà R. 3 assajos clínics fase II
- Solà R. 2 assajos clínics fase III
- Solà R. 3 estudis observacionals

Atenció mèdica

Endocrinologia i nutrició

Responsable del servei: J.F. Cano Pérez
 Metges: 5
 Residents: 4
 Altres titulats superior: 2

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	155	131
Estades	1.219	994
Estada mitjana (pacients ingressats)	7,9	7,6
Pressió d'urgències (%)	59,4	57,25
Interconsultes	716	816
Activitat ambulàtoria		
Primeres visites	1.103	1.271
Visites successives	6.519	7.263
Total visites	7.622	8.534
Índex de successives/primeres	5,91	5,71
RAE⁽¹⁾		
Primeres visites	1.483	1.407
Visites successives	3.637	4.050
Hospital de dia		
Nombre de sessions	1.374	1.292
Exploracions complementàries⁽²⁾		
PAAF tiroidea	108	101
Valoració nutricional	31	29
Detecció de complicacions de la diabetes	20	25
Proves dinàmiques	190	171
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard	0,99	
Pes mitjà	1.4144	1.1308

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

(2) A partir de juny de 2005.

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: F. Cano Pérez, A. Goday Arno, J. Puig de Dou*

Projectes d'investigació

Títol del projecte: Farmacocinética en la obesidad morbida: estudio de la influencia de dos técnicas de cirugía bariátrica (Bypass Gástrico vs Sleeve Gastrectomy) en el metabolismo de fármacos.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Goday Arno, Albert

Número d'investigadors participants: 7

Publicacions

Articles originals

- Baena-Diez JM, Elosua R, Cano JF, Masiá R, Sala J, Marrugat J, Schröder H. Waist circumference and impaired fasting glucose screening in a Mediterranean population. *Diabetes Res Clin Pract* 2009; 86(2): e12-e14.
- Chillarón JJ, Goday A, Flores JA, Benaiges D, Carrera MJ, Puig de Dou J, Cano JF, Pedro-Botet J. Estimated Glucose Disposal Rate in Assessment of the Metabolic Syndrome and Microvascular Complications in Patients with Type 1 Diabetes. *J Clin Endocr Metab* 2009; 94(9): 3530-3534.
- De Pablos-Velasco P, Goday A, Gabriel R, Ascaso JF, Franch J, Ortega R. High prevalence of prediabetic states in Primary Care in Spain: the Desire study. *Obes Metabol-Milan* 2009; 5(1): 29-34.
- Goday A, Cerdá Esteve M, Flores JA, Chillarón JJ, Corretger JM, Cano JF. Hyperthyroidism in a population with Down syndrome. *Clin Endocrinol* 2009; 71(1): 110-114.
- Jones S, Benrouri M, Castell C, Goday A, Liebl A, Timlin L, Nicolay C, Simpson A, Tynan A. Characteristics of patients with type 2 diabetes mellitus initiating insulin therapy: baseline data from the INSTIGATE study. *Curr Med Res Opin* 2009; 25(3): 691-700.
- Patterson CC, Dahlquist GG, Györös E, Green A, Soltész G, and the EURODIAB Study Group (...Goday A,...). Incidence trends for childhood type 1 diabetes in Europe during 1989-2003 and predicted new cases 2005-20: a multicentre prospective registration study. *Lancet* 2009; 373(9680): 2027-2033.

(*) Professor de la UPF.

Medicina interna

i infecciosa

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	1.060	1.260
Estades	14.324	16.093
Estada mitjana (pacients ingressats)	13,5	12,8
Pressió d'urgències (%)	90,4	89,76
Interconsultes	909	1.666
Activitat ambulàtoria		
Primeres visites	1.663	1.673
Visites successives	9.401	9.940
Total visites	11.064	11.613
Índex de successives/primeres	5,65	5,94
Hospital de dia		
Nombre de visites	1.281	1.214
Hospitalització a domicili		
Nombre d'altes	89	74
Exploracions		
Densitometria òssia	2.472	2.660
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,98
Pes mitjà	2,1649	2,0610
Producció clínica⁽¹⁾		
	%	Pes mitjà
Aparell respiratori	38,1	2,2747
Aparell digestiu, sistema hepatobiliar i pancreàtic	8,5	1,8049
Ronyó i vies urinàries	8,1	1,3496
Malalties infeccioses i parasitàries	7,1	2,2416
Aparell circulatori	6,5	2,6138
Sang, sistema immunitari i trastorns mieloproliferatius	3,5	1,9634
Sistema nerviós	3,3	2,8218
Sistema musculoesquelètic	2,9	1,9166
Altres	22,0	1,0621

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Responsable del servei: A. Díez Pérez
Metges: 11
Residents: 10

Docència i recerca

Docència UAB

Catedràtic: J. Coll Daroca
Professor titular: A. Díez Pérez
Professors associats: J.L. Gimeno-Bayón Cobos, H. Knobel Freud, F.X. Nogués Solán

Projectes d'investigació

Títol del projecte: Polimorfismos del gen de la OPG-RANK-RANKL y su relación con la osteoporosis.
Análisis funcional de los polimorfismos del gen OPG y RANKL.
Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
Investigador responsable: Nogués Solan, Francesc Xavier
Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Validación de un nuevo instrumento de nano-indentación para la medición directa no no invasiva de la resistencia ósea.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
Investigador responsable: Díez Pérez, Adolf
Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: RETICEF: Red Temática de Investigación Cooperativa en Envejecimiento y Fragilidad.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
Investigador responsable: Díez Pérez, Adolf
Nombre d'investigadors participants: 8

Títol del projecte: Estudio Comparativo de la Eficacia de Pautas "Cortas" y "Largas" de la Combinación Rifampicina-Levofloxacino en la Infección Estafilocócica Postquirúrgica Precoz y Hematógena de Prótesis Articular.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
Investigador responsable: Horcajada Gallego, Juan Pablo
Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Unitat de Recerca Fisiopatología Ossia i Articular (URFOA)

Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca
Investigador responsable: Nogués Solan, Francesc Xavier
Nombre d'investigadors participants: 20

Publicacions

Articles originals

- Arribas JR, Delgado R, Arranz A, Muñoz R, Portilla J, Pasquau J, Pérez-Elías MJ, Iribarren JA, Rubio R, Ocampo A, Sánchez-Conde M, Knobel H, Arazo P, Sanz J, López-Aldeguer J, Montes ML, Pulido F, for the OKO4 Study Group. Lopinavir-Ritonavir Monotherapy Versus Lopinavir-Ritonavir and 2 Nucleosides for Maintenance Therapy of HIV: 96-Week Analysis. *J Acquir Immune Defic Syndr* 2009; 51(2): 147-152.
- Arrizabalaga J, Rodríguez-Alcántara F, Castañer JL, Ocampo A, Podzamczer D, Pulido F, Riera M, Sanz J, Pascual-Bernaldez M, Dal-Ré R, the EPI109839 Study Group (...Knobel H,...). Prevalence of HLA-B*5701 in HIV-infected patients in Spain (results of the EPI Study). *HIV Clinical Trials* 2009; 10(1): 48-51.
- Carbonell C, Abizanda M, Pérez-Hernández M, Roset M, Nogués X. Percepción de los médicos de Atención Primaria en el manejo clínico de la osteoporosis. Influencia de los planes de salud. *Semergen* 2009; 35(3): 122-130.
- Carnicer-Pont D, de Olalla PG, Cayllà JA, AIDS Working Group (...Knobel H,...). HIV infection late detection in AIDS patients of an European city with increased immigration since mid 1990s. *Curr HIV Res* 2009; 7(2): 237-243.
- Chillarón JJ, Goday A, Flores JA, Benaiges D, Carrera MJ, Puig de Dou J, Cano JF, Pedro-Botet J. Estimated Glucose Disposal Rate in Assessment of the Metabolic Syndrome and Microvascular Complications in Patients with Type 1 Diabetes. *J Clin Endocr Metab* 2009; 94(9): 3530-3534.
- Collazos J, Asensi V, Cartón JA, Grupo Español para el Estudio Multifactorial de la Adherencia (Geema) (...Knobel H,...). CD4 responses in the setting or suboptimal virological responses to antiretroviral therapy: features, outcomes, and associated factors. *Aids Res Hum Retrov* 2009; 25(7): 647-655.
- González-Macías J, Jódar E, Muñoz M, Díez-Pérez A, Guañabens N, Fuster E, en nombre del grupo de estudio OPINHO-PC. Factores de riesgo de la osteoporosis en mujeres atendidas en Atención Primaria y en consultas hospitalarias. Estudio OPINHO-PC. *Rev Clin Esp* 2009; 209(7): 319-324.
- González-Macías J, Marín F, Vila JS, Carrasco E, Benavides P, Castell MV, Magaña JE, Chavida F, Díez-Pérez A, for the ECOSAP investigators. Relationship between bone quantitative ultrasound and mortality: a prospective study. *Osteoporosis Int* 2009; 20(2): 257-264.
- Hansma P, Yu H, Schultz D, Rodríguez A, Yurtsev EA, Orr J, Tang S, Miller J, Wallace J, Zok F, Li C, Souza R, Proctor A, Brimer D, Nogués X, Mellibovsky L, Peña MJ, Diez-Ferrer O, Mathews P, Randall C, Kuo A, Chen C, Peters M, Kohn D, Buckley J, Li X, Pruitt L, Díez-Pérez A, Alliston T, Weaver V, Lotz J. The tissue diagnostic instrument. *Rev Sci Instrum* 2009; 80(5): 054303.
- Hooven FH, Adachi JD, Adami S, Boonen S, Compston J, Cooper C, Delmas P, Díez-Pérez A, Gehlbach S, Greenspan SL, LaCroix A, Lindsay R, Netelenbos JC, Pfeilschifter J, Roux C, Saag KG, Sambrook P, Silverman S, Siris E, Watts NB, Anderson Jr FA. The Global Longitudinal Study of Osteoporosis in Women (GLOW): rationale and study design. *Osteoporosis Int* 2009; 20(7): 1107-1116.
- Horcajada JP, Atienza R, Sarasa M, Soy D, Adán A, Mensa J. Pharmacokinetics of linezolid in human non-inflamed vitreous after systemic administration. *J Antimicrob Chemother* 2009; 63(3): 550-552.
- Horcajada JP, Bustó M, Grau S, Sorli ML, Terradas R, Salvadó M, Lorente JA, González A, Knobel H. High Prevalence of Extended-spectrum Beta-lactamase-producing Enterobacteriaceae in Bacteremia After Transrectal Ultrasound-guided Prostate Biopsy: A Need for Changing Preventive Protocol. *Urology* 2009; 74(6): 1195-1196.
- Horcajada JP, Lozano F, Muñoz A, Suárez B, Fariñas-Alvarez C, Almela M, Smithson A, Martínez E, Mallolas J, Mensa J, Gatell JM. Polymorphic receptors of the innate immune system (MBL/MASP-2 and TLR2/4) and susceptibility to pneumococcal bacteremia in HIV-infected patients: a case-control study. *Curr HIV Res* 2009; 7(2): 218-223.
- Knobel H, Urbina O, González-Mena A, Sorli ML, Montero M, Carmona A, Guelar A. Impact of different patterns of nonadherence on the outcome of highly active antiretroviral therapy in patients with long-term follow-up. *HIV Med* 2009; 10(6): 364-369.
- Mallolas J, Podzamczer D, Milinkovic A, Domingo P, Clotet B, Ribera E, Gutiérrez F, Knobel H, Cosin-Aguilar J, Ferrer E, Arranz JA, Roca V, Vidal F, Murillas J, Pich J, Pedrol E, Llibre JM, Dalmau D, García I, Aranda M, Cruceta A, Martínez E, Blanco JL, Lazzari ED, Gatell JM, and the ATAZIP Study Group. Efficacy and Safety of Switching From Boosted Lopinavir to Boosted Atazanavir in Patients With Virological Suppression Receiving a LPV/r-Containing HAART: The ATAZIP Study. *J Acquir Immune Defic Syndr* 2009; 51(1): 29-36.

- Marsillach J, Aragonès G, Beltrán R, Caballeria J, Pedro-Botet J, Morcillo-Suárez C, Navarro A, Joven J, Camps J. The measurement of the lactonase activity of paraoxonase-1 in the clinical evaluation of patients with chronic liver impairment. *Clin Biochem* 2009; 42(1-2): 91-98.
- Martínez E, Arranz JA, Podzamczer D, Lonca M, Sanz J, Barragan P, Ribera E, Knobel H, Roca V, Gutiérrez F, Blanco JL, Mallolas J, Llibre JM, Clotet B, Dalmau D, F Segura, Arribas JR, Cosin J, Barrufet P, Casas E, Ferrer E, Curran A, González-Mena A, Pich J, Cruceta A, Arnaiz JA, Miro JM, Gatell JM, for the BICOMBO Study Team. A Simplification Trial Switching From Nucleoside Reverse Transcriptase Inhibitors to Once-Daily Fixed-Dose Abacavir/Lamivudine or Tenofovir/Emtricitabine in HIV-1-Infected Patients With Virological Suppression. *J Acquir Immune Defic Syndr* 2009; 51(3): 290-297.
- Membrilla E, Parés D, Alameda F, Pascual M, Courtier R, Gil-Egea MJ, Vallecillo G, Fusté P, Pera M, Grande L. Neoplasia intraepitelial anal: resultados de la aplicación de un protocolo diagnóstico en pacientes de riesgo mediante el uso de citología anal. *Cir Esp* 2009; 85(6): 365-370.
- Mocroft A, Wyatt C, Szczepanek L, Neuhaus J, El-Sadr W, Tracy R, Kuller L, Shliapak M, Angus B, Klinker H, Ross M, for the INSIGHT SMART study group (...Knobel H,...). Interruption of antiretroviral therapy is associated with increased plasma cystatin C. *AIDS* 2009; 23(1): 71-82.
- Molto J, Llibre JM, Ribera E, Mínguez C, Sánchez-del Río J, Pedrol E, Vallecillo G, Cedeño S, Valle M, Miranda C, Negredo E, Clotet B, on behalf of the SQV-HEP Study Group (...Knobel H,...). Saquinavir exposure in HIV-infected patients with chronic viral hepatitis. *J Antimicrob Chemother* 2009; 63(5): 992-997.
- Montero M, Domínguez-Alvarez M, Orozco-Levi M, Salvadó M, Knobel H. Mortality of COPD Patients Infected with Multi-Resistant *Pseudomonas aeruginosa*: A Case and Control Study. *Infection* 2009; 37(1): 16-19.
- Montero M, Horcajada JP, Sorli ML, Álvarez-Lerma F, Grau S, Riu M, Sala M, Knobel H. Effectiveness and Safety of Colistin for the Treatment of Multidrug-Resistant *Pseudomonas aeruginosa* Infections. *Infection* 2009; 37(5): 461-465.
- Panel de expertos de Gesida y Plan Nacional sobre el Sida (...Knobel H,...). Recomendaciones de Gesida/Plan Nacional sobre el Sida respecto al tratamiento antirretroviral en adultos infectados por el virus de la inmunodeficiencia humana (actualización febrero de 2009). *Enferm Infect Microbiol Clin* 2009; 27(4): 222-235.
- Pérez-Elías MJ, Sánchez-Conde M, Soriano V, Mallolas J, Luque I, Rodríguez-Alcántara F, on behalf of the Fosamprenavir Expanded Access Program Group (...Knobel H,...). Fosamprenavir (GW433908)/ritonavir in HIV-infected patients: efficacy and safety results from the Spanish Expanded Access Program. *Enferm Infect Microbiol Clin* 2009; 27(1): 28-32.
- Podzamczer D, Olmo M, Sanz J, Boix V, Negredo E, Knobel H, Domingo P, Pineda JA, Vilades C, Hernández-Quero J, Force L, González-Lahoz J, Muñoz P, Llibre JM, Mariño A, Ortega E, Dalmau D, Gatell JM, Antón E, Sola J, Galindo MJ, Pedrol E, Sanz J, Torre-De Lima J, Flores J, the NODy Study Group. Safety of Switching Nevirapine Twice Daily to Nevirapine Once Daily in Virologically Suppressed Patients. *J Acquir Immune Defic Syndr* 2009; 50(4): 390-396.
- Rodger AJ, Fox Z, Lundgren JD, Kuller L, Boesecke C, Gey D, Skoutelis A, Goetz MB, Phillips AN, for the INSIGHT Strategies for Management of Antiretroviral Therapy (SMART) Study Group (...Knobel H,...). Activation and coagulation biomarkers are independent predictors of the development of opportunistic disease in patients with HIV infection. *J Infect Dis* 2009; 200(6): 973-983.
- Rodríguez-Baño J, Domínguez MA, Blas-Millán A, Borraz C, González MP, Almirante B, Cercenado E, Padilla B, Pujol M, on behalf of GEIH/GEMARA (SEIMC) and REIPI (...Salvadó M, Horcajada JP,...). Clinical and molecular epidemiology of community-acquired, healthcare-associated and nosocomial methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* in Spain. *Clin Microbiol Infect* 2009; 15(12): 1111-1118.
- Sosa M, Saavedra P, Jódar E, Lozano-Tonkin C, Quesada JM, Torrijos A, Pérez-Cano R, Nogués X, Diaz-Curiel M, Moro MJ, Gómez C, Mosquera J, Alegre J, Olmos J, Muñoz-Torres M, Guañabens N, del Pino J, Hawkins F, GIUMO Study Group. Bone mineral density and risk of fractures in aging, obese post-menopausal women with type 2 diabetes. The GIUMO Study. *Aging-Clin Exp Res* 2009; 21(1): 27-32.
- Torres R, Sorli ML, González A, Horcajada JP, Pelfort X, Puig L. Són els espiadors de ciment carregats amb antibiòtics microbiològicament segurs? *Revista de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia* 2009; 10(3): 37-42.
- Vila JS, Marín F, González-Macías J, Martín D, Tojeiro S, Díez-Pérez A, en representación de los investigadores del proyecto ECOSAP. Validación de un algoritmo para el cálculo del riesgo absoluto de fracturas no vertebrales por fragilidad en una cohorte de mujeres posmenopáusicas. *Med Clin (Barc)* 2009; 133(13): 501-505.

Notes

- Taverner D, Gómez-Puerta JA. Disnea en una paciente con lupus eritematoso sistémico. Reumatol Clin 2009; 5(2): 88-91.
- Torres-Rodríguez JM, Segura-Roca G, Coll J. Histoplasmosis en un varón inmunocompetente manifestada 45 años después de la infección. Rev Iberoam Micol 2009; 26(4): 244-246.
- Villar-García J, Velat M, Güerri-Fernández R, Garcés JM. Réplica. Rev Clin Esp 2009; 209(10): 524.

Revisions

- Güerri RC, Díez-Pérez A, Mellibovsky L, Quesada JM. La vitamina D como elemento inmunitario en las infecciones. Med Clin (Barc) 2009; 133(9): 344-348.
- Millán J, Pintó X, Muñoz A, Zuñiga M, Rubiés-Prat J, Pallardo LF, Massana L, Mangas A, Hernández-Mijares A, González-Santos P, Ascaso JF, Pedro-Botet J. Lipoprotein ratios: Physiological significance and clinical usefulness in cardiovascular prevention. Vasc Health Risk Manag 2009; 5: 757-765.
- Nogués X. Epidemiología de la osteoporosis. Rev Clin Esp 2009; 209(supl.1): 10-24.
- Pedro-Botet J. Importancia clínica de la modulación terapéutica de las partículas de LDL pequeñas y densas (editorial). Med Clin (Barc) 2009; 132(3): 102-103.

Assajos clínics

- Knobel H. Assaig clínic fase III
- Knobel H. Estudi observacional
- Sánchez F. Assaig clínic fase II
- Díez A. Assaig clínic fase II
- Nogués X. Assaig clínic fase II

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altres externes	458	459
Estades	4.652	4.578
Estada mitjana (pacients ingressats)	10,2	10,0
Pressió d'urgències (%)	72,3	62,75
Interconsultes	1.246	1.094
Activitat ambulàtoria		
Primeres visites	871	739
Visites successives	9.858	9.952
Total visites	10.729	10.691
Índex de successives/primeres	11,32	13,47
Hospital de dia		
Nombre de sessions	3	0
Altra activitat		
Hemodiàlisi hospitalària	2.232	2.156
Hemodiàlisi ambulatòria	4.476	4.736
Hemodiàlisi peritoneal	1.376	2.488
Extracció d'òrgans	59	14
Trasplantaments renals	35	29
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,91
Pes mitjà	2.5292	2.7075
Producció clínica⁽¹⁾		
	%	Pes mitjà
Ronyó i vies urinàries	51,4	3.0727
Aparell respiratori	11,8	2.7052
Malalties infeccioses i parasitàries	10,0	2.4854
Aparell circulatori	7,2	2.0331
Aparell digestiu, sistema hepatobiliar i pancreàtic	7,0	1.8580
Sang, sistema immunitari i trastorns mieloproliferatius	2,6	2.5436
Altres	9,9	2.1760

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor associat: J.M. Puig Marí

Projectes d'investigació

Títol del projecte: European Training Program on Organ Donation.

Entitat finançadora: Comissió Europea

Investigador responsable: Puig Marí, Josep Maria

Nom d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Papel de la enzima convertidora de la angiotensina 2 en la nefropatía diabética experimental.

Entitat finançadora: Fundación Senefro

Investigador responsable: Soler Romeo, M. José

Nom d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Papel de la enzima convertidora de la angiotensina 2 en la nefropatía diabética experimental.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: Soler Romeo, M. José

Nom d'investigadors participants: 6

Publicacions

Articles originals

- Andres A, Marcen R, Valdes F, Plumed J, Solà R, Errasti P, Lauzurica R, Pallardo LF, Bustamante J, Amenabar JJ, Plaza JJ, Gómez E, Grinyó JM, Rengel M, Puig JM, Sanz A, Asensio C, Andres I, NI2A Study Grp (...Soler J, Mir M,...). A randomized trial of basiliximab with three different patterns of cyclosporin A initiation in renal transplant from expanded criteria donors and at high risk of delayed graft function. Clin Transplant 2009; 23(1): 23-32.
- Armario P, Oliveras A, Hernández-del Rey R, Poch E, Larrouse M, Roca-Cusachs A, de la Sierra A. Prevalencia de lesión de órganos diana y factores asociados a la presencia de episodios cardiovasculares en sujetos con hipertensión arterial refractaria. Med Clin (Barc) 2009; 133(4): 127-131.
- Crespo M, Mir M, Marín-Casino M, Hurtado S, Estadella C, Guri X, Rap O, Moral R, Puig JM, Lloveras J. De novo kidney transplant recipients need higher doses of Advagraf compared with Prograf to get therapeutic levels. Transplant Proc 2009; 41(6): 2115-2117.

- Ho TM. Hypertension management: lifestyle interventions in a transcultural context. *J Ren Care* 2009; 35(4): 176-184.
- Pérez-García R, Martín-Malo A, Fort J, Cuevas X, Lladós F, Lozano J, García F, and on behalf of all Investigators from the ANSWER study (...Barbosa F,...). Baseline characteristics of an incident haemodialysis population in Spain: results from ANSWER--a multicentre, prospective, observational cohort study. *Nephrol Dial Transplant* 2009; 24(2): 578-588.
- Soler MJ, Ye M, Wysocki J, William J, Lloveras J, Batlle D. Localization of ACE2 in the renal vasculature: amplification by angiotensin II type 1 receptor blockade using telmisartan. *Am J Physiol-Renal* 2009; 296(2): 398-405.

Notes

- Lloveras J. Gold Medal of the Catalan Transplantation Society to professor Gerhard Opelz. Foreword. *Transplant Proc* 2009; 41(6): 2016-2018.
- Pascual J, Portolés JM, Lloveras J. About "Low Mortality and Key Aspects of Delivery of Care for End-Stage Renal Disease in Italy". *ScientificWorldJournal* 2009; 9: 360-362.

Revisions

- Alonso-Hernández A, Bayés B, Cabello V, Cofán F, Crespo M, Franco A, Gallego E, García T, Gómez-Alamillo C, Gómez G, Luna E, Osorio JM. Tratamiento de la hipertensión arterial posttrasplante renal. *Nefrología* 2009; 29(Supl.3): 16-23.
- Armario P, Hernández-del Rey R, Oliveras A. Papel actual de los antagonistas de los receptores de la angiotensina II y de sus combinaciones en el tratamiento de la hipertensión arterial. *Med Clin (Barc)* 2009; 132(20): 792-796.
- Cases A, Coll E, Collado S. Anemia en la insuficiencia renal crónica y sus implicaciones cardiovasculares. *Med Clin (Barc)* 2009; 132(supl. 1): 38-42.
- Oliveras A. Aplicación de las guías de prevención cardiovascular en la práctica diaria. Resultados del estudio EUROASPIRE III, en comparación con EUROASPIRE I y II. *Nefroplus* 2009; 2(2): 52-54.
- Oliveras A. Hipertensión arterial vasculorrenal de origen aterosclerótico. Diagnóstico y manejo terapéutico. *Nefroplus* 2009; 2(3): 34-44.

Llibres i capítols de llibre

- Cases A, Collado S, Coll E. Complicaciones de la IRC: Anemia. En: González MT, Mallafré JM (eds). *Nefrología. Conceptos básicos en atención primaria*. Barcelona: Marge Books, 2009: 109-119.

Assajos clínics

- Barbosa F. Dos assajos clínics fase IV
- Collado S. Estudi observacional

Responsable del servei: J. Roquer González
 Responsable de la secció de Neurofisiologia:
 J.M. Espadaler Gamissans
 Responsable de la secció de Neuropsicologia: J. Peña
 Casanova
 Metges: 14
 Residents: 9

Activitat⁽¹⁾

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	476	480
Estades	3.794	4.153
Estada mitjana (pacients ingressats)	8,0	8,7
Pressió d'urgències (%)	95,5	91,88
Interconsultes	729	1.171
Activitat ambulàtòria		
Primeres visites	3.336	3.395
Visites successives	10.688	10.734
Total visites	14.024	14.129
Índex de successives/primeres	3,20	3,16
Exploracions complementàries		
EEG	1.362	1.218
Polisomnografies	194	164
EMG	2.404	1.985
Potencials evocats	1.055	1.206
Doppler transcranial	464	726
Hospital de dia		
Tractaments	524	602
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard	1,03	
Pes mitjà	2.4938	2.6147

(1) Inclou neurofisiologia.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Docència i recerca**Docència UAB**

Professor titular: A. Pou Serradell

Professors associats: J. Pascual Calvet, J. Peña Casanova, J.M. Espadaler Gamissans, J. Roquer González, J.E. Martínez Rodríguez

Projectes d'investigació

Títol del projecte: Retics Heracles: Determinants genètics i ambientals de la disfunció vascular en la hipertensió i en la cardiopatia isquèmica.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Roquer González, Jaume

Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Células endoteliales circulantes y células progenitoras endoteliales en la enfermedad cardiovascular aguda. Correlación con la función endotelial y la evolución clínica.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Roquer González, Jaume

Nombre d'investigadors participants: 3

Publicacions*Articles originals*

- Bousser MG, Amarenco P, Chamorro A, Fisher M, Ford I, Fox K, Hennerici MG, Mattle HP, Rothwell PM, on behalf of the PERFORM Study Investigators (...), Roquer J,...). Rationale and design of a randomized, double-blind, parallel-group study of terutroban 30 mg/day versus aspirin 100 mg/day in stroke patients: the prevention of cerebrovascular and cardiovascular events of ischemic origin with terutroban in patients with a history of ischemic stroke or transient ischemic attack (PERFORM) study. *Cerebrovasc Dis* 2009; 27(5): 509-518.
- Castillo MT, Sastre M, Royo I, Bielsa O, Parés D, Gómez-Carballo S, Beguería R, Carreras R. Sacred Lipomielomeningocele and complications of the urinary tract: about a case. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 185-190.

- Cuadrado E, Jiménez-Conde J, Ois A, Rodríguez-Campello A, García-Ramallo E, Roquer J. Sex differences in the prognostic value of the lipid profile after the first ischemic stroke. *J Neurol* 2009; 256(6): 989-995.
- Cuadrado E, Munteis E, Martínez-Rodríguez JE, Pont-Sunyer C, Cucurella G, Roquer J. Perfil lipídico durante el primer año de tratamiento con interferón beta en pacientes con esclerosis múltiple. *Med Clin (Barc)* 2009; 132(7): 259-261.
- Espinosa A, Alegret M, Boada M, Vinyes G, Valero S, Martíne-Lage P, Peña-Casanova J, Becker JT, Wilson BA, Tàrraga L. Ecological assessment of executive functions in mild cognitive impairment and mild Alzheimer's disease. *J Int Neuropsychol Soc* 2009; 15(5): 751-757.
- Gomis M, Sobrino T, Ois A, Millán M, Rodríguez-Campello A, Pérez de la Ossa N, Rodríguez-González R, Jiménez-Conde J, Cuadrado E, Roquer J, Dávalos A. Plasma $\{\beta\}$ -Amyloid 1-40 Is Associated With the Diffuse Small Vessel Disease Subtype. *Stroke* 2009; 40(10): 3197-3201.
- Hernández-Pérez MA, en representación del grupo de investigadores del estudio PARALEN (...), Roquer J,...). Seguridad y tolerabilidad en la fase inicial del tratamiento con interferón beta-1a 44 microgramos en pauta lenta frente a pauta rápida en pacientes con esclerosis múltiple (estudio PARALEN). *Rev Neurol (Barc)* 2009; 48(10): 505-508.
- Ois A, Cuadrado E, Rodríguez-Campello A, Jiménez-Conde J, Roquer J. High Risk of Early Neurological Recurrence in Symptomatic Carotid Stenosis. *Stroke* 2009; 40(8): 2727-2731.
- Ois A, Cuadrado E, Solano A, Perich X, Roquer J. Acute ischemic stroke in anterior choroidal artery territory. *J Neurol Sci* 2009; 281(1-2): 80-84.
- Ordóñez D, Sánchez AJ, Martínez-Rodríguez JE, Cisneros E, Ramil E, Romo N, Moraru M, Munteis E, López-Botet M, Roquer J, García-Merino A, Vilches C. Multiple sclerosis associates with LILRA3 deletion in Spanish patients. *Genes Immun* 2009; 10(6): 579-585.
- Peña-Casanova J, Blesa R, Aguilar M, Gramunt N, Gómez-Anson B, Oliva R, Molinuevo JL, Robles A, Barquero MS, Antúnez C, Martínez-Parra C, Frank A, Fernández M, Alfonso V, Sol JM, for the NEURONORMA Study Team. Spanish Multicenter Normative Studies (NEURONORMA Project): Methods and Sample Characteristics. *Arch Clin Neuropsych* 2009; 24(4): 307-319.
- Peña-Casanova J, Gramunt N, Quiñones-Úbeda S, Sánchez-Benavides G, Aguilar M, Badenes D, Molinuevo JL, Robles A, Barquero MS, Payne M, Antúnez C, Martínez-Parra C, Frank-García A, Fernández M, Alfonso V, Sol JM, Blesa R, and for the NEURONORMA Study Team. Spanish Multicenter Normative Studies (NEURONORMA Project): Norms for the Rey-Osterrieth Complex Figure (Copy and Memory), and Free and Cued Selective Reminding Test. *Arch Clin Neuropsych* 2009; 24(4): 371-393.
- Peña-Casanova J, Quiñones-Úbeda S, Gramunt N, Aguilar M, Casas L, Molinuevo JL, Robles A, Rodríguez D, Barquero MS, Antúnez C, Martínez-Parra C, Frank-García A, Fernández M, Molano A, Alfonso V, Sol JM, Blesa R, and for the NEURONORMA Study Team. Spanish Multicenter Normative Studies (NEURONORMA Project): Norms for Boston Naming Test and Token Test. *Arch Clin Neuropsych* 2009; 24(4): 343-354.
- Peña-Casanova J, Quiñones-Úbeda S, Gramunt N, Quintana M, Aguilar M, Badenes D, Cerulla N, Molinuevo JL, Ruiz E, Robles A, Barquero MS, Antúnez C, Martínez-Parra C, Frank-García A, Fernández M, Alfonso V, Sol JM, Blesa R, and for the NEURONORMA Study Team. Spanish Multicenter Normative Studies (NEURONORMA Project): Norms for Verbal Fluency Tests. *Arch Clin Neuropsych* 2009; 24(4): 395-411.
- Peña-Casanova J, Quiñones-Úbeda S, Gramunt N, Quintana M, Aguilar M, Molinuevo JL, Serradell M, Robles A, Barquero MS, Payne M, Antúnez C, Martínez-Parra C, Frank-García A, Fernández M, Alfonso V, Sol JM, Blesa R, and for the NEURONORMA Study Team. Spanish Multicenter Normative Studies (NEURONORMA Project): Norms for the Stroop Color-Word Interference Test and the Tower of London-Drexel. *Arch Clin Neuropsych* 2009; 24(4): 413-429.
- Peña-Casanova J, Quiñones-Úbeda S, Quintana M, Aguilar M, Badenes D, Molinuevo JL, Torner L, Robles A, Barquero MS, Villanueva C, Antúnez C, Martínez-Parra C, Frank-García A, Sanz A, Fernández M, Alfonso V, Sol JM, Blesa R, for the NEURONORMA Study Team. Spanish Multicenter Normative Studies (NEURONORMA Project): Norms for Verbal Span, Visuospatial Span, Letter and Number Sequencing, Trail Making Test, and Symbol Digit Modalities Test. *Arch Clin Neuropsych* 2009; 24(4): 321-341.

- Peña-Casanova J, Quintana M, Quiñones-Úbeda S, Aguilar M, Molinuevo JL, Serradell M, Robles A, Barquero MS, Villanueva C, Antúnez C, Martínez-Parra C, Frank-García A, Aguilar MD, Fernández M, Alfonso V, Sol JM, Blesa R, and for the NEURONORMA Study Team. Spanish Multicenter Normative Studies (NEURONORMA Project): Norms for the Visual Object and Space Perception Battery-Abbreviated, and Judgment of Line Orientation. *Arch Clin Neuropsych* 2009; 24(4): 355-370.
- Sánchez-Benavides G, Manero RM, Quiñones-Úbeda S, de Sola S, Quintana M, Peña-Casanova J. Spanish Version of the Bayer Activities of Daily Living Scale in Mild Cognitive Impairment and Mild Alzheimer Disease: Discriminant and Concurrent Validity. *Dement Geriatr Cogn Disord* 2009; 27(6): 572-578.
- Toll A, Parera E, Giménez-Arnau AM, Pou A, Lloreta J, Limaye N, Viikula M, Pujol RM. Cutaneous Venous Malformations in Familial Cerebral Cavernomatosis Caused by KRIT1 Gene Mutations. *Dermatology* 2009; 218(4): 307-313.
- Vellas B, Black R, Thal LJ, Fox NC, Daniels M, McLennan G, Tompkins C, Leibman C, Pomfret M, Grundman M, for the AN1792 (QS-21)-251 Study Team (...Peña-Casanova J,...). Long-term follow-up of patients immunized with AN1792: reduced functional decline in antibody responders. *Curr Alzheimer Res* 2009; 6(2): 144-151.
- Vicanco-Hidalgo RM, Rodríguez-Campello A, Ois A, Cuadrado E, Pont-Sunyer C, Roquer J. Monitorización cardiaca en la unidad de ictus: importancia del diagnóstico de fibrilación auricular en el ictus isquémico agudo. *Rev Esp Cardiol* 2009; 62(5): 564-567.

Notes

- Segura N, Munteis E, Gálvez A, Pont-Sunyer C, Rodríguez-Campello A. Síndrome del «hombre en barril» reversible causado por encefalopatía hipóxico-isquémica. *Neurología (Barc)* 2009; 24(2): 133-135.

Revisions

- Jimena-García S, Echarte JL. Síndrome de Guillain-Barré: actuación en urgencias. *Jano* 2009; 1725: 25-27.
- Jiménez-Conde J, Roquer J. Los ritmos del ictus isquémico: factores externos que contribuyen a modular el momento de aparición de los eventos. *Med Clin (Barc)* 2009; 132(17): 671-676.

- Roquer J, Segura T, Serena J, Castillo J. Endothelial dysfunction, vascular disease and stroke: the ARTICO study. *Cerebrovasc Dis* 2009; 27(supl 1): 25-37.
- Roquer J. Implicaciones del registro REACH para neurólogos. *Med Clin (Barc)* 2009; 132(supl. 2): 30-33.

Llibres i capítols de llibre

- Guindo J, Martín A, Roquer J. Enfermedad aterotrombótica en urgencias. Barcelona: J&C Ediciones Médicas, 2009.
- Molinuevo JL, Peña-Casanova J, eds. Guía oficial para la práctica clínica en demencias: conceptos, criterios y recomendaciones. Barcelona: Prous Science, 2009.
- Servicios de Neurología, Radiodiagnóstico, IDI (Institut Diagnòstic per Imatge) y Neurorradiología intervencionista de los hospitales: Hospital Universitario Germans Trias i Pujol, Badalona; Hospital Doctor Josep Trueta, Girona; Hospital del Mar, Barcelona (...Roquer J,...). Protocolos de Neurointervencionismo y de tratamiento trombolítico en situaciones especiales en el ictus Isquémico Agudo. Barcelona: Sanofi-Aventis, 2009.
- Lara-Muñoz P, Peña-Casanova J. Tests neuropsicológicos en la evaluación de la demencia. En: Molinuevo JL, Peña-Casanova J, eds. Guía oficial para la práctica clínica en demencias: conceptos, criterios y recomendaciones. Barcelona: Prous Science, 2009: 319-335.
- Roquer J, Álvarez-Sabín J. ¿Es el ictus cardioembólico la gran amenaza en el anciano? En: Gállego Culleré J, Martínez Vila E, eds. El ictus en el anciano. Madrid: Editorial Línea de Comunicación, 2009:.
- Roquer J, Ois A. Atherosclerotic Burden and Mortality. En: Preedy VR, Watson RR, eds. Handbook of Disease Burdens and Quality of Life Measures. Heidelberg: Springer Verlag, 2009:.
- Roquer J. Diagnóstico diferencial con las causas tratables de demencia y con otras demencias diferentes de la enfermedad de Alzheimer. En: Grau Olivares M, Arboix A, eds. Deteriorament Cognitiu de Tipus Vascular. Madrid: Editorial Ergon, 2009.

Tesis

- De Sola S. Alteraciones a medio y largo plazo en el rendimiento cognitivo y potenciales evocados (P300) en policonsumidores de éxtasis. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Peña-Casanova J. Data de lectura: 12/06/2009.

- Gálvez A. Enfermedad infecciosa y práctica clínica en la España del siglo XX: una aproximación a través de las historias clínicas del Hospital del Rey de Madrid (1924-1950). Universidad Complutense de Madrid. Director: Martínez-Pérez J. Data de lectura: 22/01/2009.
- Quiñones-Úbeda S. Desenvolupament, normalització i validació de la versió estàndard de la segona versió del Test Barcelona. Universitat Ramon Llull. Director: Peña-Casanova J. Data de lectura: 18/09/2009.

Assajos clínics

- Jiménez J. Assaig clínic fase II
- Martínez JE. Assaig clínic fase III
- Munteis E. Dos estudis observacionals
- Ois A. Assaig clínic fase II
- Peña J. Tres assajos clínics fase II
- Rodríguez AM. Estudi observacional
- Roquer J. Assaig clínic fase III
- Valls A. Assaig clínic fase IV

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altres externes	928	857
Estades	8.458	9.073
Estada mitjana (pacients ingressats)	9,1	10,6
Pressió d'urgències (%)	89,3	89,26
Interconsultes	293	884
Activitat ambulàtoria		
Primeres visites	1.326	1.221
Visites successives	6.068	6.569
Total visites	7.394	7.790
Índex de successives/primeres	4,6	5,4
Exploracions complementàries		
Biòpsia pleural	10	–
Endoscòpia	650	646
Hipoventilació-son	1.222	1.240
Proves cutànies	731	586
Proves funcionals respiratòries	4.116	4.884
Funció muscular	316	437
Proves d'esforç	534	564
Hospital de dia		
Tractaments	1.122	1.590
RAE⁽¹⁾		
Primeres visites	1.298	1.216
Visites successives	3.008	2.902
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard	1,11	
Pes mitjà	2.4022	2.3485

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Docència i recerca

Docència UAB

Profesor titular: J. Gea Giralt*

Professors associats: J.M. Broquetas Doñate, V. Curull Serrano, M. Orozco Levi*

Projectes d'investigació

Títol del projecte: Caquexia y cáncer de pulmón no diseminado: papel de las citoquinas y del estrés oxidativo a nivel muscular.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Broquetas Doñate, Joan M.

Nombrade investigadors participants: 4

Títol del projecte: Estudio con-cort: Estudio comparativo de los efectos del entrenamiento de músculos respiratorios en EPOC mediante un esquema convencional vs. "esquema corto de alta intensidad": ¿Una alternativa para aumentar su aplicación asistencial a gran escala?

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Ramírez Sarmiento, Alba

Lucía

Nombrade investigadors participants: 3

Títol del projecte: CIBERES: Enfermedades respiratorias.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Gea Guiral, Joaquim

Nombrade investigadors participants: 4

Títol del projecte: Efectos de la hipoxemia y las cargas respiratorias sobre los músculos ventilatorios papel del TNF-ALFA y del estrés oxidativo.

Entitat finançadora: Ministerio de Educación y Ciencia

Investigador responsable: Gea Guiral, Joaquim

Nombrade investigadors participants: 5

Títol del projecte: Estudio del estrés oxidativo y del factor de crecimiento vascular endotelial (VEGF) como mecanismos de predisposición al desarrollo de cáncer de pulmón en los pacientes con EPOC.

Entitat finançadora: Sociedad Española de Neumología y Cirugía Torácica

Investigador responsable: Curull Serrano, Víctor

Nombrade investigadors participants: 3

(*) Professor de la UPF.

Títol del projecte: Caquexia y cáncer de pulmón no diseminado: papel de las citoquinas y del estrés oxidativo a nivel muscular.

Entitat finançadora: Sociedad Española de Neumología y Cirugía Torácica

Investigador responsable: Broquetas Doñate, Joan M.
Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Estudi de l'estrés oxidatiu i del factor de creixement vascular endotelial (VEGF) com mecanismes de predisposició al desenvolupament de càncer de pulmó en els pacients amb MPOC.

Entitat finançadora: Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears

Investigador responsable: Curull Serrano, Víctor
Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Fibromiàlgia: Relacions entre els símptomes i fenòmens moleculars locals (expressió de citoquines i estrès oxidatiu) en els músculs.

Entitat finançadora: Fundació La Marató de TV3

Investigador responsable: Gea Guiral, Joaquim

Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Potencial regenerativo del músculo esquelético periférico en la EPOC.

Entitat finançadora: Sociedad Española de Neumología y Cirugía Torácica

Investigador responsable: Casadevall Fusté, Carme

Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Estudio multicéntrico "EMICON": Deterioro de la inmunovigilancia antitumoral en fumadores con alto riesgo de cáncer pulmonar: papel de las moléculas "mica" circulantes (sMICA).

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: Orozco Levi, Mauricio

Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Potencial regenerativo del músculo esquelético periférico en la EPOC.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: Broquetas Doñate, Joan M.
Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Papel de las células satélite en la capacidad de reparación del diafragma en pacientes con epoc.

Entitat finançadora: Sociedad Española de Neumología y Cirugía Torácica

Investigador responsable: Gea Guiral, Joaquim
Nombre d'investigadors participants: 5

Publicacions

Articles originals

- Balcells E, Antó JM, Gea J, Gómez FP, Rodríguez E, Marin A, Ferrer A, De Batlle J, Farrero E, Benet M, Orozco-Levi M, Ferrer J, Agustí AGN, Gálvez B, Belda J, Garcia-Aymerich J, and PAC-COPD Study Group (...), Serra I, Donaire-González D, Guerra S, Gayete A, Vollmer I,...). Characteristics of patients admitted for the first time for COPD exacerbation. *Respir Med* 2009; 103(9): 1293-1302.
- Barreiro E, García-Martínez C, Mas S, Ametller E, Gea J, Argilés JM, Busquets S, López-Soriano FJ. UCP3 overexpression neutralizes oxidative stress rather than nitrosative stress in mouse myotubes. *Febs Lett* 2009; 583(2): 350-356.
- Barreiro E, Rabinovich RA, Marin J, Barbera JA, Gea J, Roca J. Chronic Endurance Exercise Induces Quadriceps Nitrosative Stress In Severe Copd Patients. *Thorax* 2009; 64(1): 13-19.
- Borchers MT, Wesselkamper SC, Curull V, Ramírez-Sarmiento A, Sánchez-Font A, Garcia-Aymerich J, Coronell C, Lloreta J, Agustí A, Gea J, Howington JA, Reed MF, Starnes SL, Harris NL, Vitucci M, Eppert BL, Motz GT, Fogel K, McGraw D, Tichelaar JW, Orozco-Levi M. Sustained CTL activation by murine pulmonary epithelial cells promotes the development of COPD-like disease. *J Clin Invest* 2009; 119(3): 636-649.
- Casadevall C, Coronell C, Ausin P, Martínez-Llorens JM, Orozco-Levi M, Barreiro E, Gea J, en representación del grupo ENIGMA in COPD. Citocinas inflamatorias y factores de reparación en los músculos intercostales de pacientes con EPOC grave. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(6): 279-285.
- Castillo D, Guayta R, Giner J, Burgos F, Capdevila C, Soriano JB, Barau M, Casán P, on behalf of the FARMAEPOC group. COPD case finding by spirometry in high-risk customers of urban community pharmacies: A pilot study. *Respir Med* 2009; 103(6): 839-845.
- De Batlle J, Romieu I, Antó JM, Méndez MA, Rodríguez E, Balcells E, Ferrer A, Gea J, Rodríguez-Roisín R, Garcia-Aymerich J, and The PAC-COPD Study Group. Dietary habits of firstly admitted Spanish COPD patients. *Respir Med* 2009; 103(12): 1904-1910.
- Garcia-Aymerich J, Serra I, Gómez FP, Farrero E, Balcells E, Rodríguez DA, De Batlle J, Gimeno E, Donaire-González D, Orozco-Levi M, Sauleda J, Gea J, Rodríguez-Roisín R, Roca J, Agustí AGN, Antó JM. Physical Activity and Clinical and Functional Status in COPD. *Chest* 2009; 136(1): 62-70.

- Gea J, Gálvez B, Comtois N, Zhu E, Salazkin I, Fiz JA, Grassino A. Modificaciones en la actividad del diafragma inducidas por laparotomía media y cambios en la rigidez de la pared abdominal. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(1): 30-35.
  - Gea J, Zhu E, Gálvez B, Comtois N, Salazkin I, Fiz JA, Grassino A. Consecuencias de las contracciones excéntricas del diafragma sobre su función. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(2): 68-74.
  - Marin J, Minguella JL, Ramírez-Sarmiento A, Hussain SNA, Gea J, Barreiro E. Oxidised proteins and superoxide anion production in the diaphragm of severe COPD patients. *Eur Respir J* 2009; 33(6): 1309-1319.
  - Martínez-Caro L, Lorente JA, Marin J, Sánchez-Rodríguez C, Sánchez-Ferrer A, Nin N, Ferruelo A, de Paula M, Fernández-Segoviano P, Barreiro E, Esteban A. Role of free radicals in vascular dysfunction induced by high tidal volume ventilation. *Int Care Med* 2009; 35(6): 1110-1119.
  - Montero M, Domínguez-Alvarez M, Orozco-Levi M, Salvadó M, Knobel H. Mortality of COPD Patients Infected with Multi-Resistant *Pseudomonas aeruginosa*: A Case and Control Study. *Infection* 2009; 37(1): 16-19.
  - Mota S, Güell R, Barreiro E, Casán P, Gea J, Sanchis J. Relación entre disfunción de los músculos espiratorios e hiperinflación dinámica en la EPOC avanzada. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(10): 487-495.
  - Reichlin T, Hochholzer W, Bassetti S, Steuer S, Stelzig C, Hartwiger S, Biedert S, Schaub N, Buerge C, Potocki M, Noveanu M, Breidhardt T, Twerenbold R, Winkler K, Bingisser R, Mueller C. Early diagnosis of myocardial infarction with sensitive cardiac troponin assays. *New Engl J Med* 2009; 361(9): 858-867.
  - Sánchez-Font A, Curull V, Vollmer I, Pijuan L, Gayete A, Gea J. Utilidad de la punción aspirativa transbronquial guiada con ultrasonografía endobronquial (USEB) radial para el diagnóstico de adenopatías mediastínicas. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(5): 212-217.
  - Sanjuás C. Seguridad y tolerabilidad de los broncodilatadores en la enfermedad pulmonar obstructiva crónica. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(supl.5): 21-26.
  - Sarlabous L, Torres A, Fiz JA, Gea J, Gálvez B, Jané R. Multistate Lempel-Ziv (MLZ) index interpretation as a measure of amplitude and complexity changes. *Conf Proc IEEE Eng Med Biol Soc* 2009; 1: 4375-4378.
  - Sarlabous L, Torres A, Fiz JA, Gea J, Martínez-Llorens JM, Jané R. Evaluation of the respiratory muscular function by means of diaphragmatic mechanomyographic signals in COPD patients. *Conf Proc IEEE Eng Med Biol Soc* 2009; 1: 3925-3928.
  - Swallow EB, Barreiro E, Gosker HR, Sathyapala SA, Sánchez F, Hopkinson NS, Moxham J, Schols AMWJ, Gea J, Polkey MI, on behalf on the ENIGMA in COPD project. Quadriceps muscle strength in scoliosis. *Eur Respir J* 2009; 34(6): 1429-1435.
- Notes**
- Sánchez-Font A, Curull V, Gea J. Respuesta de los autores: "Algunas consideraciones sobre la evaluación de pruebas diagnósticas: Utilidad de la punción transbronquial guiada con ultrasonografía (USEB) en el diagnóstico de adenopatías mediastínicas". *Arch Bronconeumol* 2009; 45(12): 621-622.
- Revisions**
- Garcia-Aymerich J, Agustí AGN, Barbera JA, Belda J, Farrero E, Ferrer A, Ferrer J, Gálvez B, Gea J, Gómez FP, Monsó E, Morera J, Roca J, Sauleda J, Antó JM, en nombre del Grupo de Trabajo sobre la Caracterización Fenotípica y Evolución de la Enfermedad Pulmonar Obstructiva Crónica (PAC-COPD). La heterogeneidad fenotípica de la EPOC. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(3): 129-138.
  - Gea J, Barreiro E, Orozco-Levi M. Systemic Inflammation in COPD. *Clin Pulm Med* 2009; 16(5): 233-291.
  - Gea J, Martínez-Llorens JM, Ausin P. Disfunción muscular esquelética en la EPOC. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(supl.4): 36-41.
  - Gea J, Orozco-Levi M, Martínez-Llorens JM. El patrón ventilatorio, un viejo amigo con mucha información. ¿Cómo obtenerla? (Editorial). *Arch Bronconeumol* 2009; 45(7): 317-319.
  - Manchón-Walsh P, Aguiló R, Alejo M, Arnaiz MM, Astudillo J, Blanco R, Canalís E, Cardenal F, Curull V, Felipe E, Fuentes R, Gayete A, Giménez AM, Jové J, Lainez C, Lloreta J, Marrades RM, Martínez-Ballarín JI, Martínez X, Montero MA, Pallarés C, Palmero R, Ramírez J, Rodríguez de Dios N, Rosell A, Saumentch J, Viñolas N, Olazábal A, Rodríguez de Dios N, Lung Cancer OncoGuia Group. Lung Cancer OncoGuia. *Clin Transl Oncol* 2009; 11(12): 805-824.
  - Sanjuás C. Tolerabilidad y seguridad de los broncodilatadores en la EPOC. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(supl.5): 21-26.

Assajos clínics

- Ausin P. Assaig clínic fase II
- Ausin P. Assaig clínic fase IIIb
- Gea J. Ausin P. Assaig clínic fase IV

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	178	127
Estades	871	755
Estada mitjana (pacients ingressats)	6,2	6,0
Pressió d'urgències (%)	9,8	15,87
Interconsultes	132	148
Activitat ambulàtoria		
Primeres visites	1.899	1.985
Visites successives	14.928	15.873
Total visites	16.827	17.858
Índex de successives/primeres	7,86	8,00
Hospital de dia		
Nombre de sessions	1.646	1.493
RAE⁽¹⁾		
Primeres visites	2.030	1.675
Visites successives	3.384	3.030
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		1,04
Pes mitjà	1.6522	1.6769

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: J. Carbonell Abelló, J. Monfort Faure

Projectes d'investigació

Títol del projecte: Estudio de la regeneración del cartílago articular con soportes tridimensionales biodegradables en un modelo in vivo de conejo.
 Entitat finançadora: Ministerio de Educación y Ciencia
 Investigador responsable: Monllau García, Juan Carlos
 Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: RETIC: Red de investigación en inflamación y enfermedades reumáticas.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Monfort Faure, Jordi
 Nombre d'investigadors participants: 6

Publicacions

Articles originals

- Benito P, Camacho-Zambrano MM, Carrillo-Arcentales JN, Mestanza-Peralta MA, Vallejo-Flores CA, Vargas-López SV, Villacis-Tamayo RC, Zurita-Gavilanes LA. A randomized controlled trial on the efficacy and safety of a food ingredient, collagen hydrolysate, for improving joint comfort. *Int J Food Sci Nutr* 2009; 60 (supl.2): 99-113.
- Broen J, Gourh P, Rueda B, Coenen M, Mayes M, Martín J, Arnett FC, Radstake T, for the European Consortium on Systemic Sclerosis Genetics (...Pros A,...). The FAS -670A>G polymorphism influences susceptibility to systemic sclerosis phenotypes. *Arthritis Rheum* 2009; 60(12): 3815-3820.
- Castelo-Branco C, Ciria M, Cancelo-Hidalgo MJ, Palacios S, Haya-Palazuelos J, Carbonell J, Blanch J, Martínez-Zapata MJ, Manasanch J, Pérez-Edo L. Efficacy of ossein-hydroxyapatite complex compared with calcium carbonate to prevent bone loss: a meta-analysis. *Menopause* 2009; 16(5): 984-991.
- Del Pino J, García-de Yébenes MJ, Torrijos A, Morales A, Carbonell J, Farrerons-Minguella J, Garrido J, Gobbo M, Rodríguez-Pérez M, Tornero J, Guañabens N, Carmona L, and Grupo de trabajo del Registro. Características de la enfermedad ósea de Paget en España. Datos del Registro Nacional de Paget. *Reumatol Clin* 2009; 5(3): 109-114.

- Docampo E, Ciria M, Serra-Burgés J, Blanch J, Pérez-Edo L, Carbonell J. Factores predictivos de nueva fractura tras vertebroplastia. *Med Clin (Barc)* 2009; 133(1): 17-19.
- Rejas J, Monfort J, Campillo MA, Ruiz-Díaz MA, Pardo A, Soto J. Criterion validity of the ARthritis Treatment Satisfaction (ARTS) questionnaire: patient satisfaction with treatment and need for switching therapy. *Clin Drug Invest* 2009; 29(8): 527-538.
- Rueda B, Broen J, Simeon C, Hesselstrand R, Díaz B, Sánchez H, Ortego-Centeno N, Riemekasten G, Fonollosa V, Vonk MC, van den Hoogen FHJ, Sánchez-Román J, Aguirre-Zamorano MA, García-Portales R, Pros A, Camps MT, González-Gay MA, Coenen MJH, Airo P, Beretta L, Scorza R, van Laar J, González-Escribano MF, Nelson JL, Radstake T, Martín J. The STAT4 gene influences the genetic predisposition to systemic sclerosis phenotype. *Hum Mol Genet* 2009; 18(11): 2071-2077.
- Rueda B, Broen J, Torres O, Simeon C, Ortego-Centeno N, Schrijvenaars M, Vonk MC, Fonollosa V, van den Hoogen FHJ, Coenen MJH, Sánchez-Román J, Aguirre-Zamorano MA, García-Portales R, Pros A, Camps MT, González-Gay MA, Martín J, Radstake T. The interleukin 23 receptor gene does not confer risk to systemic sclerosis and is not associated with systemic sclerosis disease phenotype. *Ann Rheum Dis* 2009; 68(2): 253-256.
- Rueda B, Simeon C, Hesselstrand R, Herrick A, Worthington J, Ortego-Centeno N, Riemekasten G, Fonollosa V, Vonk MC, van den Hoogen FHJ, Sánchez-Román J, Aguirre-Zamorano MA, García-Portales R, Pros A, Camps MT, González-Gay MA, González-Escribano MF, Coenen MJH, Lambert N, Nelson JL, Radstake T, Martín J. A large multicentre analysis of CTGF -945 promoter polymorphism does not confirm association with systemic sclerosis susceptibility or phenotype. *Ann Rheum Dis* 2009; 68(10): 1618-1620.
- Torrente V, Lisbona-Pérez MP, Rotés D, Castro-Oreiro S, Carbonell J. Clinical, biological and ultrasonographic remission in a patient with musculoskeletal systemic lupus erythematosus with rituximab. *Lupus* 2009; 18(3): 270-272.

Notes

- Muñoz-Ortego J, Carbonell J. Toxicidad ocular, bisfosfonatos y enfermedad de Paget. *Med Clin (Barc)* 2009; 133(5): 198.
- Taverner D, Gómez-Puerta JA. Disnea en una paciente con lupus eritematoso sistémico. *Reumatol Clin* 2009; 5(2): 88-91.

- Taverner D. Invited commentary. Carpal tunnel syndrome is one of the most common peripheral entrapment neuropathies and is associated with substantial direct medical costs and with economic costs in terms of man day loss and possible continuing disability. *Neurol India* 2009; 57(3): 303-304.

Revisions

- Almirall M, Maymó J, Pérez-García C, Lisbona-Pérez MP, Carbonell J. Metodología de presentación de los resultados de progresión radiológica en estudios clínicos. *Seminarios de la Fundación Española de Reumatología* 2009; 10(1): 2-7.
- Taverner D, Calvet-Fontova J, Maymó J, Carbonell J. Profilaxis anti-Pneumocystis jiroveci en pacientes reumáticos tratados con glucocorticoides. *Seminarios de la Fundación Española de Reumatología* 2009; 10(2): 53-55.

Assajos clínics

- Carbonell J. Estudi observacional
- Carbonell J. Assaig clínic fase II
- Carbonell J. Assaig clínic fase IV
- Maymó J. Assaig clínic fase III
- Monfort J. Assaig clínic fase IV
- Monfort J. Estudi observacional

Atenció oncològica

Hematologia

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	296	267
Estades	3.907	3.092
Estada mitjana (pacients ingressats)	13,2	11,6
Pressió d'urgències (%)	45,1	38,95
Interconsultes	275	450
Activitat ambulàtoria		
Primeres visites	1.502	1.517
Visites successives	30.476	28.110
Total visites	31.978	29.627
Índex de successives/primeres	20,29	18,53
Hospital de dia		
Nombre de sessions	2.550	2.846
Proves complementàries		
Biòpsies	96	70
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard	0,84	
Pes mitjà	2.7961	2.8014

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Responsable del servei: C. Besses Raebel
Metges: 5
Residents: 3

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: E. Abella Monreal, M. Carrasco
Expósito

Projectes d'investigació

Títol del projecte: Evaluación de la respuesta al tratamiento citorreductor mediante cuantificación de poblaciones clonales según estado mutacional JAK2 V617F y polimorfismos asociados al cromosoma X en pacientes con trombocitemia esencial.

Entitat finançadora: Fundación Mutua Madrileña
Investigador responsable: Besses Raebel, Carles
Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Valoración de la eficacia del tratamiento citorreductor mediante cuantificación del estado mutacional de jak2 v617f en pacientes con trombocitemia esencial.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
Investigador responsable: Besses Raebel, Carles
Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Grup de Recerca Clínica Aplicada en Hematología

Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca
Investigador responsable: Besses Raebel, Carles
Nombre d'investigadors participants: 7

Títol del projecte: II Convocatòria d'ajuts d'intensificació IMIM-Hospital del Mar (Modalitat A).

Entitat finançadora: IMIM-IMAS
Investigador responsable: Salar Silvestre, Antonio
Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: V Convocatoria de premios de investigación a los mejores trabajos de medicina traslacional.

Entitat finançadora: Fundación Hospital de Madrid
Investigador responsable: Sánchez González, Blanca
Nombre d'investigadors participants: 1

Publicacions

Articles originals

- Abella E, Giménez T, Gimeno J, Cervera M, Pedro C, Gimeno E, Alvarez A, Salar A, Bellosillo B, Serrano S, Besses C. Diarrheic syndrome as a clinical sign of intestinal infiltration in progressive B-cell chronic lymphocytic leukemia. *Leuk Res* 2009; 33(1): 159-161.
- Álvarez-Larran A, Bellosillo B, Martínez-Avilés L, Saumell S, Salar A, Abella E, Gimeno E, Serrano S, Florensa L, Sánchez-González B, Pedro C, Besses C. Postpolycythaemic myelofibrosis: frequency and risk factors for this complication in 116 patients. *Br J Haematol* 2009; 146(5): 504-509.
- Álvarez-Larran A, del Río-Garma J, Pujol M, de la Rubia J, Hernández-Jodra M, Borrell M, González-Porras JR, García-Gala JM, Viejo A, Enríquez L, Arbona C, García-Erce JA, Noblejas AG, Pereira A. Newly diagnosed versus relapsed idiopathic thrombotic thrombocytopenic purpura: a comparison of presenting clinical characteristics and response to treatment. *Ann Hematol* 2009; 88(10): 973-978.
- Arellano-Rodrigo E, Álvarez-Larran A, Reverter JC, Colomer D, Villamor N, Bellosillo B, Cervantes F. Platelet turnover, coagulation factors, and soluble markers of platelet and endothelial activation in essential thrombocythemia: Relationship with thrombosis occurrence and JAK2 V617F allele burden. *Am J Hematol* 2009; 84(2): 102-108.
- Baró C, Espinet B, Salido M, Colomo L, Luño E, Florensa L, Ferrer A, Salar A, Campo E, Serrano S, Solé F. FOXP1 status in splenic marginal zone lymphoma: a fluorescence in situ hybridization and immunohistochemistry approach. *Histol Histopathol* 2009; 24(11): 1399-1404.
- Bosch F, Abrisqueta P, Villamor N, Terol MJ, González-Barca E, Ferra C, González-Díaz M, Abella E, Delgado J, Carbonell F, García-Marco JA, Escoda L, Ferrer S, Monzó E, González Y, Estany C, Jarque I, Salamero O, Muntañola A, Montserrat E. Rituximab, Fludarabine, Cyclophosphamide, and Mitoxantrone a New, Highly Active Chemoimmunotherapy Regimen for Chronic Lymphocytic Leukemia. *J Clin Oncol* 2009; 27(27): 4578-4584.
- Gallardo F, García-Muret P, Servitje O, Estrach T, Bielsa I, Salar A, Abella E, Barranco C, Pujol RM. Cutaneous lymphomas showing prominent granulomatous component: clinicopathological features in a series of 16 cases. *J Eur Acad Dermatol Venereol* 2009; 23(6): 639-647.
- Gallardo F, Pujol RM, Barranco C, Salar A. Progressive Painless Swelling of Glans Penis: Uncommon Clinical Manifestation of Systemic Non-Hodgkin's Lymphoma. *Urology* 2009; 73(4): 929.e3-929.e5.
- García-Marco J, Panizo C, Sánchez E, Debén G, Álvarez-Larran A, González-Barca E, Sancho JM, Peñarrubia MJ, García-Cerecedo T, García-Vela JA. Efficacy and safety of liposomal cytarabine in lymphoma patients with central nervous system involvement from lymphoma. *Cancer* 2009; 115(9): 1892-1898.
- Giralt M, Navas V, Hernández-Nieto L, Burgaleta C, Carbonell F, Ramírez G, Vicente V, Besses C, y en representación del Grupo de Estudio de Enfermedades Mieloproliferativas Filadelfia Negativas (GEMFIN). Análisis retrospectivo de la eficacia y la tolerabilidad de anagrelida en pacientes con trombocitemia esencial: registro español de trombocitemia esencial. *Med Clin (Barc)* 2009; 133(3): 86-90.
- Martínez-López J, Rivero A, Rapado I, Montalbán C, Paz-Carreira J, Canales MA, Martínez R, Sánchez-Godoy P, Fernández-Sevilla A, Peñalver FJ, González M, Prieto E, Salar A, Burgaleta C, Queizan JA, Peñarrubia MJ, Monteagudo MD, Cabrera C, De la Serna J, Tomás JF. Influence of MBL-2 mutations in the infection risk of patients with follicular lymphoma treated with rituximab, fludarabine, and cyclophosphamide. *Leukemia Lymphoma* 2009; 50(8): 1283-1289.
- Pérez-García A, Brunet S, Berlanga JJ, Tormo M, Nomdedeu JF, Guàrdia R, Ribera JM, Heras I, Llorente A, Hoyos M, Esteve J, Besalduch J, Bueno J, Sierra J, Gallardo D, Grupo cooperativo para el estudio y tratamiento de las leucemias agudas y mielodisplasias' (CETLAM) (...Pedro C, Florensa L,...). CTLA-4 genotype and relapse incidence in patients with acute myeloid leukemia in first complete remission after induction chemotherapy. *Leukemia* 2009; 23(3): 486-491.
- Quijano S, López A, Sancho JM, Panizo C, Debén G, Castilla C, García-Vela JA, Salar A, Alonso-Vence N, González-Barca E, Peñalver FJ, Plaza-Villa J, Morado M, García-Marco J, Arias J, Briones J, Ferrer S, Capote J, Nicolás C, Orfao A. Identification of Leptomeningeal Disease in Aggressive B-Cell Non-Hodgkin's Lymphoma: Improved Sensitivity of Flow Cytometry. *J Clin Oncol* 2009; 27(9): 1462-1469.

- Salar A, Domingo-Doménech E, Estany C, Canales MA, Gallardo F, Servitje O, Fraile G, Montalbán C. Combination therapy with rituximab and intravenous or oral fludarabine in the first-line, systemic treatment of patients with extranodal marginal zone B-cell lymphoma of the mucosa-associated lymphoid tissue type. *Cancer* 2009; 115(22): 5210-5217.

Notes

- Fernández-Casado A, Sánchez-González B. Images in clinical medicine. Tongue necrosis in a patient with essential thrombocytosis. *New Engl J Med* 2009; 360(22): e28.
- Gimeno E, Giménez MT, Álvarez-Larran A, Gallardo F, Ferrer A, Bellosillo B, Besses C, Salar A. Central nervous system involvement from primary cutaneous large B-cell lymphoma of the leg. *Leuk Res* 2009; 33(7): e59-e60.
- Moreno MJ, Lozano ML, Ferrer F, Bellosillo B, Besses C, Vicente V, Martínez C. ABO blood group does not increase the risk of thrombosis in Philadelphia-negative myeloproliferative disorders. *Blood Coagul Fibrin* 2009; 20(5): 390-392.
- Sánchez-González B, García-García M, Serrano S, Besses C, Salar A. Bendamustine-containing immunochemotherapy is active in transformed follicular lymphoma with overexpression of p53. *Leukemia Lymphoma* 2009; 50(3): 455-456.

Revisions

- Cervantes F, Arellano-Rodrigo E, Álvarez-Larran A. Blood cell activation in myeloproliferative neoplasms. *Haematologica* 2009; 94(11): 1484-1488.

Assajos clínics

- Abellà E. Assaig clínic
- Abellà E. Assaig clínic fase III
- Abellà E. Estudi post-autorització
- Gimeno E. Dos assajos clínics fase III
- Pedro C. Assaig clínic fase II
- Pedro C. Assaig clínic fase III
- Pedro C. Estudi observacional
- Salar A. Assaig clínic fase Ib
- Salar A. Dos assajos clínics fase II
- Sánchez B. Assaig clínic fase II
- Sánchez B. Assaig clínic fase III

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	726	699
Estades	7.628	7.824
Estada mitjana (pacients ingressats)	10,5	11,2
Pressió d'urgències (%)	57,0	59,94
Interconsultes	136	233
Activitat ambulàtoria		
Primeres visites	885	859
Visites successives	11.351	13.152
Total visites	12.236	14.011
Índex de successives/primeres	12,83	15,31
Hospital de dia		
Nombre de sessions	8.263	9.656
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,99
Pes mitjà	1,9673	2,0750
Producció clínica⁽¹⁾		
	%	Pes mitjà
Aparell digestiu, sistema hepatobiliar i pancreàtic	30,9	2,1206
Aparell respiratori	24,9	2,1417
Sang, sistema immunitari i trastorns mieloproliferatius	12,6	1,9001
Sistema nerviós	7,2	2,3707
Sistema musculoesquelètic	5,7	2,8137
Ronyó i vies urinàries	4,3	1,9724
Malalties infeccioses i parasitàries	2,9	1,9302
Altres	12,0	1,5267

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Responsable del servei: J. Albanell Mestres
Metges: 14
Residents: 6

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: J. Carles Galceran, J. Albanell Mestres

Projectes d'investigació

Títol del projecte: Retics temàtica d'investigació cooperativa en càncer.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: Albanell Mestres, Joan

Nombre d'investigadors participants: 17

Títol del projecte: Firma genética y perfiles de expresión de transcritors de mRNA alternativos en cáncer de mama "triple negativo".

Entitat finançadora: Fundación Mutua Madrileña

Investigador responsable: Albanell Mestres, Joan

Nombre d'investigadors participants: 14

Títol del projecte: Grup de Recerca en Terapèutica Experimental del Càncer

Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca

Investigador responsable: Albanell Mestres, Joan

Nombre d'investigadors participants: 20

Publicacions

Articles originals

- Arbonés E, Montes A, Riu M, Farriols C, Mínguez S, Comisión para la Evaluación y Tratamiento del Dolor del Institut Municipal d'Assistència Sanitària. El dolor en los pacientes hospitalizados: estudio transversal de la información, la evaluación y el tratamiento. Rev Soc Esp Dolor 2009; 16(6): 314-322.
- Barnadas A, Gil M, González S, Tusquets I, Muñoz M, Arcusa A, Prieto L, Margelí-Vila M, Moreno A. Exemestane as primary treatment of oestrogen receptor-positive breast cancer in postmenopausal women: a phase II trial. Br J Cancer 2009; 100(3): 442-449.
- Bellmunt J, Carles J, Albanell J. Predictive modelling in hormone-refractory prostate cancer (HRPC). Clin Transl Oncol 2009; 11(2): 82-85.
- Bellmunt J, Gelabert-Mas A. Nuevas terapias de diana celular: indicaciones, resultados y tolerabilidad. Actas Urol Esp 2009; 33(5): 609-614.

- Bellmunt J, Macià F, Malmusi D, Lorente JA, Carles J, Lloreta J, Foro P, Gelabert-Mas A, Albanell J, Castells X. Impact of PSA implementation and combined radiation and hormonal therapy (RT + HT) on outcome of prostate cancer patients. *Eur J Cancer* 2009; 45(16): 2804-2809.
- Bellmunt J, Théodore C, Demkov T, Komyakov B, Sengelov L, Daugaard G, Caty A, Carles J, Jagiello-Gruszfeld A, Karyakin O, Delgado FM, Hurteloup P, Morsli N, Salhi Y, Culine S, Von der Maase H. Phase III Trial of Vinflunine Plus Best Supportive Care Compared With Best Supportive Care Alone After a Platinum-Containing Regimen in Patients With Advanced Transitional Cell Carcinoma of the Urothelial Tract. *J Clin Oncol* 2009; 27(27): 4454-4461.
- Bellmunt J. Role of Chemotherapy in Nonmetastatic Hormone-Refractory Prostate Cancer. *Eur Urol Suppl* 2009; 8(5): 448-452.
- Cortes-Sempere M, Chattopadhyay S, Rovira A, Rodríguez-Fanjul V, Belda-Iniesta C, Tapia M, Cejas P, Machado-Pinilla R, Manguan-García C, Sánchez-Pérez I, Nistal M, Moratilla C, de Castro-Carpeño J, González-Barón M, Albanell J, Perona R. MKP1 repression is required for the chemosensitizing effects of NF-kappaB and PI3K inhibitors to cisplatin in non-small cell lung cancer. *Cancer Lett* 2009; 286(2): 206-216.
- De Santis M, Bellmunt J, Mead G, Kerst M, Leahy M, Maroto P, Skoneczna I, Marreaud S, De Wit R, Sylvester R. Randomized phase II/III trial assessing gemcitabine/ carboplatin and methotrexate/carboplatin/vinblastine in patients with advanced urothelial cancer "unfit" for cisplatin-based chemotherapy: phase II--results of EORTC study 30986. *J Clin Oncol* 2009; 27(33): 5634-5639.
- Del Barco S, Colomer R, Calvo L, Tusquets I, Adrover E, Sánchez P, Rifa J, de la Haba-Rodríguez J, Virizuela JA. Non-pegylated liposomal doxorubicin combined with gemcitabine as first-line treatment for metastatic or locally advanced breast cancer. Final results of a phase I/II trial. *Breast Cancer Res Tr* 2009; 116(2): 351-358.
- Dumez H, Gallardo E, Culine S, Carles J, Schoffski P, Droz JP, Extremera S, Szylbergemajn S, Flechon A. Phase II study of biweekly plitidepsin as second-line therapy for advanced or metastatic transitional cell carcinoma of the urothelium. *Mar Drugs* 2009; 7(3): 451-463.
- Francí C, Gallén M, Alameda F, Baró T, Iglesias M, Virtanen I, García de Herreros A. Snail1 protein in the stroma as a new putative prognosis marker for colon tumours. *PLoS ONE* 2009; 4(5): e5595.
- Rodríguez de Dios N, Algara M, Foro P, Lacruz M, Reig A, Membrive I, Lozano J, López JL, Quera J, Fernández-Velilla E, Sanz J. Predictors of Acute Esophagitis in Lung Cancer Patients Treated With Concurrent Three-Dimensional Conformal Radiotherapy and Chemotherapy. *Int J Radiat Oncol* 2009; 73(3): 810-817.
- Rojo F, González-Navarrete I, Bragado R, Dalmases A, Menéndez S, Cortes-Sempere M, Suárez C, Oliva C, Servitja S, Rodríguez-Fanjul V, Sánchez-Pérez I, Campàs C, Corominas JM, Tusquets I, Bellosillo B, Serrano S, Perona R, Rovira A, Albanell J. Mitogen-Activated Protein Kinase Phosphatase-1 in Human Breast Cancer Independently Predicts Prognosis and Is Repressed by Doxorubicin. *Clin Cancer Res* 2009; 15(10): 3530-3539.
- Salido M, Arriola E, Carracedo A, Cañadas I, Rovira A, Espinet B, Rojo F, Arumí M, Serrano S, Albanell J, Solé F. Cytogenetic characterization of NCI-H69 and NCI-H69AR small cell lung cancer cell lines by spectral karyotyping. *Cancer Genet Cytogenet* 2009; 191(2): 97-101.
- Sternberg CN, Dumez H, van Poppel H, Skoneczna I, Sella A, Daugaard G, Gil T, Graham J, Carpentier P, Calabro F, Collette L, Lacombe D, and for the EORTC Genitourinary Tract Cancer Group (...Bellmunt J,...). Docetaxel plus oblimersen sodium (Bcl-2 antisense oligonucleotide): an EORTC multicenter, randomized phase II study in patients with castration-resistant prostate cancer. *Ann Oncol* 2009; 20(7): 1264-1269.
- Tusquets I, Espinosa-Arranz E, Méndez M, Gil JM, Guallar JL, Perulero N. Epidemiologic study to assess patient involvement in choice of adjuvant chemotherapy for breast cancer (PROSA Study). *Clin Transl Oncol* 2009; 11(4): 221-227.
- Vincent T, Neve EPA, Johnson JR, Kukalev A, Rojo F, Albanell J, Pietras K, Virtanen I, Philipson L, Leopold PL, Crystal RG, García de Herreros A, Moustakas A, Pettersson RF, Fuxe J. A SNAIL1-SMAD3/4 transcriptional repressor complex promotes TGF-Beta mediated epithelial-mesenchymal transition. *Nat Cell Biol* 2009; 11(8): 943-950.

Notes

- Bellmunt J, Albiol S, Kataja V, On behalf of the ESMO Guidelines Working Group. Invasive bladder cancer: ESMO clinical recommendations for diagnosis, treatment and follow-up. *Ann Oncol* 2009; 20(supl4): 79-80.
- Bellmunt J, Ribas A. Editorial Comment on: Vaccine Therapy in Patients with Renal Cell Carcinoma. *Eur Urol* 2009; 55(6): 1342-1343.
- Carracedo A, Egervari K, Salido M, Rojo F, Corominas JM, Arumí M, Corzo C, Tusquets I, Espinet B, Rovira A, Albanell J, Szollosi Z, Serrano S, Solé F. FISH and immunohistochemical status of the hepatocyte growth factor receptor (c-Met) in 184 invasive breast tumors. *Breast Cancer Res* 2009; 11(2): 402.
- Choueiri TK, Bellmunt J. Sunitinib in renal-cell carcinoma: expanded indications. *Lancet Oncol* 2009; 10(8): 740.
- Colprim D, Farriols C, Riera M, Prat T, Luna M, Planas J. Síndrome de Ogilvie. A propósito de un caso. *Medicina Paliativa* 2009; 16(5): 261-264.

Revisions

- Albanell J, Andreu X, Calasanz MJ, Concha A, Corominas JM, García-Caballero T, López JA, López-Ríos F, Ramon y Cajal S, Vera-Sempere FJ, Colomer R, Martín M, Alba E, González-Martín A, Llombart A, Lluch A, Palacios J. Guidelines for HER2 testing in breast cancer: a national consensus of the Spanish Society of Pathology (SEAP) and the Spanish Society of Medical Oncology (SEOM). *Clin Transl Oncol* 2009; 11(6): 363-375.
- Bellmunt J, Albiol S, Suárez C, Albanell J. Optimizing therapeutic strategies in advanced bladder cancer: Update on chemotherapy and the role of targeted agents. *Crit Rev Oncol Hematol* 2009; 69(3): 211-222.
- Bellmunt J, Calvo E, Castellano D, Climent MA, Esteban E, García del Muro X, González-Larriba JL, Maroto P, Trigo JM. Recommendations from the Spanish Oncology Genitourinary Group for the treatment of metastatic renal cancer. *Cancer Chemoth Pharm* 2009; 63(supl1): s1-s13.
- Bellmunt J, Flodgren P, Roigas J, Oudard S. Optimal management of metastatic renal cell carcinoma: an algorithm for treatment. *BJU Int* 2009; 104(1): 10-18.
- Bellmunt J, Guix M. The medical management of metastatic renal cell carcinoma: integrating new guidelines and recommendations. *BJU Int* 2009; 103(5): 572-577.

- Bellmunt J, Négrier S, Escudier B, Awada A, Aapro M. The medical treatment of metastatic renal cell cancer in the elderly: Position paper of a SIOG Taskforce. *Crit Rev Oncol Hematol* 2009; 69(1): 64-72.
- Bellmunt J, Rosenberg JE, Choueiri TK. Recent Progress and Pitfalls in Testing Novel Agents in Castration-Resistant Prostate Cancer. *Eur Urol* 2009; 56(4): 606-608.
- Bellmunt J. Chemotherapy for Prostate Cancer in Senior Adults: Are We Treating the Elderly or the Frail? (editorial). *Eur Urol* 2009; 55(6): 1310-1312.
- Bellmunt J. Future developments in renal cell carcinoma. *Ann Oncol* 2009; 20(supl 1): i13-i17.
- De Reijke TM, Bellmunt J, van Poppel H, Marreaud S, Aapro M. EORTC-GU group expert opinion on metastatic renal cell cancer. *Eur J Cancer* 2009; 45(5): 765-773.
- García M, Clopés A, Bruna J, Martínez-García M, Fort E, Gil M. Critical appraisal of temozolomide formulations in the treatment of primary brain tumors: patient considerations. *Cancer Management and Research* 2009; 1: 137-150.
- Montagut C, Settleman J. Targeting the RAF-MEK-ERK pathway in cancer therapy. *Cancer Lett* 2009; 283(2): 125-134.
- Planas J, Colomar G, Farriols C, Gallén M, Riera M, Albanell J. Investigación en cuidados paliativos en España. Una revisión de las comunicaciones presentadas en los congresos de la Sociedad Española de Cuidados Paliativos (2000-2006). *Medicina Paliativa* 2009; 16(4): 222-228.
- Sternberg CN, Bellmunt J, Grünwald V, Larkin J, Mulders P. Advances in the Management of Metastatic Renal Cell Cancer. *Eur Urol Suppl* 2009; 8(9): 758-761.
- Tusquets I, Servitja S, Albanell J. Start strong or switch? Adjuvant endocrine strategies for postmenopausal women with hormone-sensitive breast cancer. *Biomed Pharmacother* 2009; 63(1): 1-10.

Tesis

- Rodríguez de Dios N. Radioterapia radical en el cáncer de pulmón. Factores predictivos de esofagitis. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Algara M, Carles J. Data de lectura: 02/03/2009.

Assajos clínics

- Albanell J. Estudi preclínic
- Arriola E. Assaig clínic fase III
- Bellmunt J. Assaig clínic fase II
- Bellmunt J. Assaig clínic fase III
- Gallén M. Assaig clínic
- Gallén M. Dos assajos clínics fase II
- Guix M. Estudi observacional
- Martínez A. Assaig clínic fase II
- Martínez M. Assaig clínic fase II
- Montagut C. Assaig clínic fase II-III
- Nadal R. Assaig clínic fase III
- Servitja S. Assaig clínic
- Servitja S. Assaig clínic fase III

Atenció oncològica

Radioteràpia (oncologia radioteràpica)

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	27	20
Estades	431	562
Estada mitjana	16	28
Activitat ambulàtoria		
Primeres visites	1.272	1.326
Visites successives	11.360	12.917
Total visites	12.632	14.243
Índex de successives/primeres	8,93	9,74
Consulta d'infermeria i atenció continuada		
Total visites	4.178	4.708
Sessions de radioteràpia		
Complexitat I	463	438
Complexitat II	214	317
Complexitat III	648	596
Braquiteràpia	15	-

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: M. Algara López*, M. Lacruz Bassols*, J. Quera Jordana*

Publicacions

Articles originals

- Bellmunt J, Macià F, Malmusi D, Lorente JA, Carles J, Lloreta J, Foro P, Gelabert-Mas A, Albanell J, Castells X. Impact of PSA implementation and combined radiation and hormonal therapy (RT + HT) on outcome of prostate cancer patients. Eur J Cancer 2009; 45(16): 2804-2809.
- Chow E, Hird A, Velikova G, Johnson C, Dewolf L, Bejak A, Wu J, Shafiq J, Sezer O, Kardamakis D, Linden YV, Ma B, Castro M, Foro P, Ahmedzai S, Clemons M, Hoskin P, Yee A, Brundage M, Bottomley A, and on behalf of the EORTC Quality of Life Group. The European Organisation for Research and Treatment of Cancer Quality of Life Questionnaire for patients with Bone Metastases: The EORTC QLQ-BM22. Eur J Cancer 2009; 45(7): 1146-1152.

Responsable del Servei: M. Algara López
Metges: 7
Físics: 3
Residents: 2

- Rodríguez de Dios N, Algara M, Foro P, Lacruz M, Reig A, Membrive I, Lozano J, López JL, Quera J, Fernández-Velilla E, Sanz J. Predictors of Acute Esophagitis in Lung Cancer Patients Treated With Concurrent Three-Dimensional Conformal Radiotherapy and Chemotherapy. Int J Radiat Oncol 2009; 73(3): 810-817.

Revisions

- Manchon-Walsh P, Aguiló R, Alejo M, Arnaiz MM, Astudillo J, Blanco R, Canalís E, Cardenal F, Curull V, Felipe E, Fuentes R, Gayete A, Giménez AM, Jové J, Lainez C, Lloreta J, Marrades RM, Martínez-Ballarín JI, Martínez X, Montero MA, Pallarés C, Palmero R, Ramírez J, Rodríguez de Dios N, Rosell A, Saumench J, Viñolas N, Olazábal A, Rodríguez de Dios N, Lung Cancer OncoGuia Group. Lung Cancer OncoGuia. Clin Transl Oncol 2009; 11(12): 805-824.

Llibres i capítols de llibre

- Lozano J. Cordomas y condrosarcomas de la base del cráneo. Tumores del sistema nervioso central. Madrid: Ediciones Medical Practical Group, 2009: 271-284.

Tesis

- Rodríguez de Dios N. Radioterapia radical en el cáncer de pulmón. Factores predictivos de esofagitis. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Algara M, Carles J. Data de lectura: 02/03/2009.

Assajos clínics

- Lozano J. Assaig clínic fase III

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	137	117
Altes internes	326	326
Estades de les altes	1.791	1.697
Estades	4.573	4.943
Estada mitjana del període	9,88	11,16

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: J.F. Solsona Duran, F. Álvarez Lerma

Publicacions

Articles originals

- Álvarez-Lerma F, Mariscal F, Quintana E, Rialp G, Díaz-Reganon J, Pérez MJ, Álvarez B, Ausin-Aoiz I, Study Group of Liposomal Amphotericin B in the Icu (...Nolla-Salas J,...). Use of liposomal amphotericin B in critically ill patients: a retrospective, multicenter, clinical study. *J Chemother* 2009; 21(3): 330-337.
- León-Gil C, Álvarez-Lerma F, Ruiz-Santana S, León-Regidor MA, Nolla-Salas J, Jordà R, Saavedra P, Palomar M, The EPCAN Study Group (...Salvadó M,...). Fungal colonization and/or infection in non-neutropenic critically ill patients: results of the EPCAN observational study. *Eur J Clin Microbiol* 2009; 28(3): 233-242.
- Montero M, Horcajada JP, Sorli ML, Álvarez-Lerma F, Grau S, Riu M, Sala M, Knobel H. Effectiveness and Safety of Colistin for the Treatment of Multidrug-Resistant *Pseudomonas aeruginosa* Infections. *Infection* 2009; 37(5): 461-465.
- Rello J, Rodríguez A, Ibañez P, Socias L, Cebrian J, Marques A, Guerrero J, Ruiz-Santana S, Marquez E, Del Nogal-Saez F, Álvarez-Lerma F, Martínez S, Ferrer M, Avellanas M, Granada R, Maraví-Poma E, Albert P, Sierra R, Vidaur L, Ortiz P, Prieto del Portillo I, Galván B, León-Gil C, The H1N1 SEMICYUC working group (...Nolla-Salas J, Hernández S,...). Intensive care adult patients with severe respiratory failure caused by Influenza A (H1N1)v in Spain. *Crit Care* 2009; 13(5): R148.
- Rodríguez O, Álvarez-Lerma F, Oltra-Chorda R, Cereijo E, Latorre M, Martínez H, and the Study Group for the Use of Active Antibiotics against Multiresistant Gram-Positive Cocci in Critically Ill Patients (...Díaz-Buendía Y,...). Uso de linezolid en pacientes enfermos admitidos en las Unidades de Cuidados Intensivos. *Rev Esp Quimioter* 2009; 22(2): 68-75.

- Solsona JF, Díaz-Buendía Y, Vázquez-Sánchez A, Gracia-Arnillas MP, Zapatero A, Marrugat J. A pilot study of a new test to predict extubation failure. *Crit Care* 2009; 13(2): R56.

Notes

- Solsona JF, Saralegui I, Bioethics Group of the SEMICYUC. En los servicios de medicina intensiva se debe solicitar consentimiento informado para la transfusión no urgente. *Medicina Intensiva* 2009; 33(3): 149.

Revisions

- Álvarez-Lerma F, Grau S, Ferrández O. Characteristics of doripenem: a new broad-spectrum antibiotic. *Drug Des Devel Ther* 2009; 3: 173-190.
- Olaechea PM, Álvarez-Lerma F, Sánchez M, Torres A, Palomar M, Fernández P, Miro JM, Cisneros JM, Torres M. Evaluación del estado de gravedad de pacientes con infecciones graves. Criterios de ingreso en unidades de cuidados intensivos. *Enferm Infect Microbiol Clin* 2009; 27(6): 342-352.
- Palomar M, Álvarez-Lerma F. A Ítaca sin Odiseas (editorial). *Enferm Infect Microbiol Clin* 2009; 27(10): 559-560.

Anestesiologia, reanimació i terapèutica del dolor

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Interconsultes	1.813	2.565
Activitat ambulàtoria		
Primeres visites (Unitat de tractament del dolor)	824	836
Visites successives (Unitat de tractament del dolor)	2.563	2.783
Visites preoperatòries	10.521	10.255
Visites successives	230	287
Activitat anestèsia a quiròfan		
Sedació/local + sedació	6.354	6.064
General	4.371	4.409
Regional: subaracnoïdal/epidural troncular/ regional endovenosa	4.186	4.144
Obstetrícia (parts i cesàries)	1.566	–
Total	16.477	14.617
Activitat anestèsia fora de quiròfan		
Cardiologia	161	150
Digestiu	431	438
RNM i radiodiagnòstic	141	248
Ginecologia	149	112
Pneumologia	90	107
Psiquiatria	874	806
Total	1.846	1.861
Unitat de tractament del dolor		
Tractaments (inclou els fets a quiròfan)	1.764	2.001

Responsable del servei: F. Escolano Villén
Metges: 45
Residents: 16

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: M. Puig Riera de Conias
Professors associats: L. Gallart Gallego, E. Samsó Sabé

Projectes d'investigació

Títol del projecte: Efectividad y seguridad del ácido tranexámico para reducir los requerimientos sanguíneos en artroplastia de cadera y rodilla.
Evaluación de factores humorales de hemostasia y complicaciones trombóticas.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII
Investigador responsable: Santiveri Papiol, Francesc Xavier
Nombre d'investigadors participants: 9

Títol del projecte: Tolerancia opioide aguda.
Contribución de los opioides al desarrollo del dolor crónico postquirúrgico.
Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII
Investigador responsable: Puig Riera de Conias, Margarita
Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Cronificación del dolor después de la cirugía de hernia inguinal, mamella y cardiotorácica: análisis de los factores predictivos y asociación con polimorfismos genéticos.
Entitat finançadora: Fundación La Marató de TV3
Investigador responsable: Montes Pérez, Antonio
Nombre d'investigadors participants: 27

Títol del projecte: Sistema de soporte para optimizar la toma de decisiones en el tratamiento del dolor postoperatorio
Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia e Innovación
Investigador responsable: Puig Riera de Conias, Margarita
Nombre d'investigadors participants: 5

Publicacions

Articles originals

- Almela P, García-Nogales P, Romero A, Milanés MV, Laorden ML, Puig MM. Effects of chronic inflammation and morphine tolerance on the expression of phospho-ERK 1/2 and phospho-P38 in the injured tissue. *Naunyn Schmiedebergs Arch Pharmacol* 2009; 379(3): 315-323.
- Alonso-Coello P, Álvarez-García JC, Cruz P, Torán L, de Nadal M, Martínez M, Paniagua P, Mases A, Urrutia G. Los betabloqueantes en pacientes sometidos a cirugía no cardiaca: implicaciones del estudio POISE. *Rev Esp Anestesiol Reanim* 2009; 56(4): 232-238.
- Arbonés E, Montes A, Riu M, Farriols C, Mínguez S, Comisión para la Evaluación y Tratamiento del Dolor del Institut Municipal d'Assistència Sanitària. El dolor en los pacientes hospitalizados: estudio transversal de la información, la evaluación y el tratamiento. *Rev Soc Esp Dolor* 2009; 16(6): 314-322.
- Bisbe E. Manejo de la anemia preoperatoria en el paciente de cirugía oncológica mayor. *Anemia* 2009; 2(4): 163-168.
- Cabañero D, Campillo A, Celerier E, Romero A, Puig MM. Pronociceptive Effects of Remifentanil in a Mouse Model of Postsurgical Pain: Effect of a Second Surgery. *Anesthesiology* 2009; 111(6): 1334-1345.
- Cabañero D, Celerier E, García-Nogales P, Mata M, Roques BP, Maldonado R, Puig MM. The pronociceptive effects of remifentanil or surgical injury in mice are associated with a decrease in delta-opioid receptor mRNA levels: Prevention of the nociceptive response by on-site delivery of enkephalins. *Pain* 2009; 141(1-2): 88-96.
- Gomar C, Montero A, Puig MM, Sabaté A, Fabregas N, Valero R, Dalmau A, Rull M, García-Guasch R, Fita G, Rovira I, Gallart L, Samsó E, Villalonga R, Vilanova F, Koo M, Roigé J, de Nadal M, Añez C, Villalonga A, Roldan J, Díaz-Meco FX. Propuesta sobre las competencias en Anestesiología, Reanimación y Terapéutica del Dolor de un graduado de Medicina. Consenso del profesorado de las universidades de Cataluña. *Rev Esp Anestesiol Reanim* 2009; 56(7): 436-444.
- González-Suárez S, Pacheco M, Roigé J, Puig MM. Comparative Study of Ropivacaine 0.5% and Levobupivacaine 0.33% in Axillary Brachial Plexus Block. *Region Anesth Pain Med* 2009; 34(5): 414-419.
- Hernández L, Romero A, Almela P, García-Nogales P, Laorden ML, Puig MM. Tolerance to the antinociceptive effects of peripherally administered opioids. expression of beta-arrestins. *Brain Res* 2009; 1248: 31-39.
- Hinarejos P, Corrales M, Matamala A, Bisbe E, Cáceres-Palou E. Computer-assisted surgery can reduce blood loss after total knee arthroplasty. *Knee Surg Sport Tr A* 2009; 17(4): 356-360.
- Miranda HF, Puig MM, Romero A, Prieto JC. Effects of tramadol and dexketoprofen on analgesia and gastrointestinal transit in mice. *Fund Clin Pharmacol* 2009; 23(1): 81-88.
- Muñoz M, García-Erce JA, Díez-Lobo AI, Campos A, Sebastianés C, Bisbe E, and Anaemia Working Group España (AWGE). Utilidad de la administración de hierro sacarosa intravenoso para la corrección de la anemia preoperatoria en pacientes programados para cirugía mayor. *Med Clin (Barc)* 2009; 132(8): 303-306.
- Sabaté S, Gomar C, Huguet J, Castillo J, Canet J, Villalonga A, and the ANESCAT Group. Anesthesia for urological surgery in a European region with 6.7 million inhabitants (Catalonia, Spain). *J Clin Anesth* 2009; 21(1): 30-37.
- Santiveri X, Castillo J, Bisbe E, Ginés A, Bartrons-Vilarau R, Montes A, Escolano F. Comparación de la eficacia y seguridad de tres técnicas analgésicas (epidural, bloqueo femoral y bloqueo femoral-ciático) en el postoperatorio de prótesis total de rodilla. *Rev Esp Anestesiol Reanim* 2009; 56(1): 16-20.
- Torrens C, Martínez-Díaz S, Ruiz A, Ginés A, Cáceres-Palou E. Assessment of radiolucent lines in cemented shoulder hemi-arthroplasties: study of concordance and reproducibility. *Int Orthop* 2009; 33(1): 165-169.

Notes

- Baldomà N, Rodríguez-Cosmen C, Fernández-Galinski S, Moltó L, Recasens L, Escolano F. Serum tryptase levels in acute coronary syndromes with ST elevation. *Int J Cardiol* 2009; 131(3): 403-404.
- Vila E, García R, Pérez J, Rodríguez M, Janeiro M, Franco T. Outpatient videothoracoscopic sympathectomy: analgesia and complications. *Eur J Anaesthesiol* 2009; 26(4): 348-350.

Revisions

- Comisión Nacional de la Especialidad de Anestesiología y Reanimación (...Aguilera L, Puig MM,...). Recomendaciones acerca de los períodos de rotación de los médicos internos y residentes de Anestesiología y Reanimación (editorial). *Rev Esp Anestesiol Reanim* 2009; 56(10): 589.

Llibres i capítols de llibres

- Arbonés E, Montes A, eds Comissió d'Avaluació i Tractament del Dolor (CATD). Guia d'Avaluació i Tractament del Dolor de l'IMAS. Barcelona: Laboratorios Meda, 2009.
- Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009.
- Álvarez-García JC, Segura M, Terrades R, Segura A. Seguridad en el ámbito de los pacientes portadores de catéteres venosos centrales. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 87-95.
- Arbonés E, Trillo L, Vila E. Seguridad y calidad anestésica de la embarazada. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 105-115.
- Castaño J, Santiveri X. La seguridad derivada de una correcta evaluación y preparación preoperatorias. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 19-29.
- Escolano F. Prólogo y presentación. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 3-6.
- Gallart L, Paulizé G, Sabaté S, Briones Z, Canet J. Complicaciones respiratorias postoperatorias en Cataluña: estudio ARISCAT. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 117-122.
- García-Alvarez J, Lopez M. Seguridad transfusional del paciente quirúrgico. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 55-61.
- Montes A. Seguridad en el tratamiento del dolor agudo postoperatorio. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 81-86.
- Pacreu S, Sánchez-Navas S, Rodríguez-Cosmen C, Baldomà N, Moltó L. Manejo anestésico en una paciente con enfermedad de Steinert programada para colecistectomía laparoscópica. Cuadernos de Casos Clínicos en Anestesiología y Reanimación. Madrid: Ergon, 2009: 13-16.
- Puig MM. Farmacología del dolor: Analgésicos. Farmacoterapia para el control del dolor: Pautas de uso. Salamanca: Fundación Grünenthal - Universidad de Salamanca, 2009: 19-26.
- Puig MM. Opioid receptor pharmacology and pain. En: Basbaum A, ed. Pain and the Control of Pain: Pain transmission, regulation and management. Londres: The Biomedical & Life Sciences Collection, Henry Stewart Talks Ltd, 2009:.
- Sabaté S, Mases A, Oregó C. Complicaciones cardiovasculares en el periodo perioperatorio en Cataluña: estudio ANESCARIOCAT. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 131-136.
- Sánchez-Navas S, Escolano F. Reacciones alérgicas en anestesia. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 43-54.
- Soler E, Vallés-Esteve J. Bases de datos de incidencias críticas en anestesia. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 157-160.
- Terrer E, Fernández-Candil J, Pacreu S, Rodríguez-Cosmen C, Moltó L, Fernández-Galinski S. Monitorización de la saturación del golfo de la yugular durante la exérésis quirúrgica de una malformación arterio-venosa cerebral. Cuadernos de Casos Clínicos en Anestesiología y Reanimación. Madrid: Ergon, 2009: 23-28.
- Trillo L, Fernández-Galinski S, Álvarez-García JC, Pacreu S, Fernández J. Seguridad en la profundidad anestésica. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 63-72.
- Vallés-Esteve J, Soler E. Sistemas de comunicación y análisis de incidentes y accidentes anestésicos. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 7-10.

Tesis

- Dürsteler C. Análisis de la interacción farmacológica entre el tramadol y distintos antieméticos, en modelos de nocicepción y tránsito gastrointestinal en el ratón. Universitat Autònoma de Barcelona.
Director: Puig MM. Data de lectura: 03/11/2009.

Assajos clínics

- Bisbe E. IC Producte sanitari

Atenció quirúrgica

Cirurgia general⁽¹⁾

Responsable del servei: L. Grande Posa
 Metges: 21
 Residents: 10

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes ⁽²⁾	3.222	3.126
Estades	18.059	17.567
Estada mitjana (pacients ingressats)	7,1	7,2
Pressió d'urgències (%)	41,8	43,15
Interconsultes	486	550
Intervencions quirúrgiques programades	1.476	1.351
Intervencions quirúrgiques urgents	1.046	1.063
Activitat ambulatòria		
Primeres visites	3.941	4.029
Visites successives	13.393	13.599
Total visites	17.334	17.628
Índex de successives/primeres	3,40	3,38
Cirurgia major ambulatòria	807	693
Cirurgia menor ambulatòria	617	534
Proves complementàries		
Rectoscopia	179	118
Ecografia endoanal	168	171
RAE⁽³⁾		
Primeres visites	1.040	1.135
Visites successives	990	887
Indicadors de casuística⁽³⁾		
Raó de funcionament estàndard		1,00
Pes mitjà	1.6778	1.7096
Producció clínica⁽³⁾		
	%	Pes mitjà
Cirurgia programada amb ingrés	40,4	1,9881
Cirurgia urgent	24,8	2,1819
Cirurgia major ambulatòria	21,8	0,9624
Patologia no quirúrgica en servei quirúrgic	13,0	1,1998

(1) Inclou cirurgia maxil-lofacial.

(2) Inclou les altes de CMA.

(3) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Docència i recerca

Docència UAB

Catedràtic: A. Sitges Serra

Professors titulars: L. Grande Posa, J.M. Minguela

Martí, M. Pera Roman, J.A. Pereira Rodríguez*

Professors associats: M. Pera Roman, J.J. Sancho

Insenser, M. Segura Badía, J.M. Bosch Sadurní, R. Aguiló Espases, J.A. Pereira Rodríguez*

Projectes d'investigació

Títol del projecte: Mutaciones del ADN mitocondrial (ADNm) y alteraciones de p53 y p16 en la secuencia metaplasia de barret-displasia-adenocarcinoma de esófago.

Entitat finançadora: Fundación Mutua Madrileña

Investigador responsable: Pera Román, Manuel Ramón

Nom d'investigadors participants: 7

Títol del projecte: Caracterización fenotípica del epitelio escamoso del esófago cervical tras una esofagogastrotomía. Un modelo clínico para el estudio de la secuencia que conduce al desarrollo del esófago de Barrett.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Pera Román, Manuel Ramón

Nom d'investigadors participants: 10

Títol del projecte: Infección peritoneal peri-operatoria y recurrencia del cáncer colorrectal: estudio de la respuesta inflamatoria de fase aguda y de la respuesta angiogénesis sistématica y local.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Pera Román, Miguel

Nom d'investigadors participants: 7

Títol del projecte: Caracterización cerebral del área anorrectal mediante estudio de neuroimagen con resonancia magnética funcional cerebral: Nuevas opciones diagnósticas y terapéuticas en el manejo de la incontinencia fecal.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Parés Martínez, David

Nom d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Efecto de la isquemia-reperfusión sobre el crecimiento de micrometástasis hepáticas de carcinoma colorectal.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: Grande Posa, Luis

Nombre d'investigadors participants: 9

Títol del projecte: Administración perioperatoria de aspirina a baja dosis como prevención secundaria de muerte súbita, apoplejía, infarto de miocardio y otros accidentes isquémicos postoperatorios. Ensayo clínico multicéntrico, prospectivo, randomizado, controlado y doble ciego.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Aguiló Espases, Rafael

Nombre d'investigadors participants: 7

Títol del projecte: Validación de un método de transección hepática asistida por radiofrecuencia: Estudio clínico inicial (fase I-II).

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Burdío Pinilla, Fernando

Nombre d'investigadors participants: 2

Títol del projecte: Terapias de Hipertermia Localizada

Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts

Universitaris de Recerca

Investigador responsable: Burdío Pinilla, Fernando

Nombre d'investigadors participants: 10

Títol del projecte: Grupo de Investigación en Cáncer Colorrectal

Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts

Universitaris de Recerca

Investigador responsable: Pera Román, Miguel

Nombre d'investigadors participants: 5

Publicacions

Articles originals

- Bergenfelz A, Hellman P, Harrison B, Sitges-Serra A, Dralle H. Positional statement of the European Society of Endocrine Surgeons (ESES) on modern techniques in pHPT surgery. Langenbeck Arch Surg 2009; 394(5): 761-764.

• Burdío F, Berjano E, Navarro A, Burdío JM, Grande L, González A, Cruz I, Güemes A, Sousa R, Subirà J, Castiella T, Poves I, Lequerica JL. Research and development of a new RF-assisted device for bloodless rapid transection of the liver: Computational modeling and in vivo experiments. Biomed Eng Online 2009; 8: 6.

• Castillo MT, Sastre M, Royo I, Bielsa O, Parés D, Gómez-Carballo S, Begueria R, Carreras R. Sacred Lipomielomeningocele and complications of the urinary tract: about a case. Ginecología y Obstetricia Clínica 2009; 10(3): 185-190.

• Courtier R, Casamitjana M, Macià F, Panadés A, Castells X, Gil-Egea MJ, Parés D, Sánchez-Ortega JM, Grande L. Resultados de un estudio de cribado poblacional de neoplasia colorrectal. Cir Esp 2009; 85(3): 152-157.

• Espallargues M, Almazan C, Tebé C, Pla R, Pons JMV, Sánchez E, Mias M, Alomar S, Borràs JM, por el Grupo de Estudio ONCORisc (...Grande L, Manzanera R, Sitges-Serra A, Varela J, Castells X, Macià F,...). Proceso asistencial y resultados en la cirugía de cáncer digestivo: diseño y resultados iniciales de un estudio de cohortes multicéntrico. Rev Esp Enferm Dig (Madrid) 2009; 101(10): 680-696.

• Folch M, Parés D, Castillo M, Carreras R. Aspectos prácticos en el manejo de las lesiones obstétricas perineales de tercer y cuarto grado para minimizar el riesgo de incontinencia fecal. Cir Esp 2009; 85(6): 341-347.

• Lequerica JL, Sanz E, Hornero F, Herrero M, Ruiz N, Burdío F, Berjano E. Esophagus histological analysis after hyperthermia-induced injury: Implications for cardiac ablation. Int J Hyperther 2009; 25(2): 150-159.

• Marin J, Minguela JL, Ramírez-Sarmiento A, Hussain SNA, Gea J, Barreiro E. Oxidised proteins and superoxide anion production in the diaphragm of severe COPD patients. Eur Respir J 2009; 33(6): 1309-1319.

• Martínez-Serrano MA, Parés D, Pera M, Pascual M, Courtier R, Gil-Egea MJ, Grande L. Management of lower gastrointestinal bleeding after colorectal resection and stapled anastomosis. Tech Coloproctol 2009; 13(1): 49-53.

• Membrilla E, Parés D, Alameda F, Pascual M, Courtier R, Gil-Egea MJ, Vallecillo G, Fusté P, Pera M, Grande L. Neoplasia intraepitelial anal: resultados de la aplicación de un protocolo diagnóstico en pacientes de riesgo mediante el uso de citología anal. Cir Esp 2009; 85(6): 365-370.

- Mihai R, Barczynski M, Iacobone M, Sitges-Serra A. Surgical strategy for sporadic primary hyperparathyroidism an evidence-based approach to surgical strategy, patient selection, surgical access, and reoperations. *Langenbeck Arch Surg* 2009; 394(5): 785-798.
- Parés D, Comas M, Dorcaratto D, Araujo MI, Vial M, Bohle B, Pera M, Grande L. Adaptación y validación de la escala de Bristol a la lengua española por profesionales sanitarios y pacientes. *Rev Esp Enferm Dig (Madrid)* 2009; 101(5): 312-316.
- Parés D, Pera M, Cartanyà A, Delgado S, De Miguel M, Ortiz H, Grande L. Resultados de una encuesta nacional dirigida a especialistas sobre la evaluación clínica de pacientes con incontinencia fecal. *Cir Esp* 2009; 86(3): 154-158.
- Salvans S, Parés D, Pera M, Pascual M, Alonso S, Courtier R, Gil-Egea MJ, Maestre-González Y, Ibáñez-Zafón I, Delgado S, Grande L. Descripción de los hallazgos de la ecografía endoanal en pacientes con incontinencia fecal mediante un sistema de puntuación. *Cir Esp* 2009; 86(5): 290-295.
- Vidal O, Metges JP, Elizalde I, Valentini M, Volant A, Molina R, Castells A, Pera MR. High preoperative serum vascular endothelial growth factor levels predict poor clinical outcome after curative resection of gastric cancer. *Br J Surg* 2009; 96(12): 1443-1451.

Notes

- Grau S, Gil-Egea MJ, Mateu de Antonio J, Pera M, Marín-Casino M. Antibiotic-Lock Technique Using Daptomycin For Subcutaneous Injection Ports In A Patient On Home Parenteral Nutrition. *J Infection* 2009; 59(4): 298-299.
- Guarino F, Martínez-Roig A, Maiques-Llácer J, González-Rivero MA, Anguerri-Feu O. Renal tuberculosis in a thirteen-month-old female infant. *Pediatr Infect Dis J* 2009; 28(8): 757-758.
- Martínez-Serrano MA, Pereira JA, Juncà V, Segura M, Grande L. Eyaculación dolorosa: una complicación infrecuente de la hernioplastia inguinal. *Cir Esp* 2009; 85(3): 319-321.
- Membrilla E, Jimeno M, Martínez M, Corominas JM, Solsona J, Grande L. Mastopatía diabética en diabetes mellitus tipo 2. *Endocrinología Y Nutrición* 2009; 56(1): 43-46.
- Parés D, Vial M, Grande L. An alternative management for high-risk patients with rectal prolapse. *Colorectal Dis* 2009; 11(5): 531-532.

- Pereira JA. Relaciones de la aorta torácica por encima del hiato esofágico del diafragma. *Cir Esp* 2009; 86(4): 266.
- Poves I, Burdío F, Iglesias M, Martínez-Serrano MA, Aguilar G, Grande L. Resection of the uncinate process of the pancreas due to a ganglioneuroma. *World J Gastroenterol* 2009; 15(34): 4334-4338.
- Salvans S, Gimeno J, Parés D. Leiomioma perianal. *Rev Esp Enferm Dig (Madrid)* 2009; 101(3): 209-211.

Revisions

- Grande L. Mejorar la seguridad en el quirófano reduce la mortalidad hospitalaria (editorial). *Cir Esp* 2009; 86(6): 329-330.
- Jimeno J, Pera MR, Grande L. Tumores del estroma gastrointestinal. Tratamiento quirúrgico. *GH Continuada* 2009; 8(2): 82-86.
- Manchon-Walsh P, Aguiló R, Alejo M, Arnaiz MM, Astudillo J, Blanco R, Canalís E, Cardenal F, Curull V, Felipe E, Fuentes R, Gayete A, Giménez AM, Jové J, Lainez C, Lloreta J, Marrades RM, Martínez-Ballarín JI, Martínez X, Montero MA, Pallarés C, Palmero R, Ramírez J, Rodríguez de Dios N, Rosell A, Saumentch J, Viñolas N, Olazábal A, Rodríguez de Dios N, Lung Cancer OncoGuia Group. Lung Cancer OncoGuia. *Clin Transl Oncol* 2009; 11(12): 805-824.
- Pera MR, Grande L, Iglesias M, Ramón JM, Conio M. Nuevos avances en el diagnóstico y el tratamiento de la displasia y el adenocarcinoma precoz en el esófago de Barrett. *Cir Esp* 2009; 85(6): 331-340.

Tesis

- Pascual M. Relación entre la respuesta inflamatoria a la agresión quirúrgica y la angiogénesis en pacientes con cáncer de colon. Estudio comparativo aleatorizado entre cirugía abierta y cirugía laparoscópica. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Pera M, Grande L. Data de lectura: 03/04/2009.
- Pelaez N. Efecte del precondicionament isquèmic sobre la regeneració hepàtica després d'una ressecció hepàtica massiva. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Grande L. Data de lectura: 13/02/2009.
- Vial M. Prevalencia de la enfermedad por reflujo gastroesofágico en población adulta. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Grande L. Data de lectura: 30/04/2009.

- Vila E. Efecto del remifentanilo en perfusión continua comparado con dosis discontinuas de fentanilo en cirugía torácica con resección pulmonar. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: García-Guasch R, Minguella JL. Data de lectura: 01/06/2009.

Assajos clínics

- Sánchez de la Blanca MI. IC Producte sanitari

Atenció quirúrgica

Cirurgia ortopèdica i traumatologia

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes ⁽¹⁾	2.783	2.551
Estades	14.687	12.851
Estada mitjana (pacients ingressats)	8,6	8,2
Pressió d'urgències (%)	43,2	44,56
Interconsultes	130	278
Intervencions quirúrgiques programades	1.802	1.827
Intervencions quirúrgiques urgents	690	665
Activitat ambulàtoria		
Primeres visites	5.379	5.303
Visites successives	27.972	27.502
Total visites	33.351	32.805
Índex de successives/primeres	5,20	5,19
Cirurgia major ambulàtoria	1.110	1.108
Cirurgia menor ambulàtoria	10	2
RAE⁽²⁾		
Primeres visites	8.160	7.812
Visites successives	8.282	8.184
Hospital de dia		
Nombre de sessions	55	69
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard		1,56
Pes mitjà	1.5795	1,04
Producció clínica⁽²⁾		
	%	Pes mitjà
Cirurgia major ambulàtoria	38,2	0,9291
Cirurgia programada amb ingrés	31,7	1,6866
Cirurgia urgent	21,6	2,6866
Patologia no quirúrgica en servei quirúrgic	8,5	1,0915

(1) Inclou altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Hospital del Mar
Responsable del servei: E. Cáceres Palou
Metges: 23
Residents: 11

Docència i recerca

Docència UAB

Catedràtic: E. Cáceres Palou
Professor titular: J. Ballester Soleda
Professors associats: J. Cebamanos Celma, J.C. Monllau Garcia, G. Saló Bru

Projectes d'investigació

Títol del projecte: Análisis del comportamiento de tres configuraciones distintas de sutura de las tuberosidades en las fracturas del húmero proximal tratadas mediante hemiartroplastias.
Entitat finançadora: Fundación MAPFRE Medicina
Investigador responsable: Caceres Palou, Enric
Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Estudio de la regeneración del cartílago articular con soportes tridimensionales biodegradables en un modelo in vivo de conejo.
Entitat finançadora: Ministerio de Educación y Ciencia
Investigador responsable: Monllau García, Juan Carlos
Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Estudio de la regeneración del cartílago articular con soportes tridimensionales biodegradables en un modelo in vivo de conejo.
Entitat finançadora: Ministerio de Educación y Ciencia
Investigador responsable: Monllau García, Juan Carlos
Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Cuantificación de las partículas de polietileno en líquido sinovial tras artroplastia total de rodilla, utilizando un polietileno convencional o uno altamente entrecruzado
Entitat finançadora: Sociedad Española de Cirugía Ortopédica y Traumatología
Investigador responsable: Hinarejos Gómez, Pedro Ángel
Nombre d'investigadors participants: 1

Publicacions

Articles originals

- Cáceres-Palou E, Molina-Ros A, Lladó A. Tratamiento quirúrgico de la escoliosis idiopática del adolescente. *Rehabilitación (Madr)* 2009; 43(6): 293-298.
- Escalada F, Marco E, Belmonte R, Duarte E, Muniesa JM, Tejero M, Boza R, Cáceres-Palou E. Assessment of angle velocity in girls with adolescent idiopathic scoliosis. *Scoliosis* 2009; 4(1): 20.
- Gelber PE, González-Lucena G, Torres R, García-Giralt N, Cáceres-Palou E, Monllau JC. Cryopreservation does not alter the ultrastructure of the meniscus. *Knee Surg Sport Tr A* 2009; 17(6): 639-644.
- Hinarejos P, Corrales M, Matamalas A, Bisbe E, Cáceres-Palou E. Computer-assisted surgery can reduce blood loss after total knee arthroplasty. *Knee Surg Sport Tr A* 2009; 17(4): 356-360.
- Leal J, Ginés A, Monllau JC. Bifurcated popliteus tendon: a descriptive arthroscopic study. *Int Orthop* 2009; 33(6): 1633-1635.
- Martínez-Díaz S, Torrens C, Corrales M, Melendo E, Cáceres-Palou E. Estudio de concordancia y reproducibilidad en la evaluación de las radiotransparencias humerales en las hemiartroplastías cementadas de hombro. *Revista Española de Cirugía Ortopédica y Traumatología* 2009; 53(1): 1-7.
- Matamalas A, Torres A, Pelfort X, Puig L, Leal J, Monllau JC. Reparació meniscal utilitzant sutura "tot dintre" en combinació amb radiofreqüència. *Revista de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia* 2009; 10(3): 11-15.
- Pelfort X, Tey M, Reina F, Puig L, Cáceres-Palou E, Pavlovich I, Monllau JC. Reparación meniscal externa incluyendo el tendón poplíteo. Estudio experimental con simulador de rodilla. Resultados preliminares. *Cuadernos de Artroscopia* 2009; 16(2): 14-18.
- Pidemunt G. Quin espai li resta al tractament incruent en les fractures d'escafoïdes? *Revista de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia* 2009; 10(2): 38-41.
- Riu M, Muniesa JM, Leal J, Cots F, Cáceres-Palou E, Castells X. Evaluación del impacto asistencial de la puesta en funcionamiento de una unidad funcional de artroplastia de rodilla. *Gac Sanit* 2009; 23(5): 444-447.
- Santiveri X, Castillo J, Bisbe E, Ginés A, Bartrons-Vilarnau R, Montes A, Escolano F. Comparación de la eficacia y seguridad de tres técnicas analgésicas (epidural, bloqueo femoral y bloqueo femoral-ciático) en el postoperatorio de prótesis total de rodilla. *Rev Esp Anestesiol Reanim* 2009; 56(1): 16-20.
- Torrens C, Corrales M, González-Lucena G, Solano A, Cáceres-Palou E. Morphology of the scapula relative to the reverse shoulder prosthesis. *J Orthop Surg (Hong Kong)* 2009; 17(2): 146-150.
- Torrens C, Martínez-Díaz S, Ruiz A, Ginés A, Cáceres-Palou E. Assessment of radiolucent lines in cemented shoulder hemi-arthroplasties: study of concordance and reproducibility. *Int Orthop* 2009; 33(1): 165-169.
- Torrens C, Melendo E, Solano A, Cáceres-Palou E. Two-part bituberosity proximal humeral fracture: A case report. *J Trauma* 2009; 66(6): E75-77.
- Torres R, Sorli ML, González A, Horcajada JP, Pelfort X, Puig L. Són els espiadors de ciment carregats amb antibiòtics microbiològicament segurs? *Revista de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia* 2009; 10(3): 37-42.

Notes

- Escalada F, Marco E, Belmonte R, Duarte E, Muniesa JM, Boza R, Tejero M, Cáceres-Palou E. Correction: Assessment of angle velocity in girls with adolescent idiopathic scoliosis. *Scoliosis* 2009; 4: 23.
- Molina-Ros A, Matamalas A, García-De Frutos A. Síndrome meníngeo y síndrome de cola de caballo tras cirugía de hernia discal lumbar L5-S1: evolución a los dos años. *Revista Española de Cirugía Ortopédica y Traumatología* 2009; 53(4): 278-280.

Revisions

- Vilchez F, Erquicia J, Pelfort X, Monllau JC. Gangliones sintomáticos en la rodilla. Reporte de casos. *Acta Ortop Mex* 2009; 23(4): 223-227.

Llibres i capítols de llibre

- Montserrat F, Hinarejos P. Técnicas de cirugía de la rodilla. Manual de Cirugía Ortopédica y Traumatología. Madrid: Editorial Panamericana, 2009: 1312-1324.
- Torrens C. Proximal Humeral Fractures. En: Bentley G, eds. European Instructional Lectures. Berlín: Springer Berlin Heidelberg, 2009: 81-89.

Tesis

- Ginés A. Estudi clínic, estàtic i dinàmic sobre la influència dels canvis de posició en hemiartroplàsties d'espatlla indicades en fractures complexes del terç proximal de l'húmer. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Cáceres-Palou E. Data de lectura: 03/11/2009.

Atenció quirúrgica

Cirurgia plàstica

Responsable del servei: F. Vidal-Barraquer Mayol
Metges: 1
Residents: 1

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes ⁽¹⁾	-	83
Estades	-	320
Estada mitjana (pacients ingressats)	-	3,86
Pressió d'urgències (%)	-	5,17
Interconsultes	-	54
Intervencions quirúrgiques programades	-	61
Intervencions quirúrgiques urgents	-	3
Activitat ambulatòria		
Primeres visites	-	196
Visites successives	-	706
Total visites	-	902
Índex de successives/primeres	-	3,60
Cirurgia major ambulatòria	-	28
Cirurgia menor ambulatòria	-	2
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Pes mitjà	-	1,825

(1) Inclou altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Atenció quirúrgica

Cirurgia vascular

Responsable del servei: F. Vidal-Barraquer Mayol
Metges: 7
Residents: 5

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes ⁽¹⁾	895	880
Estades	5.597	4.781
Estada mitjana (pacients ingressats)	6,4	5,7
Pressió d'urgències (%)	20,6	22,8
Interconsultes	231	419
Intervencions quirúrgiques programades	538	514
Intervencions quirúrgiques urgents	122	156
Activitat ambulatòria		
Primeres visites	1.978	1.928
Visites successives	6.017	6.095
Total visites	7.995	8.023
Índex de successives/primeres	3,04	3,16
Cirurgia major ambulatòria	17	45
Proves complementàries		
Eco Doppler	2.688	2.836
Proves d'esforç	324	403
Angiografia diagnòstica	224	247
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard	0,76	
Pes mitjà	2,1107	2,1051
Producció clínica⁽²⁾		
	%	Pes mitjà
Cirurgia programada amb ingrés	59,4	2,1743
Patologia no quirúrgica en serveis quirúrgics	22,7	1,2530
Cirurgia urgent	12,6	3,6980
Cirurgia major ambulatòria	5,1	1,1913

(1) Inclou altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor associat: A. Clarà Blasco

Publicacions

Articles originals

- Ramos R, Quesada M, Solanas P, Subirana I, Sala J, Vila JS, Masiá R, Cerezo C, Elosua R, Grau M, Cordón F, Juvinha D, Fitó M, Covas MI, Clarà A, Muñoz MA, Marrugat J, and on behalf of the REGICOR Investigators. Prevalence of Symptomatic and Asymptomatic Peripheral Arterial Disease and the Value of the Ankle-brachial Index to Stratify Cardiovascular Risk. Eur J Vasc Endovasc Surg 2009; 38(3): 305-311.

Notes

- Clarà A, Roman B, Roig L. The adoption of endovascular aortic aneurysm repair during its first years: an alternative view. Acta Chir Belg 2009; 109(1): 3-6.

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes ⁽¹⁾	353	334
Estades	3.709	3.448
Estada mitjana (pacients ingressats)	12,4	12,4
Pressió d'urgències (%)	37,1	39,8
Interconsultes	53	50
Intervencions quirúrgiques programades	216	215
Intervencions quirúrgiques urgents	67	64
Activitat ambulàtoria		
Primeres visites	459	577
Visites successives	1.581	1.623
Total visites	2.040	2.200
Índex de successives/primeres	3,44	2,81
Cirurgia major ambulàtoria	55	57
Hospital de dia		
Número de sessions	116	93
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,91
Pes mitjà	3,9258	4,4865
Producció clínica⁽²⁾		
	%	Pes mitjà
Cirurgia programada amb ingrés	42,8	3,6998
Patologia no quirúrgica en servei quirúrgic	24,3	1,3463
Cirurgia major ambulàtoria	16,5	0,7869
Cirurgia urgent	16,5	14,8565

(1) Inclou altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Docència i recerca**Docència UAB**

Professor associat: E. Galitó Vinyals

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes ⁽¹⁾	4.153	3.997
Estades	190	176
Estada mitjana (pacients ingressats)	1,1	1,2
Pressió d'urgències (%)	12,4	15,4
Interconsultes	144	224
Intervencions quirúrgiques programades	144	115
Activitat ambulàtoria		
Primeres visites	4.481	4.480
Visites successives	21.647	21.175
Total visites	26.128	25.655
Índex de successives/primeres	4,83	4,73
Cirurgia major ambulàtoria	3.428	3.303
Cirurgia menor ambulàtoria	101	117
RAE⁽²⁾		
Primeres visites	11.548	10.973
Visites successives	12.148	13.665
Altres tractaments quirúrgics no invasius		
Làser yag	994	912
Làser argó	996	882
Proves complementàries		
Angiografia d'ull	1.250	1.183
Biometries	1.824	1.734
Camp visual	1.422	1.638
Topografia ocular	413	604
Ecografia ocular	159	233
Retinografia	374	316
Teràpia fotodinàmica	77	61
Paquimetria	116	75
Tomografia capes retina (OCT)	1.007	1.346
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard		1,12
Pes mitjà	0,8710	0,8672
Producció clínica⁽²⁾		
	%	Pes mitjà
Cirurgia major ambulàtoria	96,0	0,8680
Cirurgia programada amb ingrés	3,3	0,8437
Cirurgia urgent	0,6	0,9099
Patologia no quirúrgica en serveis quirúrgics	0,1	0,5520

(1) Inclou altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: M.A. Castilla Céspedes
Professors associats: O. Martínez Giralt, A. Martínez Palmer

Projectes d'investigació

Títol del projecte: Análisis coste/efectividad de un programa de detección de glaucoma por telemedicina aplicado en centros de atención primaria.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: Antón López, Alfonso
Nombre d'investigadors participants: 10

Publicacions

Articles originals

- Antón A, Andrada MT, Mayo A, Portela J, Merayo J. Epidemiology of refractive errors in an adult European population: the Segovia study. *Ophthalmic Epidemiol* 2009; 16(4): 231-237.
- Antón A, Castany M, Pazos-López M, Cuadrado R, Flores A, Castilla M. Reproducibility of measurements and variability of the classification algorithm of Stratus OCT in normal, hypertensive, and glaucomatous patients. *Clin Ophthalmol* 2009; 3: 139-145.
- Díaz-Aleman VT, Antón A, González de la Rosa M, Johnson ZK, McLeod S, Azuara-Blanco A. Detection of visual-field deterioration by Glaucoma Progression Analysis and Threshold Noiseless Trend programs. *Br J Ophthalmol* 2009; 93(3): 322-328. .
- Moreno-Montañez J, Antón A, García N, Olmo N, Fallon M. Comparison of retinal nerve fiber layer thickness values using Stratus Optical Coherence Tomography and Heidelberg Retina Tomograph-III. *J Glaucoma* 2009; 18(7): 528-534.
- Nahra DJ, Khaouly S. Not all OVDs are created equal. *Ophthal Tim Dig Eur* 2009; 3: 9-10.
- Vilaplana D, Poposki V, Martínez-Palmer A, Castilla M. Perfluorocarbono líquido subfoveal. Dos nuevos casos. *Arch Soc Esp Oftalmol* 2009; 84(7): 363-366.

Llibres i capítols de llibre

- Mirabet E, Tuñí J, Serra J. Criterio Facultativo en Valoración de Conductores. Guía práctica para centros de reconocimiento en conductores. Valencia: Alfa Delta Digital, 2009.
- Antón A. Glaucoma iatrogénico cortisónico. En: Canut MI, ed. Glaucomas secundarios. Barcelona: Editorial Glosa, 2009: 107-122.
- Tuñí J. Capacidad visual. En: Tortosa-Gil, FM, ed. Reconocimiento médico y psicológico de aspirantes a la obtención, prórroga o recuperación de Permisos y Licencias de Conducción en los Centros de Reconocimiento de Conductores. Valencia: Alfa Delta Digital, 2009: 27-45.

Atenció quirúrgica

Otorinolaringologia

Responsable del servei: J. Fontané Ventura
Metges: 7

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes ⁽¹⁾	435	444
Estades	843	724
Estada mitjana (pacients ingressats)	4,6	5,0
Pressió d'urgències (%)	8,2	5,8
Interconsultes	188	248
Intervencions quirúrgiques programades	165	139
Intervencions quirúrgiques urgents	4	8
Activitat ambulatòria		
Primeres visites	2.206	2.338
Visites successives	5.059	5.410
Total visites	7.265	7.748
Índex de successives/primeres	2,29	2,31
Cirurgia major ambulatòria	258	301
Cirurgia menor ambulatòria	142	64
RAE⁽²⁾		
Primeres visites	5.572	5.508
Visites successives	8.244	8.382
Proves complementàries		
Rinofibrolaringoscòpia	1.260	1.158
Audiometria	634	769
Electronistagmografies	168	138
Impedanciometria	5	12
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard		1,22
Pes mitjà	0,8680	0,8218
Producció clínica⁽²⁾		
	%	Pes mitjà
Cirurgia major ambulatòria	65,7	0,6851
Cirurgia programada amb ingrés	28,1	1,1093
Patologia no quirúrgica en serveis quirúrgics	5,1	0,8266
Cirurgia urgent	1,1	1,6129

(1) Inclou altres de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: J. Comas Julià, J. Fontané Ventura

Publicacions

Articles originals

- Fernández-Casado A, Pujol RM, Amat-Soley M, Gallardo F. Successful treatment of intranasal papillomata with imiquimod cream in a human immunodeficiency virus positive patient. J Laryngol Otol 2009; 123(2): 240-242.

Urologia

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes ⁽¹⁾	1.511	1.823
Estades	3.875	3.696
Estada mitjana (pacients ingressats)	4,8	4,3
Pressió d'urgències (%)	24,9	19,78
Interconsultes	238	383
Intervencions quirúrgiques programades	539	589
Intervencions quirúrgiques urgents	110	106
Activitat ambulatòria		
Primeres visites	1.503	1.591
Visites successives	7.712	7.458
Total visites	9.215	9.049
Índex de successives/primeres	5,13	4,69
Cirurgia major ambulatòria	86	120
Cirurgia menor ambulatòria	193	96
RAE⁽²⁾		
Primeres visites	1.377	1.301
Visites successives	2.466	2.271
Proves complementàries		
Fluxometria	617	550
Urodinàmica	284	249
Hospital de dia		
Quimioteràpia	682	831
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard	0,98	
Pes mitjà	1,0112	0,9975
Producció clínica⁽²⁾		
	%	Pes mitjà
Cirurgia major ambulatòria	54,2	0,6456
Cirurgia programada amb ingrés	29,7	1,4944
Patologia no quirúrgica en serveis quirúrgics	13,7	0,9784
Cirurgia urgent	2,3	2,9523

(1) Inclou altres de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Hospital del Mar
 Responsable del servei: O. Arango Toro
 Metges: 9
 Residents: 5

Docència i recerca

Docència UAB

Catedràtic: A. Gelabert Mas
 Professors associats: J. Placer Santos

Publicacions

Articles originals

- Ballesteros JJ, Frances-Comalat A. Carcinoma de celulas renales bilateral y asincronico: cirugia radical y conservadora con hipotermia in situ. Arch Esp Urol 2009; 62(4): 301-304.
- Ballesteros JJ, Lloreta J, Fumadó L. Hallazgos bioquímico-histomorfométricos de la prostata residual (II): Comportamiento del PSA,a largo plazo, tras adenomectomia retropubica por H.B.P. Interrelaciones con el volumen e histología de la prostata residual y sus implicaciones en el diagnostico ulterior de adenocarcinoma. Arch Esp Urol 2009; 62(9): 713-718.
- Bellmunt J, Gelabert-Mas A. Nuevas terapias de diana celular: indicaciones, resultados y tolerabilidad. Actas Urol Esp 2009; 33(5): 609-614.
- Bellmunt J, Macià F, Malmusi D, Lorente JA, Carles J, Lloreta J, Foro P, Gelabert-Mas A, Albanell J, Castells X. Impact of PSA implementation and combined radiation and hormonal therapy (RT + HT) on outcome of prostate cancer patients. Eur J Cancer 2009; 45(16): 2804-2809.
- Carrera A, Gil-Vernet A, Forcada P, Llusa M, Arango O. Arteries of the scrotum: a microvascular study and its application to urethral reconstruction with scrotal flaps. BJU Int 2009; 103(6): 820-824.
- Castillo MT, Sastre M, Royo I, Bielsa O, Parés D, Gómez-Carballo S, Beguería R, Carreras R. Sacred Lipomielomeningocele and complications of the urinary tract: about a case. Ginecología y Obstetricia Clínica 2009; 10(3): 185-190.
- Del Canto M, Bielsa O, Lorente JA, Castillo M, Carreras R, Arango O. Empleo de bandas libres de tensión asociadas a la cirugía reconstructiva del suelo pelviano. Actas Urol Esp 2009; 33(10): 1097-1102.

- Hernández-Lladrà S, de Muga S, Agell L, Juanpere N, Esgueva R, Lorente JA, Mojal S, Serrano S, Lloreta J. FGFR3 mutations in prostate cancer: association with low-grade tumors. *Modern Pathol* 2009; 22(6): 848-856.
- Horcajada JP, Bustos M, Grau S, Sorli ML, Terradas R, Salvadó M, Lorente JA, González A, Knobel H. High Prevalence of Extended-spectrum Beta-lactamase-producing Enterobacteriaceae in Bacteremia After Transrectal Ultrasound-guided Prostate Biopsy: A Need for Changing Preventive Protocol. *Urology* 2009; 74(6): 1195-1196.
- Placer J, Gelabert-Mas A, Vallmanya F, Manresa JM, Menéndez V, Cortadellas R, Arango O. Holmium laser enucleation of prostate: outcome and complications of self-taught learning curve. *Urology* 2009; 73(5): 1042-1048.
- Rijo-Mora EA, Lorente JA, Bielsa O, Frances-Comalat A, Fumadó-Ciutat L, Arango O. Influencia del empleo de estatinas en el cancer de prostata clinicamente localizado tratado con prostatectomia radical. *Actas Urol Esp* 2009; 33(4): 351-355.
- Tarragón-Gabarró S, Lorente JA, del Canto M, Rijo-Mora EA, Bielsa O, Arango O. Morbilidad perioperatoria de la prostatectomía radical en pacientes mayores de 70 años. *Actas Urol Esp* 2009; 33(9): 960-964.

Notes

- Ballesteros JJ, Guzmán A, Cortadellas R, Frances-Comalat A, Arango O. Retrasplantar en la misma fosa ilíaca: una necesidad cada vez mas presente. Importancia de la ubicación del primer transplante. *Arch Esp Urol* 2009; 62(4): 283-288.
- Gelabert-Mas A. Comentario editorial de: Resultados del uso en cancer de prostata del bloqueo androgenico completo en area de salud con hospital de referencia tipo 2 (2 parte). Calidad de vida: aplicacion del instrumento EORTC QLQ-PR25 y resultados globales. Supervivencia ajustada a la calidad de vida. Gasto farmaceutico y coste-utilidad. *Arch Esp Urol* 2009; 62(7): 571-572.
- Gelabert-Mas A. Comentario editorial de: salud y calidad de vida en urologia: aspectos en urologia general y oncologica. *Arch Esp Urol* 2009; 62(7): 531.

- Tarragón-Gabarró S, Checa MA, Arango O. Accidental introduction of a contraceptive vaginal ring into the urinary bladder. *Int Urogynecol J Pel* 2009; 20(12): 1511-1513.

Revisions

- Gelabert-Mas A. Cambiando paradigmas en el diagnóstico (primario y de las recidivas) y en el tratamiento del Cáncer Urotelial: preparando el futuro (editorial). *Actas Urol Esp* 2009; 33(7): 725-727.

Assajos clínics

- Arango O. Assaig clínic fase III
- Lorente JA. Estudi post-autorització
- Lorente JA. 2 estudis observacionals

Obstetrícia i ginecologia**Activitat**

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes ⁽¹⁾	2.363	2.289
Estades	7.622	7.113
Estada mitjana (pacients ingressats)	3,3	3,3
Pressió d'urgències (%)	77,9	74,20
Interconsultes	101	111
Intervencions quirúrgiques programades	371	399
Intervencions quirúrgiques urgents	595	458
Activitat ambulatòria		
Primeres visites	3.348	3.842
Visites successives	12.780	12.022
Total visites	16.128	15.864
Índex de successives/primeres	3,8	3,1
Cirurgia major ambulatòria	83	147
Cirurgia menor ambulatòria	411	312
Parts	1.616	1.516
Cesàries	512	399
Proves complementàries		
Ecografies obstètriques-ginecològiques	10.109	8.251
Cribratge prenatal	1.029	1.377
Proves invasives prenatales	330	218
Prova de benestar fetal	2.519	2.208
Ecografies fertilitat	2.096	1.816
Inseminació artificial	557	364
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard		1,02
Pes mitjà	0,8257	0,8184
Producció clínica⁽²⁾		
	%	Pes mitjà
Embaràs, part i puerperi	64,1	0,6996
Cirurgia major ambulatòria	19,5	0,7737
Cirurgia programada amb ingrés	13,0	1,3971
Cirurgia urgent	1,7	1,4050
Patologia no quirúrgica en servei quirúrgic	1,6	0,8088

(1) Inclou les altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Responsable del servei: R. Carreras Collado
 Metges: 19
 Residents: 11

Docència i recerca**Docència UAB**

Professor titular: R. Carreras Collado
 Professors associats: M.A. Checa Vizcaino, A. Garrido Saldaña, M. Vernet Tomas, A. Paya Panades, M.T. Castillo Vico, R. Rubio Salazar

Publicacions*Articles originals*

- Alameda F, Espinet B, Corzo C, Muñoz R, Bellosillo B, Lloveras B, Pijuan L, Gimeno J, Salido M, Solé F, Carreras R, Serrano S. 3q26 (hTERC) gain studied by fluorescence in situ hybridization as a persistence-progression indicator in low-grade squamous intraepithelial lesion cases. *Hum Pathol* 2009; 40(10): 1474-1478.
- Barbaglia G, Macià F, Comas M, Sala M, Vernet MM, Casamitjana M, Castells X. Trends in hormone therapy use before and after publication of the Women's Health Initiative trial: 10 years of follow-up. *Menopause* 2009; 16(5): 1061-1064.
- Casamitjana M, Sala M, Ochoa D, Fusté P, Castells X, Alameda F, and SRHCP group. Results of a cervical cancer screening programme from an area of Barcelona (Spain) with a large immigrant population. *Eur J Public Health* 2009; 19(5): 499-503.
- Castillo MT, Sastre M, Royo I, Bielsa O, Parés D, Gómez-Carballo S, Beguería R, Carreras R. Sacred Lipomielomeningocele and complications of the urinary tract: about a case. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 185-190.
- Checa MA, Alonso-Coello P, Solà I, Robles A, Carreras R, Balasch J. IVF/ICSI with or without preimplantation genetic screening for aneuploidy in couples without genetic disorders: a systematic review and meta-analysis. *J Assist Reprod Gen* 2009; 26(5): 273-283.
- Costa C, Espinet B, Molina MA, Salgado R, Salido M, Baró T, Fusté P, Mancebo G, Carreras R, Solé F, Serrano S, Alameda F. Analysis of gene status in cervical dysplastic lesions and squamous cell carcinoma using tissue microarrays. *Histol Histopathol* 2009; 24(7): 821-829.

- Del Canto M, Bielsa O, Lorente JA, Castillo M, Carreras R, Arango O. Empleo de bandas libres de tensión asociadas a la cirugía reconstructiva del suelo pelviano. *Actas Urol Esp* 2009; 33(10): 1097-1102.
- Folch M, Parés D, Castillo M, Carreras R. Aspectos prácticos en el manejo de las lesiones obstétricas perineales de tercer y cuarto grado para minimizar el riesgo de incontinencia fecal. *Cir Esp* 2009; 85(6): 341-347.
- Fuste P, Bellosillo B, Santamaría X, Mancebo G, Mariñoso ML, Alameda F, Espinet B, Solé F, Serrano S, Carreras R. HPV Determination in the Control After LEEP Due to CIN II-III: Prospective Study and Predictive Model. *Int J Gynecol Pathol* 2009; 28(2): 120-126.
- Gómez-Carballo S, Vernet MM, López-Yarto MT, Carreras R. Detection of axillary lymph nodes in preoperative study of breast cancer. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 139-142.
- Haimovich S. Profile of long-acting reversible contraception users in Europe. *Eur J Contracept Reprod Health Care* 2009; 14(3): 187-195.
- Membrilla E, Parés D, Alameda F, Pascual M, Courtier R, Gil-Egea MJ, Vallecillo G, Fusté P, Pera M, Grande L. Neoplasia intraepitelial anal: resultados de la aplicación de un protocolo diagnóstico en pacientes de riesgo mediante el uso de citología anal. *Cir Esp* 2009; 85(6): 365-370.
- Monge M, Colas E, Doll A, Gil-Moreno A, Castellví J, Díaz B, González M, López-López R, Xercavins J, Carreras R, Alameda F, Canals F, Gabrielli F, Reventós J, Abal M. Proteomic approach to ETV5 during endometrial carcinoma invasion reveals a link to oxidative stress. *Carcinogenesis* 2009; 30(8): 1288-1297.
- Patel D, Thorne C, Newell ML, Cortina-Borja M, European Collaborative Study (...), Mur A, Payá A, López-Vilchez MA, Carreras R,...). Levels and patterns of HIV RNA viral load in untreated pregnant women. *Int J Infect Dis* 2009; 13(2): 266-273.
- Rueda C, Rubio R, Folch M, Prat M, López-Yarto MT, Hernández-Sánchez JL, Azumendi G, Borenstein M, Maiques JM, Alameda F, Carreras R. Dandy-Walker variant, clinical case. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 180-184.
- Vernet MM, Begueria R, López-Yarto MT, Carreras R. Precisión de la ecografía para establecer el tamaño tumoral en el cáncer de mama. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 9(4): 203-206.

Notes

- Tarragón-Gabarró S, Checa MA, Arango O. Accidental introduction of a contraceptive vaginal ring into the urinary bladder. *Int Urogynecol J Pel* 2009; 20(12): 1511-1513.

Revisions

- Agramunt S, Haimovich S, Mancebo G, Muñoz R, Carreras R. Non-contraceptive uses of LNG-IUD. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 170-174.
- Agramunt S, Larrazabal F, Muñoz R, Alameda F, Mancebo G, Carreras R. H-sil in adolescents: update and new horizons. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 152-156.
- Begueria R, Checa MA, Castillo M, Del Amo E, Carreras R. Mullerian's malformations: classification, diagnosis and control. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 165-169.
- Hernández-Sánchez JL, Muñoz R, Rueda C, Folch M, Prat M, López-Yarto MT, Larrazabal F, Mancebo G, Rubio R, Carreras R. Pre-surgical staging in endometrial cancer: revision of current strategy and the use of 3D ultrasound scan. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 143-151.
- Payá A, Rueda C, Castillo MT, Carreras R. Vitamin D and pregnancy. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 175-179.
- Rial M, Checa MA, Genovès J, Carreras R. Malaria and pregnancy: epidemiology and management. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 157-164.
- Sastre ME, Prat M, Checa MA, Carreras R. Current trends in the treatment of polycystic ovary syndrome with desire for children. *Ther Clin Risk Manag* 2009; 5(2): 353-360.

Llibres i capítols de llibre

- Checa MA, Chueca A, Begueria R, Tur R. Hiperprolactinemias. En: Tur, Herreros, Graña, eds. Amenorreas. Madrid: Editorial Médica Panamericana, 2009: 114-131.

Tesis

- Prat M. Recuento de folículos antrales como predictor de hiperrespuesta en hiperestimulación ovárica controlada para inseminación artificial. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Carreras R, Checa MA. Data de lectura: 21/07/2009.

Assajos clínics

- Checa MA. Assaig clínic fase III
- Haimovich S. Assaig clínic fase III

Atenció maternoinfantil

Programa d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (PASSIR)

Activitat

	2008	2009
Visites tocoginecologia		
Primeres visites	13.570	14.576
Visites successives	66.690	64.247
Total visites	80.260	78.823
Índex de successives/primeres	4,91	4,41
Unitat Funcional de Psicología		
Primeres visites	1.627	1.259
Visites successives	7.494	7.299
Total visites	9.121	8.558
Índex de successives/primeres	4,61	5,80
Treball social		
Primeres visites ⁽¹⁾	791	559
Visites successives ⁽¹⁾	102	254
Total visites	893	813
Índex de successives/primeres	0,13	0,45
Demanda de mamografies		
Nombre de peticions	3.515	2.774
Incomparerença (%)	16,6	17,5
Mamografies urgents i preferents (sobre total mamografies) (%)	13,1	13,4

(1) El total de primeres visites i de visites successives inclou activitat no reflectida a la taula resum.

Coordinador mèdic: E. del Amo Laforga
Coordinador del PASSIR: A. Sala Fígols
Metges: 13
Psicòlegs: 8
Treballador social: 1
Administratius: 6
Infermeres: 5
Llevadores: 9

Atenció maternoinfantil

Pediatria

82

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes ⁽¹⁾	2.116	2.169
Estades	6.193	6.663
Estada mitjana (pacients ingressats)	3,1	3,3
Pressió d'urgències (%)	41,8	48,5
Intervencions quirúrgiques programades	26	17
Intervencions quirúrgiques urgents	4	2
Activitat ambulàtoria		
Primeres visites	1.930	1.988
Visites successives	5.645	5.203
Total visites	7.575	7.191
Índex de successives/primeres	2,92	2,62
Cirurgia major ambulàtoria	149	152
Hospital de dia de neonatologia		
Seguiment de VIH i VHC ⁽²⁾	55	20
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,97
Pes mitjà	0,6547	0,7065
Producció clínica: cirurgia pediàtrica⁽²⁾		
	%	Pes mitjà
Cirurgia major ambulàtoria	81,7	0,5383
Cirurgia programada amb ingrés	14,1	0,8753
Patologia no quirúrgica en serveis quirúrgics	3,1	0,6807
Cirurgia urgent	1,0	2,002
Producció clínica: pediatria-neonatologia⁽²⁾		
	%	Pes mitjà
Patologia perinatal	53,1	0,7018
Aparell respiratori	16,0	0,7724
Sistema nerviós	6,6	0,8242
Aparell digestiu, sistema hepatobiliar i pancreàtic	5,3	0,6089
Oïda, nas, boca i faringe	4,5	0,5885
Ronyó i vies urinàries	3,1	0,8198
Endocrinologia, nutrició i metabolisme	2,1	0,6602
Malalties infeccioses i parasitàries	1,8	0,6641
Altres	7,5	0,7414

(1) Inclou les altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Responsable del servei: O. Vall Combelles
 Responsable de cirurgia pediàtrica: M.A. González Rivero
 Responsable de neonatologia: A. Mur Sierra
 Metges: 12
 Residents: 8
 Altres titulats superiors: 1

Docència i recerca

Docència UAB

Professors titulars: O. Vall Combelles, A. Mur Sierra
 Professors associats: R.M. Busquets Monge, O. García Algar, A. Martínez Roig, M. Bonet Alcaina, M.A. López Vílchez, E. Castejón Ponce, G. Aznar Laín

Projectes d'investigació

Títol del projecte: Valoración de la exposición aguda y crónica en recién nacidos de madres consumidoras de drogas de abuso mediante su determinación en matrices biológicas alternativas.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: García Algar, Óscar
 Nombre d'investigadors participants: 7

Títol del projecte: RETIC: Red de salud materno-infantil y del desarrollo.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: Vall Combelles, Oriol
 Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Validación de biomarcadores neonatales de consumo materno de alcohol durante el embarazo.

Entitat finançadora: Ministerio de Sanidad y Consumo
 Investigador responsable: García Algar, Óscar
 Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Unitat de Recerca Infància i Entorn (URIE)

Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca

Investigador responsable: Vall Combelles, Oriol
 Nombre d'investigadors participants: 9

Publicacions

Articles originals

- Arnedo A, García-Marcos L, Carvajal-Ureña I, Busquets RM, Morales M, Miner I, Batllés J, Blanco-Quirós A, López-Silvarrey A, García-Hernández G, Aguinaga-Ontoso I, González-Díaz C. Contaminación del aire y síntomas recientes de asma, rinitis alérgica y eccema atópico en escolares de 6 y 7 años. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(5): 224-229.
- Ellwood P, Williams H, Ait-Khaled N, Björkstén B, Robertson C, ISAAC Phase III Study Group (...Busquets RM,...). Translation of questions: the International Study of Asthma and Allergies in Childhood (ISAAC) experience. *Int J Tuberc Lung Dis* 2009; 13(9): 1174-1182.
- Foliaki S, Pearce N, Björkstén B, Mallol J, Montefort S, von Mutius E, and International Study of Asthma and Allergies in Childhood Phase III Study Group (...Busquets RM,...). Antibiotic use in infancy and symptoms of asthma, rhinoconjunctivitis, and eczema in children 6 and 7 years old: International Study of Asthma and Allergies in Childhood Phase III. *J Allergy Clin Immunol* 2009; 124(5): 982-989.
- Fríguls B, García-Algar O, Puig C, Figueira C, Sunyer J, Vall O. Exposición prenatal y posnatal al tabaco y síntomas respiratorios y alérgicos en los primeros años de vida. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(12): 585-590.
- García-Algar O, Gálvez F, Gran M, Delgado I, Boada A, Puig C, Vall O. Hábitos alimentarios de niños menores de 2 años según el origen étnico de los progenitores en un área urbana de Barcelona. *An Pediatr (Barc)* 2009; 70(3): 265-270.
- García-Algar O, Vall O, Puig C, Mur A, Scaravelli G, Pacifici R, Monleón A, Pichini S. Exposición prenatal a drogas de abuso a través del análisis de meconio en una población de bajo nivel socioeconómico en Barcelona. *An Pediatr (Barc)* 2009; 70(2): 145-152.
- García-Marcos L, Batllés J, Blanco-Quirós A, García-Hernández G, Guillén-Grima F, González-Díaz C, García-Merino A, Arnedo A, Busquets RM, Morales M, López-Silvarrey A, García-de Andoin N. Influence of two different geo-climatic zones on the prevalence and time trends of asthma symptoms among Spanish adolescents and schoolchildren. *Int J Biometeorol* 2009; 53(1): 53-60.
- Joya J, Papaseit E, Civit E, Pellegrini M, Vall O, García-Algar O, Scaravelli G, Pichini S. Unsuspected exposure to cocaine in preschool children from a Mediterranean city detected by hair analysis. *Ther Drug Monit* 2009; 31(3): 391-395.
- López-Vilchez MA, Guxens M, Mur-Milà E, Mur A. Transmisión vertical global del virus de la inmunodeficiencia humana en la época de la generalización de las medidas preventivas. *Med Clin (Barc)* 2009; 132(13): 487-494.
- Marchei E, Farré M, Pellegrini M, Rossi S, García-Algar O, Vall O. Liquid chromatography-electrospray ionization mass spectrometry determination of methylphenidate and ritalinic acid in conventional and non-conventional biological matrices. *J Pharm Biomed Anal* 2009; 49(2): 434-439.
- Odhiambo JA, Williams HC, Clayton TO, Robertson CF, Asher MI, and ISAAC Phase Three Study Group (...Busquets RM,...). Global variations in prevalence of eczema symptoms in children from ISAAC Phase Three. *J Allergy Clin Immunol* 2009; 124(6): 1251-1258.e23.
- Patel D, Thorne C, Newell ML, Cortina-Borja M, European Collaborative Study (...Mur A, Payá A, López-Vilchez MA, Carreras R,...). Levels and patterns of HIV RNA viral load in untreated pregnant women. *Int J Infect Dis* 2009; 13(2): 266-273.
- Pérez-González M, Torres-Rodríguez JM, Martínez-Roig A, Segura S, Gríera G, Triviño L, Pasarín M. Prevalencia de tinea pedis, tinea unguium y tinea capitis en escolares de la ciudad de Barcelona. *Rev Iberoam Micol* 2009; 26(4): 228-232.
- Pichini S, Morini L, Marchei E, Palmi I, Rotolo MC, Vagnarelli F, García-Algar O, Vall O, Zuccaro P. Ethylglucuronide and ethylsulfate in meconium to assess gestational ethanol exposure: preliminary results in two mediterranean cohorts. *Can J Clin Pharmacol* 2009; 16(2): e370-e375.
- Vall O, García-Algar O. Medio ambiente materno-infantil y salud. *Rev Esp Pediatr* 2009; 65(3): 267-271.

Notes

- Guarino F, Martínez-Roig A, Maiques-Llácer J, González-Rivero MA, Anguerri-Feu O. Renal tuberculosis in a thirteen-month-old female infant. *Pediatr Infect Dis J* 2009; 28(8): 757-758.
- Martínez-Roig A, Bonet M, Casellas-Montagut M, Ymbert L. Pancreatitis in Typhoid Fever Relapse. *Pediatr Infect Dis J* 2009; 28(1): 74.
- Masferrer-Martí A, López-Vilchez MA, Munné J, Mur A. Lactancia materna en madres infectadas por el virus de la inmunodeficiencia humana en nuestro medio: ¿es viable y recomendable? *An Pediatr (Barc)* 2009; 70(5): 505-506.
- Ortigosa-Gómez S, Bonet M, García-Algar O. Hipotiroidismo congénito diagnosticado tardíamente. *An Pediatr (Barc)* 2009; 70(1): 93-94.

- Pichini S, García-Algar O, Klein J, Koren G. FAEEs in meconium as biomarkers of maternal drinking habit during pregnancy. Birth Defects Res A 2009; 85(3): 230.

Revisions

- Pichini S, Papaseit E, Joya J, Vall O, Farré M, García-Algar O, de la Torre R. Pharmacokinetics and therapeutic drug monitoring of psychotropic drugs in pediatrics. Ther Drug Monit 2009; 31(3): 283-318.

Llibres i capítols de llibre

- Vall O, García-Algar O, Mendoza H. Patología tropical. Otras infecciones por protozoos no intestinales. En: Cruz M, ed. Tratado de Pediatría. Madrid: Océano/Ergon, 2009: 349-351.
- Vall O, García-Algar O. Kala-azar. En: Cruz M, ed. Tratado de Pediatría. Madrid: Océano/Ergon, 2009: 344-345.
- Vall O, García-Algar O. Malaria (paludismo). En: Cruz M, ed. Tratado de Pediatría. Madrid: Océano/Ergon, 2009: 345-347.
- Vall O, García-Algar O. Toxoplasmosis adquirida. En: Cruz M, ed. Tratado de Pediatría. Madrid: Océano/Ergon, 2009: 347-348.

Tesis

- Puig C. Relación entre las infecciones respiratorias víricas de vías bajas durante el primer año de vida y la posterior aparición de asma en los niños. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Vall O, García-Algar O, Sunyer J. Data de lectura: 10/07/2009.

Medicina física i rehabilitació

Activitat

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	1.311	1.299
Estades	17.110	15.006
Estada mitjana (pacients ingressats)	13,1	11,6
Interconsultes	3.494	4.061
Activitat ambulatòria		
Primeres visites	2.275	2.129
Visites successives	8.601	8.182
Total visites	10.876	10.311
Índex de successives/primeres	3,78	3,84
Sessions de rehabilitació ambulatòria	64.071	51.474
Malalts	4.029	3.179
Mitjana de sessions per malalt	15,9	16,9
Hospital de dia		
Nombre de sessions	6.117	5.623
Tractaments ambulatoris		
Electroteràpia	22.334	16.681
Mecanoteràpia	20.786	18.901
Fisioteràpia	14.424	13.802
Tractaments en grup	13.173	12.445
Teràpia ocupacional	7.043	7.399
Logopèdia	1.760	1.582
Crioteràpia	5.609	3.883
Banys de parafina	2.218	1.983
Tracions cervicals o lumbars	819	740
Escola de l'esquena	302	279
Banys alternatius	170	37
Pressoteràpia	705	616
Fèrula de CPM	1.442	1.064
Hospital de dia	–	5.232
Kit telerehabilitació	–	60
Passadís subacuàtic	–	358
PFx (sòl pelvià)	–	57
Robòtica	–	754
Tràfics	246	410
Total	91.031	85.873
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		1,08
Pes mitjà	3.4937	3.4366

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Responsable del servei: F. Escalada Recto
 Metges: 8
 Fisioterapeutes: 22
 Residents: 6
 Logopeda: 1
 Terapeutes ocupacionals: 3

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: F. Escalada Recto, J.M. Muniesa Portolés

Projectes d'investigació

Títol del projecte: Calidad de vida relacionada con la salud en pacientes con cáncer de mama sometidas a linfadenectomía axilar y en pacientes con linfedema tras tratamiento quirúrgico por cáncer de mama.
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: Belmonte Martínez, Roser
 Nombre d'investigadors participants: 8

Publicacions

Articles originals

- Belmonte R, Samitier B, Muniesa JM, Marco E, Escalada F, Duarte E. Reproducibilidad de la medida de la fuerza muscular de la rodilla mediante dinamometría manual en pacientes con gonartrosis grave. *Rehabilitación (Madr)* 2009; 43(5): 218-222.
- Duarte E, Morales A, Pou M, Aguirrezzabal A, Aguilar JJ, Escalada F. Test de control de tronco: predictor precoz del equilibrio y capacidad de marcha a los 6 meses del ictus. *Neurología (Barc)* 2009; 24(5): 297-303.
- Escalada F, Marco E, Aguirrezzabal A, Boza R. Crecimiento, madurez y pronóstico de la escoliosis. Métodos de valoración de la madurez. *Rehabilitación (Madr)* 2009; 43(6): 276-280.
- Escalada F, Marco E, Belmonte R, Duarte E, Muniesa JM, Tejero M, Boza R, Cáceres-Palou E. Assessment of angle velocity in girls with adolescent idiopathic scoliosis. *Scoliosis* 2009; 4(1): 20.
- Farriols C, Bajo-Peña L, Muniesa JM, Escalada F, Miralles R. Functional decline after prolonged bed rest following acute illness in elderly patients: Is the trunk control test (TCT) a predictor of recovering ambulation? *Arch Gerontol Geriatr* 2009; 49(3): 409-412.
- Muniesa JM, Cabra M, Mendoza-Vera J. Retorno a la conducción tras amputación traumática de extremidad inferior. *Rehabilitación (Madr)* 2009; 43(1): 24-27.

- Muniesa JM, Pou M, Marco E, Boza R, Guillén A, Duarte E, Escalada F, Belmonte R, Tejero M. Calidad de vida en pacientes con amputación de extremidad inferior. *Rehabilitación (Madr)* 2009; 43(1): 28-33.
- Riu M, Muniesa JM, Leal J, Cots F, Cáceres-Palou E, Castells X. Evaluación del impacto asistencial de la puesta en funcionamiento de una unidad funcional de artroplastia de rodilla. *Gac Sanit* 2009; 23(5): 444-447.
- Wissel J, Ward AB, Erztgaard P, Bensmail D, Hecht MJ, Lejeune TM, Schnider P, Altavista MC, Cavazza S, Deltombe T, Duarte E, Geurts ACH, Gracies JM, Haboubi NHJ, Juan FJ, Kasch H, Kätterer C, Kirazli Y, Manganotti P, Parman Y, Paternostro-Sluga T, Petropoulou K, Prempeh R, Rousseaux M, Slavek J, Tieranta N. European consensus table on the use of botulinum toxin type A in adult spasticity. *J Rehabil Med* 2009; 41(1): 13-25.

Notes

- Escalada F, Marco E, Belmonte R, Duarte E, Muniesa JM, Boza R, Tejero M, Cáceres-Palou E. Correction: Assessment of angle velocity in girls with adolescent idiopathic scoliosis. *Scoliosis* 2009; 4: 23.

Llibres i capítols de llibre

- Cameirao MS, Bermúdez S, Duarte E, Verschure PFMJ. The Rehabilitation Gaming System: a review. En: Gaggioli A, Keshner EA, Weiss PL, Riva G, eds. Advanced Technologies in Rehabilitation - Empowering Cognitive, Physical, Social and Communicative Skills through Virtual Reality, Robots, Wearable Systems and Brain-Computer Interfaces.: IOS Press, 2009; 145: 65-83.
- Duarte E, Marco E. Evaluación y tratamiento de la espasticidad en el paciente con secuelas de ictus. En: Juan García FJ, ed. Evaluación clínica y tratamiento de la espasticidad. Madrid: Editorial Médica Panamericana, 2009: 149-157.

Institut d'Atenció Psiquiàtrica: salut mental i toxicomanies (IAPS)

Institut d'Atenció Psiquiàtrica: salut mental i toxicomanies (IAPS)

Activitat

Salut mental

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	1.301	1.246
Estades	30.092	28.872
Estada mitjana (pacients ingressats)	23,1	23,2
Pressió d'urgències (%)	88,6	50,5
Interconsultes	648	683
Activitat ambulàtoria		
Primeres visites	2.201	2.595
Visites successives	19.919	20.326
Total visites	22.120	22.921
Índex successives/primeres	9,05	7,83
Hospital de dia		
Nombre de sessions	2.001	2.369
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard	1,14	
Pes mitjà	1.3608	1.3300

Toxicomanies

	2008	2009
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	123	96
Estades	1.646	1.267
Estada mitjana (pacients ingressats)	13,4	13,2
Interconsultes	-	330
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard	1,01	
Pes mitjà	0,8862	0,8095
CAS Barceloneta		
Primeres visites	410	372
Visites successives	15.628	16.125
Índex successives/primeres	38,12	42,01

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Responsable: A. Bulbena Vilarrasa
Facultatius: 37
MIR: 10
Altres: 17

Docència i recerca

Docència UAB

Catedràtic: A. Bulbena Vilarrasa
Professors associats: M. Torrens Mèlich, B. Díaz Mújica, A. Rodríguez Martínez, S. Ros Montalbán, O. Vilarroya, L.M. Martín López

Projectes d'investigació

Títol del projecte: Circuitos cerebrales de la ansiedad y la motivación, laxitud articular y mala respuesta al metilfenidato en e TDAH infantil.

Entitat finançadora: Fundación Alicia Koplowitz

Investigador responsable: Vilarroya Oliver, Óscar
Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Empowerment of Mental Illness Service Users: LifeLong Learning, Integration and Action.

Entitat finançadora: Comissió Europea
Investigador responsable: Izquierdo Aymerich, Roser
Nombre d'investigadors participants: 2

Títol del projecte: Improvement of acces to treatment for people with alcohol and drug related problems.

Entitat finançadora: Comissió Europea
Investigador responsable: Torrens Melich, Marta
Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Empowerment of Mental Illness Service Users: Life Long Learnign, Integration and Action (EMILIA). Capacitación de usuarios de servicios de salud mental; formación continuada, integración y acción.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
Investigador responsable: Flores Martínez, María Paz
Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Red: Trastornos adictivos
Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: Torrens Melich, Marta
Nombre d'investigadors participants: 13

Títol del projecte: Interacción genotipo-fenotipo y ambiente. Aplicación a un modelo predictivo en primeros episodios psicóticos.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: Bulbena Vilarrasa, Antonio
Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Promoting Mental Health Minimising mental illness and Integrating Social Inclusion through Education.

Entitat finançadora: Comissió Europea

Investigador responsable: Flores Martínez, María Paz
Nombre d'investigadors participants: 2

Títol del projecte: Programa de intensificación de la actividad investigadora en el SNS 2009.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: Torrens Melich, Marta
Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: URP, Unitat de Recerca en Psiquiatría

Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts

Universitaris de Recerca

Investigador responsable: Bulbena Vilarrasa, Antonio
Nombre d'investigadors participants: 14

Títol del projecte: Estudio de transferencia de un instrumento de cribado de trastornos psiquiátricos comórbidos a centros asistenciales de adicciones.

Proyecto: TransPsiCo.

Entitat finançadora: Ministerio de Sanidad y Política Social

Investigador responsable: Torrens Melich, Marta
Nombre d'investigadors participants: 6

Publicacions

Articles originals

- Astals M. Diagnòstic i implicacions de la comorbiditat psiquiàtrica en la qualitat de vida, la gravetat de l'addicció i les complicacions mèdiques en pacients dependents de substàncies. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Torrens M. Data de lectura: 23/11/2009.
- Bergé D, Bulbena A, Sperry L, Pailhez G, Valls S, Martín-Santos R, Berrios G. Síntomas de despersonalización en pacientes psiquiátricos: La nueva escala de despersonalización presente-vida (DP-PV). ADP 2009; 72(1-4): 1-13.

- Bulbena A, Sperry L, García-Ribera C, Merino A, Mateu G, Torrens M, San Gil J, Cunillera J. Impacto de la ola de calor del verano 2003 en la actividad de dos servicios de urgencias psiquiátricas. Actas Esp Psiquiatr 2009; 37(3): 158-165.
- Carmona S, Proal E, Hoekzema E, Gispert JD, Picado M, Moreno I, Soliva JC, Bielsa A, Rovira M, Hilferty J, Bulbena A, Casas M, Tobeña A, Vilarroya O. Ventro-Striatal Reductions Underpin Symptoms of Hyperactivity and Impulsivity in Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder. Biol Psychiatr 2009; 66(10): 972-977.
- Castillo C. Take home. En: Colom J, Duro P (eds.). Tratamiento de mantenimiento con metadona: manual de práctica clínica. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departamento de Salud. Subdirección General de Drogodependencias, Dirección General de Salud Pública, 2009: 103-108.
- Fuster D, Torrens M, Tor J, Muga R. Paciente con abuso de alcohol, infección por el VIH y hepatitis crónica C. Trastornos Adictivos 2009; 11(3): 173-179.
- Garre-Olmo J. Agrupación y trayectorias de los síntomas psicológicos y conductuales de la enfermedad de Alzheimer mediante modelos de mixtura. Universitat Autònoma de Barcelona.
Director: Bulbena A. Data de lectura: 28/10/2009.

Llibres i capítols de llibre

- Mané A, Falcón C, Mateos JJ, Fernández-Egea E, Horga G, Lomeña F, Bargalló N, Prats-Galino A, Bernardo M, Parellada E. Progressive gray matter changes in first episode schizophrenia: A 4-year longitudinal magnetic resonance study using VBM. Schizophr Res 2009; 114(1-3): 136-143.
- Mustata C, Torrens M, Pardo-Lozano R, Pérez-Mañá C, Farré M, The Psychonaut Web Mapping Group. Spice drugs: los cannabinoides como nuevas drogas de diseño (editorial). Adicciones 2009; 21(3): 181-186.
- Pailhez G, Bulbena A. Trastornos de ansiedad, fobias y crisis de angustia. En: Palomo T, Jiménez-Arriero MA (eds.). Manual de psiquiatría. Madrid: Ene Life Publicidad S.A. y Editores, 2009:
- Pailhez G. Actituds, opinions i tendències vocacionals cap a la psiquiatria dels estudiants de medicina de la UAB. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Bulbena A. Data de lectura: 12/05/2009.

Revisions

- Soliva JC, Carmona S, Fauquet J, Hoekzema E, Bulbena A, Bulbena A, Hilferty J, Vilarroya O. Neurobiological substrates of social cognition impairment in attention-deficit hyperactivity disorder: gathering insights from seven structural and functional magnetic resonance imaging studies. *Ann N Y Acad Sci* 2009; 1167: 212-220.
- Soliva JC, Vilarroya O. Aportaciones de la resonancia magnética estructural al esclarecimiento de la neurobiología del trastorno por déficit de atención/hiperactividad: hacia la identificación de un fenotipo neuroanatómico. *Rev Neurol (Barc)* 2009; 48(11): 592-598.
- Taberner J, Fullana M, Caseras X, Pertusa A, Bados A, van den Bree M, Torrubia R, Mataix-Cols D. Are obsessive-compulsive symptom dimensions familial in nonclinical individuals? *Depress Anxiety* 2009; 26(10): 902-908.

Tesis

- Torrens M, Fonseca F. La eficacia de los tratamientos sustitutivos con opioides. Revisión de la evidencia científica. En: Colom J, Duro P (eds.). Tratamiento de mantenimiento con metadona: manual de práctica clínica. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departamento de Salud. Subdirección General de Drogodependencias, Dirección General de Salud Pública, 2009: 27-36.
- Torrens M, Martínez-Sanvisens D. Depresión. En: Szerman N, ed. Patología dual. Protocolos de intervención. Barcelona: Edikamet SL, 2009:.
- Torrens M. Recomendaciones para la dosificación de la metadona. En: Colom J, Duro P (eds.). Tratamiento de mantenimiento con metadona: manual de práctica clínica. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departamento de Salud. Subdirección General de Drogodependencias, Dirección General de Salud Pública, 2009: 71-76.
- Vilarroya O, Carmona S. Bases neurales de la cognición social. En: Redolar D (ed.). Psicología Fisiológica. Barcelona: UOC, 2009:.
- Vilarroya O. El arte de la percepción. En: Bernat R, Duarte I (eds.). Querido público. Barcelona: CENDEAC y Centro Párraga, 2009:.
- Zuñiga-Lagares A. Estudio de la casuística en un centro de salud mental comunitario: gravedad y utilización de servicios. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Bulbena A. Data de lectura: 29/10/2009.

Assajos clínics

- Duñó ML. Estudi observacional
- Rodríguez A. Assaig clínic fase III
- Ros S. Assaig clínic fase III
- Torrens M. Assaig clínic fase III

Urgències

Responsable del servei: E. Skaf Peters
Metges: 28

Activitat

	2008	2009
Urgències⁽¹⁾		
Mèdiques	43.436	45.113
Quirúrgiques	14.502	14.235
Traumatològiques	28.794	27.759
Oftalmològiques	3.090	2.834
Pediàtriques	13.738	14.409
Ginecològiques/obstètriques	12.736	11.440
Psiquiàtriques	6.959	6.703
Urgències de primer nivell Centre Peracamps	32.730	32.604
	2008	2009
Unitat de Suport d'Urgències Mèdiques (USUM)		
Altes	346	362
Estades	1.699	1.711
Estada mitjana (pacients ingressats)	4,91	4,73

(1) Activitat realitzada als centres del Parc de Salut MAR de Barcelona: Hospital del Mar, Hospital de l'Esperança, Institut Psiquiàtric (IMPU) i Centre Peracamps.

Recerca

Publicacions

Articles originals

- Aguirre A, Echarte JL, Mínguez S, Supervía A, Skaf E, Campodarve I. Implementación de un "Código Sepsis Grave" en un servicio de urgencias. *Emergencias* 2009; 21(4): 255-261.
- Arbonés E, Montes A, Riu M, Farriols C, Mínguez S, Comisión para la Evaluación y Tratamiento del Dolor del Institut Municipal d'Assistència Sanitària. El dolor en los pacientes hospitalizados: estudio transversal de la información, la evaluación y el tratamiento. *Rev Soc Esp Dolor* 2009; 16(6): 314-322.
- Supervía A, del Baño F, Esteve E, Aguirre A, Campodarve I, Pallás O. Tuberculosis en población inmigrante: casos diagnosticados en urgencias según el lugar de procedencia. *Emergencias* 2009; 21(6): 410-414.

Notes

- Nogué S, Echarte JL, Puiguríguer J, Miró O. Acerca de la epidemiología de las intoxicaciones. *Rev Clin Esp* 2009; 209(10): 525.
- Supervía A, Aguirre A, Skaf E. Reply to "Predicting length of hospitalisation and social factors". *Age Ageing* 2009; 38(2): 247-248.

Revisions

- Jimena-García S, Echarte JL. Síndrome de Guillain-Barré: actuación en urgencias. *Jano* 2009; 1725: 25-27.

Assajos clínics

- Alvarez F. Assaig clínic
- Alvarez F. Assaig clínic fase III

Institut d'Atenció Geriàtrica i Sociosanitària (IAGS)

Responsable: A.M. Cervera Alemany
Metges: 15
Residents: 11

Activitat

Unitats d'hospitalització	2008	2009
Unitat de Llarga Estada		
Altes de llarga estada	190	177
Estades del període	104.413	72.031
Unitat de Convalescència		
Altes de convalescència	439	435
Estades del període	19.746	21.743
Estada mitjana de les altes	45,0	50,0
Subaguts		
Altes de subaguts	91	189
Estades del període	1.416	2.644
Estada mitjana de les altes	15,6	14,0
Unitat de Cures Pal·liatives		
Altes de cures pal·liatives	319	330
Estades de cures pal·liatives	5.222	5.211
Estada mitjana de cures pal·liatives	16,4	15,8
Unitat de Geriatria d'Aguts (UGA)		
Altes de la Unitat de Geriatria d'Aguts	861	863
Estades de la Unitat de Geriatria d'Aguts	10.831	10.678
Estada mitjana (pacients ingressats)	12,6	12,4
Pressió d'urgències (%)	85,2	97,7
Indicadors de casuística (UGA)⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard	1,01	
Pes mitjà	2.0788	1.8832
Unitats alternatives a l'hospitalització		
Hospital de dia		
Pacients	165	
Actes	7.614	8.604
Unitat de consulta externa		
Primeres visites	158	128
Visites successives	489	264
PADES		
Primeres visites	752	822
Visites successives	2.304	2.156
UFISS		
UFISS de Geriatria. Intervencions	834	968
UFISS de Pal·liatius. Intervencions	108	424
UFISS de EAIA. Intervencions	783	715

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: R. Miralles Basseda
Professor associat: J. Gutiérrez Cebollada

Publicacions

Articles originals

- Farriols C, Bajo-Peñas L, Muniesa JM, Escalada F, Miralles R. Functional decline after prolonged bed rest following acute illness in elderly patients: Is trunk control test (TCT) a predictor of recovering ambulation? Arch Gerontol Geriatr 2009; 49(3): 409-412.
- Formiga F, Fort I, Robles MJ, Riu S, Sabartés O, Barranco E, Catena J. Comorbidity and clinical features in elderly patients with dementia: differences according to dementia severity. J Nutr Health Aging 2009; 13(5): 423-427.
- Roqueta C, Vázquez-Ibar O, de Jaime E, Sánchez C, Pastor M, Conill C, Catalán M, Miró M, Cervera AM, Miralles R. Evolución de la incidencia de caídas en un centro hospitalario de media y larga estancia. Rev Esp Geriatr Gerontol 2009; 44(6): 331-334.
- Villavicencio C, Miralles R, González P, Cervera AM. Hipotensión ortostática e hipotensión posprandial en pacientes ancianos con discapacidad y enfermedades crónicas: prevalencia y factores relacionados. Rev Esp Geriatr Gerontol 2009; 44(1): 12-18.

Notes

- De Jaime E, Burcet S, Rodríguez ML, Sevilla E, Huarte A, Cervera AM, Vázquez-Ibar O. Manejo ambulatorio de los síntomas conductuales y psicológicos en el paciente con demencia. Rev Mult Gerontol 2009; 19(1): 39-44.
- Formiga F, Fort I, Reig L, Robles MJ, Espinosa MC, Rodríguez D. Atrial fibrillation in elderly patients with dementia. Gerontology 2009; 55(2): 202-204.
- González B, Roqueta C, Coral N, Escolar D, Rius I, Esperanza A, Miralles R. Valoración e intervención en el paciente anciano con antecedentes de caídas. Rev Mult Gerontol 2009; 19(2): 92-97.

- Mas MA, Renom A, Vázquez-Ibar O, Miralles R, Bayer AJ, Cervera AM. Interruptions to rehabilitation in a geriatric rehabilitation unit: associated factors and consequences. Age Ageing 2009; 38(3): 346-349.
- Sabaté R, Pedret M, Serra V, Esperanza A, Miralles R. Desnutrición en el anciano: manejo e intervención en un entorno sociosanitario. Rev Mult Gerontol 2009; 19(3): 135-140.
- Formiga F, Robles MJ, Fort I. Demencia, una enfermedad evolutiva: demencia severa. Identificación de demencia terminal. Rev Esp Geriatr Gerontol 2009; 44(supl.2): 2-8.
- Sabartés O, Sánchez D, Cervera AM. Unidades de subagudos. Rev Esp Geriatr Gerontol 2009; 44(supl 1): 34-38.

Tesis

- Jiménez-González MM. Caigudes en població anciana comunitària: característiques epidemiològiques i utilitat clínica dels tests d'equilibri i marxa Timed up and go i Tinetti. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Miralles R. Data de lectura: 06/05/2009.

Activitat

Determinacions per seccions	2008	2009
Bioquímica simple	1.268.788	1.299.447
Hematologia-Hemostàsia	441.390	438.505
Immunoassaig	213.451	223.679
Bioquímica complexa	100.974	103.238
Sèrum-Al·lèrgia	4.075	4.338
Orina	17.155	19.419
Microbiologia	116.241	110.084
Biologia molecular	11.463	12.793
Sèrum-IF	13.841	13.958
Sèrum-altres	23.376	25.433
Sèrum Elisa	17.905	15.631
Sang-plasma	31.195	40.346
Hemoteràpia	23	45
Citogenètica	1	3
HPLC	1.363	1.408
Genètica	519	376
Laboratori d'Urgències ⁽²⁾	809.502	928.005
Total determinacions	3.071.262	3.236.708
Total peticions	321.265	342.969
Ràtio de determinacions per petició	9,56	9,44

(1) L'activitat la realitza el Laboratori de Referència de Catalunya (LRC).

(2) Activitat realitzada pel LRC als laboratoris d'urgències dels hospitals del Parc de Salut MAR de Barcelona.

Patologia

Responsable del servei: S. Serrano Figueras
 Metges: 24
 Residents: 5

Activitat

	2008	2009
Activitat total del servei⁽¹⁾		
Biòpsies (mostres)	22.440	23.694
Biòpsies (tincions)	158.400	107.391
Immunohistoquímica	31.609	17.125 ⁽²⁾
Citologies (mostres)	23.848	24.253
Citologies no ginecològiques (%)	27,5	26,5
Autòpsies	56	51
Citogenètica	3.602	2.470
Biologia molecular	11.291	16.965
Citologia hematològica	5.546	5.686
Banc de tumors	1.319	1.672

(1) Total realitzada, interna i externa.

(2) Calculat a partir de juny de 2009 degut al canvi del programa informàtic.

Docència i recerca

Docència UAB

Catedràtic: S. Serrano Figueras
 Professors titulars: J.M. Corominas Torres, J. Lloreta Trull*
 Professors associats: F. Alameda Quitllet, T. Baró Tomas, L.C. Barranco Sanz, D. Domínguez Solà, M.L. Mariñoso Barba*, B. Belosillo Paricio*, L. Florensa Brich*, F. Solé Ristol*, M. Iglesia Coma

Projectes d'investigació

Títol del projecte: Caracterització genètica dels limfomes B de la zona marginal: nodals, esplènics primaris i extranodals de teixit limfoide associat a mucoses (MALT).

Entitat finançadora: Fundació La Marató de TV3
 Investigador responsable: Solé Ristol, Francesc
 Nombre d'investigadors participants: 11

Títol del projecte: Papel de MKP-1 y NF-KB en la reversión de quimiorresistencia: análisis in vitro, ex vivo y de expresión en tumores humanos.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Bellosillo Paricio, Beatriz
 Nombre d'investigadors participants: 9

Títol del projecte: Estudio de las diferencias de expresión genética entre el cáncer de próstata clínicamente significativo y las variables latente e incidental.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Lloreta Trull, Josep
 Nombre d'investigadors participants: 8

Títol del projecte: Análisis de la expresión genética mediante arrays de baja densidad en trombocitemia esencial. Relación con otros síndromes mieloproliferativos crónicos Ph negativos y con la anemia refractaria sideroblástica con trombocitosis.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: Florensa Brichs, Lourdes
 Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Caracterización genética del carcinoma escamoso cutáneo mediante array-hgc y confirmación con hibridación in situ fluorescente en arrays titulares.

Entitat finançadora: Associació Espanyola contra el Cáncer de Catalunya

Investigador responsable: Espinet Solà, Blanca

Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Puesta a punto de la técnica de hibridación in situ fluorescente (FISH) en tejido parafinado para la detección de la t (17;22) (q22;q13) (COL1A1/PDGFB) en el dermatofibrosarcoma protuberans. Estudio comparativo de sensibilidad y especificidad con técnica de RT-PCR.

Entitat finançadora: Grupo Español de Investigación en Sarcomas

Investigador responsable: Espinet Solà, Blanca

Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Caracterización genética de células tumorales circulantes (CTCs) y del tumor primario en pacientes con cáncer mama: identificación de nuevos marcadores con valor pronóstico.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: Solé Ristol, Francesc

Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: RETIC: Red temática de investigación cooperativa en cáncer (incorporació a RETIC).

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: Solé Ristol, Francesc

Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Grup de Recerca Traslacional en neoplàsies hematològiques (GRETNHE)

Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca

Investigador responsable: Florensa Brichs, Lourdes

Nombre d'investigadors participants: 14

Publicacions

Articles originals

- Abella E, Gimenez T, Gimeno J, Cervera M, Pedro C, Gimeno E, Alvarez A, Salar A, Bellosillo B, Serrano S, Besses C. Diarrheic syndrome as a clinical sign of intestinal infiltration in progressive B-cell chronic lymphocytic leukemia. *Leuk Res* 2009; 33(1): 159-161.
- Alameda F, Espinet B, Corzo C, Muñoz R, Bellosillo B, Lloveras B, Pijuan L, Gimeno J, Salido M, Solé F, Carreras R, Serrano S. 3q26 (hTERC) gain studied by fluorescence in situ hybridization as a persistence-progression indicator in low-grade squamous intraepithelial lesion cases. *Hum Pathol* 2009; 40(10): 1474-1478.
- Alvarez-Larran A, Bellosillo B, Martínez-Avilés L, Saumell S, Salar A, Abella E, Gimeno E, Serrano S, Florensa L, Sánchez-González B, Pedro C, Besses C. Postpolycythaemic myelofibrosis: frequency and risk factors for this complication in 116 patients. *Br J Haematol* 2009; 146(5): 504-509.
- Arellano-Rodrigo E, Alvarez-Larran A, Reverter JC, Colomer D, Villamor N, Bellosillo B, Cervantes F. Platelet turnover, coagulation factors, and soluble markers of platelet and endothelial activation in essential thrombocythemia: Relationship with thrombosis occurrence and JAK2 V617F allele burden. *Am J Hematol* 2009; 84(2): 102-108.
- Ballesteros JJ, Lloreta J, Fumadó L. Hallazgos bioquímico-histomorfométricos de la próstata residual (II): Comportamiento del PSA, a largo plazo, tras adenomectomía retropubica por H.B.P. Interrelaciones con el volumen e histología de la próstata residual y sus implicaciones en el diagnóstico ulterior de adenocarcinoma. *Arch Esp Urol* 2009; 62(9): 713-718.
- Baró C, Espinet B, Salido M, Colomo L, Luño E, Florensa L, Ferrer A, Salar A, Campo E, Serrano S, Solé F. FOXP1 status in splenic marginal zone lymphoma: a fluorescence in situ hybridization and immunohistochemistry approach. *Histol Histopathol* 2009; 24(11): 1399-1404.
- Bellmunt J, Macià F, Malmusi D, Lorente JA, Carles J, Lloreta J, Foro P, Gelabert-Mas A, Albanell J, Castells X. Impact of PSA implementation and combined radiation and hormonal therapy (RT + HT) on outcome of prostate cancer patients. *Eur J Cancer* 2009; 45(16): 2804-2809.

- Borchers MT, Wesselkamper SC, Curull V, Ramírez-Sarmiento A, Sánchez-Font A, García-Aymerich J, Coronell C, Lloreta J, Agustí A, Gea J, Howington JA, Reed MF, Starnes SL, Harris NL, Vitucci M, Eppert BL, Motz GT, Fogel K, McGraw D, Tichelaar JW, Orozco-Levi M. Sustained CTL activation by murine pulmonary epithelial cells promotes the development of COPD-like disease. *J Clin Invest* 2009; 119(3): 636-649.
- Casamitjana M, Sala M, Ochoa D, Fusté P, Castells X, Alameda F, and SRHCP group. Results of a cervical cancer screening programme from an area of Barcelona (Spain) with a large immigrant population. *Eur J Public Health* 2009; 19(5): 499-503.
- Castillejo A, Rothman N, Murta-Nascimento C, Malats N, García-Closas M, Gómez-Martínez A, Lloreta J, Tardón A, Serra C, García-Closas R, Chanock SJ, Silverman D, Dosemeci M, Kogevinas M, Carrato A, Soto JL, Real FX. TGFB1 and TGFB1 polymorphic variants in relationship to bladder cancer risk and prognosis. *Int J Cancer* 2009; 124(3): 608-613.
- Costa C, Espinet B, Molina MA, Salgado R, Salido M, Baró T, Fusté P, Mancebo G, Carreras R, Solé F, Serrano S, Alameda F. Analysis of gene status in cervical dysplastic lesions and squamous cell carcinoma using tissue microarrays. *Histol Histopathol* 2009; 24(7): 821-829.
- Doll A, González M, Abal M, Llaurado M, Rigau M, Colas E, Monge M, Xercavins J, Capellà G, Díaz B, Gil-Moreno A, Alameda F, Reventós J. An orthotopic endometrial cancer mouse model demonstrates a role for RUNX1 in distant metastasis. *Int J Cancer* 2009; 125(2): 257-263.
- Fernández C, Rovira M, Mascaró-Galy JM, Torras A, Solé M, Lloreta J. Generalized Cutis Laxa and Fibrillar Glomerulopathy resulting from IgG deposition in IgG-lambda Monoclonal Gammopathy: Pulmonary Hemorrhage during Stem Cell Mobilization and Complete Hematological Response with Bortezomib and Dexamethasone Therapy. *Eur J Haematol* 2009; 82(2): 154-158.
- Francí C, Gallén M, Alameda F, Baró T, Iglesias M, Virtanen I, García de Herreros A. Snail1 protein in the stroma as a new putative prognosis marker for colon tumours. *PLoS ONE* 2009; 4(5): e5595.
- Fuste P, Bellosillo B, Santamaría X, Mancebo G, Mariñoso ML, Alameda F, Espinet B, Solé F, Serrano S, Carreras R. HPV Determination in the Control After LEEP Due to CIN II-III: Prospective Study and Predictive Model. *Int J Gynecol Pathol* 2009; 28(2): 120-126.
- Gallardo F, Lloreta J, García F, Moll X, Baró T, González LA, Morote J, Reventós J, Mogas T. Immunolocalization of androgen receptors, estrogen alpha receptors, and estrogen beta receptors in experimentally induced canine prostatic hyperplasia. *J Androl* 2009; 30(3): 240-247.
- Gallardo F, Pujol RM, Barranco C, Salar A. Progressive Painless Swelling of Glans Penis: Uncommon Clinical Manifestation of Systemic Non-Hodgkin's Lymphoma. *Urology* 2009; 73(4): 929.e3-929.e5.
- Hernández-Lladrà S, de Muga S, Agell L, Juanpere N, Esqueva R, Lorente JA, Mojáil S, Serrano S, Lloreta J. FGFR3 mutations in prostate cancer: association with low-grade tumors. *Modern Pathol* 2009; 22(6): 848-856.
- Marquez L, Suárez J, Iglesias M, Bermúdez-Silva F, Rodriguez-de Fonseca F, Andreu M. Ulcerative colitis induces changes on the expression of the endocannabinoid system in the human colonic tissue. *PLoS ONE* 2009; 4(9): e6893.
- Martín-Ezquerre G, Fernández-Casado A, Barco D, Juglà A, Juanpere N, Manresa JM, Soares LM, Rodríguez-Peralto JL, Kutzner H, Cerroni L, Barranco C, Lloreta J, Requena L, Pujol RM. Treponema pallidum distribution patterns in mucocutaneous lesions of primary and secondary syphilis: an immunohistochemical and ultrastructural study. *Hum Pathol* 2009; 40(5): 624-630.
- Martínez-Romero C, Rooman I, Skoudy A, Guerra C, Molero X, González A, Iglesias M, Lobato T, Bosch A, Barbacid M, Real FX, Hernández-Muñoz I. The epigenetic regulators Bmi1 and Ring1B are differentially regulated in pancreatitis and pancreatic ductal adenocarcinoma. *J Pathol* 2009; 219(2): 205-213.
- Mearin F, Perelló A, Balboa A, Perona M, Sans M, Salas A, Angulo S, Lloreta J, Benasayag R, García-González MA, Pérez-Oliveras M, Coderch J. Pathogenic mechanisms of postinfectious functional gastrointestinal disorders: Results 3 years after gastroenteritis. *Scand J Gastroenterol* 2009; 44(10): 1173-1184.
- Membrilla E, Parés D, Alameda F, Pascual M, Courtier R, Gil-Egea MJ, Vallejillo G, Fusté P, Pera M, Grande L. Neoplasia intraepitelial anal: resultados de la aplicación de un protocolo diagnóstico en pacientes de riesgo mediante el uso de citología anal. *Cir Esp* 2009; 85(6): 365-370.
- Monge M, Colas E, Doll A, Gil-Moreno A, Castellví J, Díaz B, González M, López-López R, Xercavins J, Carreras R, Alameda F, Canals F, Gabrielli F, Reventós J, Abal M. Proteomic approach to ETV5 during endometrial carcinoma invasion reveals a link to oxidative stress. *Carcinogenesis* 2009; 30(8): 1288-1297.

- Moro-Alvarez MJ, Diaz-Curiel M, de la Piedra C, Mariñoso ML, Carrascal MT. Bone disease induced by phenytoin therapy: clinical and experimental study. *Eur Neurol* 2009; 62(4): 219-230.
- Mozos A, Royo C, Hartmann E, De Jong D, Baró C, Valero A, Fu K, Weisenburger DD, Delabie J, Chuang SS, Jaffe ES, Ruiz-Marcellan C, Dave S, Rimsza L, Brazil R, Gascoyne RD, Solé F, López-Guillermo A, Colomer D, Staudt LM, Rosenwald A, Ott G, Jares P, Campo E. SOX11 expression is highly specific for mantle cell lymphoma and identifies the cyclin D1-negative subtype. *Haematologica* 2009; 94(11): 1555-1562.
- Navarro A, Bea S, Fernández V, Prieto M, Salaverria I, Jares P, Hartmann E, Mozos A, López-Guillermo A, Villamor N, Colomer D, Puig X, Ott G, Solé F, Serrano S, Rosenwald A, Campo E, Hernández L. MicroRNA Expression, Chromosomal Alterations, and Immunoglobulin Variable Heavy Chain Hypermutations in Mantle Cell Lymphomas. *Cancer Res* 2009; 69(17): 7071-7078.
- Penna S, Pocino M, Marval MJ, Lloreta J, Gallardo L, Vila JS. Modifications in rat testicular morphology and increases in IFN-gamma serum levels by the oral administration of subtoxic doses of mercuric chloride. *Syst Biol Reprod Med* 2009; 55(2): 69-84.
- Pérez-García A, Brunet S, Berlanga JJ, Tormo M, Nomdedeu JF, Guàrdia R, Ribera JM, Heras I, Llorente A, Hoyos M, Esteve J, Besalduch J, Bueno J, Sierra J, Gallardo D, Grupo cooperativo para el estudio y tratamiento de las leucemias agudas y mielodisplasias'(CETLAM) (...Pedro C, Florensa L,...). CTLA-4 genotype and relapse incidence in patients with acute myeloid leukemia in first complete remission after induction chemotherapy. *Leukemia* 2009; 23(3): 486-491.
- Roig MB, Roset R, Ortet L, Balsiger NA, Anfosso A, Cabellos L, Garrido M, Alameda F, Brady HJM, Gil-Gómez G. Identification of a novel cyclin required for the intrinsic apoptosis pathway in lymphoid cells. *Cell Death Differ* 2009; 16(2): 230-243.
- Rojo F, González-Navarrete I, Bragado R, Dalmases A, Menéndez S, Cortes-Sempere M, Suárez C, Oliva C, Servitja S, Rodríguez-Fanjul V, Sánchez-Pérez I, Campàs C, Corominas JM, Tusquets I, Bellosillo B, Serrano S, Perona R, Rovira A, Albanell J. Mitogen-Activated Protein Kinase Phosphatase-1 in Human Breast Cancer Independently Predicts Prognosis and Is Repressed by Doxorubicin. *Clin Cancer Res* 2009; 15(10): 3530-3539.
- Romaní J, Yébenes M, Escudero O, Fernández-Ferrer S, Espinet B, Salgado R, Luelmo J. Cutaneous Desmoid tumor: resolution of the surgical defect with a dermal regeneration template and an epidermal autograft. *Dermatol Surg* 2009; 35(10): 1582-1587.
- Rueda C, Rubio R, Folch M, Prat M, López-Yarto MT, Hernández-Sánchez JL, Azumendi G, Borenstein M, Maiques JM, Alameda F, Carreras R. Dandy-Walker variant, clinical case. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 180-184.
- Salido M, Arriola E, Carracedo A, Cañadas I, Rovira A, Espinet B, Rojo F, Arumí M, Serrano S, Albanell J, Solé F. Cytogenetic characterization of NCI-H69 and NCI-H69AR small cell lung cancer cell lines by spectral karyotyping. *Cancer Genet Cytogenet* 2009; 191(2): 97-101.
- Sánchez-Font A, Curull V, Vollmer I, Pijuan L, Gayete A, Gea J. Utilidad de la punción aspirativa transbronquial guiada con ultrasonografía endobronquial (USEB) radial para el diagnóstico de adenopatías mediastínicas. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(5): 212-217.
- Senff NJ, Zoutman WH, Vermeer MH, Assaf C, Berti E, Cerroni L, Espinet B, Fernández de Misa-Cabrera R, Geerts ML, Kempf W, Mitchell TJ, Paulli M, Petrella T, Pimpinelli N, Santucci M, Whittaker SJ, Willemze R, Tensen CP. Fine-mapping chromosomal loss at 9p21: correlation with prognosis in primary cutaneous diffuse large B-cell lymphoma, leg type. *J Invest Dermatol* 2009; 129(5): 1149-1155.
- Toll A, Parera E, Giménez-Arnau AM, Pou A, Lloreta J, Limaye N, Vakkula M, Pujol RM. Cutaneous Venous Malformations in Familial Cerebral Cavernomatosis Caused by KRIT1 Gene Mutations. *Dermatology* 2009; 218(4): 307-313.
- Toll A, Salgado R, Yébenes M, Martín-Ezquerro G, Gilaberte M, Baró T, Solé F, Alameda F, Espinet B, Pujol RM. MYC gene numerical aberrations in actinic keratosis and cutaneous squamous cell carcinoma. *Br J Dermatol* 2009; 161(5): 1112-1118.
- Vallès X, Murga GB, Hernández G, Sabidó M, Chuy A, Lloveras B, Alameda F, de San José S, Bosch FX, Pedroza I, Castellsagué X, Casabona J. High prevalence of human papillomavirus infection in the female population of Guatemala. *Int J Cancer* 2009; 125(5): 1161-1167.

Notes

- Carracedo A, Egervari K, Salido M, Rojo F, Corominas JM, Arumí M, Corzo C, Tusquets I, Espinet B, Rovira A, Albanell J, Szollosi Z, Serrano S, Solé F. FISH and immunohistochemical status of the hepatocyte growth factor receptor (c-Met) in 184 invasive breast tumors. *Breast Cancer Res* 2009; 11(2): 402.
- Gimeno E, Giménez MT, Álvarez-Larran A, Gallardo F, Ferrer A, Bellosillo B, Besses C, Salar A. Central nervous system involvement from primary cutaneous large B-cell lymphoma of the leg. *Leuk Res* 2009; 33(7): e59-e60.
- Membrilla E, Jimeno M, Martínez M, Corominas JM, Solsona J, Grande L. Mastopatía diabética en diabetes mellitus tipo 2. *Endocrinología Y Nutrición* 2009; 56(1): 43-46.
- Moreno MJ, Lozano ML, Ferrer F, Bellosillo B, Besses C, Vicente V, Martínez C. ABO blood group does not increase the risk of thrombosis in Philadelphia-negative myeloproliferative disorders. *Blood Coagul Fibrin* 2009; 20(5): 390-392.
- Nagel I, Bug S, Tonnies H, Ammerpohl O, Richter J, Vater I, Callet-Bauchu E, Calasanz MJ, Martínez-Climent JA, Bastard C, Salido M, Schroers E, Martín-Subero JI, Gesk S, Harder L, Majid A, Dyer MJS, Siebert R. Biallelic inactivation of TRAF3 in a subset of B-cell lymphomas with interstitial del(14)(q24.1q32.33). *Leukemia* 2009; 23(11): 2153-2155.
- Poves I, Burdío F, Iglesias M, Martínez-Serrano MA, Aguilar G, Grande L. Resection of the uncinate process of the pancreas due to a ganglioneuroma. *World J Gastroenterol* 2009; 15(34): 4334-4338.
- Salvans S, Gimeno J, Parés D. Leiomioma perianal. *Rev Esp Enferm Dig (Madrid)* 2009; 101(3): 209-211.
- Sánchez-González B, García-García M, Serrano S, Besses C, Salar A. Bendamustine-containing immunochemotherapy is active in transformed follicular lymphoma with overexpression of p53. *Leukemia Lymphoma* 2009; 50(3): 455-456.

Revisions

- Agramunt S, Larrazabal F, Muñoz R, Alameda F, Mancebo G, Carreras R. H-sil in adolescents: update and new horizons. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 152-156.
- Albanell J, Andreu X, Calasanz MJ, Concha A, Corominas JM, García-Caballero T, López JA, López-Ríos F, Ramon y Cajal S, Vera-Sempere FJ, Colomer R, Martín M, Alba E, González-Martín A, Llombart A, Lluch A, Palacios J. Guidelines for HER2 testing in breast cancer: a national consensus of the Spanish Society of Pathology (SEAP) and the Spanish Society of Medical Oncology (SEOM). *Clin Transl Oncol* 2009; 11(6): 363-375.
- Manchón-Walsh P, Aguiló R, Alejo M, Arnaiz MM, Astudillo J, Blanco R, Canalís E, Cardenal F, Curull V, Felip E, Fuentes R, Gayete A, Giménez AM, Jové J, Lainez C, Lloreta J, Marrades RM, Martínez-Ballarín JI, Martínez X, Montero MA, Pallarés C, Palmero R, Ramírez J, Rodríguez de Dios N, Rosell A, Saumench J, Viñolas N, Olazábal A, Rodríguez de Dios N, Lung Cancer OncoGuia Group. Lung Cancer OncoGuia. *Clin Transl Oncol* 2009; 11(12): 805-824.
- Pera MR, Grande L, Iglesias M, Ramón JM, Conio M. Nuevos avances en el diagnóstico y el tratamiento de la displasia y el adenocarcinoma precoz en el esófago de Barrett. *Cir Esp* 2009; 85(6): 331-340.
- Ramírez J, Montero MA, Alejo M, Lloreta J, Lung Cancer OncoGuia Group. Lung Cancer OncoGuia: surgical pathology report guidelines. *Clin Transl Oncol* 2009; 11(12): 825-827.

Serveis de suport

Farmàcia

Activitat

	2008	2009
Dosis unitàries dispensades		
a pacients ingressats	9.000.979	9.239.269
Prescripcions validades	2.117.445	2.211.778
Dispensacions ambulatories	48.494	47.690
Malalts ambulatoris (nombre de visites)	32.407	33.261
Nutricions parenteral elaborades	2.800	4.612
Fòrmules magistrals (farmacotècnica)	1.149	5.788
Unidosis reenvasades	638.990	733.077
Preparació de citostàtics	29.619	32.341
Altres preparats estèriols	790	6.931
Informes farmacocinètics	4.330	4.324
Intervencions del Servei de Farmàcia sobre prescripció	12.440	16.384
Consultes farmacoterapèutiques	1.625	2.045
Informació al pacient	2.450	241 ⁽¹⁾

(1) Dada corresponent exclusivament als assajos clínics.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor interí: J.A. del Villar Ruiz de la Torre
Professors associats: S. Grau Cerrato, E. Salas Sánchez*

Publicacions

Articles originals

- Crespo M, Mir M, Marín-Casino M, Hurtado S, Estadella C, Guri X, Rap O, Moral R, Puig JM, Lloveras J. De novo kidney transplant recipients need higher doses of Advagraf compared with Prograf to get therapeutic levels. *Transplant Proc* 2009; 41(6): 2115-2117.
- Fernández-Morato J, Ilzarbe L, Bessa X, Mateu de Antonio J. Tratamiento con celulasa en 3 casos de fitobezoares de gran tamaño. *Farm Hosp* 2009; 33(2): 100-103.
- Horcajada JP, Bustos M, Grau S, Sorli ML, Terradas R, Salvadó M, Lorente JA, González A, Knobel H. High Prevalence of Extended-spectrum Beta-lactamase-producing Enterobacteriaceae in Bacteremia After Transrectal Ultrasound-guided Prostate Biopsy: A Need for Changing Preventive Protocol. *Urology* 2009; 74(6): 1195-1196.

Cap del servei: E. Salas Sánchez
Responsable de l'Hospital del Mar: J.A. del Villar Ruiz de la Torre
Responsable de l'Hospital de l'Esperança: P. Ortiz Sagristà
Responsable del Centre Fòrum: M. Miró Anglada
Metges: 10
Residents: 5

- Knobel H, Urbina O, González-Mena A, Sorli ML, Montero M, Carmona A, Guelar A. Impact of different patterns of nonadherence on the outcome of highly active antiretroviral therapy in patients with long-term follow-up. *HIV Med* 2009; 10(6): 364-369.
- Montero M, Horcajada JP, Sorli ML, Álvarez-Lerma F, Grau S, Riu M, Sala M, Knobel H. Effectiveness and Safety of Colistin for the Treatment of Multidrug-Resistant *Pseudomonas aeruginosa* Infections. *Infection* 2009; 37(5): 461-465.

Notes

- Grau S, Gil-Egea MJ, Mateu de Antonio J, Pera M, Marín-Casino M. Antibiotic-Lock Technique Using Daptomycin For Subcutaneous Injection Ports In A Patient On Home Parenteral Nutrition. *J Infection* 2009; 59(4): 298-299.
- Marín-Casino M, Grau S. Farmacocinetica clinica en Espana. *Farm Hosp* 2009; 33(1): 56-57.

Revisions

- Álvarez-Lerma F, Grau S, Ferrández O. Characteristics of doripenem: a new broad-spectrum antibiotic. *Drug Des Devel Ther* 2009; 3: 173-190.
- Grau S, Ferrández O. Farmacoeconomía del tratamiento de las candidiasis invasoras. *Rev Iberoam Micol* 2009; 26(1): 90-93.

Assajos clínics

- Farré M. Estudi observacional

(*) Professor de la UB.

Servei de Transfusió

Cap del Servei de Transfusions: M. López Soqués
 Metges: 1
 Altre personal: 5

Activitat

	2008	2009
Transfusió		
Malalts transfosos	2.593	2.334
Unitats d'hemàties	9.346	9.627
Unitats de plasma	1.321	1.714
Mescles de plaquetes	1.094	1.168
Unitats de sang autòloga	14	5
Total d'actes transfusinals	11.775	12.514
Estalvi de sang		
Primeres visites del Programa d'estalvi de sang	264	181
Donacions autòlogues	20	5
Gestió de sang		
Aprofitament dels hematies (%)	99,1	99,6
Aprofitament del plasma (%)	94,5	96,9
Aprofitament de plaquetes (%)	97,0	97,6
Qualitat		
Consentiment informat del malalt (%)	96,0	99,5
Identificació de l'extractor de la mostra (%)	99,0	100,0
Hemovigilància		
Reaccions adverses notificades	74	53
Índex de reacció adversa/1.000 transfusions	6,3	4,2
Controls analítics fetomaterns		
Estudis realitzats	10.669	11.661

Diagnòstic per la imatge (IDIMAS)

Activitat

Hospital del Mar

	2008	2009
Activitat (exploracions)		
Radiologia simple i amb contrast	87.581	90.103
Ecografies	16.672	17.241
Tomografies axials computades	16.392	19.047
Ressonàncies magnètiques	8.966	13.010
Medicina nuclear	8.580	7.948
Mamografies	17.979	17.661
Intervencionisme	2.436	2.554
PET	1.236	1.207
Total	159.842	168.771

Hospital de l'Esperança

	2008	2009
Activitat (exploracions)		
Radiologia simple i amb contrast	33.337	33.796
Ecografies	4.931	4.527
Tomografies axials computades	8.037	7.359
Mamografies	8.251	8.027
Intervencionisme	389	338
Total	54.945	54.047

Responsable de l'Institut: F. Ferrer Masip
 Responsable de Docència: M. Sanz Marín
 Responsable de ressonància magnètica (CRC-Mar): X. Perich Alsina
 Responsable de medicina nuclear (CRC-Mar): E. Martínez Miralles
 Facultatius: 19
 Metges de Medicina nuclear i PET: 4
 Residents de l'Hospital del Mar: 7

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: M. Sanz Marín
 Professors associats: M. Bustó Barrera, F. Ferrer Masip, A. Gayete Cara, J. Sánchez Parrilla, A. Solano López, J. Perich Alsina

Publicacions

Articles originals

- Balcells E, Antó JM, Gea J, Gómez FP, Rodríguez E, Marin A, Ferrer A, De Batlle J, Farrero E, Benet M, Orozco-Levi M, Ferrer J, Agustí AGN, Gálvez B, Belda J, Garcia-Aymerich J, and PAC-COPD Study Group (...), Serra I, Donaire-González D, Guerra S, Gayete A, Vollmer I,...). Characteristics of patients admitted for the first time for COPD exacerbation. *Respir Med* 2009; 103(9): 1293-1302.
- Catafau AM, Suárez M, Bullich S, Llop J, Nucci G, Gunn RN, Brittain C, Laruelle M, on behalf of the Barcelona Clinical Imaging in Psychiatry Group (BCIPG) (...), Farré M, Perich X,...). Within-subject comparison of striatal D2 receptor occupancy measurements using [123]IBZM SPECT and [11C]Raclopride PET. *Neuroimage* 2009; 46(2): 447-458.
- Docampo E, Ciria M, Serra-Burgés J, Blanch J, Pérez-Edo L, Carbonell J. Factores predictivos de nueva fractura tras vertebroplastia. *Med Clin (Barc)* 2009; 133(1): 17-19.
- Ois A, Cuadrado E, Solano A, Perich X, Roquer J. Acute ischemic stroke in anterior choroidal artery territory. *J Neurol Sci* 2009; 281(1-2): 80-84.
- Pujol J, Harrison BJ, Ortiz H, Deus J, Soriano-Mas C, López-Solà M, Yücel M, Perich X, Cardoner N. Influence of the fusiform gyrus on amygdala response to emotional faces in the non-clinical range of social anxiety. *Psychol Med* 2009; 39(7): 1177-1187.
- Rodríguez de Dios N, Algara M, Foro P, Lacruz M, Reig A, Membrive I, Lozano J, López JL, Quera J, Fernández-Velilla E, Sanz J. Predictors of Acute Esophagitis in Lung Cancer Patients Treated With Concurrent Three-Dimensional Conformal Radiotherapy and Chemotherapy. *Int J Radiat Oncol* 2009; 73(3): 810-817.

- Sánchez-Font A, Curull V, Vollmer I, Pijuan L, Gayete A, Gea J. Utilidad de la punción aspirativa transbronquial guiada con ultrasonografía endobronquial (USEB) radial para el diagnóstico de adenopatías mediastínicas. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(5): 212-217.
- Torrens C, Corrales M, González-Lucena G, Solano A, Cáceres-Palou E. Morphology of the scapula relative to the reverse shoulder prosthesis. *J Orthop Surg (Hong Kong)* 2009; 17(2): 146-150.

Revisions

- Manchon-Walsh P, Aguiló R, Alejo M, Arnaiz MM, Astudillo J, Blanco R, Canalís E, Cardenal F, Curull V, Felip E, Fuentes R, Gayete A, Giménez AM, Jové J, Lainez C, Lloreta J, Marrades RM, Martínez-Ballarín JI, Martínez X, Montero MA, Pallarés C, Palmero R, Ramírez J, Rodríguez de Dios N, Rosell A, Saumentch J, Viñolas N, Olazábal A, Rodríguez de Dios N, Lung Cancer OncoGuia Group. Lung Cancer OncoGuia. *Clin Transl Oncol* 2009; 11(12): 805-824.

Tesis

- Rodríguez de Dios N. Radioterapia radical en el cáncer de pulmón. Factores predictivos de esofagitis. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Algara M, Carles J. Data de lectura: 02/03/2009.

Serveis de suport

Servei d'Epidemiologia i Avaluació

Activitat

Programa de detecció precoç del càncer de mama a Ciutat Vella, Sant Martí, Gràcia i Sarrià-Sant Gervasi

	2008	2009
Població invitada	32.974	33.321
Mamografies realitzades	17.564	17.377
Cobertura del programa (% sobre població invitada)	83,4	81,4
Participació al programa (% sobre població invitada)	53,3	52,2
Dones reconvocades (% sobre població participant)	5,0	4,2
Biòpsies totals (% sobre població participant)	0,1	0,0
Càncers detectats (% sobre població participant)	0,4	0,4
Tumors inferiors a 10 mm (% sobre càncers invasius)	31,6	32,7
Interval diagnòstic-tractament (mitjana en dies)	30	27

Responsable: X. Castells Oliveres

Responsable d'avaluació de l'activitat assistencial:

F. Cots Reguant

Coordinador de prevenció i registre de tumors: F. Macià
Guilà

Tècnics superiors: 6

Residents: 12

Tècnics mitjans: 6

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: X. Castells Oliveres, M. Sala Serra,
M. Comas Serrano (UPC), F. Cots Reguant (UOC)

Projectes d'investigació

Títol del projecte: Aplicación de la simulación de
eventos discretos para evaluar el beneficio y el impacto
presupuestario de los programas poblacionales de
cribado de cáncer.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Comas Serrano, Mercè
Nombre d'investigadors participants: 10

Títol del projecte: Análisis de la probabilidad
acumulada de al menos un falso positivo en el cribado
mamográfico en España en la indicación de alguna
exploración adicional invasiva (PAAF, core-biopsia o
biopsia quirúrgica).

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Castells Oliveres, Xavier
Nombre d'investigadors participants: 9

Títol del projecte: Evaluación de la tasa de detección de
cáncer de mama y de resultados falsos positivos tras la
implantación de la mamografía digital en los programas
de detección precoz de cáncer de mama.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Sala Serra, Maria
Nombre d'investigadors participants: 11

Títol del projecte: CIBERESP: Epidemiología i salut
pública

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Castells Oliveres, Xavier
Nombre d'investigadors participants: 7

Títol del projecte: Diagnosis-Related Groups in Europe:
towards Efficiency and Quality.

Entitat finançadora: Comissió Europea

Investigador responsable: Cots Reguant, Francesc

Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Introducción a los modelos de simulación para la toma de decisiones en el ámbito sanitario.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: Castells Oliveres, Xavier
Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Red Española de Costes por GRD
Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia e Innovación
Investigador responsable: Cots Reguant, Francesc
Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Servei d'avaluació i epidemiología clínica.

Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca
Investigador responsable: Castells Oliveres, Xavier
Nombre d'investigadors participants: 7

Títol del projecte: Supervivencia y costes en los cánceres de mama y colorrectal. Determinantes clínicos y organizativos.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: Macià Guilà, Francesc Assís
Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Desarrollo de Proyectos de Innovación en Sanidad. Herramientas Colaborativas Ámbito Hospitalario

Entitat finançadora: Telefónica Soluciones de Informática y Comunicaciones de España, S.A.

Investigador responsable: Casamitjana Abella, Montserrat

Nombre d'investigadors participants: 1

Publicacions

Articles originals

- Alonso J, Burón A, Rojas-Farreras S, de Graaf R, Haro JM, de Girolamo G, Bruffaerts R, Kovess-Masféty V, Matschinger H, Vilagut G, and for the ESEMeD/MHEDEA 2000 Investigators. Perceived stigma among individuals with common mental disorders. *J Affect Disorders* 2009; 118(1-3): 180-186.
- Arbonés E, Montes A, Riu M, Farriols C, Mínguez S, Comisión para la Evaluación y Tratamiento del Dolor del Institut Municipal d'Assistència Sanitària. El dolor en los pacientes hospitalizados: estudio transversal de la información, la evaluación y el tratamiento. *Rev Soc Esp Dolor* 2009; 16(6): 314-322.

- Barbaglia G, Macià F, Comas M, Sala M, Vernet MM, Casamitjana M, Castells X. Trends in hormone therapy use before and after publication of the Women's Health Initiative trial: 10 years of follow-up. *Menopause* 2009; 16(5): 1061-1064.
- Bellmunt J, Macià F, Malmusi D, Lorente JA, Carles J, Lloreta J, Foro P, Gelabert-Mas A, Albanell J, Castells X. Impact of PSA implementation and combined radiation and hormonal therapy (RT + HT) on outcome of prostate cancer patients. *Eur J Cancer* 2009; 45(16): 2804-2809.
- Casamitjana M, Sala M, Ochoa D, Fusté P, Castells X, Alameda F, and SRHCP group. Results of a cervical cancer screening programme from an area of Barcelona (Spain) with a large immigrant population. *Eur J Public Health* 2009; 19(5): 499-503.
- Castillejo A, Rothman N, Murta-Nascimento C, Malats N, García-Closas M, Gómez-Martínez A, Lloreta J, Tardón A, Serra C, García-Closas R, Chanock SJ, Silverman D, Dosemeci M, Kogevinas M, Carrato A, Soto JL, Real FX. TGFB1 and TGFBRI polymorphic variants in relationship to bladder cancer risk and prognosis. *Int J Cancer* 2009; 124(3): 608-613.
- Courtier R, Casamitjana M, Macià F, Panadés A, Castells X, Gil-Egea MJ, Parés D, Sánchez-Ortega JM, Grande L. Resultados de un estudio de cribado poblacional de neoplasia colorrectal. *Cir Esp* 2009; 85(3): 152-157.
- Espallargues M, Almazan C, Tebé C, Pla R, Pons JMV, Sánchez E, Mias M, Alomar S, Borràs JM, por el Grupo de Estudio ONCORisc (...), Grande L, Manzanera R, Sitges-Serra A, Varela J, Castells X, Macià F,...). Proceso asistencial y resultados en la cirugía de cáncer digestivo: diseño y resultados iniciales de un estudio de cohortes multicéntrico. *Rev Esp Enferm Dig (Madrid)* 2009; 101(10): 680-696.
- García-Altés A, Dalmau-Bueno A, Colls C, Mendivil J, Benet J, Mompart A, Torné E, Zara C, Borrell C, Brugulat P, Guarga A, por el Grupo de Análisis del Desempeño de los Servicios Sanitarios de Cataluña (...), Castells X,...). Análisis del desempeño de los servicios sanitarios de Cataluña: evaluación de los primeros resultados del proyecto demostrativo. *Gac Sanit* 2009; 23(5): 465-472.
- Horcajada JP, Busto M, Grau S, Sorli ML, Terradas R, Salvadó M, Lorente JA, González A, Knobel H. High Prevalence of Extended-spectrum Beta-lactamase-producing Enterobacteriaceae in Bacteremia After Transrectal Ultrasound-guided Prostate Biopsy: A Need for Changing Preventive Protocol. *Urology* 2009; 74(6): 1195-1196.

- Molins E, Comas M, Román R, Rodríguez-Blanco T, Sala M, Macià F, Murta-Nascimento C, Castells X. Effect of participation on the cumulative risk of false-positive recall in a breast cancer screening programme. *Public Health* 2009; 123(9): 635-637.
- Montero M, Horcajada JP, Sorli ML, Álvarez-Lerma F, Grau S, Riu M, Sala M, Knobel H. Effectiveness and Safety of Colistin for the Treatment of Multidrug-Resistant *Pseudomonas aeruginosa* Infections. *Infection* 2009; 37(5): 461-465.
- Parés D, Comas M, Dorcaratto D, Araujo MI, Vial M, Bohle B, Pera M, Grande L. Adaptación y validación de la escala de Bristol a la lengua española por profesionales sanitarios y pacientes. *Rev Esp Enferm Dig (Madrid)* 2009; 101(5): 312-316.
- Riu M, Muniesa JM, Leal J, Cots F, Cáceres-Palou E, Castells X. Evaluación del impacto asistencial de la puesta en funcionamiento de una unidad funcional de artroplastia de rodilla. *Gac Sanit* 2009; 23(5): 444-447.
- Sala M, Comas M, Macià F, Martínez J, Casamitjana M, Castells X. Implementation of Digital Mammography in a Population-based Breast Cancer Screening Program: Effect of Screening Round on Recall Rate and Cancer Detection. *Radiology* 2009; 252(1): 31-39.
- Villanueva CM, Silverman D, Murta-Nascimento C, Malats N, García-Closas M, Castro-Giner F, Tardón A, García-Closas R, Serra C, Carrato A, Rothman N, Real FX, Dosemeci M, Kogevinas M. Coffee consumption, genetic susceptibility and bladder cancer risk. *Cancer Causes Control* 2009; 20(1): 121-127.

Revisions

- Castells X, Sala M, Salas D, Ascunce N, Zubizarreta R, Casamitjana M. Reflexiones sobre las prácticas de diagnóstico precoz del cáncer en España. *Gac Sanit* 2009; 23(3): 244-249.
- Milne RL, Greenhalf W, Murta-Nascimento C, Real FX, Malats N. The Inherited Genetic Component of Sporadic Pancreatic Adenocarcinoma. *Pancreatology* 2009; 9(3): 206-214.

Llibres i capítols de llibre

- Alonso J, Burón A, Vilagut G. Perceived Stigma and Mental-Physical Comorbidity. En: von Korff M, Scott KM, Gureje O, eds. *Global Perspectives on Mental-Physical Comorbidity in the WHO World Mental Health Surveys*. New York: Cambridge University Press, 2009: 256-267.

Qualitat

Qualitat

Comissions i comitès de qualitat

Comissió d'Avaluació i Tractament del Dolor
Comissió Avaluadora de l'Activitat Assistencial
Comissió de Docència
Comissió de Documentació Clínica - Història Clínica Electrònica
Comissió de Farmàcia i Terapèutica
Comissió d'Infeccions
Comissió de Mortalitat i Teixits
Comissió de Perinatologia i Defectes Congènits
Comissió Tècnica a l'Atenció als Maltractaments
Comissió de Tumors
Comitè d'Ajuda als Professionals en la Presa de Decisions de Futilitat
Comitè de Credencials
Comitè Ètic d'Experimentació Animal
Comitè d'Ètica Assistencial
Comitè de Formació Continuada
Comitè de Transfusió de l'Hospital del Mar
Subcomissió d'Antibiòtics
Comissió Hospitals Sense Fum

Indicadors de qualitat, 2009

Avaluació sistemàtica del dolor postquirúrgic	69,3%
Pacients amb dolor [EVA>3] durant les 24 hores posteriors a la intervenció quirúrgica	12,6%
Caigudes sociosanitari (x100 estades)	0,2
Nafres per pressió (Hospital del Mar)	3,0%
Incidència de bacteriemies nosocomials (altes)	1,7%
Incidència de pacients amb infecció nosocomial per MARSA (altes)	0,4%
Cesàries	26,2%
Interval consulta-primer tractament (mediana en dies)	
Unitat Funcional Colorectal	36
Unitat Funcional de Mama	43
Unitat Funcional de Pulmó	42
Interval diagnòstic-tractament (mediana en dies)	
Unitat Funcional Colorectal	34
Unitat Funcional de Mama	30
Unitat Funcional de Pulmó	18
Mortalitat	
Taxa bruta de mortalitat	3,5
Raó estandarditzada de mortalitat (ajust de risc amb APR-GRD)	0,94
Raó estandarditzada de mortalitat, estàndard XHUP 2008 (ajust de risc amb APR-GRD)	0,89
Reingressos no programats a hospitalització	6,8%
Reintervencions no programades	3,6%
Desprogramació a quiròfan	5,1%
Queixes que es responen abans de 15 dies	69%
Nombre de reclamacions per activitat	3,1%

Objectius i accions realitzades per les comissions durant l'any 2009

Comissió d'Avaluació i Tractament del Dolor (CATD)

President

A. Montes Pérez

Vicepresidenta

E. Muñoz López

Secretària

E. Arbonés Aran

Vocals

M.C. Arilla, V. Balauder, R. Bartrons, P. Benito, M.I. Castarlenas, C. Farriols, P. Foro, R.C. González, V. Juncà, R. Herms, E. Marco, S. Mínguez, E. Munteis, P. Ortiz, J. Planas, M. Ramírez, M. Riu

Objectius generals de la Comissió

- Conèixer la incidència i la intensitat del dolor en els diferents grups de pacients atesos en els hospitals del Parc de Salut MAR de Barcelona.
- Millorar l'avaluació i el tractament del dolor dels pacients del Parc de Salut MAR de Barcelona.
- Fer arribar a la Direcció dels diferents hospitals les recomanacions que s'hauran d'adoptar per assolir els objectius anteriors.

Objectius per al proper període

- Protocols. La Direcció del Parc de Salut MAR de Barcelona, assessorada per la CATD, sol·licita als diferents caps de servei i caps d'àrea els protocols de què disposen els seus serveis i l'elaboració, en cas de no disposar-ne, seguint les normes publicades a la Guia CATD.
Objectiu: Poder conèixer els protocols de gestió del dolor: informació, mètodes d'avaluació i pautes existents, i poder millorar les àrees deficitàries.
- Indicadors de dolor a l'Imasis: Implementació, desenvolupament i posada en funcionament. Sol·licitud de la seva prioritació a Direcció.
- Finalització i publicació com a butlletins de la Comissió dels treballs de maneig analgèsic en pacients amb insuficiència renal i hepàtica, documents consensuats de la CATD amb els serveis de Digestiu i Nefrologia.

Comissió Avaluadora de l'Activitat Assistencial

President

X. Castells Oliveres

Secretària

M. Ribalta

Vocals

L. Grande, A. Díez, C. Iniesta, F. Cots, J. Albanell, J. Carbonell, J. Lloreta, J.P. Horcajada, M.E. Brunat, M. López Soques, P. Torre

Objectius

- Avaluació de la qualitat assistencial en casos concrets.
- Assessorament tècnic al cas jurídic de la institució.
- Detectar problemes de qualitat en l'activitat assistencial del serveis clínics.
- Proposar mesures de millora global.

Accions realitzades

- Reunions periòdiques segons demanda. Els casos s'obtenen a partir de denúncies, Comisió de Mortalitat o algún membre de la Comissió.

Comissió de Docència

President

Juan Gutiérrez Cebollada (Geriatría)

Vicepresident

Antònia Vázquez Sánchez (Medicina Intensiva)

Vocals en representació dels tutors dels programes de formació

Oscar García Algar, Pedro Hinarejos Gómez, Leonardo Mellibovsky Saidier, Purificación Salgado, Antònia Vázquez Sánchez

Vocals en representació dels especialistes en formació

Laura Calsina Juscafresa, Daniel Colprim Galceran, Javier Gimeno Beltran, Elisabeth Lerma Chipirraz, Enrique A. Rijo Mora, Ana Zapatero Ferrández

Vocal designat per la Comunitat Autònoma

Xavier Castells Oliveres

Direcció de Docència

Sergi Serrano Figueras

Facultatiu delegat per la Unitat Docent de Medicina Familiar i Comunitària

José Luis Echarte Pazos

Facultatiu delegat per la Unitat Docent de Medicina Preventiva i Salut Pública

Francesc Macià Guilà

Facultatiu especialista designat per la Comissió de Recerca IMAS

Joaquim Gea Guiral

Vocal en representació del personal administratiu

Cristina Vallverdú Cortés

Vocal en representació de la Subcomissió d'Infermeria

Jesús Escribano Navarro

Secretària

Georgina Badosa Buenaventura

Objectius de formació

- Organització i gestió d'activitats corresponents a la formació d'especialistes d'acord amb el programa oficial de l'especialitat i segons Real Decret 183/2008 de 8 de febrer.
  - Elaboració i planificació informatitzada de les rotacions per als residents i per serveis. Garantir que cada resident compti amb el seu pla individual de formació.
  - Supervisió i aplicació pràctica programes formatius i integració amb activitat assistencial als centres.
  - Reforçar el seguiment de programes formatius mitjançant compliment objectius específics fixats.
- Vetllar pel compliment de la relació laboral per la formació d'especialistes en Ciències de la Salut, segons el Real Decret 1146/2006 de 6 d'octubre.
- Disseny llibre curricular per a cada especialitat
  - Disseny bàsic: CNE.
  - Característiques: obligatori, registre d'objectius i activitats de les rotacions.
  - Sistema d'avaluació formativa i continuada.
- Afavorir el desenvolupament dels especialistes en formació.
  - Organitzar el Programa de Formació Complementària (PFC).
  - Potenciar els cursos per als residents.
  - Convocar ajuts a la recerca per als nous especialistes formats IMAS.
- Repercussió del Decret 1146/2006 relacionat amb la normativa de la jornada màxima de 48h setmanals per als MIR.

Objectius de tutorització

- Fomentar la formació i el reconeixement del tutor docent.
  - Facilitar el procés d'acreditació dels tutors docents.
  - Afavorir la participació dels tutors en cursos de formació específica.
  - Impulsar el reconeixement institucional de l'activitat tutorial.
  - Dotar amb mitjans per a la correcta realització de les funcions dels tutors.
- Consensuar i aplicar les funcions de tutoria segons el Real Decret 183/2008, del 8 de febrer, i l'Ordre SCO 581/2008, de 22 de febrer.
- Revisar i adequar la ràtio tutor/residents per serveis.

Objectius de gestió i organització

- Unificar en la CD les diferents modalitats de residència: medicina, farmàcia, psicologia i infermeria.
  - Crear les subcomissions necessàries per al seu desenvolupament i funcionament.
- Facilitar la integració dels nous residents.
  - Actualització Guia d'Acollida MIR.
  - Impulsar l'elaboració de guies específiques per cada especialitat.
  - Organitzar i supervisar les sessions d'inici per als nous residents.
- Definir calendari anual de reunions de la CD.

Objectius sobre planificació capacitat formativa

- Planificació anual capacitat formativa docent especialitzada.
  - Sol·licitud de l'oferta docent als caps de servei.
- Donar a conèixer les activitats de la CD, l'entorn hospitalari i l'oferta docent en formació especialitzada dels hospitals IMAS.
  - Editar i difondre el díptic informatiu.
  - Creació d'una pàgina web de la CD.

Objectius de qualitat docent

- Reforçar procediments de seguiment i avaluació del nivell de tutorització dels residents.
  - Fer seguiment del quadern d'activitat tutorial i visar complimentació.
  - Impulsar la participació i realització de l'avaluació dels tutors i serveis pels MIR.
  - Avaluació dels MIR pels tutors i staff de servei.
  - Impulsar la realització de la memòria anual de l'acció tutorial .
- Reforçar procediments d'avaluació dels serveis i dels tutors pels especialistes en formació.
- Realitzar la memòria anual d'activitats de la CD.
- Anàlisi anual comparativa de l'atracció de la institució com a formadora d'especialistes.
- Elaborar un protocol de responsabilitat i supervisió de residents.
- Actualitzar la informació a la Intranet i potenciar els canals d'informació i comunicació de la CD.
- Dissenyar el Pla de gestió de qualitat docent.

Comissió de Documentació Clínica - Història Clínica Electrònica

Presidenta

P. Torre Lloveras

Secretària

L. Vilas

Vocals

X. Castells, C. Iniesta, E. Brunat, E. Izquierdo, F. Escalada, P. Gili, E. Duarte, F. Bory, A. Lladó, J. Vallés, A. Aguirre, E. Sarsanedas, M. López, I. Planas, N. Martín

Objectius

- Avaluació de la qualitat de la Documentació Clínica en qualsevol suport.
- Col·laboració en el disseny i implementació de tecnologies de la informació aplicades a la HC (ETM-ETI).
- Planificació del procés d'implantació: determinar els criteris bàsics i institucionals pel desenvolupament de l'ETM/ETI al Parc de Salut Mar tant pel que fa al disseny com al funcionament (periodificació, circuits, accessos, rectificacions de contingut, etc.).
- Resoldre les incidències que es vagin produint al llarg del procés d'implantació i que requereixin l'aplicació d'un criteri institucional.
- Desenvolupament de sistemes de preservació i garantia de la confidencialitat i seguretat de la informació clínica.

Accions realitzades

- Disseny i seguiment del procés d'implantació de les sol·licituds d'EECC i interconsultes mitjançant l'HCE.
- Disseny i seguiment del procés d'implantació de forma generalitzada (tots els serveis clínics i tots els àmbits assistencials) del curs clínic mèdic a la HCE.
- Disseny dels indicadors d'avaluació quantitativa i qualitativa de l'ús de la HCE.
- Disseny de l'enquesta de satisfacció dels usuaris per l'ús de la HCE del Parc de Salut Mar.

Comissió de Farmàcia i Terapèutica

President

J. Carbonell

Secretari

M. Marín

Vocals

M. Bastida, J. Bellmunt, Y. Díaz, M. Farré, O. Meroño, J.A. Pereira, M. Riu, E. Salas, L. Sorli

Objectius

- Constituir un grup de treball per avaluar les sol·licituds d'inclusió de fàrmacs a la Guia Farmacoterapèutica de l'IMAS.

Accions realitzades

- Durant l'any 2009 s'han realitzat 6 reunions de la Comissió de Farmàcia i Terapèutica, amb un promig d'assistència del 80% dels seus membres.
- S'han analitzat 16 sol·licituds d'inclusió de fàrmacs, 13 de les quals s'han aprovat (81,25%).
- S'ha dissenyat un nou model de valoració dels fàrmacs per la inclusió a la GFT, així com una classificació de la seva valoració (definició d'un barem d'idoneïtat).
- Incorporació a la intranet de les activitats de la Comissió (objectius, actes de les reunions).

Comissió d'Infeccions

President

H. Knobel

Secretària

C. González (fins al 30 de gener de 2009)

R. Terradas (en funcions)

Vocals

M. Ribalta, F. Álvarez-Lerma, X. Castells, J. Sancho, S. Grau, J.P. Horcajada, M. Miró, M. Salvadó, M. Riu, L. Puig, X. Canari, M. Estivill, M. Herranz, A. García, R. Villaescusa

Objectius

- Prevenir les infeccions entre els malalts, els visitants i el personal que treballa a l'IMAS.
- Conèixer la taxa d'incidència de les infeccions nosocomials relacionades amb microorganismes multiresistents, infeccions relacionades amb els procediments quirúrgics i de bacteriemies nosocomials.
- Controlar les infeccions i l'acompliment de les mesures de prevenció establetes.
- Identificació, control i declaració de brots.
- Assessorar la Direcció Mèdica i els professionals sobre les mesures preventives i de control més adequades en cada situació per garantir la màxima qualitat del procés d'assistència al pacient, als familiars que l'acompanyen, i al personal sanitari que l'atén.
- Millorar l'ús dels antibiòtics en els centres de l'IMAS
- En funció d'aquests objectius, el darrer trimestre de cada any es redactaran les activitats que tant la comissió com l'equip de control d'infeccions hauran de dur a terme l'any següent.

De la comissió depenen funcionalment

- Un equip de control de la infecció, que ha de realitzar les tasques de vigilància epidemiològica acordades i posar en pràctica les mesures de prevenció i control adients.
- Una subcomissió d'antibiòtics, que s'ha de fer càrrec de l'elaboració, implementació i seguiment de la política d'antibiòtics del centre.

Accions realitzades

- Prevenció de la infecció nosocomial.
  - Formació: sessions de benvinguda als residents.
  - Sessió diversa a demanda dels diferents serveis tant a infermeria com mèdiques.
  - Elaborar i/o revisar els protocols i les normes de prevenció.
  - Actualització del Protocol de neteja a l'IMAS.
  - Sessions de formació del Projecte de l'Aliança per la seguretat dels pacients (OMS) sobre higiene de mans.
- Monitorització i vigilància epidemiològica.
  - Informe trimestral d'incidència de bacteriemia per servei (estudi d'incidència anual).
  - Informe trimestral d'incidència d'infecció quirúrgica (cirurgia protètica electiva COT, cirurgia electiva de colon, cirurgia electiva de Neurocirurgia). Seguiment anual.
  - Incidència anual de microrganismes conflictius.
  - Indicació i verificació dels aïllaments. Mapa epidemiològic amb monitorització de pacients que requereixen aïllament.
  - Registre i seguiment dels reingressos de pacients amb microrganismes conflictius.
  - Revisió dels protocols de profilaxi antibiòtica en cirurgia.
  - Recomanacions per millorar la infecció en neurocirurgia.
  - Declaració de malalties de declaració obligatoria semanalment.
  - S'han produït dos brots.
  - Participació en el programa de vigilància VINCAT.
  - Informe anual de resistència a antimicrobians en bacteriemies.

Comissió de Mortalitat i Teixits

President

J. Lloreta

Secretària

A. Vázquez

Vocals

R. Blat, M. Gallen, X. Espiga, C. Garcia, M. Garcia, M. J. Gil, M. J. López, J. Lloreta, M.A. Márquez, A. Rodríguez, M. Riu, E. Samsó, N. Sánchez, C. Sanjuas, A. Vázquez

Objectius

- Anàlisi de la mortalitat de la nostra institució, global, per serveis i per patologies, amb la finalitat de detectar desviaments de la mortalitat respecte al propi centre o a estàndards externs
- Estudi de casos concrets per tal de detectar possibles problemes en l'atenció donada.
- Estudi de l'arribada i qualitat dels teixits i diagnòstic en patologia quirúrgica.

Accions realitzades

- Avaluació estadística anual.
- Detecció de casos i distribució als membres per al seu estudi a la reunió mensual. L'avaluació dels casos es fa segons uns ítems preestablerts.
- S'informa a la Direcció Mèdica i es deriva a la Comissió Avaluadora d'Actes Assistencials d'aquells susceptibles d'un estudi més a fons.

Comissió de Perinatologia i Defectes Congènits

President

A. Payà Panadés

Secretària

C. Rueda García

Vocals

A. Mur Sierra, A. Payà Panadés, C. Rueda García, F. Alameda Quitllet, J. Bruguera Cortada, J.L. Hernández Sánchez, J. Solsona Durán, M. López Yarto, M.A. López Vilchez, M.C. Sanroma Casas, M. Prat Om, M. Folch Folch, M.A. González Ribero, M.A. Martínez de Castilla, M.D. Joya, M.T. Castillo Vicó, R. Muñoz Sánchez, R. Rubio Salazar

Objectius

- Avaluació conjunta de casos clínics dins l'àmbit del diagnòstic prenatal, maneig obstètric de pacients de risc, establiment de conducta a seguir en casos d'ingressos de gestants, control i seguiment dels nounats de la nostra unitat de neonatologia.
- Presentació i valoració de casos amb sol·licitud d'ILE (Ilei d'interrupció de l'embaràs) diagnosticats a la nostra unitat de diagnòstic prenatal.
- Revisió de resultats obstètrics i neonatals dels casos presentats a la comisió. Revisió de resultats anatomo-patològics dels casos d'interrupció d'embaràs.

Accions realitzades

- 16 reunions de la comisió (aproximadament una cada 2 setmanes, exceptuant els períodes de vacances).

Comissió Tècnica a l'Atenció als Maltractaments

Presidentes

M.T. Martínez Izquierdo i N. León Bertran

Vicepresidents

M. Arellano Pérez i Y. Bovis Rivero

Secretàries

L. Morro Fernández i E. Termes Rifé

Vocals

M. Ribalta, A. Martínez Roig, J. Sancho, C. Rueda, X. Pelfort, M. Claret, O. García Algar, E. Termes, M.C. Miras, L. Mir, M. Roig, S. Sánchez, V. Domínguez, I. Ferrite, M. Alier, M. Calvo, M. Sallés, S. Laso, A. Magaña, R. Aceña, M.J. Jiménez, A. Cascales, A.M. Cervera, M. Garreta, N. León, Y. Bobis, E. Sarsanedas, M.T. Castillo, N. Martín, A. Moreno, M.A. Hernández, M.I. Puente, S. González, M.J. Pons Fragero

Objectius

- Mantenir i augmentar la formació continuada en maltractaments.
- Crear un circuit de derivació a la dona des d'urgències al PASSIR.
- Realitzar una sessió de MT dins la programació de sessions generals de l'hospital.
- Validació de l'estudi del protocol RVD-BCN a urgències.
- Realitzar el V curs de formació bàsic i el II avançat en l'atenció als maltractaments.
- Revisió del mapa anatómic de la gent gran.

Accions realitzades

- Vuit reunions de coordinació de la Comissió.
- Assistir a les reunions periòdiques de coordinació del Circuit Territorial de Barcelona de Violència vers les Dones i les del Barri de Gràcia, Ciutat Vella i Sant Martí (participar en la creació del protocol RVD-BCN).
- Elaborar un arxiu unificat de tota la documentació de la CTIAM.
- Revisió i actualització dels protocols. Realitzat el de dona i en revisió el de la gent gran, pendent d'introduir el d'infància i adolescència.
- Modificar l'estructura del curs de formació continuada. S'han fet un curs bàsic a l'atenció als maltractaments amb un programa nou de contingut teòric i un curs avançat en forma de taller: IV Curs de formació continuada bàsic sobre MT (28 al 30-4-09) i I curs de formació avançat a l'atenció als MT (28 i 29-04-09).

- Aprovació per realitzar una sessió de MT a les sessions generals de l'hospital.
- S'ha fet una sessió de maltractaments a la dona i a la gent gran dins el Curs per a residents de primer any, organitzada pel Servei d'Urgències (nov 09).
- S'ha fet una sessió d'atenció als maltractaments en les sessions d'acollida per als nous residents de l'IMAS (25-5-09).
- S'ha introduït la CTIAM al salvapantalles de la intranet (iniciat el Dia internacional de violència de gènere, nov 09).
- Contactar amb la Directora de l'Escola d'Infermeria que ha acceptat incloure unes classes dedicades als tres tipus de maltractaments, en el tercer curs de la Diplomatura.
- Baixes de la Comissió: M.A. Hernández, I. Ferrite, A. Magaña Cajigos, X. Pelfort, J. Sancho, C. Miras.
- Altres de la Comissió: S. González Melero, M.J. Pons, A. Alier, E. Díez Fuentes, Esmeralda, L. García Carretero, C. Conill Lafranco, A. Merino (psiq), M. Luz (infermera forum), C. Esteban, S. Pérez Gutiérrez. Esmeralda (infermera UFIS).
- S'adjunta l'arxiu de casos de maltractaments atesos durant l'any 2009 als Serveis d'Urgències de l'IMAS.

Comissió de Tumors

President

J. Albanell

Secretari

F. Macià

Vocals

X. Castells, L. Grande, S. Serrano, F. Ferrer, M. Algara, J. Planas, C. Ballano, A. Ruiz, I. Tusquets, M. Pera, E. Arriola, C. Besses, J. Fontané, G. Mancebo, J.A. Lorente, R.M. Pujol, M. Pera, E. Cáceres, L. Conesa, F. Cano, M. Salvador, M. Roura, M. Prats, C. Iniesta

Objectius

- Treball multidisciplinari específic de cada patologia en el si d'unitats funcionals i comitès.
- Establir per a cada unitat i comitè objectius assistencials i indicadors de qualitat.
- Anàlisi periòdica de resultats i mesures de millora per a cada unitat i comitè.
- Treball d'aspectes comuns al malalt oncològic: palliatius, psiquiatria, coordinació primària.
- Establir objectius de recerca i mecanismes de recerca clínica: dades Servei d'Epidemiologia, consentiments, etc.

Accions realitzades

- Nova formulació del sistema de treball de la Comissió, amb l'establiment d'un calendari de reunions amb els coordinadors de les Unitats Funcionals per abordar de forma conjunta el desenvolupament i activitat d'aquestes unitats i l'avaluació de l'atenció oncològica.
- Presentació del Programa poblacional de cribatge de càncer colorectal, amb test de sang oculta a femta, que l'IMAS coordina als districtes de Ciutat Vella i Sant Martí.
- Suport a les noves unitats funcionals de càncer: unitat de càncer genitourinari (pròstata i bufeta) i de càncer ginecològic.
- Sessió de presentació del III Pla director d'oncologia de Catalunya, a càrrec del Dr. Josep Maria Borràs, director del PDO.
- Presentació del Consell Avaluador de l'Activitat Assistencial (CAAA) i establiment del Pla de treball per a la seva futura integració a la Comissió de Tumors.
- Presentació del Pla de coordinació amb primària en el seguiment del càncer de mama.
- Proposta de treball per elaborar el segon Pla estratègic de l'atenció oncològica a l'IMAS: noves línies assistencials, estructura i models organitzatius.

Comitè d'Ajuda als Professionals en la Presa de Decisions de Futilitat

President

X. Castells

Vicepresident primer

J.L. López Colomés

Vicepresident segon

J.F. Solsona

Secretària

M.J. López Casanova

Vocals

A. Vázquez, E. Samsó, F. Miranda, I. Tusquets, J. Solsona, J. Planas, M.A. Orfila, M. Ribalta

Objectius

- Suport al professional per prendre decisions de futilitat mitjançant la revisió, anàlisi dels casos i valoració conjunta amb els professionals implicats emetent les recomanacions que es considerin oportunes.
- Difondre entre els professionals el concepte de l'limitació de l'esforç terapèutic basant-se en els principis ètics i legals.

Accions realitzades

Durant l'any 2009 s'ha sol·licitat en tres ocasions la convocatòria de reunions extraordinàries del comitè de futilitat per a la valoració d'intervencions que es podrien considerar futils:

- Gener 2009. Sol·licitada pel Servei d'Anestesiologia. Pacient del Servei de Neurocirurgia.
- Abril 2009. Sol·licitada pel Servei de Medicina Interna. Pacient de ginecologia. Altres serveis implicats: Neurologia.
- Setembre 2009. Sol·licitada pel Servei d'Oncologia

Comitè de Credencials**President**

F. Bory

Secretària

I. Garcia

Vocals

C. Dürsteler, L. Molina, N. Parés, A. Payà, J. Roquer

Objectius generals

- Assessorar la Gerència i els tribunals de selecció pel que fa al procés de selecció de tècnics superiors assistencials.
- Aplicar la norma establerta amb anterioritat pel propi comitè per a la valoració dels currículums dels tècnics superiors que es van integrant a la institució, bé a través de convocatòries per a la contractació fixa, bé a través de captació per cobrir places d'interinitat.

Objectius concrets

- Unificar els criteris i crear una norma de valoració de currículums, a fi de garantir la vàlua tècnica i científica dels professionals, la seva experiència, i la qualificació dels metges i tècnics superiors assistencials dels centres del Parc Salut Mar.
- Assessorar la Gerència, la Direcció Mèdica i la Direcció de Recursos Humans sobre el perfil necessari per cobrir les places vacants, prèviament a l'aprovació de la convocatòria, tot validant les bases establertes per al concurs de mèrits.
- Informar el tribunal de la convocatòria sobre la capacitat tècnica i humana dels candidats per cobrir els llocs de la plantilla corresponents al personal mèdic i als tècnics superiors del Parc Salut Mar.
- Valorar els currículums del personal tècnic superior assistencial i de recerca en aquells casos de promoció interna a un determinat càrrec dins del Parc Salut Mar. El Comitè té la voluntat d'anar més enllà i d'aprofundir en els perfils dels professionals, d'acord amb les necessitats i els objectius del Parc Salut Mar.
- Conseqüentment i sense deixar de banda les evaluacions dels currículums dels professionals en els processos de selecció que convoca el Parc Salut Mar, el Comitè continuarà aprofundint en els perfils professionals dels llocs de treball, sempre d'acord amb les directrius de la institució.

Accions realitzades

- S'han realitzat 12 reunions per a la valoració d'un total de 35 currículums corresponents a les 16 convocatòries publicades i/o 35 CV de candidats als quals s'han proposat contractes d'interinitat.
- S'ha continuat amb la consolidació d'una forma de fer, amb criteris seriosos, professionals, efectius i eficients, que permeten el reconeixement professional, tant des de dins com des de fora de la institució.

Comitè Ètic d'Experimentació Animal

President

M. Torà Barnadas

Secretària

P. Fachal

Vocals

J. Martín Caballero, J. Cantó, P. Robledo, I. Sahun, S. Rojas, L. Laricchia, A. Bigas, E. Castellnou

Objectius

- El CEEA-PRBB va ser creat amb la finalitat de complir el Decret 214/1997, de 30 de juliol, del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya, pel qual tots els centres que disposen d'instal·lacions destinades a la cria i utilització d'animals d'experimentació havien de disposar d'un Comitè Ètic d'Experimentació Animal. L'objectiu d'aquest comitè és el de vetllar perquè l'experimentació animal es faci en les millors condicions possibles i perquè es preservi al màxim el benestar animal, seguint la norma bàsica de les 3 R (reducció del nombre d'animals, refinament en les tècniques experimentals i "replacement" - recerca d'alternatives a l'experimentació animal).
- El Comitè està presidit per una persona del Parc de Salut Mar encarregada de dirigir i convocar les reunions. A més a més el Comitè està constituït per un representant de cada un dels centres del PRBB que realitzen experimentació animal. Entre ells hi ha un membre procedent del Parc de Salut Mar.

Accions realitzades

- L'activitat de l'IMIM pel que fa a la realització de protocols d'experimentació animal ha estat la següent:
- Del total de 50 procediments originals que s'han aprovat procedents de tots els centres del PRBB, 6 corresponen a procediments d'investigadors de l'IMIM-Hospital del Mar. Això representa un 12% de tots els procediments que s'han aprovat al CEEA-PRBB.
  - D'altra banda, s'han realitzat un total de 5 adhesions a procediments experimentals d'altres investigadors del PRBB.

Comitè d'Ètica Assistencial

President

F. Solsona

Secretari

G. Colomar

Vocals

L. Aguilera, R. Aguiló, C. Conill, I. de Balanzó, B. Fernández-Matamoros, M. Forner, S. Hernández, F. Isbert, J.L. López Colomés, A. Merino, F. Miranda, M. Ribalta, M. Pérez, M. Vila, M.T. Sanahuja, M. Serra, M.J. Vilar, A. del Villar

Objectius

- El Comitè d'Ètica Assistencial inicia una nova etapa en la qual convida els diferents serveis de la nostra institució a participar aportant-nos els seus conflictes i dubtes ètics per a poder oferir als nostres professionals i usuaris respostes que, tot i no ser vinculants, ajuden a prendre decisions puntuals en la nostra tasca del dia a dia.
- Presentació dels casos:
  - Descripció del cas.
  - Informació facilitada pel metge responsable del pacient.
  - Qüestions que es plantegen en el debat del cas per part del Comitè d'Ètica Assistencial.
  - Acord adoptat pel Comitè d'Ètica Assistencial de l'IMAS.
  - Breu referència a la normativa bioètica i legal implicada en el present cas.
  - Notes clíniques sobre la malaltia.
- Aquest any es publica el segon cas relatiu a la Disconformitat de la família amb el tractament palliatiu d'una pacient amb patologia cardíaca.

Accions realitzades

- Revisió de les normes de funcionament intern del nostre comitè, autoritzades per resolució de la Direcció General de Recursos Sanitaris del Departament de Salut, de data 18 de gener de 2010.
- Curs de Bioètica per a metges residents, del 20 d'octubre a l'11 de novembre de 2009.
- Participació dels membres del CEAI en la formació ètica legal de pregrau i postgrau.

Comitè de Formació Continuada***President***

J. Vallés

Secretaria

C. Galindo

Vocals

M. Andreu, I. Campodarve, J. Esquerra, O. Garcia, J. Planas

Objectius

- Integració dels membres de la Comissió com avaluadors del Consell Català de la Formació Continuada de les Professions Sanitàries.
- Participar en l'organització del John Hopkins Fall Institute.
- Donar suport a les estades per conveni amb la John Hopkins.
- Aconseguir més participació en activitats formatives transversals.
- Aconseguir vincular la formació continuada com a determinant per accedir a la carrera professional.

Accions realitzades

- Modificació de la normativa d'ajudes: Conveni John Hopkins; assistència a congressos i circuits de permís amb sou.
- S'ha donat publicitat a la sol·licitud de permisos per finalitzar tesis doctorals que no s'ha materialitzat el 2009, però hi ha més sol·licituds en el 2010.
- S'ha resolt finançament de cursos derivats de les noves normatives de protecció radiològica.
- S'han tramitat els ajuts per participar en activitats formatives.
- Acreditació de cursos del Consell Català de la Formació Mèdica.

Comitè de Transfisió de l'Hospital del Mar***Presidenta***

M. López Soques

Secretària

C. Basil

Vocals

E. Alonso, A. Alier, C. Besses, C. Ballano, E. Bisbe, G. Blanes, M. Bonet, I. Campodarve, I. Cirera, A. del Villar, L. Garcia, J. Garcia Álvarez, J.C. Álvarez, I. Martínez, M.A. Orfila, L. Fumadó, F. Solsona

Objectius

- Consensuar el protocol d'actuació davant de la transfisió massiva per: politraumàtic, H. digestiva, H. intraoperatòria. (Protocol TM de Transfisió Masiva de l'Hospital del Mar).
- Tractar el desaprofitament de la sang: bosses que retornen sense transfondre.
- Analitzar els resultats del trimestre 2008 del control de qualitat de la sang al·logènica, del Banc de Sang i Teixits.
- Fer el díptic o punt de llibre de la transfisió per als nous residents.
- Escollir temes o sistemes de formació de metges residents i d'infermeria-Jornada Anual de Medicina Transfusional, al desembre.
- Consensuar l'informe d'hemovigilància 2008 i posar-lo a la xarxa.
- Auditjar la indicació d'hematies, plasma i plaquetes, començant per COT.

Accions realitzades

- S'han complert tots aquests objectius: el protocol de Transfisió massiva es troba ja a Intranet i està en curs de difusió; el desaprofitament de la sang s'ha reduït; es van analitzar els resultats de qualitat de la sang del Banc de Sang i Teixits; es va consensuar la informació per als metges joves, recollida en un punt de llibre díptic amb dades bàsiques d'hemovigilància i d'indicació de les transfusions, que es va distribuir amb una carta al caps de servei. Es va consensuar la Memòria d'hemovigilància de 2008, amb les accions de millora pertinents (Intranet). Es va avaluar la indicació de la transfisió al servei de COT i es va dur a terme la Jornada de Medicina Transfusional al desembre de 2009.

- Hemovigilància: s'ha fet l'anàlisi de les característiques de cada error en transfusió notificat o detectat i s'han acordat mesures reactives com: obtenció d'un mòbil per al camiller responsable del transport de la sang, i una sessió per a tot el personal de quiròfan per millorar el circuit de seguretat transfusional. S'ha sol·licitat al Servei d'Informàtica que el programa Imasis permeti realitzar la sol·licitud de transfusió i la traçabilitat de les bosses de sang administrades, 1a sessió conjunta al juny de 2009. S'han revisat els indicadors d'hemovigilància, qualitat, i traçabilitat de les transfusions a l'Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança, que han mostrat una evolució correcta, o una millora (traçabilitat H. Mar 95%, traçabilitat H. Esperança 83% amb un objectiu segons BOE de 100%). L'infermera d'Hemovigilància ha contribuït activament en aquestes millores.
- Revisió de casos: També s'han tractat casos de conflicte relacionats amb la transfusió, per exemple un cas d'hepatitis C detectat al febrer de 2009 fins al tancament pel Dr. Horcajada com a hepatitis C esporàdica.

Subcomissió d'Antibiòtics

President

S. Grau Cerrato

Secretària

R. Terradas Robledo

Vocals

H. Knobel Freud, F. Álvarez Lerma, A. Martínez-Roig, C. Segura, J.P. Horcajada Gallego, L. Sorlí

Objectius

- Optimitzar els tractaments antimicrobians que reben els malts ingressats als hospitals de l'IMAS.
- Actualitzar biennalment els protocols de tractaments antimicrobians disponibles al nostres centres i recopilats al *Manual de Terapèutica Antimicrobiana*.
- Valorar la inclusió de noves molècules atenent les necessitats dels nostres malts i la evidència mèdica sobre la seva eficàcia, seguretat i cost.
- Adaptar puntualment determinats protocols segons les dades de resistències aportades pel Laboratori de Referència.
- Efectuar auditries terapèutiques per valorar el grau de compliment dels protocols elaborats.
- Vigilància en l'emergència de microorganismes conflictius potencialment relacionats amb el consum de determinats antibiòtics.

Accions realitzades

- Revisió de la part de cirurgia vascular del *Manual de Terapèutica Antimicrobiana* de l'IMAS.
- Valoració de la inclusió de Doripenem al *Manual de Terapèutica Antimicrobiana* de l'IMAS.
- Elaboració del document tècnic de Doripenem.
- Valoració de la inclusió de Micafungina al *Manual de Terapèutica Antimicrobiana* de l'IMAS.
- Elaboració del document tècnic de Micafungina
- Revisió del protocol de profilaxi antibiòtica a les biòpsies prostàtiques.
- Inclusió de fàrmacs:
  - Doripenem
  - Micafungina
- Auditries:
  - Finalització i anàlisi de l'auditoria de Tigeciclina, iniciada al 2008.

Comissió Hospitals Sense Fum***President***

C. Serra

Secretari

O. García

Vocals

F. Macià, G. González, M. Soro, C. Riu, M.A. Coca,
 M. Orozco, R. Manaut, F. Fonseca, M. Fernández,
 F. Álvarez, A. Burón, V. Domínguez, C. Sanjuas

Objectius

- Mantenir el conveni amb la Xarxa Catalana d'Hospitals sense Fum de l'Hospital del Mar com a centre lliure de fum i col·laborar amb les accions i activitats que determini.
- Contribuir al seguiment de la llei que prohíbeix el consum de tabac en els centres sanitaris.
- Organitzar activitats diverses el Dia Mundial sense fum.
- Mantenir informats els professionals sobre la Comissió.
- Promoure projectes de recerca relacionats amb el tabac.
- Aconseguir la participació dels centres PASSIR del Parc de Salut en el programa Embaràs Sense Fum.
- Fer el seguiment del programa de tractament del tabac adreçat als professionals que treballen al Parc de Salut Mar.

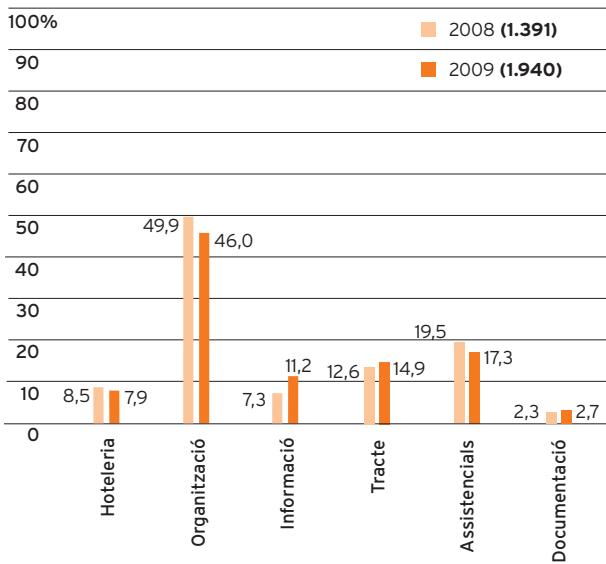
Accions realitzades

- S'ha mantingut el conveni amb l'ICO de l'Hospital del Mar com a centre lliure de fum.
- S'ha acreditat l'Hospital de l'Esperança i mantingut l'acreditació a l'Hospital del Mar.
- S'han col·locat els detectors interns de fum (resultats pendents).
- S'ha restringit el consum de tabac al Centre Fòrum i Peracamps, amb molt bons resultats. S'ha planificat el mateix per a l'Hospital de l'Esperança i Hospital del Mar.
- S'han organitzat activitats diverses el Dia Mundial sense fum (29 de maig), per exemple, determinació de CO en aire espirat (coximetria) al personal sanitari.
- Participació en els cursos de benvinguda als nous residents (20 de maig).

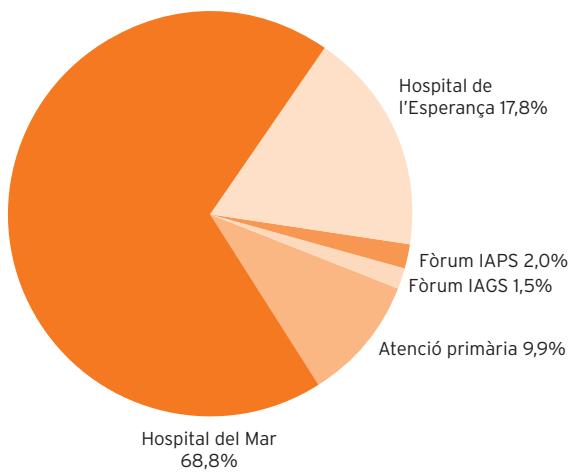
- Participació en la Reunió Anual de la Xarxa d'Hospitals Lliures de Fum (22 de maig) i en la II Jornada Tècnica sobre Tabaquisme de la Regió Sanitària Barcelona.
- S'ha posat en marxa el programa del tractament del tabaquisme per als professionals que treballen a la institució.

Atenció a l'Usuari i Comunicació

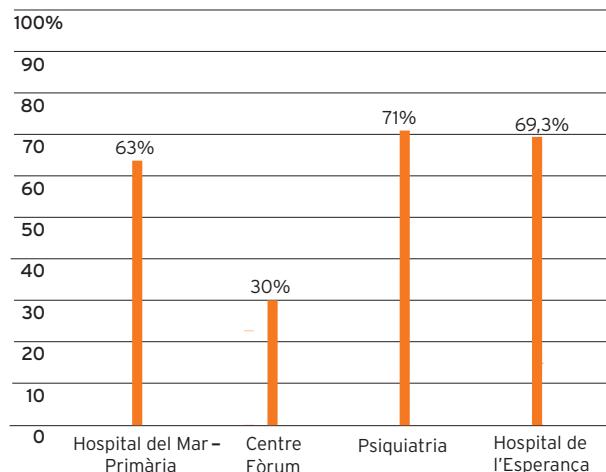
Queixes per motius, 2008 i 2009

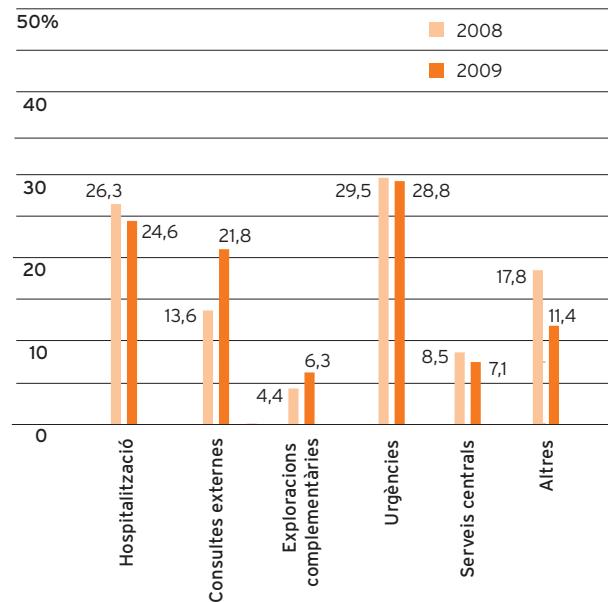
Queixes per centres, 2009

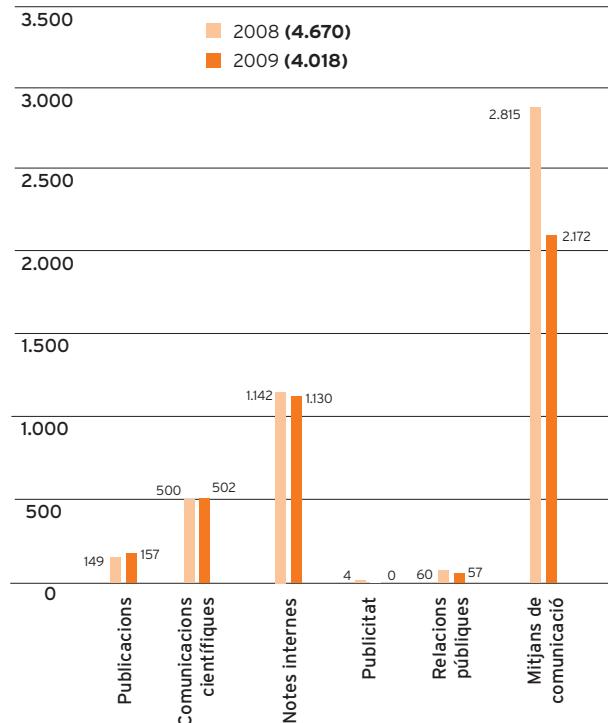
Percentatge de queixes que es responen abans de 15 dies segons centre, 2009

Queixes per àrees, 2008 i 2009

Actuacions de comunicació, 2008 i 2009

Docència

Docència

Alumnes matriculats als centres de formació reglada del Parc de Salut MAR de Barcelona, cursos 2000-2001 a 2008-2009

	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09
Unitat Docent de l'IMAS	300	297	291	238	257	264	320	317	289
Estudis de Biologia de la UPF	240	300	298	294	298	311	310	344	245
Escola Universitària d'Infermeria	261	284	270	264	281	262	237	268	390
Escola Bonanova de Formació Professional	237	233	258	259	251	345	382	418	453
Total	1.038	1.114	1.117	1.055	1.087	1.182	1.249	1.347	1.377

Programa d'especialistes en formació del Parc de Salut MAR de Barcelona

	31-12-2000	31-12-2001	31-12-2002	31-12-2003	31-12-2004	31-12-2005	31-12-2006	31-12-2007	31-12-2008	31-12-2009
Residents	120	131	134	152	163	174	173	182	192	208

Places docents acreditades i cobertes al Parc de Salut MAR de Barcelona el desembre de 2009

Especialitats	Acreditades	R1	R2	R3	R4	R5	Total
Anàlisis clíniques ⁽¹⁾	2	1	1	0	0	-	2
Anatomia patològica	2	2	0	2	1	-	5
Anestesiologia i reanimació	4	4	4	4	4	-	16
Angiologia i cirurgia vascular	1	1	1	1	1	1	5
Aparell digestiu	2	2	1	1	1	-	5
Cardiologia	1	1	1	1	0	0	3
Cirurgia general i aparell digestiu	3	3	2	2	2	1	10
Cirurgia ortopèdica i traumatologia	3	3	2	2	2	2	11
Dermatologia MQ i venereologia	2	2	1	1	1	-	5
Endocrinologia i nutrició	1	1	1	1	1	-	4
Farmàcia hospitalària (FIR)	2	1	1	2	1	-	5
Farmacologia clínica	1	1	0	1	0	-	2
Geriatría ⁽²⁾	3	2	3	3	3	-	11
Hematologia i hemoteràpia	1	1	1	1	1	-	4
Medicina del treball ⁽³⁾	-	-	-	-	-	-	-
Medicina familiar i comunitària ⁽³⁾	-	-	-	-	-	-	-
Medicina física i rehabilitació ⁽⁴⁾	2	2	2	1	1	-	6
Medicina intensiva	1	1	1	1	1	1	5
Medicina interna	2	2	2	2	2	2	10
Medicina preventiva i salut pública ⁽⁵⁾	3	0	3	3	3	-	9
Microbiologia i parasitologia ⁽¹⁾	1	0	0	0	0	-	0
Nefrologia	1	1	0	1	1	-	3
Neurofisiologia clínica	1	1	0	1	1	-	3
Neurologia	2	2	1	2	2	-	7
Obstetrícia i ginecologia	3	3	3	3	3	-	12
Obstetrícia i ginecologia (Infermeria)	3	3	3	-	-	-	6
Oftalmologia ⁽⁴⁾	2	2	2	2	2	-	8
Oncologia mèdica	2	2	2	1	1	-	6
Oncologia radioteràpica ⁽⁴⁾	1	1	0	0	0	-	1
Pediatría i àrees específiques	2	2	3	1	2	-	8
Pneumologia	1	1	0	1	0	-	2
Psicologia clínica ⁽⁶⁾	1	1	1	1	-	-	3
Psiquiatria ⁽⁶⁾	3	3	3	2	2	-	10
Psiquiatria (Infermeria)	2	2	-	-	-	-	2
Radiodiagnòstic ⁽⁷⁾	2	2	2	3 ⁽⁷⁾	0	-	7
Reumatologia	3	2	2	2	1	-	7
Urologia	1	1	1	1	1	1	5
Total	62	59	50	50	41	8	208

Acreditació docent per a l'any 2009 i oferta docent per al 2004-2009

Especialitats	Acreditades	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Anàlisis clíniques ⁽¹⁾	1	0	0	0	1	1	1
Anatomia patològica	2	2	1	1	2	2	2
Anestesiologia i reanimació	4	4	4	4	4	4	4
Angiologia i cirurgia vascular	1	1	1	1	1	1	1
Aparell digestiu	2	1	1	1	1	2	2
Cardiologia	1	-	-	-	1	1	1
Cirurgia general i aparell digestiu	3	2	2	2	2	3	3
Cirurgia ortopèdica i traumatologia	3	2	2	2	2	3	3
Dermatologia MQ i venereologia	2	1	1	1	1	2	2
Endocrinologia i nutrició	1	1	1	1	1	1	1
Farmàcia hospitalària (FIR)	2	1	1	1	1	1	1
Farmacologia clínica	1	1	0	0	1	1	1
Geriatría ⁽²⁾	3	3	3	3	3	3	3
Hematologia i hemoteràpia	1	1	1	1	1	1	1
Medicina física i rehabilitació ⁽⁴⁾	2	1	1	1	2	2	2
Medicina intensiva	1	1	1	1	1	1	1
Medicina interna	2	2	2	2	2	2	2
Medicina preventiva i salut pública ⁽⁵⁾	3	2	3	3	3	3	3
Microbiologia i parasitologia ⁽¹⁾	1	0	0	0	0	0	0
Nefrologia	1	1	1	1	1	1	1
Neurofisiologia clínica	1	1	1	1	1	1	1
Neurologia	2	2	2	2	1	2	2
Obstetrícia i ginecologia (Infermeria)	3	2	2	2	2	3	3
Oftalmologia ⁽⁴⁾	2	1	2	2	2	2	2
Oncologia mèdica	2	1	1	1	2	2	2
Oncologia radioteràpica ⁽⁴⁾	1	0	0	0	1	1	1
Pediatría i àrees específiques	2	1	2	2	2	2	2
Pneumologia	2	1	1	1	1	1	2
Psicologia clínica ⁽⁶⁾	1	1	1	1	1	1	1
Psiquiatria ⁽⁶⁾	3	2	2	2	3	3	3
Psiquiatria (Infermeria)	2	-	-	-	-	-	2
Radiodiagnòstic ⁽⁷⁾	2	-	-	-	2	2	2
Reumatologia	3	1	1	1	2	2	2
Urologia	1	1	1	1	1	1	1
Total	67	41	42	42	53	58	64

(1) Dependents del Laboratori de Referència de Catalunya.

(2) Adscrites al Centre Geriàtric Municipal.

(3) Dependents de la Direcció d'Atenció Primària (CatSalut).

(4) Adscrites a l'Hospital de l'Esperança.

(5) Adscrites al Parc de Salut MAR de Barcelona-UPF-IMIM-ASP.

(6) Adscrites a l'Institut d'Assistència Psiquiàtrica (IAPS).

(7) 2 places acreditades i 1 per canvi d'especialitat.

Recerca

Recerca

Dades bibliomètriques, 2009

Nombre total d'articles publicats en revistes nacionals i internacionals	844
Percentatge d'articles publicats en revistes amb factor d'impacte	76%
Percentatge d'articles publicats a revistes del primer quartil de la seva categoria segons JCR	52%

Publicacions, 2009

	Originals	Totals
Internacionals	455	568
Espanyoles	107	276

Ajuts per projectes, 2009

Ministeri de Salut i Consum i l'Institut de Salut Carlos III	102
Ministeri de Ciència i Innovació	22
Generalitat (AGAUR, AATRM, ICREA, etc.)	40
Unió Europea i internacionals	22
Altres institucions	55

Programa de recerca en càncer

Director

Joan Albanell

Grups de recerca

- Càncer colorectal; Miguel Pera
- Càncer esofagòstic; Manuel Pera
- Càncer hepatobilipancreàtic; Lluís Grande
- Càncer genitourinari; Josep Lloreta
- Consell genètic-colorectal; Montserrat Andreu
- Clínica aplicada en neoplàsies hematològiques; Carles Besses
- Diferenciació en carciogènesi gàstrica; Carme de Bolos
- Iniciació tumoral i estrès oncogènic; David Domínguez
- Mecanismes moleculars de tumorigènesi; Pilar Navarro
- Mecanismes moleculars de predisposició a càncer de pulmó; Esther Barreiro
- Polimerases Poli; ADP-ribosa; José Yelamos
- Recerca de malalts; Núria Malats
- Senyalització apoptòtica; Gabriel Gil
- Transició epiteli-mesènquia i progressió tumoral; Antonio García de Herreros
- Terapèutica molecular i biomarcadors en càncer de mama; Joan Albanell

Docència UAB

- Catedràtics: Antonio García de Herreros⁽¹⁾
- Professors titulars: Luís Grande; Josep Lloreta⁽¹⁾
- Professors associats: Manuel Ramón Pera; Joan Albanell; Montserrat Arumí; Montserrat Andreu; Beatriz Bellosillo⁽¹⁾; Sílvia Hernández⁽¹⁾; Esther Barreiro; Gabriel Gil⁽¹⁾

(1) UPF

Ajuts d'investigació

Títol del projecte: Estudi de les funcions nuclears dels IKK associades a la tumorigènesi
 Entitat finançadora: Fundació La Marató de TV3
 Investigador responsable: Espinosa Blay, Lluís
 Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Anàlisi del paper de les fucosil-i sialiltransferases en el comportament metastàsic de les cèl·lules

Entitat finançadora: Fundació La Marató de TV3
 Investigador responsable: de Bolós Pi, Carme
 Nombre d'investigadors participants: 14

Títol del projecte: Caracterització genètica dels limfomes B de la zona marginal: nodals, esplènics primaris i extranodals de teixit limfoide associat a mucoses (MALT)

Entitat finançadora: Fundació La Marató de TV3
 Investigador responsable: Solé Ristol, Francesc
 Nombre d'investigadors participants: 11

Títol del projecte: Control traduccional en càncer de pàncrees: una nova estratègia terapèutica?

Entitat finançadora: Fundació La Marató de TV3
 Investigador responsable: Navarro Medrano, Pilar
 Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Factors genètics i ambientals en l'etilogia i el pronòstic del càncer de bufeta

Entitat finançadora: Fundació La Marató de TV3
 Investigador responsable: Murta Nascimento, Cristiane Malats Riera, Núria
 Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Caracterización genética de dos subgrupos de carcinoma de mama: RE+ RP+ vs RE+ RP-

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Solé Ristol, Francesc
 Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Aplicaciones de estrategias epigenéticas y genéticas en la bioingeniería de células madre embrionarias (ES): control de crecimiento y diferenciación hacia células pancreáticas exocrinas"

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: Skoudy Haym, Anouchka Lee
 Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Papel de MKP-1 y NF-KB en la reversión de quimiorresistencia: análisis in vitro, ex vivo y de expresión en tumores humanos

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: Bellosillo Paricio, Beatriz
 Nombre d'investigadors participants: 9

Títol del projecte: Mecanismos epigenéticos de regulación transcripcional implicados en la diferenciación y transformación celulares

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Hernandez Muñoz, María Inmaculada

Nombre d'investigadors participants: 2

Títol del projecte: Mutuaciones del ADN mitocondrial (ADNm) y alteraciones de p53 y p16 en la secuencia metaplasia de barret-displasia-adenocarcinoma de esófago

Entitat finançadora: Fundación Mutua Madrileña

Investigador responsable: Pera Román, Manuel Ramón
Nombre d'investigadors participants: 7

Títol del projecte: Caracterización del papel del factor transcripcional Snail y otros represores de la expresión de la E-cadherina en la transición epitelio-mesénquima

Entitat finançadora: Ministerio de Educación y Ciencia
Investigador responsable: García de Herreros Madueño, Antonio
Nombre d'investigadors participants: 15

Títol del projecte: Análisis transcriptómico y proteómico de los procesos de proliferación, diferenciación y regeneración en epitelio de colon humano. Convenio de regulación del programa de I+D COLOMICS

Entitat finançadora: Centro Nacional de Investigaciones Oncológicas

Investigador responsable: García de Herreros Madueño, Antonio
Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Proyecto de puesta a disposición de muestras de ADN de pacientes diagnosticados de varios tipos de tumores sólidos y hematológicos en la población residente en España. Nodo de Enfermedades Oncológicas del Banco Nacional de ADN.(Subnodo 4)

Entitat finançadora: Genoma España
Investigador responsable: Solé Ristol, Francesc
Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Caracterización fenotípica del epitelio escamoso del esófago cervical tras una esofagogastrotomía. Un modelo clínico para el estudio de la secuencia que conduce al desarrollo del esófago de Barrett

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Pera Román, Manuel Ramón
Nombre d'investigadors participants: 10

Títol del projecte: Regulación por citoquinas inflamatorias de la expresión de genes asociados a la carcinogénesis gástrica

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: de Bolós Pi, Carme
Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Estrés oxidativo como inductor de proteólisis muscular y caquexia en un modelo experimental de insuficiencia cardíaca derecha

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Barreiro Portela, Esther
Nombre d'investigadors participants: 2

Títol del projecte: Estudio de las diferencias de expresión genética entre el cáncer de próstata clínicamente significativo y las variables latente e incidental

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Lloreta Trull, Josep
Nombre d'investigadors participants: 8

Títol del projecte: Infección peritoneal peri-operatoria y recurrencia del cáncer colorrectal: estudio de la respuesta inflamatoria de fase aguda y de la respuesta angiogénesis sistématica y local

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Pera Román, Miguel
Nombre d'investigadors participants: 7

Títol del projecte: Estudio farmacodinámico de SU11248 (sunitinib) en cáncer de vejiga transicional. Correlación de la respuesta clínica/metabólica con métodos de imagen y análisis de perfusión utilizando PET/TAC con metionina y con Oxígeno15-agua

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Bellmunt Molins, Joaquim
Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Estudio del valor predictivo de NF-kappaB en cáncer de mama tratado con antraciclinas y de la sensibilización mediante inhibición de NF-kappaB

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Albanell Mestres, Joan
Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Síndrome de Poliposis Hiperplásica Familiar en una población general afecta de CCR.
 Identificación de tumores que siguen la vía aserrada
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
 ISCI

Investigador responsable: Andreu García, Montserrat
 Nombre d'investigadors participants: 8

Títol del projecte: Tratamiento de primera línea del linfoma difuso de célula grande B (LDCGB) con quimioterapia a dosis densas e inmunoterapia (R-CHOP/14) en pacientes mayores de 65 años, y en menores de 65 años de riesgo bajo
 Entitat finançadora: Grupo Español de Linfomas/Trasplante Antólogo de Médula Ósea
 Investigador responsable: Salar Silvestre, Antonio
 Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Identificación de nuevas dianas en la enfermedad de Alzheimer
 Entitat finançadora: Ministerio de Educación y Ciencia
 Investigador responsable: Navarro Medrano, Pilar
 Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Retics temàtica d'investigació cooperativa en càncer
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
 ISCI
 Investigador responsable: Albanell Mestres, Joan
 Nombre d'investigadors participants: 17

Títol del projecte: Retics temàtica d'investigació cooperativa del càncer
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
 ISCI
 Investigador responsable: García de Herreros Madueño, Antonio
 Nombre d'investigadors participants: 14

Títol del projecte: Evaluación de la respuesta al tratamiento citorreductor mediante cuantificación de poblaciones clonales según estado mutacional JAK2 V617F y polimorfismos asociados al cromosoma X en pacientes con trombocitemia esencial
 Entitat finançadora: Fundación Mutua Madrileña
 Investigador responsable: Besses Raebel, Carles
 Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Caracterización de galectina-1 como receptor de tPA en cáncer de páncreas
 Entitat finançadora: Fundación Ramón Areces
 Investigador responsable: Martínez Bosch, Neus
 Nombre d'investigadors participants: 2

Títol del projecte: Convenio de colaboración entre Roche Farma S.A y la Fundación iMIM para la contratación de un Data Manager que se encargará de la gestión administrativa de los ensayos clínicos de oncología de Roche Farma S.A que se lleven a cabo en el Hospital del Mar
 Entitat finançadora: Roche Farma, SA
 Investigador responsable: Albanell Mestres, Joan
 Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Estudio del estrés oxidativo y del factor de crecimiento vascular endotelial (VEGF) como mecanismos de predisposición al desarrollo de cáncer de pulmón en los pacientes con EPOC
 Entitat finançadora: Sociedad Española de Neumología y Cirugía Torácica
 Investigador responsable: Curull Serrano, Víctor
 Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Estudio de los efectos del exceso de oxidantes inducido por tabaco sobre los músculos respiratorios y esqueléticos en un modelo animal
 Entitat finançadora: Sociedad Española de Neumología y Cirugía Torácica
 Investigador responsable: Barreiro Portela, Esther
 Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Papel de la Ciclina O en la regulación de la apoptosis y de la transformación tumoral
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
 ISCI
 Investigador responsable: Gil Gómez, Gabriel
 Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Factores regulares de la expresión del gen proapoptótico E2F1 en cáncer de colon y su posible implicación en la adquisición de resistencia a apoptosis
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
 ISCI
 Investigador responsable: Mayol Girbau, Xavier
 Nombre d'investigadors participants: 2

Títol del projecte: Caracterización de la enfermedad residual mínima e implicación de las células T reguladoras en los linfomas malt gástricos
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
 ISCI
 Investigador responsable: Salar Silvestre, Antonio
 Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Participación de beta-catenina, NFκappaB y otras proteínas en la activación de genes durante la formación de metástasis
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Baulida Estadella, Josep
 Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Efecto de la isquemia-reperfusión sobre el crecimiento de micrometástasis hepáticas de carcinoma colorectal
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Grande Posa, Luis
 Nombre d'investigadors participants: 9

Títol del projecte: Estudi de l'estrés oxidatiu i del factor de creixement vascular endotelial (VEGF) com mecanismes de predisposició al desenvolupament de càncer de pulmó en els pacients amb MPOC
 Entitat finançadora: Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears
 Investigador responsable: Curull Serrano, Víctor
 Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Análisis de la expresión genética mediante arrays de baja densidad en trombocitemia esencial. Relación con otros síndromes mieloproliferativos crónicos Ph negativos y con la anemia refractaria sideroblástica con trombocitosis
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Florensa Brichs, Lourdes
 Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Papel de IKK e IkBalpha en el cáncer colorectal
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Espinosa Blay, Lluís
 Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Valoración de la eficacia del tratamiento citorreductor mediante cuantificación del estado mutacional de jak2 v617f en pacientes con trombocitemia esencial.
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Besses Raebel, Carles
 Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Caracterización genética del carcinoma escamoso cutáneo mediante array-hgc y confirmación con hibridación in situ fluorescente en arrays titulares
 Entitat finançadora: Associació Espanyola contra el Cáncer de Catalunya
 Investigador responsable: Espinet Solà, Blanca
 Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Puesta a punto de la técnica de hibridación in situ fluorescente (FISH) en tejido parafinado para la detección de la t (17;22) (q22;q13) (COL1A1/PDGFB) en el dermatofibrosarcoma protuberans. Estudio comparativo de sensibilidad y especificidad con técnica de RT-PCR
 Entitat finançadora: Grupo Español de Investigación en Sarcomas
 Investigador responsable: Espinet Solà, Blanca
 Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Rutas de señalización dependientes de daño en el DNA mediadas por Poli-ADP-ribosa polimerasas durante la diferenciación de los linfocitos
 Entitat finançadora: Ministerio de Educación y Ciencia
 Investigador responsable: Yelamos López, José
 Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Intercellular signaling in aortic valve development and homeostasis
 Entitat finançadora: Fundació La Marató de TV3
 Investigador responsable: García de Herreros Madueño, Antonio
 Nombre d'investigadors participants: 9

Títol del projecte: Caracterización de galectina-1 en cáncer de páncreas: un nuevo receptor de tPA y una nueva diana terapéutica.
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Navarro Medrano, Pilar
 Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Papel de genes implicados en el desarrollo embrionario pancreático exocrino en el cáncer de páncreas
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Skoudy Haym, Anouchka Lee
 Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Validación de un método de transección hepática asistida por radiofrecuencia: Estudio clínico inicial (fase I-II)
Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
Investigador responsable: Burdío Pinilla, Fernando
Nombre d'investigadors participants: 2

Títol del projecte: Caracterización genética de células tumorales circulantes (CTCs) y del tumor primario en pacientes con cáncer mama: identificación de nuevos marcadores con valor pronóstico
Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
Investigador responsable: Solé Ristol, Francesc
Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: RETIC: Red temática de investigación cooperativa en cáncer (incorporació a RETIC)
Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
Investigador responsable: Solé Ristol, Francesc
Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Caracterización del mecanismo molecular utilizado por Snail1 en el control de la transcripción de sus genes diana
Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
Investigador responsable: Peiró Sales, Sandra
Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Investigating molecular links between DNA damage sensors and BH3-only protein-mediated apoptosis
Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia e Innovación
Investigador responsable: Yelamos López, José
Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Características moleculares diferenciales de los carcinomas prostáticos encontrados en prostatectomías, cistoprostatectomías y autopsias
Entitat finançadora: Associació Espanyola contra el Càncer de Catalunya
Investigador responsable: Hernández Lladrà, Silvia
Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: METRAHERA- Método de Transección Hepática de mínima invasión asistido por Radiofrecuencia
Entitat finançadora: ACCIÓ
Investigador responsable: Burdío Pinilla, Fernando
Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Red temática de investigación cooperativa de cáncer
Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
Investigador responsable: Bigas Salvans, Anna
Nombre d'investigadors participants: 10

Títol del projecte: Estudio de las funciones nucleares de IKK en cáncer colorectal
Entitat finançadora: Fundación Mutua Madrileña
Investigador responsable: Espinosa Blay, Lluís
Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Terapias de Hipertermia Localizada
Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca
Investigador responsable: Burdío Pinilla, Fernando
Nombre d'investigadors participants: 10

Títol del projecte: Regulació dels contactes intercel·lulars a l'epiteli intestinal
Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca
Investigador responsable: García de Herreros Madueño, Antonio
Nombre d'investigadors participants: 14

Títol del projecte: Cel·lules Mare i Càncer
Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca
Investigador responsable: Bigas Salvans, Anna
Nombre d'investigadors participants: 12

Títol del projecte: Carcinogènesis gastroesofàgica
Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca
Investigador responsable: de Bolós Pi, Carme
Nombre d'investigadors participants: 9

Títol del projecte: Grup de Recerca Traslacional en neoplàsies hematològiques (GRETNHE)
Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca
Investigador responsable: Florensa Brichs, Lourdes
Nombre d'investigadors participants: 14

Títol del projecte: Diferenciació i Fisiopatologia limfocitària
 Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca
 Investigador responsable: Yelamos López, José
 Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Grup de Recerca en Terapèutica Experimental del Càncer
 Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca
 Investigador responsable: Albanell Mestres, Joan
 Nombre d'investigadors participants: 20

Títol del projecte: Grup de Recerca Clínica Aplicada en Hematologia
 Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca
 Investigador responsable: Besses Raebel, Carles
 Nombre d'investigadors participants: 7

Títol del projecte: Cellular and molecular mechanisms of disease
 Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca
 Investigador responsable: Navarro Medrano, Pilar
 Nombre d'investigadors participants: 14

Títol del projecte: Grupo de Investigación en Cáncer Colorrectal
 Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca
 Investigador responsable: Pera Román, Miguel
 Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Firma genética y perfiles de expresión de transcritores de mRNA alternativos en cáncer de mama “triple negativo”
 Entitat finançadora: Fundación Mutua Madrileña
 Investigador responsable: Albanell Mestres, Joan
 Nombre d'investigadors participants: 14

Títol del projecte: Análisis del papel del estroma en el crecimiento e invasión de carcinomas de colon: identificación, caracterización y potencial clínico de marcadores de la activación estromal
 Entitat finançadora: Asociación Española contra el Cáncer
 Investigador responsable: García de Herreros Madueño, Antonio
 Nombre d'investigadors participants: 8

Títol del projecte: Contribución de la vía de Notch a la tumorigenesis y mantenimiento de las células madre tumorales
 Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia e Innovación
 Investigador responsable: Espinosa Blay, Lluís
 Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Generación de células madre hematopoyéticas humanas funcionales: aprendiendo del embrión ratón
 Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia e Innovación
 Investigador responsable: Bigas Salvans, Anna
 Nombre d'investigadors participants: 8

Publicacions

	2008	2009
Articles originals internacionals	71	85
Articles originals nacionals	8	14
Articles en revistes internacionals (notes)	23	14
Articles en revistes nacionals (notes)	8	2
Articles en revistes internacionals (revisions)	11	16
Articles en revistes nacionals (revisions)	6	8
Capítols de llibres internacionals	1	1
Capítols de llibres nacionals	3	1
Llibres nacionals	1	–
Tesis	3	10
Total	135	151

Articles originals

- Abasolo I, Pujal J, Rabanal R, Serafin A, Navarro P, Millán O, Real FX. FDG PET imaging of Ela1-myc mice reveals major biological differences between pancreatic acinar and ductal tumours. *Eur J Nucl Med Mol* 2009; 36(7): 1156-1166.
- Abella E, Giménez T, Gimeno J, Cervera M, Pedro C, Gimeno E, Alvarez A, Salar A, Bellosillo B, Serrano S, Besses C. Diarrheic syndrome as a clinical sign of intestinal infiltration in progressive B-cell chronic lymphocytic leukemia. *Leuk Res* 2009; 33(1): 159-161.
- Alameda F, Espinet B, Corzo C, Muñoz R, Bellosillo B, Lloveras B, Pijuan L, Gimeno J, Salido M, Solé F, Carreras R, Serrano S. 3q26 (hTERC) gain studied by fluorescence in situ hybridization as a persistence-progression indicator in low-grade squamous intraepithelial lesion cases. *Hum Pathol* 2009; 40(10): 1474-1478.
- Alvarez-Larran A, Bellosillo B, Martínez-Avilés L, Saumell S, Salar A, Abella E, Gimeno E, Serrano S, Florensa L, Sánchez-González B, Pedro C, Besses C. Postpolycythaemic myelofibrosis: frequency and risk factors for this complication in 116 patients. *Br J Haematol* 2009; 146(5): 504-509.
- Alvarez-Larran A, del Río-Garma J, Pujol M, de la Rubia J, Hernández-Jodra M, Borrell M, González-Porras JR, García-Gala JM, Viejo A, Enríquez L, Arbona C, García-Erce JA, Noblejas AG, Pereira A. Newly diagnosed versus relapsed idiopathic thrombotic thrombocytopenic purpura: a comparison of presenting clinical characteristics and response to treatment. *Ann Hematol* 2009; 88(10): 973-978.

- Arellano-Rodrigo E, Álvarez-Larran A, Reverter JC, Colomer D, Villamor N, Bellosillo B, Cervantes F. Platelet turnover, coagulation factors, and soluble markers of platelet and endothelial activation in essential thrombocythemia: Relationship with thrombosis occurrence and JAK2 V617F allele burden. *Am J Hematol* 2009; 84(2): 102-108.
- Ballesteros JJ, Lloreta J, Fumadó L. Hallazgos bioquímico-histomorfométricos de la prostata residual (II): Comportamiento del PSA, a largo plazo, tras adenomectomía retropubica por H.B.P. Interrelaciones con el volumen e histología de la prostata residual y sus implicaciones en el diagnóstico ulterior de adenocarcinoma. *Arch Esp Urol* 2009; 62(9): 713-718.
- Barnadas A, Gil M, González S, Tusquets I, Muñoz M, Arcusa A, Prieto L, Margelí-Vila M, Moreno A. Exemestane as primary treatment of oestrogen receptor-positive breast cancer in postmenopausal women: a phase II trial. *Br J Cancer* 2009; 100(3): 442-449.
- Baró C, Espinet B, Salido M, Colomo L, Luño E, Florensa L, Ferrer A, Salar A, Campo E, Serrano S, Solé F. FOXP1 status in splenic marginal zone lymphoma: a fluorescence in situ hybridization and immunohistochemistry approach. *Histol Histopathol* 2009; 24(11): 1399-1404.
- Barreiro E, García-Martínez C, Mas S, Ametller E, Gea J, Argilés JM, Busquets S, López-Soriano FJ. UCP3 overexpression neutralizes oxidative stress rather than nitrosative stress in mouse myotubes. *Febs Lett* 2009; 583(2): 350-356.
- Barreiro E, Rabinovich RA, Marin J, Barbera JA, Gea J, Roca J. Chronic Endurance Exercise Induces Quadriceps Nitrosative Stress In Severe Copd Patients. *Thorax* 2009; 64(1): 13-19.
- Barros R, Mendes N, Howe JR, Reis CA, de Bolós C, Carneiro F, David L, Almeida R. Juvenile polyps have gastric differentiation with MUC5AC expression and downregulation of CDX2 and SMAD4. *Histochem Cell Biol* 2009; 131(6): 765-772.
- Bellmunt J, Carles J, Albanell J. Predictive modelling in hormone-refractory prostate cancer (HRPC). *Clin Transl Oncol* 2009; 11(2): 82-85.
- Bellmunt J, Gelabert-Mas A. Nuevas terapias de diana celular: indicaciones, resultados y tolerabilidad. *Actas Urol Esp* 2009; 33(5): 609-614.
- Bellmunt J, Macià F, Malmusi D, Lorente JA, Carles J, Lloreta J, Foro P, Gelabert-Mas A, Albanell J, Castells X. Impact of PSA implementation and combined radiation and hormonal therapy (RT + HT) on outcome of prostate cancer patients. *Eur J Cancer* 2009; 45(16): 2804-2809.

- Bellmunt J, Théodore C, Demkov T, Komyakov B, Sengelov L, Daugaard G, Caty A, Carles J, Jagiello-Grusfeld A, Karyakin O, Delgado FM, Hurteloup P, Morsli N, Salhi Y, Culine S, Von der Maase H. Phase III Trial of Vinflunine Plus Best Supportive Care Compared With Best Supportive Care Alone After a Platinum-Containing Regimen in Patients With Advanced Transitional Cell Carcinoma of the Urothelial Tract. *J Clin Oncol* 2009; 27(27): 4454-4461.
- Bellmunt J. Role of Chemotherapy in Nonmetastatic Hormone-Refractory Prostate Cancer. *Eur Urol Suppl* 2009; 8(5): 448-452.
- Bessa X, De Juan C, Bombí JA. Mujer de 21 años con fiebre, anemia y síndrome constitucional de 2 meses de evolución. *Med Clin (Barc)* 2009; 132(15): 591-598.
- Bielsa I, Soria X, Esteve M, Ferrández C, on behalf of the Skin Cancer Study Group of Barcelonès Nord (...Toll A,...). Population-based incidence of basal cell carcinoma in a Spanish Mediterranean area. *Br J Dermatol* 2009; 161(6): 1341-1346.
- Borchers MT, Wesselkamper SC, Curull V, Ramírez-Sarmiento A, Sánchez-Font A, García-Aymerich J, Coronell C, Lloreta J, Agustí A, Gea J, Howington JA, Reed MF, Starnes SL, Harris NL, Vitucci M, Eppert BL, Motz GT, Fogel K, McGraw D, Tichelaar JW, Orozco-Levi M. Sustained CTL activation by murine pulmonary epithelial cells promotes the development of COPD-like disease. *J Clin Invest* 2009; 119(3): 636-649.
- Burdío F, Berjano E, Navarro A, Burdío JM, Grande L, González A, Cruz I, Güemes A, Sousa R, Subirà J, Castiella T, Poves I, Lequerica JL. Research and development of a new RF-assisted device for bloodless rapid transection of the liver: Computational modeling and in vivo experiments. *Biomed Eng Online* 2009; 8: 6.
- Casadevall C, Coronell C, Ausin P, Martínez-Llorens JM, Orozco-Levi M, Barreiro E, Gea J, en representación del grupo ENIGMA en COPD. Citocinas inflamatorias y factores de reparación en los músculos intercostales de pacientes con EPOC grave. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(6): 279-285.
- Castillejo A, Rothman N, Murta-Nascimento C, Malats N, García-Closas M, Gómez-Martínez A, Lloreta J, Tardón A, Serra C, García-Closas R, Chanock SJ, Silverman D, Dosemeci M, Kogevinas M, Carrato A, Soto JL, Real FX. TGFB1 and TGFBRI polymorphic variants in relationship to bladder cancer risk and prognosis. *Int J Cancer* 2009; 124(3): 608-613.
- Castillo MT, Sastre M, Royo I, Bielsa O, Parés D, Gómez-Carballo S, Begueria R, Carreras R. Sacred Lipomielomeningocele and complications of the urinary tract: about a case. *Ginecología y Obstetría Clínica* 2009; 10(3): 185-190.
- Cheatham M, De Waele J, De Laet I, De Keulenaer B, Widder S, Kirkpatrick A, Cresswell A, Malbrain M, Bodnar Z, Mejía J, Reis R, Parr M, Schulze R, Puig S, For the World Society of the Abdominal Compartment Syndrome (WSACS) Clinical Trials Working Group. The impact of body position on intra-abdominal pressure measurement: A multicenter analysis. *Crit Care Med* 2009; 37(7): 2187-2190.
- Cortes-Sempere M, Chattopadhyay S, Rovira A, Rodríguez-Fanjul V, Belda-Iniesta C, Tapia M, Cejas P, Machado-Pinilla R, Mangual-García C, Sánchez-Pérez I, Nistal M, Moratilla C, de Castro-Carpeño J, González-Barón M, Albanell J, Perona R. MKP1 repression is required for the chemosensitizing effects of NF-kappaB and PI3K inhibitors to cisplatin in non-small cell lung cancer. *Cancer Lett* 2009; 286(2): 206-216.
- Costa C, Espinet B, Molina MA, Salgado R, Salido M, Baró T, Fusté P, Mancebo G, Carreras R, Solé F, Serrano S, Alameda F. Analysis of gene status in cervical dysplastic lesions and squamous cell carcinoma using tissue microarrays. *Histol Histopathol* 2009; 24(7): 821-829.
- Courtier R, Casamitjana M, Macià F, Panadés A, Castells X, Gil-Egea MJ, Parés D, Sánchez-Ortega JM, Grande L. Resultados de un estudio de cribado poblacional de neoplasia colorrectal. *Cir Esp* 2009; 85(3): 152-157.
- Crous M, Porta-Serra M, López T, Jariod M, Malats N, Morales E, Guarner L, Rita J, Carrato A, Real FX, for the PANKRAS II Study Group. Lifetime history of alcohol consumption and K-ras mutations in pancreatic ductal adenocarcinoma. *Environ Mol Mutagen* 2009; 50(5): 421-430.
- De Santis M, Bellmunt J, Mead G, Kerst M, Leahy M, Maroto P, Skoneczna I, Marreaud S, De Wit R, Sylvester R. Randomized phase II/III trial assessing gemcitabine/ carboplatin and methotrexate/carboplatin/vinblastine in patients with advanced urothelial cancer "unfit" for cisplatin-based chemotherapy: phase II—results of EORTC study 30986. *J Clin Oncol* 2009; 27(33): 5634-5639.
- Del Barco S, Colomer R, Calvo L, Tusquets I, Adrover E, Sánchez P, Rita J, de la Haba-Rodríguez J, Virizuela JA. Non-pegylated liposomal doxorubicin combined with gemcitabine as first-line treatment for metastatic or locally advanced breast cancer. Final results of a phase I/II trial. *Breast Cancer Res Tr* 2009; 116(2): 351-358.
- del Canto M, Bielsa O, Lorente JA, Castillo M, Carreras R, Arango O. Empleo de bandas libres de tensión asociadas a la cirugía reconstructiva del suelo pélvano. *Actas Urol Esp* 2009; 33(10): 1097-1102.

- Dumez H, Gallardo E, Culine S, Carles J, Schoffski P, Droz JP, Extremera S, Szylbergemajn S, Flechon A. Phase II study of biweekly plitidepsin as second-line therapy for advanced or metastatic transitional cell carcinoma of the urothelium. *Mar Drugs* 2009; 7(3): 451-463.
- Espallargues M, Almazan C, Tebé C, Pla R, Pons JMV, Sánchez E, Mias M, Alomar S, Borràs JM, por el Grupo de Estudio ONCORisc (...), Grande L, Manzanera R, Sitges-Serra A, Varela J, Castells X, Macià F,...). Proceso asistencial y resultados en la cirugía de cáncer digestivo: diseño y resultados iniciales de un estudio de cohortes multicéntrico. *Rev Esp Enferm Dig (Madrid)* 2009; 101(10): 680-696.
- Fernández C, Rovira M, Mascaró-Galy JM, Torras A, Solé M, Lloreta J. Generalized Cutis Laxa and Fibrillar Glomerulopathy resulting from IgG deposition in IgG-lambda Monoclonal Gammopathy: Pulmonary Hemorrhage during Stem Cell Mobilization and Complete Hematological Response with Bortezomib and Dexamethasone Therapy. *Eur J Haematol* 2009; 82(2): 154-158.
- Fernández-Casado A, Pujol RM, Amat-Soley M, Gallardo F. Successful treatment of intranasal papilloma with imiquimod cream in a human immunodeficiency virus positive patient. *J Laryngol Otol* 2009; 123(2): 240-242.
- Fernández-Morato J, Ilzarbe L, Bessa X, Mateu de Antonio J. Tratamiento con celulasa en 3 casos de fitobezoares de gran tamaño. *Farm Hosp* 2009; 33(2): 100-103.
- Folch M, Parés D, Castillo M, Carreras R. Aspectos prácticos en el manejo de las lesiones obstétricas perineales de tercer y cuarto grado para minimizar el riesgo de incontinencia fecal. *Cir Esp* 2009; 85(6): 341-347.
- Francí C, Gallén M, Alameda F, Baró T, Iglesias M, Virtanen I, García de Herreros A. Snail1 protein in the stroma as a new putative prognosis marker for colon tumours. *PLoS ONE* 2009; 4(5): e5595.
- Fuste P, Bellosillo B, Santamaría X, Mancebo G, Mariñoso ML, Alameda F, Espinet B, Solé F, Serrano S, Carreras R. HPV Determination in the Control After LEEP Due to CIN II-III: Prospective Study and Predictive Model. *Int J Gynecol Pathol* 2009; 28(2): 120-126.
- Gallardo F, García-Muret P, Servitje O, Estrach T, Bielsa I, Salar A, Abella E, Barranco C, Pujol RM. Cutaneous lymphomas showing prominent granulomatous component: clinicopathological features in a series of 16 cases. *J Eur Acad Dermatol Venereol* 2009; 23(6): 639-647.
- Gallardo F, Lloreta J, García F, Moll X, Baró T, González LA, Morote J, Reventós J, Mogas T. Immunolocalization of androgen receptors, estrogen alpha receptors, and estrogen beta receptors in experimentally induced canine prostatic hyperplasia. *J Androl* 2009; 30(3): 240-247.
- Gallardo F, Pujol RM, Barranco C, Salar A. Progressive Painless Swelling of Glans Penis: Uncommon Clinical Manifestation of Systemic Non-Hodgkin's Lymphoma. *Urology* 2009; 73(4): 929.e3-929.e5.
- García-Marco J, Panizo C, Sánchez E, Debén G, Álvarez-Larran A, González-Barca E, Sancho JM, Peñarrubia MJ, García-Cerecedo T, García-Vela JA. Efficacy and safety of liposomal cytarabine in lymphoma patients with central nervous system involvement from lymphoma. *Cancer* 2009; 115(9): 1892-1898.
- Giménez E, Benavente F, de Bolós C, Nicolás E, Barbosa J, Sanz-Nebot V. Analysis of recombinant human erythropoietin and novel erythropoiesis stimulating protein digests by immunoaffinity capillary electrophoresis-mass spectrometry. *J Chromatogr A* 2009; 1216(12): 2574-2582.
- Giménez-Arnau AM, Silvestre-Salvador JF, Mercader P, De la Cuadra J, Ballester I, Gallardo F, Pujol RM, Zimerson E, Bruze M. Shoe contact dermatitis from dimethyl fumarate: clinical manifestations, patch test results, chemical analysis, and source of exposure. *Contact Dermatitis* 2009; 61(5): 249-260.
- Giráldez MD, Balaguer F, Caldés T, Sánchez-de-Abajo A, Gómez-Fernández N, Ruiz-Ponte C, Muñoz J, Garre P, Gonzalo V, Moreira L, Ocaña T, Clofent J, Carracedo A, Andreu M, Jover R, Llor X, Castells A, Castellví-Bel S, and Gastrointestinal Oncology Group of the Spanish Gastroenterological Association. Association of MUTYH and MSH6 germline mutations in colorectal cancer patients. *Fam Cancer* 2009; 8(4): 525-531.
- Giralt M, Navas V, Hernández-Nieto L, Burgaleta C, Carbonell F, Ramírez G, Vicente V, Besses C, y en representación del Grupo de Estudio de Enfermedades Mieloproliferativas Filadelfia Negativas (GEMFIN). Análisis retrospectivo de la eficacia y la tolerabilidad de anagrelida en pacientes con trombocitemia esencial: registro español de trombocitemia esencial. *Med Clin (Barc)* 2009; 133(3): 86-90.
- Hernández-Lladrà S, de Muga S, Agell L, Juapere N, Esgueva R, Lorente JA, Mojá S, Serrano S, Lloreta J. FGFR3 mutations in prostate cancer: association with low-grade tumors. *Modern Pathol* 2009; 22(6): 848-856.

- Horcajada JP, Bustos M, Grau S, Sorli ML, Terradas R, Salvadó M, Lorente JA, González A, Knobel H. High Prevalence of Extended-spectrum Beta-lactamase-producing Enterobacteriaceae in Bacteremia After Transrectal Ultrasound-guided Prostate Biopsy: A Need for Changing Preventive Protocol. *Urology* 2009; 74(6): 1195-1196.
- Huang AT, Kogevinas M, Silverman D, Malats N, Rothman N, Tardón A, Serra C, García-Closas R, Carrato A, Cantor KP. Bladder cancer and reproductive factors among women in Spain. *Cancer Causes Control* 2009; 20(10): 1907-1913.
- Jover R, Zapater P, Castells A, Llor X, Andreu M, Cubiella J, Balaguer F, Sempere L, Xicola RM, Bujanda L, Reñé JM, Clofent J, Bessa X, Morillas JD, Nicolás-Pérez D, Pons E, Payá A, Alenda C, Gastrointestinal Oncology Group of the Spanish Gastroenterological Association. The efficacy of adjuvant chemotherapy with 5-fluorouracil in colorectal cancer depends on the mismatch repair status. *Eur J Cancer* 2009; 45(3): 365-373.
- Larriba MJ, Martín-Villar E, García JM, Pereira F, Peña C, García de Herreros A, Bonilla F, Muñoz A. Snail2 cooperates with Snail1 in the repression of vitamin D receptor in colon cancer. *Carcinogenesis* 2009; 30(8): 1459-1468.
- Lequerica JL, Sanz E, Hornero F, Herrero M, Ruiz N, Burdío F, Berjano E. Esophagus histological analysis after hyperthermia-induced injury: Implications for cardiac ablation. *Int J Hyperther* 2009; 25(2): 150-159.
- Lorras C, Saro C, Gonzalez-Huix F, Mínguez M, Merino O, Gisbert JP, Barrio J, Bernal A, Gutiérrez A, Piñeras M, Calvet X, Andreu M, Abad A, Ginard D, Bujanda L, Panés J, Torres M, Fernández-Bañares F, Viver JM, Esteve M, for the REPENTINA study, GETECCU group (Grupo Español de Enfermedades de Crohn y Colitis Ulcerosa). Prevalence and factors related to hepatitis B and C in inflammatory bowel disease patients in Spain: a nationwide, multicenter study. *Am J Gastroenterol* 2009; 104(1): 57-63.
- Marchand M, Schröder IS, Markossian S, Skoudy A, Negre D, Cosset FL, Real FX, Kaiser C, Wobus AM, Savatier P. Mouse ES cells over-expressing the transcription factor NeuroD1 show increased differentiation towards endocrine lineages and insulin-producing cells. *Int J Dev Biol* 2009; 53(4): 569-578.
- Marin J, Minguela JL, Ramírez-Sarmiento A, Hussain SNA, Gea J, Barreiro E. Oxidised proteins and superoxide anion production in the diaphragm of severe COPD patients. *Eur Respir J* 2009; 33(6): 1309-1319.
- Marquez L, Suárez J, Iglesias M, Bermúdez-Silva F, Rodríguez-de Fonseca F, Andreu M. Ulcerative colitis induces changes on the expression of the endocannabinoid system in the human colonic tissue. *PLoS ONE* 2009; 4(9): e6893.
- Martín-Ezquerro G, Fernández-Casado A, Barco D, Jucglà A, Juanpere N, Manresa JM, Soares LM, Rodríguez-Peralto JL, Kutzner H, Cerroni L, Barranco C, Lloreta J, Requena L, Pujol RM. Treponema pallidum distribution patterns in mucocutaneous lesions of primary and secondary syphilis: an immunohistochemical and ultrastructural study. *Hum Pathol* 2009; 40(5): 624-630.
- Martínez-Caro L, Lorente JA, Marin J, Sánchez-Rodríguez C, Sánchez-Ferrer A, Nin N, Ferruelo A, de Paula M, Fernández-Segoviano P, Barreiro E, Esteban A. Role of free radicals in vascular dysfunction induced by high tidal volume ventilation. *Int Care Med* 2009; 35(6): 1110-1119.
- Martínez-López J, Rivero A, Rapado I, Montalbán C, Paz-Carreira J, Canales MA, Martínez R, Sánchez-Godoy P, Fernández-Sevilla A, Peñalver FJ, González M, Prieto E, Salar A, Burgaleta C, Queizan JA, Peñarrubia MJ, Monteagudo MD, Cabrera C, De la Serna J, Tomás JF. Influence of MBL-2 mutations in the infection risk of patients with follicular lymphoma treated with rituximab, fludarabine, and cyclophosphamide. *Leukemia Lymphoma* 2009; 50(8): 1283-1289.
- Martínez-Romero C, Rooman I, Skoudy A, Guerra C, Molero X, González A, Iglesias M, Lobato T, Bosch A, Barbacid M, Real FX, Hernández-Muñoz I. The epigenetic regulators Bmi1 and Ring1B are differentially regulated in pancreatitis and pancreatic ductal adenocarcinoma. *J Pathol* 2009; 219(2): 205-213.
- Martínez-Serrano MA, Parés D, Pera M, Pascual M, Courtier R, Gil-Egea MJ, Grande L. Management of lower gastrointestinal bleeding after colorectal resection and stapled anastomosis. *Tech Coloproctol* 2009; 13(1): 49-53.
- Mayo C, Mayol X. Cyclin D1 negatively regulates the expression of differentiation genes in HT-29 M6 mucus-secreting colon cancer cells. *Cancer Lett* 2009; 281(2): 183-187.
- Mearin F, Perelló A, Balboa A, Perona M, Sans M, Salas A, Angulo S, Lloreta J, Benasayag R, García-González MA, Pérez-Oliveras M, Coderch J. Pathogenic mechanisms of postinfectious functional gastrointestinal disorders: Results 3 years after gastroenteritis. *Scand J Gastroenterol* 2009; 44(10): 1173-1184.

- Membrilla E, Parés D, Alameda F, Pascual M, Courtier R, Gil-Egea MJ, Vallecillo G, Fusté P, Pera M, Grande L. Neoplasia intraepitelial anal: resultados de la aplicación de un protocolo diagnostico en pacientes de riesgo mediante el uso de citología anal. *Cir Esp* 2009; 85(6): 365-370.
- Mota S, Güell R, Barreiro E, Casán P, Gea J, Sanchis J. Relación entre disfunción de los músculos espiratorios e hiperinflación dinámica en la EPOC avanzada. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(10): 487-495.
- Mozos A, Royo C, Hartmann E, De Jong D, Baró C, Valero A, Fu K, Weisenburger DD, Delabie J, Chuang SS, Jaffe ES, Ruiz-Marcellan C, Dave S, Rimsza L, Brazil R, Gascoyne RD, Solé F, López-Guillermo A, Colomer D, Staudt LM, Rosenwald A, Ott G, Jares P, Campo E. SOX11 expression is highly specific for mantle cell lymphoma and identifies the cyclin D1-negative subtype. *Haematologica* 2009; 94(11): 1555-1562.
- Navarro A, Bea S, Fernández V, Prieto M, Salaverria I, Jares P, Hartmann E, Mozos A, López-Guillermo A, Villamor N, Colomer D, Puig X, Ott G, Solé F, Serrano S, Rosenwald A, Campo E, Hernández L. MicroRNA Expression, Chromosomal Alterations, and Immunoglobulin Variable Heavy Chain Hypermutations in Mantle Cell Lymphomas. *Cancer Res* 2009; 69(17): 7071-7078.
- Nedjadi T, Kitteringham N, Campbell F, Jenkins RE, Park BK, Navarro P, Ashcroft F, Tepikin A, Neoptolemos JP, Costello E. S100A6 binds to annexin 2 in pancreatic cancer cells and promotes pancreatic cancer cell motility. *Br J Cancer* 2009; 101(7): 1145-1154.
- Parés D, Comas M, Dorcaratto D, Araujo MI, Vial M, Bohle B, Pera M, Grande L. Adaptación y validación de la escala de Bristol a la lengua española por profesionales sanitarios y pacientes. *Rev Esp Enferm Dig (Madrid)* 2009; 101(5): 312-316.
- Parés D, Pera M, Cartanyà A, Delgado S, De Miguel M, Ortiz H, Grande L. Resultados de una encuesta nacional dirigida a especialistas sobre la evaluación clínica de pacientes con incontinencia fecal. *Cir Esp* 2009; 86(3): 154-158.
- Payá A, Alenda C, Pérez-Carbonell L, Rojas E, Soto JL, Guillén C, Castillejo A, Barberá VM, Carrato A, Castells A, Llor X, Andreu M, Koh J, Enders GH, Benlloch S, Jover R. Utility of p16 Immunohistochemistry for the Identification of Lynch Syndrome. *Clin Cancer Res* 2009; 15(9): 3156-3162.
- Peña C, García JM, Larriba MJ, Barderas R, Gómez I, Herrera M, García V, Silva J, Domínguez G, Rodríguez R, Cuevas J, García de Herreros A, Casal JI, Muñoz A, Bonilla F. SNAI1 expression in colon cancer related with CDH1 and VDR downregulation in normal adjacent tissue. *Oncogene* 2009; 28(49): 4375-4385.
- Penna S, Pocino M, Marval MJ, Lloreta J, Gallardo L, Vila JS. Modifications in rat testicular morphology and increases in IFN-gamma serum levels by the oral administration of subtoxic doses of mercuric chloride. *Syst Biol Reprod Med* 2009; 55(2): 69-84.
- Pérez-García A, Brunet S, Berlanga JJ, Tormo M, Nomdedeu JF, Guàrdia R, Ribera JM, Heras I, Llorente A, Hoyos M, Esteve J, Besalduch J, Bueno J, Sierra J, Gallardo D, Grupo cooperativo para el estudio y tratamiento de las leucemias agudas y mielodisplasias' (CETLAM) (...Pedro C, Florensa L,...). CTLA-4 genotype and relapse incidence in patients with acute myeloid leukemia in first complete remission after induction chemotherapy. *Leukemia* 2009; 23(3): 486-491.
- Placer J, Gelabert-Mas A, Vallmanya F, Manresa JM, Menéndez V, Cortadellas R, Arango O. Holmium laser enucleation of prostate: outcome and complications of self-taught learning curve. *Urology* 2009; 73(5): 1042-1048.
- Porta-Serra M, Crous M, Wark PA, Vineis P, Real FX, Malats N, Kampman E. Cigarette smoking and K-ras mutations in pancreas, lung and colorectal adenocarcinomas: Etiopathogenic similarities, differences and paradoxes. *Mutat Res-Rev Mutat* 2009; 682(2-3): 83-93.
- Porta-Serra M, Jariod M, López T, Pumarega JA, Puigdomènech E, Marco E, Malats N, Grimalt JO, Real FX, and for the PANKRAS II Study Group. Correcting serum concentrations of organochlorine compounds by lipids: Alternatives to the organochlorine/total lipids ratio. *Environ Int* 2009; 35(7): 1080-1085.
- Porta-Serra M, López T, Pumarega JA, Jariod M, Crous M, Marco E, Rifa J, Grimalt JO, Malats N, Real FX, and for the PANKRAS II Study Group. In pancreatic ductal adenocarcinoma blood concentrations of some organochlorine compounds and coffee intake are independently associated with KRAS mutations. *Mutagenesis* 2009; 24(6): 513-521.
- Puig L, Sáez E, Lozano MJ, Bordas X, Carrascosa JM, Gallardo F, Luelmo J, Sánchez-Regaña M, Alsina M, García-Patos V, miembros del Grupo Español de Psoriasis de la Academia Española de Dermatología y Venereología. Reacciones a la infusión de infliximab en pacientes dermatológicos. *Actas Dermosifiliogr* 2009; 100(2): 103-112.

- Pujal J, Huch M, José A, Abasolo I, Rodolosse A, Duch A, Sánchez-Palazón L, Smith FJ, Mclean WH, Fillat C, Real FX. Keratin 7 promoter selectively targets transgene expression to normal and neoplastic pancreatic ductal cells in vitro and in vivo. *Faseb J* 2009; 23(5): 1366-1375.
- Quijano S, López A, Sancho JM, Panizo C, Debén G, Castilla C, García-Vela JA, Salar A, Alonso-Vence N, González-Barca E, Peñalver FJ, Plaza-Villa J, Morado M, García-Marcó J, Arias J, Briones J, Ferrer S, Capote J, Nicolás C, Orfao A. Identification of Leptomeningeal Disease in Aggressive B-Cell Non-Hodgkin's Lymphoma: Improved Sensitivity of Flow Cytometry. *J Clin Oncol* 2009; 27(9): 1462-1469.
- Rijo-Mora EA, Lorente JA, Bielsa O, Frances-Comalat A, Fumadó-Ciutat L, Arango O. Influencia del empleo de estatinas en el cancer de prostata clinicamente localizado tratado con prostatectomia radical. *Actas Urol Esp* 2009; 33(4): 351-355.
- Roda O, Ortiz-Zapater E, Martínez-Bosch N, Gutiérrez-Gallego R, Vila-Perelló M, Ampurdanés C, Gabius HJ, André S, Andreu D, Real FX, Navarro P. Galectin-1 is a novel functional receptor for tissue plasminogen activator in pancreatic cancer. *Gastroenterology* 2009; 136(4): 1379-1390e5.
- Rodilla V, Villanueva A, Obrador-Hevia A, Robert-Moreno A, Fernández-Majada V, Grilli A, López-Bigas N, Bellora N, Albà MM, Torres F, Duñach M, Sanjuan X, González S, Gridley T, Capellà G, Bigas A, Espinosa L. Jagged1 is the pathological link between Wnt and Notch pathways in colorectal cancer. *Proc Natl Acad Sci U S A* 2009; 106(15): 6315-6320.
- Roig MB, Roset R, Ortet L, Balsiger NA, Anfosso A, Cabellos L, Garrido M, Alameda F, Brady HJM, Gil-Gómez G. Identification of a novel cyclin required for the intrinsic apoptosis pathway in lymphoid cells. *Cell Death Differ* 2009; 16(2): 230-243.
- Rojo F, González-Navarrete I, Bragado R, Dalmases A, Menéndez S, Cortes-Sempere M, Suárez C, Oliva C, Servitja S, Rodríguez-Fanjul V, Sánchez-Pérez I, Campàs C, Corominas JM, Tusquets I, Bellosillo B, Serrano S, Perona R, Rovira A, Albanell J. Mitogen-Activated Protein Kinase Phosphatase-1 in Human Breast Cancer Independently Predicts Prognosis and Is Repressed by Doxorubicin. *Clin Cancer Res* 2009; 15(10): 3530-3539.
- Romaní J, Yébenes M, Escudero O, Fernández-Ferrer S, Espinet B, Salgado R, Luelmo J. Cutaneous Desmoid tumor: resolution of the surgical defect with a dermal regeneration template and an epidermal autograft. *Dermatol Surg* 2009; 35(10): 1582-1587.
- Rowe RG, Li XY, Hu Y, Saunders TL, Virtanen I, García de Herreros A, Becker KF, Ingvarsen S, Engelholm LH, Bommer GT, Fearon ER, Weiss SJ. Mesenchymal cells reactivate Snail1 expression to drive three-dimensional invasion programs. *J Cell Biol* 2009; 184(3): 399-408.
- Salar A, Domingo-Doménech E, Estany C, Canales MA, Gallardo F, Servitje O, Fraile G, Montalbán C. Combination therapy with rituximab and intravenous or oral fludarabine in the first-line, systemic treatment of patients with extranodal marginal zone B-cell lymphoma of the mucosa-associated lymphoid tissue type. *Cancer* 2009; 115(22): 5210-5217.
- Salido M, Arriola E, Carracedo A, Cañadas I, Rovira A, Espinet B, Rojo F, Arumí M, Serrano S, Albanell J, Solé F. Cytogenetic characterization of NCI-H69 and NCI-H69AR small cell lung cancer cell lines by spectral karyotyping. *Cancer Genet Cytogenet* 2009; 191(2): 97-101.
- Salvans S, Parés D, Pera M, Pascual M, Alonso S, Courtier R, Gil-Egea MJ, Maestre-González Y, Ibáñez-Zafón I, Delgado S, Grande L. Descripción de los hallazgos de la ecografía endoanal en pacientes con incontinencia fecal mediante un sistema de puntuación. *Cir Esp* 2009; 86(5): 290-295.
- Sánchez J, Giménez-Arnau AM, Pujol RM. Reacción de hipersensibilidad por glicerina cromada. *Boletín del GEIDAC* 2009; 2: 94-96.
- Sánchez-Font A, Curull V, Vollmer I, Pijuan L, Gayete A, Gea J. Utilidad de la punción aspirativa transbronquial guiada con ultrasonografía endobronquial (USEB) radial para el diagnóstico de adenopatías mediastínicas. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(5): 212-217.
- Senff NJ, Zoutman WH, Vermeer MH, Assaf C, Berti E, Cerroni L, Espinet B, Fernández de Misa-Cabrera R, Geerts ML, Kempf W, Mitchell TJ, Paulli M, Petrella T, Pimpinelli N, Santucci M, Whittaker SJ, Willemze R, Tensen CP. Fine-mapping chromosomal loss at 9p21: correlation with prognosis in primary cutaneous diffuse large B-cell lymphoma, leg type. *J Invest Dermatol* 2009; 129(5): 1149-1155.

- Stern MC, Lin J, Figueroa JD, Kelsey KT, Kiltie AE, Yuan JM, Matullo G, Fletcher T, Benhamou S, Taylor JA, Placidi D, Zhang ZF, Steineck G, Rothman N, Kogevinas M, Silverman D, Malats N, Chanock SJ, Wu X, Karagas MR, Andrew AS, Nelson HH, Bishop DT, Sak SC, Choudhury A, Barrett JH, Elliot F, Corral R, Joshi AD, Gago-Domínguez M, Cortessis VK, Xiang YB, Gao YT, Vineis P, Sacerdote C, Guarnera S, Polidoro S, Allione A, Gurzau E, Koppova K, Kumar R, Rudnai P, Porru S, Carta A, Campagna M, Arici C, Park SS, García-Closas M, for the International Consortium of Bladder Cancer. Polymorphisms in DNA Repair Genes, Smoking, and Bladder Cancer Risk: Findings from the International Consortium of Bladder Cancer. *Cancer Res* 2009; 69(17): 6857-6864.
- Sternberg CN, Dumez H, van Poppel H, Skoneczna I, Sella A, Daugaard G, Gil T, Graham J, Carpentier P, Calabro F, Collette L, Lacombe D, and for the EORTC Genitourinary Tract Cancer Group (...Bellmunt J,...). Docetaxel plus oblimersen sodium (Bcl-2 antisense oligonucleotide): an EORTC multicenter, randomized phase II study in patients with castration-resistant prostate cancer. *Ann Oncol* 2009; 20(7): 1264-1269.
- Swallow EB, Barreiro E, Gosker HR, Sathyapala SA, Sánchez F, Hopkinson NS, Moxham J, Schols AMWJ, Gea J, Polkey MI, on behalf on the ENIGMA in COPD project. Quadriceps muscle strength in scoliosis. *Eur Respir J* 2009; 34(6): 1429-1435.
- Tarragón-Gabarró S, Lorente JA, del Canto M, Rijo-Mora EA, Bielsa O, Arango O. Morbilidad perioperatoria de la prostatectomía radical en pacientes mayores de 70 años. *Actas Urol Esp* 2009; 33(9): 960-964.
- Toll A, Parera E, Giménez-Arnau AM, Pou A, Lloreta J, Limaye N, Vakkula M, Pujol RM. Cutaneous Venous Malformations in Familial Cerebral Cavernomatosis Caused by KRIT1 Gene Mutations. *Dermatology* 2009; 218(4): 307-313.
- Toll A, Salgado R, Yébenes M, Martín-Ezquerro G, Gilaberte M, Baró T, Solé F, Alameda F, Espinet B, Pujol RM. MYC gene numerical aberrations in actinic keratosis and cutaneous squamous cell carcinoma. *Br J Dermatol* 2009; 161(5): 1112-1118.
- Tusquets I, Espinosa-Arranz E, Méndez M, Gil JM, Guallar JL, Perulero N. Epidemiologic study to assess patient involvement in choice of adjuvant chemotherapy for breast cancer (PROSA Study). *Clin Transl Oncol* 2009; 11(4): 221-227.
- Vera J, Fenutria R, Cañadas O, Figueras M, Mota R, Sarrias MR, Williams D, Casals C, Yelamos J, Lozano F. The CD5 ectodomain interacts with conserved fungal cell wall components and protects from zymosan-induced septic shock-like syndrome. *Proc Natl Acad Sci U S A* 2009; 106(5): 1506-1511.
- Vidal O, Metges JP, Elizalde I, Valentini M, Volant A, Molina R, Castells A, Pera MR. High preoperative serum vascular endothelial growth factor levels predict poor clinical outcome after curative resection of gastric cancer. *Br J Surg* 2009; 96(12): 1443-1451.
- Villanueva CM, Silverman D, Malats N, Tardón A, García-Closas R, Serra C, Carrato A, Fortuny J, Rothman N, Dosemeci M, Kogevinas M. Determinants of Quality of Interview and Impact on Risk Estimates in a Case-Control Study of Bladder Cancer. *Am J Epidemiol* 2009; 170(2): 237-243.
- Villarroya J, de Bolós C, Meseguer A, Hirano M, Vilà MR. Altered gene transcription profiles in fibroblasts harboring either TK2 or DGUOK mutations indicate compensatory mechanisms. *Exp Cell Res* 2009; 315(8): 1429-1438.
- Viñas-Castells R, Holladay C, di Luca A, Díaz VM, Pandit A. Snail1 Down-Regulation using Small Interfering RNA Complexes Delivered through Collagen Scaffolds. *Bioconjugate Chem* 2009; 20(12): 2262-2269.
- Vincent T, Neve EPA, Johnson JR, Kukalev A, Rojo F, Albanell J, Pietras K, Virtanen I, Philipson L, Leopold PL, Crystal RG, García de Herreros A, Moustakas A, Pettersson RF, Fuxé J. A SNAIL1-SMAD3/4 transcriptional repressor complex promotes TGF-Beta mediated epithelial-mesenchymal transition. *Nat Cell Biol* 2009; 11(8): 943-950.

Notes

- Bellmunt J, Albiol S, Kataja V, On behalf of the ESMO Guidelines Working Group. Invasive bladder cancer: ESMO clinical recommendations for diagnosis, treatment and follow-up. *Ann Oncol* 2009; 20(supl4): 79-80.
- Bellmunt J, Ribas A. Editorial Comment on: Vaccine Therapy in Patients with Renal Cell Carcinoma. *Eur Urol* 2009; 55(6): 1342-1343.
- Carracedo A, Egervari K, Salido M, Rojo F, Corominas JM, Arumí M, Corzo C, Tusquets I, Espinet B, Rovira A, Albanell J, Szollosi Z, Serrano S, Solé F. FISH and immunohistochemical status of the hepatocyte growth factor receptor (c-Met) in 184 invasive breast tumors. *Breast Cancer Res* 2009; 11(2): 402.

- Choueiri TK, Bellmunt J. Sunitinib in renal-cell carcinoma: expanded indications. *Lancet Oncol* 2009; 10(8): 740.
  - Fernández-Casado A, Toll A, Pujol RM. Reconstruction of Defects in Paramedian Upper Lip. *Dermatol Surg* 2009; 35(10): 1541-1544.
  - Gimeno E, Giménez MT, Álvarez-Larran A, Gallardo F, Ferrer A, Bellosillo B, Besses C, Salar A. Central nervous system involvement from primary cutaneous large B-cell lymphoma of the leg. *Leuk Res* 2009; 33(7): e59-e60.
  - Grau S, Gil-Egea MJ, Mateu de Antonio J, Pera M, Marín-Casino M. Antibiotic-Lock Technique Using Daptomycin For Subcutaneous Injection Ports In A Patient On Home Parenteral Nutrition. *J Infection* 2009; 59(4): 298-299.
  - Martínez-Serrano MA, Pereira JA, Juncà V, Segura M, Grande L. Eyaculación dolorosa: una complicación infrecuente de la hernioplastia inguinal. *Cir Esp* 2009; 85(3): 319-321.
  - Membrilla E, Jimeno M, Martínez M, Corominas JM, Solsona J, Grande L. Mastopatía diabética en diabetes mellitus tipo 2. *Endocrinología Y Nutrición* 2009; 56(1): 43-46.
  - Moreno MJ, Lozano ML, Ferrer F, Bellosillo B, Besses C, Vicente V, Martínez C. ABO blood group does not increase the risk of thrombosis in Philadelphia-negative myeloproliferative disorders. *Blood Coagul Fibrin* 2009; 20(5): 390-392.
  - Nagel I, Bug S, Tonnies H, Ammerpohl O, Richter J, Vater I, Callet-Bauchu E, Calasanz MJ, Martínez-Climent JA, Bastard C, Salido M, Schroers E, Martín-Subero JI, Gesk S, Harder L, Majid A, Dyer MJS, Siebert R. Biallelic inactivation of TRAF3 in a subset of B-cell lymphomas with interstitial del(14)(q24.1q32.33). *Leukemia* 2009; 23(11): 2153-2155.
  - Parés D, Vial M, Grande L. An alternative management for high-risk patients with rectal prolapse. *Colorectal Dis* 2009; 11(5): 531-532.
  - Poves I, Burdío F, Iglesias M, Martínez-Serrano MA, Aguilar G, Grande L. Resection of the uncinate process of the pancreas due to a ganglioneuroma. *World J Gastroenterol* 2009; 15(34): 4334-4338.
  - Salvans S, Gimeno J, Parés D. Leiomioma perianal. *Rev Esp Enferm Dig (Madrid)* 2009; 101(3): 209-211.
  - Sánchez-Font A, Curull V, Gea J. Respuesta de los autores: "Algunas consideraciones sobre la evaluación de pruebas diagnósticas: Utilidad de la punción transbronquial guiada con ultrasonografía (USEB) en el diagnóstico de adenopatías mediastínicas". *Arch Bronconeumol* 2009; 45(12): 621-622.
  - Sánchez-González B, García-García M, Serrano S, Besses C, Salar A. Bendamustine-containing immunochemotherapy is active in transformed follicular lymphoma with overexpression of p53. *Leukemia Lymphoma* 2009; 50(3): 455-456.
- Revisions*
- Albanell J, Andreu X, Calasanz MJ, Concha A, Corominas JM, García-Caballero T, López JA, López-Ríos F, Ramon y Cajal S, Vera-Sempere FJ, Colomer R, Martín M, Alba E, González-Martín A, Llombart A, Lluch A, Palacios J. Guidelines for HER2 testing in breast cancer: a national consensus of the Spanish Society of Pathology (SEAP) and the Spanish Society of Medical Oncology (SEOM). *Clin Transl Oncol* 2009; 11(6): 363-375.
  - Andreu M, Marzo M, Mascort J, Quintero E, García-Alfonso P, López-Ibor C, Castells A, Pérez-Segura P, en representación de la Alianza para la Prevención del Cáncer de Colon en España. Prevencion del cancer colorrectal (editorial). *Aten Primaria* 2009; 41(3): 127-128.
  - Andreu M, Marzo M, Mascort J, Quintero E, García-Alfonso P, López-Ibor C, Castells A, Pérez-Segura P, en representación de la Alianza para la Prevención del Cáncer de Colon en España. Prevencion del cancer colorrectal (editorial). *Gastroenterol Hepatol* 2009; 32(3): 137-139.
  - Andreu M, Marzo M, Mascort J, Quintero E, García-Alfonso P, López-Ibor C, Castells A, Pérez-Segura P, on behalf of Alliance for the Prevention of Colon Cancer in Spain. Colorectal cancer prevention (editorial). *Clin Transl Oncol* 2009; 11(2): 65-66.
  - Bellmunt J, Albiol S, Suárez C, Albanell J. Optimizing therapeutic strategies in advanced bladder cancer: Update on chemotherapy and the role of targeted agents. *Crit Rev Oncol Hematol* 2009; 69(3): 211-222.
  - Bellmunt J, Calvo E, Castellano D, Climent MA, Esteban E, García del Muro X, González-Larriba JL, Maroto P, Trigo JM. Recommendations from the Spanish Oncology Genitourinary Group for the treatment of metastatic renal cancer. *Cancer Chemoth Pharm* 2009; 63(supl1): s1-s13.
  - Bellmunt J, Flodgren P, Roigas J, Oudard S. Optimal management of metastatic renal cell carcinoma: an algorithm for treatment. *BJU Int* 2009; 104(1): 10-18.
  - Bellmunt J, Guix M. The medical management of metastatic renal cell carcinoma: integrating new guidelines and recommendations. *BJU Int* 2009; 103(5): 572-577.

- Bellmunt J, Négrier S, Escudier B, Awada A, Aapro M. The medical treatment of metastatic renal cell cancer in the elderly: Position paper of a SIOP Taskforce. *Crit Rev Oncol Hematol* 2009; 69(1): 64-72.
- Bellmunt J, Rosenberg JE, Choueiri TK. Recent Progress and Pitfalls in Testing Novel Agents in Castration-Resistant Prostate Cancer. *Eur Urol* 2009; 56(4): 606-608.
- Bellmunt J. Chemotherapy for Prostate Cancer in Senior Adults: Are We Treating the Elderly or the Frail? (editorial). *Eur Urol* 2009; 55(6): 1310-1312.
- Bellmunt J. Future developments in renal cell carcinoma. *Ann Oncol* 2009; 20(supl 1): i13-i17.
- Cervantes F, Arellano-Rodrigo E, Álvarez-Larran A. Blood cell activation in myeloproliferative neoplasms. *Haematologica* 2009; 94(11): 1484-1488.
- de Reijke TM, Bellmunt J, van Poppel H, Marreraud S, Aapro M. EORTC-GU group expert opinion on metastatic renal cell cancer. *Eur J Cancer* 2009; 45(5): 765-773.
- Gea J, Barreiro E, Orozco-Levi M. Systemic Inflammation in COPD. *Clin Pulm Med* 2009; 16(5): 233-291.
- Grande L. Mejorar la seguridad en el quirófano reduce la mortalidad hospitalaria (editorial). *Cir Esp* 2009; 86(6): 329-330.
- Jimeno J, Pera MR, Grande L. Tumores del estroma gastrointestinal. Tratamiento quirúrgico. *GH Continuada* 2009; 8(2): 82-86.
- Manchon-Walsh P, Aguiló R, Alejo M, Arnaiz MM, Astudillo J, Blanco R, Canalís E, Cardenal F, Curull V, Felip E, Fuentes R, Gayete A, Giménez AM, Jové J, Lainez C, Lloreta J, Marrades RM, Martínez-Ballarín JL, Martínez X, Montero MA, Pallarés C, Palmero R, Ramírez J, Rodríguez de Dios N, Rosell A, Saumench J, Viñolas N, Olazábal A, Rodríguez de Dios N, Lung Cancer OncoGuia Group. Lung Cancer OncoGuia. *Clin Transl Oncol* 2009; 11(12): 805-824.
- Mejias-Luque R, de Bolós C. Inflammatory Cytokines Pathways as Potential Therapeutic Targets for Gastric Cancer. *Current Cancer Therapy Reviews* 2009; 5(3): 178-187.
- Milne RL, Greenhalf W, Murta-Nascimento C, Real FX, Malats N. The Inherited Genetic Component of Sporadic Pancreatic Adenocarcinoma. *Pancreatology* 2009; 9(3): 206-214.
- Montagut C, Settleman J. Targeting the RAF-MEK-ERK pathway in cancer therapy. *Cancer Lett* 2009; 283(2): 125-134.
- Pera MR, Grande L, Iglesias M, Ramón JM, Conio M. Nuevos avances en el diagnóstico y el tratamiento de la displasia y el adenocarcinoma precoz en el esófago de Barrett. *Cir Esp* 2009; 85(6): 331-340.

- Planas J, Colomar G, Farriols C, Gallén M, Riera M, Albanell J. Investigación en cuidados paliativos en España. Una revisión de las comunicaciones presentadas en los congresos de la Sociedad Española de Cuidados Paliativos (2000-2006). *Medicina Paliativa* 2009; 16(4): 222-228.
- Ramírez J, Montero MA, Alejo M, Lloreta J, Lung Cancer OncoGuia Group. Lung Cancer OncoGuia: surgical pathology report guidelines. *Clin Transl Oncol* 2009; 11(12): 825-827.
- Sternberg CN, Bellmunt J, Grünwald V, Larkin J, Mulders P. Advances in the Management of Metastatic Renal Cell Cancer. *Eur Urol Suppl* 2009; 8(9): 758-761.
- Tusquets I, Servitja S, Albanell J. Start strong or switch? Adjuvant endocrine strategies for postmenopausal women with hormone-sensitive breast cancer. *Biomed Pharmacother* 2009; 63(1): 1-10.

Tesis

- Bosch A. Role of Ring1B in epithelial to mesenchymal transition, migration and invasion of mammary epithelial cells. Universitat Pompeu Fabra. Director: Hernández-Muñoz I. Data de lectura: 21/12/2009.
- Fernández-Majada V. Estudi de les funcions nuclears d'IKKalfa en el càncer colorectal. Universitat de Barcelona. Director: Bigas A, Espinosa L. Data de lectura: 27/01/2009.
- Martínez-Romero C. Polycomb group proteins BMI1 and RING1B are involved in cell plasticity and tumorigenesis of the pancreas. Universitat Pompeu Fabra. Director: Hernández-Muñoz I. Data de lectura: 22/12/2009.
- Massumi M. Directed Differentiation of Murine ES Cells by Pancreatic Transcription Factors p48, RBPJL and Mist1. Universitat Pompeu Fabra. Director: Skoudy A. Data de lectura: 18/12/2009.
- Mejías-Luque R. Regulatory effects of pro-inflammatory cytokines on genes associated with gastric carcinogenesis. Universitat Pompeu Fabra. Director: de Bolós C. Data de lectura: 24/03/2009.
- Pascual M. Relación entre la respuesta inflamatoria a la agresión quirúrgica y la angiogénesis en pacientes con cáncer de colon. Estudio comparativo aleatorizado entre cirugía abierta y cirugía laparoscópica. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Pera M, Grande L. Data de lectura: 03/04/2009.
- Pelaez N. Efecte del precondicionament isquèmic sobre la regeneració hepàtica després d'una ressecció hepàtica massiva. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Grande L. Data de lectura: 13/02/2009.

- Porta M. Transcriptional activation induced by snail 1 during epithelial-mesenchymal transition. Universitat Pompeu Fabra. Director: Baulida J, García de Herreros A. Data de lectura: 22/09/2009.
- Rodríguez de Dios N. Radioterapia radical en el cáncer de pulmón. Factores predictivos de esofagitis. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Algara M, Carles J. Data de lectura: 02/03/2009.
- Vial M. Prevalencia de la enfermedad por reflujo gastroesofágico en población adulta. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Grande L. Data de lectura: 30/04/2009.

Llibres i capítols de llibre

- Ferran M, Toll A. Úlcera de Buruli y Úlcera tropical. En: Sais Puigdemont G. Dermatología en pacientes de piel negra. Ed Ferrer, 2009.
- Roset R, Gil-Gómez G. Measurement of changes in cdk2 and cyclin o-associated kinase activity in apoptosis. En: Erhardt P, Toth A. Apoptosis. Methods and Protocols. Clifton, NJ: Humana Press, 2009; 559: 161-172.

Programa de recerca en processos inflamatoris i cardiovasculars

Director

Jaume Marrugat

Grups de recerca

- B cell biology; Andrea Cerutti
- Entero-neurologia immuno-inflamatòria i obesitat; Silvia Delgado
- Epidemiologia i genètica cardiovascular; Roberto Elosua
- Lesió, resposta immunitaria i funció pulmonar; Mauricio Orozco
- Malalties inflamatòries dermatològiques; Ramón M. Pujol
- Miogènesi, inflamació i funció muscular; Joaquim Gea
- Recerca cel·lular en inflamació i cartílag; Pere Benito
- Recerca genètica de la osteoporosi; Xavier Nogués.
- Recerca hepatològica; Ricard Solà
- Risc cardiovascular i nutrició; Maribel Covas
- Senyalització i expressió genètica del sistema immune; José Aramburu; UPF
- Vascular; Jaume Roquer

Docència UAB

- Catedràtics: Miguel López-Botet⁽¹⁾; Joaquim Gea⁽¹⁾
- Professors titulars: Enric Cáceres; Mariano Sentí⁽¹⁾; Mercè Cladellas; August Supervia; Ricard Solà; Ramon Maria Pujol; Ramón Carreras
- Professors associats: Mauricio Orozco⁽¹⁾; Jordi Monfort; Silvia Delgado; Rafael Ramos⁽²⁾; Albert Clarà; Lluís Molina; Joan M. Broquetas; Jordi Carbonell; Miguel A. Checa; Francesc X. Nogués; Guillem Saló; Josep Comín; Ferran Escalada; Albert Goday; Josep M. Muniesa; Óscar Bielsa; Anna M. Giménez
- Professors agregats: José F. Aramburu⁽¹⁾; Pedro Benito
- Professors ajudants: Esther Marco; Marta Ferran; Anna Oliveras; Esther Duarte; Susana Vázquez
- Professor honorari: Julio Pascual⁽³⁾

(1) UPF (2) UdG (3) U. Alcalá de Henares

Ajuts d'investigació

Títol del projecte: Caquexia y cáncer de pulmón no diseminado: papel de las citoquinas y del estrés oxidativo a nivel muscular

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Broquetas Doñate, Joan M
Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Análisis de los pacientes con osteoporosis postmenopáusica que desarrollan fractura bajo tratamiento con fármacos antirresortivos

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Díez Pérez, Adolf
Nombre d'investigadors participants: 25

Títol del projecte: Registro Basicmar: Estudio epidemiológico, seroteca y genoteca de la enfermedad cerebrovascular en área sanitaria del Hospital del Mar

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Ois Santiago, Angel Javier
Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Integración del Biobanco de la Unidad de Lípidos y Epidemiología Cardiovascular de muestras de ADN de pacientes diagnosticados de una enfermedad cardiovascular en la población española en el Banco Nacional de ADN

Entitat finançadora: Genoma España
Investigador responsable: Elosua Llanos, Roberto
Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: "Fine mapping" para identificar genes y variantes genéticas relacionadas con infarto agudo de miocardio: un estudio caso control. El estudio FIMAGAMI (FIne MApping for Genes related to Acute Myocardial Infarction)

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Elosua Llanos, Roberto
Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Función Gastrointestinal e Ingesta Calórica: Nuevas Opciones Terapéuticas en Obesidad

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Delgado Aros, Silvia
Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Polimorfismos del gen de la OPG-RANK-RANKL y su relación con la osteoporosis. Análisis funcional de los polimorfismos del gen OPG y RANKL
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
 ISCIII

Investigador responsable: Nogués Solan, Francesc Xavier
 Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Estudio sobre la patogenicidad de los autoanticuerpos contra el colágeno XVII en el penfigoide ampolloso y de mucosas
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
 ISCIII

Investigador responsable: Herrero Gonzalez, Josep
 Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Estudio con-cort: Estudio comparativo de los efectos del entrenamiento de músculos respiratorios en EPOC mediante un esquema convencional vs. "esquema corto de alta intensidad": ¿Una alternativa para aumentar su aplicación asistencial a gran escala?
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
 ISCIII

Investigador responsable: Ramírez Sarmiento, Alba Lucia
 Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: CIBEROBN: Fisiopatología de la obesidad y nutrición
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
 ISCIII

Investigador responsable: Covas Planells, M. Isabel
 Nombre d'investigadors participants: 8

Títol del projecte: CIBERES: Enfermedades respiratorias
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
 ISCIII

Investigador responsable: Gea Guiral, Joaquim
 Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: CIBERESP: Epidemiología y salud pública
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
 ISCIII

Investigador responsable: Elosua Llanos, Roberto
 Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Retics Heracles: Determinants genètics i ambientals de la disfunció vascular en la hipertensió i en la cardiopatia isquèmica
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
 ISCIII

Investigador responsable: Marrugat de la Iglesia, Jaume
 Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Retics Heracles: Determinants genètics i ambientals de la disfunció vascular en la hipertensió i en la cardiopatia isquèmica
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
 ISCIII

Investigador responsable: Roquer González, Jaume
 Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Efecto de la dieta mediterránea sobre los mecanismos moleculares involucrados en la aterosclerosis
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
 ISCIII

Investigador responsable: Fitó Colomer, Montserrat
 Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Papel de I all-17 en la interacción de la inmunidad innata y adquirida en la psoriasis
 Entitat finançadora: Fundación Salud 2000
 Investigador responsable: Giménez Arnau, Anna Maria
 Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Estudio de la regeneración del cartílago articular con soportes tridimensionales biodegradables en un modelo in vivo de conejo
 Entitat finançadora: Ministerio de Educación y Ciencia
 Investigador responsable: Monllau García, Juan Carlos
 Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Efectos de la hipoxemia y las cargas respiratorias sobre los músculos ventilatorios papel del TNF-ALFA y del estrés oxidativo
 Entitat finançadora: Ministerio de Educación y Ciencia
 Investigador responsable: Gea Guiral, Joaquim
 Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Caquexia y cáncer de pulmón no diseminado: papel de las citoquinas y del estrés oxidativo a nivel muscular.
 Entitat finançadora: Sociedad Española de Neumología y Cirugía Torácica
 Investigador responsable: Broquetas Doñate, Joan M
 Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Disfunción muscular en la escoliosis idiopática del adolescente: ¿Consecuencia o parte de la alteración causal?

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Martínez Llorens, Juana Maria

Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Efecto del consumo del aceite de oliva y sus compuestos fenólicos, sobre la cantidad y calidad de la partícula del HDL en humanos

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Fitó Colomer, Montserrat

Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Fibromiàlgia: Relacions entre els símptomes i fenòmens moleculars locals (expressió de citoquines i estrès oxidatiu) en els músculs

Entitat finançadora: Fundació La Marató de TV3

Investigador responsable: Gea Guiral, Joaquim

Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Análisis de la adecuación de los sistemas de actuación en asistencia primaria para el tratamiento de la incontinencia anal

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Delgado Aros, Silvia

Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Validación de un nuevo instrumento de nano-indentación para la medición directa no invasiva de la resistencia ósea

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Díez Pérez, Adolf

Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: RETICEF: Red Temática de Investigación Cooperativa en Envejecimiento y Fragilidad.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Díez Pérez, Adolf

Nombre d'investigadors participants: 8

Títol del projecte: RED: Heracles

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: López-Botet Arbona, José Miguel

Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Papel de la enzima convertidora de la angiotensina 2 en la nefropatía diabética experimental

Entitat finançadora: Fundación Senefero

Investigador responsable: Soler Romeo, M. José

Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Multiple new systemic phenotypic biomarkers for the prediction of first major cardiovascular events in a high cardiovascular risk population. Modulation by a Mediterranean-type diet

Entitat finançadora: Ministerio de Sanidad y Consumo

Investigador responsable: Covas Planells, M. Isabel

Nombre d'investigadors participants: 7

Títol del projecte: Expresión de receptores de células natural killer en linfocitos T de pacientes con esclerosis múltiple

Entitat finançadora: Fundación Salud 2000

Investigador responsable: Martínez Rodríguez, José Enrique

Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Potencial regenerativo del músculo esquelético periférico en la EPOC

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Broquetas Doñate, Joan M

Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Identificación del umbral del perímetro de la cintura asociado con complicaciones metabólicas y enfermedad cardiovascular en la población Española

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Schröder, Helmut

Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Papel de la enzima convertidora de la angiotensina 2 en la nefropatía diabética experimental

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Soler Romeo, M. José

Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Estudio multicéntrico "EMICON": Deterioro de la inmunovigilancia antitumoral en fumadores con alto riesgo de cáncer pulmonar: papel de las moléculas "mica" circulantes (sMICA)

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Orozco Levi, Mauricio

Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Interacción de las variantes genéticas y marcadores de susceptibilidad individual a las enfermedades cardiovasculares con estilos de vida y medidas antropométricas
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Marrugat de la Iglesia, Jaume
 Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Células endoteliales circulantes y células progenitoras endoteliales en la enfermedad cardiovascular aguda. Correlación con la función endotelial y la evolución clínica
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Roquer González, Jaume
 Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: RETIC: Red de investigación en inflamación y enfermedades reumáticas
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Monfort Faure, Jordi
 Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Estudio farmacogenético y de predicción de la depresión inducida por el tratamiento de la hepatitis C crónica con interferón alfa pegilado y ribavirina. Estudio PSIGEN-VHC. Subproyecto coordinado II
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Solà Lamoglia, Ricard
 Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Estudio Comparativo de la Eficacia de Pautas "Cortas" y "Largas" de la Combinación Rifampicina-Levofloxacino en la Infección Estafilocócica Postquirúrgica Precoz y Hematógena de Prótesis Articular
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Horcajada Gallego, Juan Pablo
 Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Avaluació de marcadors genètics en la prediccio de risc cardiovascular
 Entitat finançadora: Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial
 Investigador responsable: Elosua Llanos, Roberto
 Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: European Hospital Benchmarking by Outcomes in Acute Coronary Syndrome and Orthopaedic Procedures.
 Entitat finançadora: Comissió Europea
 Investigador responsable: Marrugat de la Iglesia, Jaume
 Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Ayudas para infraestructura (Autopure LS)
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Marrugat de la Iglesia, Jaume
 Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Análisis del comportamiento de tres configuraciones distintas de sutura de las tuberosidades en las fracturas del húmero proximal tratadas mediante hemiartroplastias.
 Entitat finançadora: Fundación MAPFRE Medicina
 Investigador responsable: Caceres Palou, Enric
 Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Rehabilitation Gaming System
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Duarte Oller, Esther
 Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Papel de las células satélite en la capacidad de reparación del diafragma en pacientes con epoc
 Entitat finançadora: Sociedad Española de Neumología y Cirugía Torácica
 Investigador responsable: Gea Guiral, Joaquim
 Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Unitat de Lípids i Epidemiología Cardiovascular
 Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca
 Investigador responsable: Marrugat de la Iglesia, Jaume
 Nombre d'investigadors participants: 12

Títol del projecte: Unitat de Recerca Fisiopatologia Ossia i Articular (URFOA)
 Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca
 Investigador responsable: Nogués Solan, Francesc Xavier
 Nombre d'investigadors participants: 20

Publicacions

	2008	2009
Articles originals internacionals	76	118
Articles originals nacionals	35	36
Articles en revistes internacionals (notes)	22	14
Articles en revistes nacionals (notes)	15	6
Articles en revistes internacionals (revisions)	13	10
Articles en revistes nacionals (revisions)	27	27
Capítols de llibres internacionals	2	3
Capítols de llibres nacionals	18	8
Llibres nacionals	1	1
Tesis	6	4
Total	215	227

Articles originals

- Aguirre A, Echarte JL, Mínguez S, Supervía A, Skaf E, Campodarve I. Implementación de un "Código Sepsis Grave" en un servicio de urgencias. *Emergencias* 2009; 21(4): 255-261.
- Alameda F, Espinet B, Corzo C, Muñoz R, Bellosillo B, Lloveras B, Pijuan L, Gimeno J, Salido M, Solé F, Carreras R, Serrano S. 3q26 (hTERC) gain studied by fluorescence in situ hybridization as a persistence-progression indicator in low-grade squamous intraepithelial lesion cases. *Hum Pathol* 2009; 40(10): 1474-1478.
- Anker SD, Comín J, Filippatos G, Willenheimer R, Dickstein K, Drexler H, Lüscher TF, Bart B, Banasiak W, Niegowska J, Kirwan BA, Mori C, von Eisenhart Rothe B, Pocock SJ, Poole-Wilson PA, Ponikowski P, for the FAIR-HF Trial Investigators (...Bruguera J,...). Ferric Carboxymaltose in Patients with Heart Failure and Iron Deficiency. *New Engl J Med* 2009; 361(25): 2436-2448.
- Anker SD, Comín J, Filippatos G, Willenheimer R, Dickstein K, Drexler H, Lüscher TF, Mori C, von Eisenhart Rothe B, Pocock SJ, Poole-Wilson PA, Ponikowski P, on behalf of the FAIR-HF committees and investigators. Rationale and design of Ferinject assessment in patients with Iron deficiency and chronic Heart Failure (FAIR-HF) study: a randomized, placebo-controlled study of intravenous iron supplementation in patients with and without anaemia. *Eur J Heart Failure* 2009; 11(11): 1084-1091.
- Armario P, Oliveras A, Hernández-del Rey R, Poch E, Larrouse M, Roca-Cusachs A, de la Sierra A. Prevalencia de lesión de órganos diana y factores asociados a la presencia de episodios cardiovasculares en sujetos con hipertensión arterial refractaria. *Med Clin (Barc)* 2009; 133(4): 127-131.

- Baena-Diez JM, Alzamora-Sas MT, Grau M, Subirana I, Vila JS, Torán P, García-Navarro Y, Bermúdez-Chillida N, Alegre-Basagaña J, Viozquez-Méia M, Marrugat J. Validez del cuestionario cardiovascular MONICA comparado con la historia clínica. *Gac Sanit* 2009; 23(6): 519-525.
- Baena-Diez JM, Elosua R, Cano JF, Masiá R, Sala J, Marrugat J, Schröder H. Waist circumference and impaired fasting glucose screening in a Mediterranean population. *Diabetes Res Clin Pract* 2009; 86(2): e12-e14.
- Baena-Diez JM, Grau M, Sánchez-Pérez R, Altes-Vaques E, Salas-Gaetjens LH, Hernández-Ibáñez MR. La función calibrada REGICOR mejora la clasificación de los pacientes de alto riesgo tratados con estatinas respecto a Framingham y SCORE en la población española. *Rev Esp Cardiol* 2009; 62(10): 1134-1140.
- Balcells E, Antó JM, Gea J, Gómez FP, Rodríguez E, Marin A, Ferrer A, De Batlle J, Farrero E, Benet M, Orozco-Levi M, Ferrer J, Agustí AGN, Gálvez B, Belda J, Garcia-Aymerich J, and PAC-COPD Study Group (...Serra I, Donaire-González D, Guerra S, Gayete A, Vollmer I,...). Characteristics of patients admitted for the first time for COPD exacerbation. *Respir Med* 2009; 103(9): 1293-1302.
- Barreiro E, García-Martínez C, Mas S, Ametller E, Gea J, Argilés JM, Busquets S, López-Soriano FJ. UCP3 overexpression neutralizes oxidative stress rather than nitrosative stress in mouse myotubes. *Febs Lett* 2009; 583(2): 350-356.
- Barreiro E, Rabinovich RA, Marin J, Barbera JA, Gea J, Roca J. Chronic Endurance Exercise Induces Quadriceps Nitrosative Stress In Severe Copd Patients. *Thorax* 2009; 64(1): 13-19.
- Bartra J, Belmonte-Soler J, Torres-Rodríguez JM, Cisteró-Bahima A. Sensitization to Alternaria in patients with respiratory allergy. *Front Biosci* 2009; 14(9): 3372-3379.
- Belmonte R, Samitier B, Muniesa JM, Marco E, Escalada F, Duarte E. Reproducibilidad de la medida de la fuerza muscular de la rodilla mediante dinamometría manual en pacientes con gonartrosis grave. *Rehabilitación (Madr)* 2009; 43(5): 218-222.
- Benito P, Camacho-Zambrano MM, Carrillo-Arcentales JN, Mestanza-Peralta MA, Vallejo-Flores CA, Vargas-López SV, Villacis-Tamayo RC, Zurita-Gavilanes LA. A randomized controlled trial on the efficacy and safety of a food ingredient, collagen hydrolysate, for improving joint comfort. *Int J Food Sci Nutr* 2009; 60 (supl.2): 99-113.

- Berglind N, Bellander T, Forastiere F, von Klot S, Aalto P, Elosua R, Kulmala M, Lanki T, Löwel H, Peters A, Picciotto S, Salomaa V, Stafoggia M, Sunyer J, Nyberg F, for the HEAPSS study group (...), Marrugat J, Julvez J, Rebato C, Cabañero M,...). Ambient Air Pollution and Daily Mortality Among Survivors of Myocardial Infarction. *Epidemiology* 2009; 20(1): 110-118.
- Blanes JI, Cairols MA, Marrugat J. Prevalence of peripheral artery disease and its associated risk factors in Spain: The ESTIME Study. *Int Angiol* 2009; 28(1): 20-25.
- Borchers MT, Wesselkamper SC, Curull V, Ramírez-Sarmiento A, Sánchez-Font A, García-Aymerich J, Coronell C, Lloreta J, Agustí A, Gea J, Howington JA, Reed MF, Starnes SL, Harris NL, Vitucci M, Eppert BL, Motz GT, Fogel K, McGraw D, Tichelaar JW, Orozco-Levi M. Sustained CTL activation by murine pulmonary epithelial cells promotes the development of COPD-like disease. *J Clin Invest* 2009; 119(3): 636-649.
- Bousser MG, Amarenco P, Chamorro A, Fisher M, Ford I, Fox K, Hennerici MG, Mattle HP, Rothwell PM, on behalf of the PERFORM Study Investigators (...), Roquer J,...). Rationale and design of a randomized, double-blind, parallel-group study of terutroban 30 mg/day versus aspirin 100 mg/day in stroke patients: the prevention of cerebrovascular and cardiovascular events of ischemic origin with terutroban in patients with a history of ischemic stroke or transient ischemic attack (PERFORM) study. *Cerebrovasc Dis* 2009; 27(5): 509-518.
- Brckalo T, Calzetti F, Pérez-Cabezas B, Borràs FE, Cassatella MA, López-Botet M. Functional analysis of the CD300e receptor in human monocytes and myeloid dendritic cells. *Eur J Immunol* 2009; 40(3): 722-732.
- Cáceres-Palou E, Molina-Ros A, Lladó A. Tratamiento quirúrgico de la escoliosis idiopática del adolescente. *Rehabilitación (Madr)* 2009; 43(6): 293-298.
- Carbonell C, Abizanda M, Pérez-Hernández M, Roset M, Nogués X. Percepción de los médicos de Atención Primaria en el manejo clínico de la osteoporosis. Influencia de los planes de salud. *Semergen* 2009; 35(3): 122-130.
- Casadevall C, Coronell C, Ausin P, Martínez-Llorens JM, Orozco-Levi M, Barreiro E, Gea J, en representación del grupo ENIGMA in COPD. Citocinas inflamatorias y factores de reparación en los músculos intercostales de pacientes con EPOC grave. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(6): 279-285.
- Casanova JM, Sanmartín V, Soria X, Ferran M, Pujol RM, Ribera M. Tratamiento de la psoriasis en placas moderada y grave con efalizumab. *Piel* 2009; 24(1): 52-57.
- Castellví P, Navinés R, Gutiérrez F, Jiménez D, Márquez C, Subirà S, Solà R, Martín-Santos R. Pegylated interferon and ribavirin-induced depression in chronic hepatitis C: role of personality. *J Clin Psychiatr* 2009; 70(6): 817-828.
- Castelo-Branco C, Ciria M, Cancelo-Hidalgo MJ, Palacios S, Haya-Palazuelos J, Carbonell J, Blanch J, Martínez-Zapata MJ, Manasanch J, Pérez-Edo L. Efficacy of ossein-hydroxyapatite complex compared with calcium carbonate to prevent bone loss: a meta-analysis. *Menopause* 2009; 16(5): 984-991.
- Castillo MT, Sastre M, Royo I, Bielsa O, Parés D, Gómez-Carballo S, Beguería R, Carreras R. Sacred Lipomielomeningocele and complications of the urinary tract: about a case. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 185-190.
- Checa MA, Alonso-Coello P, Solà I, Robles A, Carreras R, Balasch J. IVF/ICSI with or without preimplantation genetic screening for aneuploidy in couples without genetic disorders: a systematic review and meta-analysis. *J Assist Reprod Gen* 2009; 26(5): 273-283.
- Chillarón JJ, Goday A, Flores JA, Benaiges D, Carrera MJ, Puig de Dou J, Cano JF, Pedro-Botet J. Estimated Glucose Disposal Rate in Assessment of the Metabolic Syndrome and Microvascular Complications in Patients with Type 1 Diabetes. *J Clin Endocr Metab* 2009; 94(9): 3530-3534.
- Comín J, Ruiz S, Cladellas M, Rizzo AM, Torres A, Bruguera J. A Pilot Evaluation of the Long-term Effect of Combined Therapy With Intravenous Iron Sucrose and Erythropoietin in Elderly Patients With Advanced Chronic Heart Failure and Cardio-Renal Anemia Syndrome: Influence on Neurohormonal Activation and Clinical Outcomes. *J Card Fail* 2009; 15(9): 727-735.
- Corella D, González JI, Bullo M, Carrasco P, Portolés O, Díez-Espino J, Covas MI, Ruiz-Gutiérrez V, Gómez-Gracia E, Arós F, Fiol M, Herrera MC, Santos JM, Sáez G, Lamuela RM, Lahoz C, Vinyoles E, Ros E, Estruch R. Polymorphisms Cyclooxygenase-2 -765G>C and Interleukin-6 -174G>C Are Associated with Serum Inflammation Markers in a High Cardiovascular Risk Population and Do Not Modify the Response to a Mediterranean Diet Supplemented with Virgin Olive Oil or Nuts. *J Nutr* 2009; 139(1): 128-134.

- Costa C, Espinet B, Molina MA, Salgado R, Salido M, Baró T, Fusté P, Mancebo G, Carreras R, Solé F, Serrano S, Alameda F. Analysis of gene status in cervical dysplastic lesions and squamous cell carcinoma using tissue microarrays. *Histol Histopathol* 2009; 24(7): 821-829.
- Cuadrado E, Jiménez-Conde J, Ois A, Rodríguez-Campello A, García-Ramallo E, Roquer J. Sex differences in the prognostic value of the lipid profile after the first ischemic stroke. *J Neurol* 2009; 256(6): 989-995.
- Cuadrado E, Munteis E, Martínez-Rodríguez JE, Pont-Sunyer C, Cucurella G, Roquer J. Perfil lipídico durante el primer año de tratamiento con interferón beta en pacientes con esclerosis múltiple. *Med Clin (Barc)* 2009; 132(7): 259-261.
- De Batlle J, Romieu I, Antó JM, Méndez MA, Rodríguez E, Balcells E, Ferrer A, Gea J, Rodríguez-Roisín R, Garcia-Aymerich J, and The PAC-COPD Study Group. Dietary habits of firstly admitted Spanish COPD patients. *Respir Med* 2009; 103(12): 1904-1910.
- de Pablos-Velasco P, Goday A, Gabriel R, Ascaso JF, Franch J, Ortega R. High prevalence of prediabetic states in Primary Care in Spain: the Desire study. *Obes Metabol-Milan* 2009; 5(1): 29-34.
- del Canto M, Bielsa O, Lorente JA, Castillo M, Carreras R, Arango O. Empleo de bandas libres de tensión asociadas a la cirugía reconstructiva del suelo pelviano. *Actas Urol Esp* 2009; 33(10): 1097-1102.
- del Pino J, García-de Yébenes MJ, Torrijos A, Morales A, Carbonell J, Farrerons-Minguella J, Garrido J, Gobbo M, Rodríguez-Pérez M, Tornero J, Guañabens N, Carmona L, and Grupo de trabajo del Registro. Características de la enfermedad ósea de Paget en España. Datos del Registro Nacional de Paget. *Reumatol Clin* 2009; 5(3): 109-114.
- Docampo E, Ciria M, Serra-Burgés J, Blanch J, Pérez-Edo L, Carbonell J. Factores predictivos de nueva fractura tras vertebroplastia. *Med Clin (Barc)* 2009; 133(1): 17-19.
- Duarte E, Morales A, Pou M, Aguirrezzabal A, Aguilar JJ, Escalada F. Test de control de tronco: predictor precoz del equilibrio y capacidad de marcha a los 6 meses del ictus. *Neurología (Barc)* 2009; 24(5): 297-303.
- Erdmann J, Grosshennig A, Braund PS, König IR, Hengstenberg C, Hall AS, Linsel-Nitschke P, Kathiresan S, Wright B, Tregouet DA, Cambien F, Bruse P, Aherrahrou Z, Wagner AK, Stark K, Schwartz SM, Salomaa V, Elosua R, Melander O, Voight BF, O'Donnell CJ, Peltonen L, Siscovick DS, Altshuler D, Merlini PA, Peyvandi F, Bernardinelli L, Ardissino D, Schillert A, Blankenberg S, Zeller T, Wild P, Schwarz DF, Tiret L, Perret C, Schreiber S, Mokhtari NE, Schafer A, Marz W, Renner W, Bugert P, Klüter H, Schrezenmeir J, Rubin D, Ball SG, Balmforth AJ, Wichmann HE, Meitinger T, Fischer M, Meisinger C, Baumert J, Peters A, Ouwehand WH, Deloukas P, Thompson JR, Ziegler A, Samani NJ, Schunkert H, Italian Atherosclerosis, Thrombosis, and Vascular Biology Working Group, Myocardial Infarction Genetics Consortium, Wellcome Trust Case Control Consortium, Cardiogenics Consortium. New susceptibility locus for coronary artery disease on chromosome 3q22.3. *Nat Genet* 2009; 41(3): 280-282.
- Escalada F, Marco E, Aguirrezzabal A, Boza R. Crecimiento, madurez y pronóstico de la escoliosis. Métodos de valoración de la madurez. *Rehabilitación (Madr)* 2009; 43(6): 276-280.
- Escalada F, Marco E, Belmonte R, Duarte E, Muniesa JM, Tejero M, Boza R, Cáceres-Palou E. Assessment of angle velocity in girls with adolescent idiopathic scoliosis. *Scoliosis* 2009; 4(1): 20.
- Estruch R, Martínez-González MA, Corella D, Basora J, Ruiz-Gutiérrez V, Covas MI, Fiol M, Gómez-Gracia E, López-Sabater MC, Escoda R, Pena MA, Díez-Espino J, Lahoz C, Lapetra J, Sáez G, Ros E, on behalf of the PREDIMED Study Investigators. Effects of dietary fibre intake on risk factors for cardiovascular disease in subjects at high risk. *J Epidemiol Community Health* 2009; 63(7): 582-588.
- Fandos M, Corella D, Guillén M, Portolés O, Carrasco P, Iradi A, Martínez-González MA, Estruch R, Covas MI, Lamuela RM, Michavilla MT, Cerdá C, Torregrosa R, Rodón J, Chaves FF, Tormos C, Ocete D, Sáez G, for the PREDIMED group. Impact of cardiovascular risk factors on oxidative stress and DNA damage in a high risk Mediterranean population. *Free Radical Res* 2009; 43(12): 1179-1186.
- Farriols C, Bajo-Peña L, Muniesa JM, Escalada F, Miralles R. Functional decline after prolonged bed rest following acute illness in elderly patients: Is trunk control test (TCT) a predictor of recovering ambulation? *Arch Gerontol Geriatr* 2009; 49(3): 409-412.

- Fernández-Casado A, Pujol RM, Amat-Soley M, Gallardo F. Successful treatment of intranasal papillomata with imiquimod cream in a human immunodeficiency virus positive patient. *J Laryngol Otol* 2009; 123(2): 240-242.
- Fernández-Morato J, Ilzarbe L, Bessa X, Mateu de Antonio J. Tratamiento con celulasa en 3 casos de fitobezoares de gran tamaño. *Farm Hosp* 2009; 33(2): 100-103.
- Ferreira-González I, Marsal JR, Mitjavila F, Parada A, Ribera A, Cascant P, Soriano N, Sánchez PL, Arós F, Heras M, Bueno H, Marrugat J, Cuñat J, Civeira E, Permanyer-Miralda G. Patient registries of acute coronary syndrome: assessing or biasing the clinical real world data? *Circ Cardiovasc Qual Outcomes* 2009; 2(6): 540-547.
- Ferreira-González I, Permanyer-Miralda G, Heras M, Ribera A, Marsal JR, Cascant P, Arós F, Bueno H, Sánchez PL, Cuñat J, Civeira E, Marrugat J, Investigadores del Estudio MASCARA (...), Bruguera J, Recasens L,...). Pronóstico y manejo de los pacientes con síndrome coronario agudo y enfermedad polivasicular. *Rev Esp Cardiol* 2009; 62(9): 1012-1021.
- Figueras J, Heras M, Baigorri F, Elosua R, Ferreira-González I, Santaló M (...), Bruguera J,...). Resultados del III registro IAM CAT de pacientes con infarto de miocardio con elevación del segmento ST en Cataluña. Comparación con los registros IAM CAT I y II. *Med Clin (Barc)* 2009; 133(18): 694-701.
- Flores-Mateo G, Carrillo-Santistevé P, Elosua R, Guallar E, Marrugat J, Bleys J, Covas MI. Antioxidant Enzyme Activity and Coronary Heart Disease: Meta-analyses of Observational Studies. *Am J Epidemiol* 2009; 170(2): 135-147.
- Folch M, Parés D, Castillo M, Carreras R. Aspectos prácticos en el manejo de las lesiones obstétricas perineales de tercer y cuarto grado para minimizar el riesgo de incontinencia fecal. *Cir Esp* 2009; 85(6): 341-347.
- Fonseca F, Martí-Almor J, Pastor A, Cladellas M, Farré M, de la Torre R, Torrens M. Prevalence of long QTc interval in methadone maintenance patients. *Drug Alcohol Depend* 2009; 99(1-3): 327-332.
- Franquesa M, Riera M, Herrero-Fresneda I, Solà A, Hotter G, Lloberas N, Cruzado JM, Torras J, Grinyó JM. Tubular epithelial cells transfected with hHGF counteracts monocyte chemotactic protein-1 up-regulation after hypoxia/reoxygenation insult. *Transplant Proc* 2009; 41(6): 2069-2072.
- Fuste P, Bellosillo B, Santamaría X, Mancebo G, Mariñoso ML, Alameda F, Espinet B, Solé F, Serrano S, Carreras R. HPV Determination in the Control After LEEP Due to CIN II-III: Prospective Study and Predictive Model. *Int J Gynecol Pathol* 2009; 28(2): 120-126.
- Gallardo F, García-Muret P, Servitje O, Estrach T, Bielsa I, Salar A, Abella E, Barranco C, Pujol RM. Cutaneous lymphomas showing prominent granulomatous component: clinicopathological features in a series of 16 cases. *J Eur Acad Dermatol Venereol* 2009; 23(6): 639-647.
- Gallardo F, Pujol RM, Barranco C, Salar A. Progressive Painless Swelling of Glans Penis: Uncommon Clinical Manifestation of Systemic Non-Hodgkin's Lymphoma. *Urology* 2009; 73(4): 929.e3-929.e5.
- García-Aymerich J, Serra I, Gómez FP, Farrero E, Balcells E, Rodríguez DA, De Batlle J, Gimeno E, Donaire-González D, Orozco-Levi M, Sauleda J, Gea J, Rodríguez-Roisín R, Roca J, Agustí AGN, Antó JM. Physical Activity and Clinical and Functional Status in COPD. *Chest* 2009; 136(1): 62-70.
- García-Guiñón A, Torres-Rodríguez JM, Torangar D, Cortadellas F, Labrín L. Disseminated histoplasmosis by *Histoplasma capsulatum* var. *duboisii* in a paediatric patient from the Chad Republic, Africa. *Eur J Clin Microbiol* 2009; 28(6): 697-699.
- García-Muret P, Pujol RM. Valoración del impacto científico de las comunicaciones presentadas en el Congreso Nacional de Dermatología y Venereología (años 2000-2003). *Actas Dermosifiliograf* 2009; 100(1): 38-45.
- Gea J, Gálvez B, Comtois N, Zhu E, Salazkin I, Fiz JA, Grassino A. Modificaciones en la actividad del diafragma inducidas por laparotomía media y cambios en la rigidez de la pared abdominal. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(1): 30-35.
- Gea J, Zhu E, Gálvez B, Comtois N, Salazkin I, Fiz JA, Grassino A. Consecuencias de las contracciones excéntricas del diafragma sobre su función. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(2): 68-74.
- Gelber PE, González-Lucena G, Torres R, García-Giralt N, Cáceres-Palou E, Monllau JC. Cryopreservation does not alter the ultrastructure of the meniscus. *Knee Surg Sport Tr A* 2009; 17(6): 639-644.
- Giménez-Arnau AM, Izquierdo I, Maurer M. The use of a responder analysis to identify clinically meaningful differences in chronic urticaria patients following placebo-controlled treatment with rupatadine 10 and 20 mg. *J Eur Acad Dermatol Venereol* 2009; 23(9): 1088-1091.

- Giménez-Arnau AM, Silvestre-Salvador JF, Mercader P, De la Cuadra J, Ballester I, Gallardo F, Pujol RM, Zimerson E, Bruze M. Shoe contact dermatitis from dimethyl fumarate: clinical manifestations, patch test results, chemical analysis, and source of exposure. *Contact Dermatitis* 2009; 61(5): 249-260.
- Giménez-Arnau AM, Uter W, Pujol RM. Kathon CG® (Combinación de Clormetilisotiazolona y Metilsiotiazolinona) continúa siendo un frecuente alérgeno responsable del eczema de contacto. *Boletín del GEIDAC* 2009; 2: 20-26.
- Goday A, Cerdá Esteve M, Flores JA, Chillarón JJ, Corretger JM, Cano JF. Hyperthyroidism in a population with Down syndrome. *Clin Endocrinol* 2009; 71(1): 110-114.
- Gómez-Carballo S, Vernet MM, López-Yarto MT, Carreras R. Detection of axillary lymph nodes in preoperative study of breast cancer. *Ginecología y Obstetría Clínica* 2009; 10(3): 139-142.
- Gómez-Pérez MA, Valle V, Arós F, Sanz G, Sala J, Fiol M, Bruguera J, Elosua R, Molina L, Martí H, Covas MI, Rodríguez-Llorián A, Fitó M, Suárez-Pinilla MA, Amezaga R, Marrugat J, en nombre del grupo de investigadores FORTIAM. LDL oxidada, lipoproteína(a) y otros factores de riesgo emergentes en el infarto agudo de miocardio (estudio FORTIAM). *Rev Esp Cardiol* 2009; 62(4): 373-382.
- Gomis M, Sobrino T, Ois A, Millán M, Rodríguez-Campello A, Pérez de la Ossa N, Rodríguez-González R, Jiménez-Conde J, Cuadrado E, Roquer J, Dávalos A. Plasma $\{\beta\}$ -Amyloid 1-40 Is Associated With the Diffuse Small Vessel Disease Subtype. *Stroke* 2009; 40(10): 3197-3201.
- González JR, Subirana I, Escaramís G, Peraza S, Cáceres A, Estivill X, Armengol L. Accounting for uncertainty when assessing association between copy number and disease: a latent class model. *BMC Bioinformatics* 2009; 10: 172.
- González-Diego P, Moreno-Iribas C, Guembe MJ, Viñes JJ, Vila JS. Adaptación de la función de riesgo coronario de Framingham-Wilson para la población de Navarra (RICORNA). *Rev Esp Cardiol* 2009; 62(8): 875-885.
- González-Macías J, Jódar E, Muñoz M, Díez-Pérez A, Guañabens N, Fuster E, en nombre del grupo de estudio OPINHO-PC. Factores de riesgo de la osteoporosis en mujeres atendidas en Atención Primaria y en consultas hospitalarias. Estudio OPINHO-PC. *Rev Clin Esp* 2009; 209(7): 319-324.
- González-Macías J, Marín F, Vila JS, Carrasco E, Benavides P, Castell MV, Magaña JE, Chavida F, Díez-Pérez A, for the ECOSAP investigators. Relationship between bone quantitative ultrasound and mortality: a prospective study. *Osteoporosis Int* 2009; 20(2): 257-264.
- Guxens M, Fitó M, Martínez-González MA, Salas-Salvadó J, Estruch R, Vinyoles E, Fiol M, Corella D, Arós F, Gómez-Gracia E, Ruiz-Gutiérrez V, Lapetra J, Ros E, Vila JS, Covas MI. Hypertensive Status and Lipoprotein Oxidation in an Elderly Population at High Cardiovascular Risk. *Am J Hypertens* 2009; 22(1): 68-73.
- Hansma P, Yu H, Schultz D, Rodríguez A, Yurtsev EA, Orr J, Tang S, Miller J, Wallace J, Zok F, Li C, Souza R, Proctor A, Brimer D, Nogués X, Mellibovsky L, Peña MJ, Diez-Ferrer O, Mathews P, Randall C, Kuo A, Chen C, Peters M, Kohn D, Buckley J, Li X, Pruitt L, Díez-Pérez A, Alliston T, Weaver V, Lotz J. The tissue diagnostic instrument. *Rev Sci Instrum* 2009; 80(5): 054303.
- Hernández-Pérez MA, en representación del grupo de investigadores del estudio PARALEN (...Roquer J,...). Seguridad y tolerabilidad en la fase inicial del tratamiento con interferón beta-1a 44 microgramos en pauta lenta frente a pauta rápida en pacientes con esclerosis múltiple (estudio PARALEN). *Rev Neurol (Barc)* 2009; 48(10): 505-508.
- Hinarejos P, Corrales M, Matamala A, Bisbe E, Cáceres-Palou E. Computer-assisted surgery can reduce blood loss after total knee arthroplasty. *Knee Surg Sport Tr A* 2009; 17(4): 356-360.
- Hooven FH, Adachi JD, Adami S, Boonen S, Compston J, Cooper C, Delmas P, Díez-Pérez A, Gehlbach S, Greenspan SL, LaCroix A, Lindsay R, Netelenbos JC, Pfeilschifter J, Roux C, Saag KG, Sambrook P, Silverman S, Siris E, Watts NB, Anderson Jr FA. The Global Longitudinal Study of Osteoporosis in Women (GLOW): rationale and study design. *Osteoporosis Int* 2009; 20(7): 1107-1116.
- Horcajada JP, Atienza R, Sarasa M, Soy D, Adán A, Mensa J. Pharmacokinetics of linezolid in human non-inflamed vitreous after systemic administration. *J Antimicrob Chemother* 2009; 63(3): 550-552.
- Horcajada JP, Bustos M, Grau S, Sorli ML, Terradas R, Salvadó M, Lorente JA, González A, Knobel H. High Prevalence of Extended-spectrum Beta-lactamase-producing Enterobacteriaceae in Bacteremia After Transrectal Ultrasound-guided Prostate Biopsy: A Need for Changing Preventive Protocol. *Urology* 2009; 74(6): 1195-1196.

- Horcajada JP, Lozano F, Muñoz A, Suárez B, Fariñas-Alvarez C, Almela M, Smithson A, Martínez E, Mallolas J, Mensa J, Gatell JM. Polymorphic receptors of the innate immune system (MBL/MASP-2 and TLR2/4) and susceptibility to pneumococcal bacteremia in HIV-infected patients: a case-control study. *Curr HIV Res* 2009; 7(2): 218-223.
- Jones S, Benrouri M, Castell C, Goday A, Liebl A, Timlin L, Nicolay C, Simpson A, Tynan A. Characteristics of patients with type 2 diabetes mellitus initiating insulin therapy: baseline data from the INSTIGATE study. *Curr Med Res Opin* 2009; 25(3): 691-700.
- Khymenets O, Fitó M, Covas MI, Farré M, Pujadas-Bastardes M, Muñoz D, Konstantinidou V, de la Torre R. Mononuclear cell transcriptome response after sustained virgin olive oil consumption in humans: an exploratory nutrigenomics study. *OMICS* 2009; 13(1): 7-19.
- Knobel H, Urbina O, González-Mena A, Sorli ML, Montero M, Carmona A, Guelar A. Impact of different patterns of nonadherence on the outcome of highly active antiretroviral therapy in patients with long-term follow-up. *HIV Med* 2009; 10(6): 364-369.
- Konstantinidou V, Khymenets O, Covas MI, de la Torre R, Muñoz D, Anglada R, Farré M, Fitó M. Time Course of Changes in the Expression of Insulin Sensitivity-Related Genes after an Acute Load of Virgin Olive Oil. *OMICS* 2009; 13(5): 431-438.
- Konstantinidou V, Khymenets O, Fitó M, de la Torre R, Anglada R, Dopazo A, Covas MI. Characterization of human gene expression changes after olive oil ingestion: an exploratory approach. *Folia Biol-Prague* 2009; 55(3): 85-91.
- Laza G, Nuñez L, Marrugat J, Mujica V, Escobar MC, Jiménez AL, Pérez P, Palomo I. Estimación de riesgo de enfermedad coronaria mediante la función de Framingham adaptada para la población chilena. *Rev Med Chile* 2009; 137(10): 1273-1282.
- Leal J, Ginés A, Monllau JC. Bifurcated popliteus tendon: a descriptive arthroscopic study. *Int Orthop* 2009; 33(6): 1633-1635.
- Ljungman P, Bellander T, Nyberg F, Lampa E, Jacquemin B, Kolz M, Lanki T, Mitropoulos J, Müller M, Picciotto S, Pistelli R, Rückerl R, Koenig W, Peters A, and for the AIRGENE Study Group (...), Sunyer J, Covas MI, Fitó M, Grau M, Marrugat J, Muñoz-Ortiz L, Perelló G, Plana E, Rebato C, Schröder H, Soler C,...). DNA variants, plasma levels and variability of Interleukin-6 in myocardial infarction survivors: Results from the AIRGENE study. *Thromb Res* 2009; 124(1): 57-64.
- Lluís-Ganella C, Lucas G, Subirana I, Escurriol V, Tomás M, Sentí M, Sala J, Marrugat J, Elosua R. Qualitative assessment of previous evidence and an updated meta-analysis confirms lack of association between the ESR1 rs2234693 (PvuII) variant and coronary heart disease in men and women. *Atherosclerosis* 2009; 207(2): 480-486.
- Lucena MI, Andrade R, Kaplowitz N, García-Cortes M, Fernández MC, Romero-Gómez M, Bruguera M, Hallal H, Robles-Díaz M, Rodríguez-González JF, Navarro JM, Salmerón J, Martínez-Odriozola P, Pérez-Alvarez R, Borraz Y, Hidalgo R, on behalf of the Spanish Group for the Study of Drug-Induced Liver Disease (...), Solà R,...). Phenotypic characterization of idiosyncratic drug-induced liver injury: the influence of age and sex. *Hepatology* 2009; 49(6): 2001-2009.
- Marin J, Minguella JL, Ramírez-Sarmiento A, Hussain SNA, Gea J, Barreiro E. Oxidised proteins and superoxide anion production in the diaphragm of severe COPD patients. *Eur Respir J* 2009; 33(6): 1309-1319.
- Martí-Almor J, Cladellas M, Bazan V, Altaba C, Guijo M, Delclós J, Bruguera J. Long-term mortality predictors in patients with chronic bifascicular block. *Europace* 2009; 11(9): 1201-1207.
- Martín-Ezquerro G, Fernández-Casado A, Barco D, Jucglà A, Juanpere N, Manresa JM, Soares LM, Rodríguez-Peralto JL, Kutzner H, Cerroni L, Barranco C, Lloreta J, Requena L, Pujol RM. Treponema pallidum distribution patterns in mucocutaneous lesions of primary and secondary syphilis: an immunohistochemical and ultrastructural study. *Hum Pathol* 2009; 40(5): 624-630.
- Martín-Ezquerro G, Fisa R, Riera C, Rocamora V, Fernández-Casado A, Barranco C, Serra T, Baró T, Pujol RM. Role of *Leishmania* spp. infestation in nondiagnostic cutaneous granulomatous lesions: report of a series of patients from a Western Mediterranean area. *Br J Dermatol* 2009; 161(2): 320-325.
- Martínez E, Arranz JA, Podzamczer D, Lonca M, Sanz J, Barragan P, Ribera E, Knobel H, Roca V, Gutiérrez F, Blanco JL, Mallolas J, Llibre JM, Clotet B, Dalmau D, F Segura, Arribas JR, Cosin J, Barrufet P, Casas E, Ferrer E, Curran A, González-Mena A, Pich J, Cruceta A, Arnaiz JA, Miro JM, Gatell JM, for the BICOMBO Study Team. A Simplification Trial Switching From Nucleoside Reverse Transcriptase Inhibitors to Once-Daily Fixed-Dose Abacavir/Lamivudine or Tenofovir/Emtricitabine in HIV-1-Infected Patients With Virological Suppression. *J Acquir Immune Defic Syndr* 2009; 51(3): 290-297.

- Martínez-Díaz S, Torrens C, Corrales M, Melendo E, Cáceres-Palou E. Estudio de concordancia y reproducibilidad en la evaluación de las radiotransparencias humerales en las hemiartroplastias cementadas de hombro. *Revista Española de Cirugía Ortopédica y Traumatología* 2009; 53(1): 1-7.
- Matamala A, Torres A, Pelfort X, Puig L, Leal J, Monllau JC. Reparació meniscal utilitzant sutura "tot dintre" en combinació amb radiofreqüència. *Revista de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia* 2009; 10(3): 11-15.
- Mena MP, Sacanella E, Vázquez-Agell M, Morales M, Fitó M, Escoda R, Serrano-Martínez M, Salas-Salvadó J, Benages N, Casas R, Lamuela RM, Masanes F, Ros E, Estruch R. Inhibition of circulating immune cell activation: a molecular antiinflammatory effect of the Mediterranean diet. *Am J Clin Nutr* 2009; 89(1): 248-256.
- Méndez MA, Covas MI, Marrugat J, Vila JS, Schröder H, on behalf of the REGICOR and HERMES investigators. Glycemic load, glycemic index, and body mass index in Spanish adults. *Am J Clin Nutr* 2009; 89(1): 316-322.
- Miranda F, Rossi A, Serra A, García B, Rumoroso JR, Iñiguez A, Vaquerizo B, Triano JL, Sierra G, Bruguera J, On behalf of the Spanish AMIcath Registry. Angiographic Quantification of Thrombus in ST-Elevation Acute Myocardial Infarction Presenting with an Occluded Infarct-Related Artery and Its Relationship with Results of Percutaneous Intervention. *J Interv Cardiol* 2009; 22(3): 207-215.
- Monge M, Colas E, Doll A, Gil-Moreno A, Castellví J, Díaz B, González M, López-López R, Xercavins J, Carreras R, Alameda F, Canals F, Gabrielli F, Reventós J, Abal M. Proteomic approach to ETV5 during endometrial carcinoma invasion reveals a link to oxidative stress. *Carcinogenesis* 2009; 30(8): 1288-1297.
- Montero M, Domínguez-Alvarez M, Orozco-Levi M, Salvadó M, Knobel H. Mortality of COPD Patients Infected with Multi-Resistant *Pseudomonas aeruginosa*: A Case and Control Study. *Infection* 2009; 37(1): 16-19.
- Montero M, Horcajada JP, Sorli ML, Álvarez-Lerma F, Grau S, Riu M, Sala M, Knobel H. Effectiveness and Safety of Colistin for the Treatment of Multidrug-Resistant *Pseudomonas aeruginosa* Infections. *Infection* 2009; 37(5): 461-465.
- Moro-Alvarez MJ, Diaz-Curiel M, de la Piedra C, Mariñoso ML, Carrascal MT. Bone disease induced by phenytoin therapy: clinical and experimental study. *Eur Neurol* 2009; 62(4): 219-230.
- Mota S, Güell R, Barreiro E, Casán P, Gea J, Sanchis J. Relación entre disfunción de los músculos espiratorios e hiperinflación dinámica en la EPOC avanzada. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(10): 487-495.
- Muniesa JM, Cabra M, Mendoza-Vera J. Retorno a la conducción tras amputación traumática de extremidad inferior. *Rehabilitación (Madr)* 2009; 43(1): 24-27.
- Muniesa JM, Pou M, Marco E, Boza R, Guillén A, Duarte E, Escalada F, Belmonte R, Tejero M. Calidad de vida en pacientes con amputación de extremidad inferior. *Rehabilitación (Madr)* 2009; 43(1): 28-33.
- Muñoz J, Gómez-Prat J, Gallego M, Gimeno F, Treviño B, López-Chejade P, Ribera O, Molina L, Sanz S, Pinazo MJ, Riera C, Posada EJ, Sanz G, Portús M, Gascón J. Clinical profile of *Trypanosoma cruzi* infection in a non-endemic setting: immigration and Chagas disease in Barcelona (Spain). *Acta Trop* 2009; 111(1): 51-55.
- Muñoz-Pérez MA, Fitó M, Marrugat J, Covas MI, Schröder H, on behalf of the REGICOR and HERMES investigators. Adherence to the Mediterranean diet is associated with better mental and physical health. *Br J Nutrition* 2009; 101(12): 1821-1827.
- Myocardial Infarction Genetics Consortium (...), Elosua R, Marrugat J, Lucas G, Subirana I, ...). Genome-wide association of early-onset myocardial infarction with single nucleotide polymorphisms and copy number variants. *Nat Genet* 2009; 41(3): 334-341.
- Newton-Cheh C, Johnson T, Gateva V, Tobin MD, Bochud M, Coin L, Najjar SS, Zhao JH, Heath SC, Eyheramendy S, Papadakis K, Voight BF, Scott LJ, Zhang F, Farrall M, Tanaka T, Wallace C, Chambers JC, Khaw KT, Nilsson P, van der Harst P, Polidoro S, Grobbee DE, Onland-Moret NC, Bots ML, Wain LV, Elliott KS, Teumer A, Luan J, Lucas G, Kuusisto J, Burton PR, Hadley D, McArdle WL, Brown M, Dominiczak A, Newhouse SJ, Samani NJ, Webster J, Zeggini E, Beckmann JS, Bergmann S, Lim N, Song K, Vollenweider P, Waeber G, Waterworth DM, Yuan X, Groop L, Orho-Melander M, Allione A, Di Gregorio A, Guarnera S, Panico S, Ricceri F, Romanazzi V, Sacerdote C, Vineis P, Barroso I, Sandhu MS, Luben RN, Crawford GJ, Jousilahti P, Perola M, Boehnke M, Bonnycastle LL, Collins FS, Jackson AU, Mohlke KL, Stringham HM, Valle TT, Willer CJ, Bergman RN, Morken MA, Döring A, Gieger C, Illig T, Meitinger T, Org E, Pfeufer A, Wichmann HE, Kathiresan S, Marrugat J, O'Donnell CJ, Schwartz SM, Siscovick DS, Subirana I, Freimer NB, Hartikainen AL, McCarthy MI,

- O'Reilly PF, Peltonen L, Pouta A, de Jong P, Snieder H, van Gilst WH, Clarke R, Goel A, Hamsten A, Peden JF, Seedorf U, Syvänen C, Tognoni G, Lakatta EG, Sanna S, Scheet P, Schlessinger D, Scuteri A, Dörr M, Ernst F, Felix SB, Homuth G, Lorbeer R, Reffelmann T, Rettig R, Völker U, Galán P, Gut IG, Hercberg S, Lathrop GM, Zelenika D, Deloukas P, Soranzo N, Williams FM, Zhai G, Salomaa V, Laakso M, Elosua R, Forouhi NG, Völzke H, Uiterwaal CS, van der Schouw YT, Numans ME, Matullo G, Navis G, Berglund G, Bingham SA, Kooner JS, Connell JM, Bandinelli S, Ferrucci L, Watkins H, Spector TD, Tuomilehto J, Altshuler D, Strachan DP, Laan M, Meneton P, Wareham NJ, Uda M, Jarvelin MR, Mooser V, Melander O, Loos RJF, Elliott P, Abecasis G, Caulfield M, Munroe PB, Wellcome Trust Case Control Consortium. Genome-wide association study identifies eight loci associated with blood pressure. *Nat Genet* 2009; 41(6): 666-676.
- Ois A, Cuadrado E, Rodríguez-Campello A, Jiménez-Conde J, Roquer J. High Risk of Early Neurological Recurrence in Symptomatic Carotid Stenosis. *Stroke* 2009; 40(8): 2727-2731.
  - Ois A, Cuadrado E, Solano A, Perich X, Roquer J. Acute ischemic stroke in anterior choroidal artery territory. *J Neurol Sci* 2009; 281(1-2): 80-84.
  - Ordóñez D, Sánchez AJ, Martínez-Rodríguez JE, Cisneros E, Ramil E, Romo N, Moraru M, Munteis E, López-Botet M, Roquer J, García-Merino A, Vilches C. Multiple sclerosis associates with LILRA3 deletion in Spanish patients. *Genes Immun* 2009; 10(6): 579-585.
  - Panagiotakos D, Dimakopoulou K, Katsouyanni K, Bellander T, Grau M, Koenig W, Lanki T, Pistelli R, Schneider A, Peters A, on behalf of the AIRGENE Study Group (...Sunyer J, Covas MI, Fitó M, Jacquemin B, Marrugat J, Muñoz-Ortiz L, Perelló G, Plana E, Rebato C, Schröder H, Soler C,...). Mediterranean diet and inflammatory response in myocardial infarction survivors. *Int J Epidemiol* 2009; 38(3): 856-866.
  - Parés D, Pera M, Cartanyà A, Delgado S, De Miguel M, Ortiz H, Grande L. Resultados de una encuesta nacional dirigida a especialistas sobre la evaluación clínica de pacientes con incontinencia fecal. *Cir Esp* 2009; 86(3): 154-158.
  - Patel D, Thorne C, Newell ML, Cortina-Borja M, European Collaborative Study (...Mur A, Payá A, López-Vilchez MA, Carreras R,...). Levels and patterns of HIV RNA viral load in untreated pregnant women. *Int J Infect Dis* 2009; 13(2): 266-273.
  - Patterson CC, Dahlquist GG, Gyürös E, Green A, Soltész G, and the EURODIAB Study Group (...Goday A,...). Incidence trends for childhood type 1 diabetes in Europe during 1989-2003 and predicted new cases 2005-20: a multicentre prospective registration study. *Lancet* 2009; 373(9680): 2027-2033.
  - Pelfort X, Tey M, Reina F, Puig L, Cáceres-Palou E, Pavlovich I, Monllau JC. Reparación meniscal externa incluyendo el tendón poplíteo. Estudio experimental con simulador de rodilla. Resultados preliminares. *Cuadernos de Artroscopia* 2009; 16(2): 14-18.
  - Penna S, Pocino M, Marval MJ, Lloreta J, Gallardo L, Vila JS. Modifications in rat testicular morphology and increases in IFN-gamma serum levels by the oral administration of subtoxic doses of mercuric chloride. *Syst Biol Reprod Med* 2009; 55(2): 69-84.
  - Pereira-Silveira C, Torres-Rodríguez JM, Alvarado E, Murciano MF, Dolande M. MICs and minimum fungicidal concentrations of amphotericin B, itraconazole, posaconazole and terbinafine in *Sporothrix schenckii*. *J Med Microbiol* 2009; 58(12): 1607-1610.
  - Pérez-González M, Torres-Rodríguez JM, Martínez-Roig A, Segura S, Gríera G, Triviño L, Pasarín M. Prevalencia de tinea pedis, tinea unguium y tinea capitis en escolares de la ciudad de Barcelona. *Rev Iberoam Micol* 2009; 26(4): 228-232.
  - Peters A, Greven S, Heid IM, Baldari F, Breitner S, Bellander T, Chrysohou C, Illig T, Jacquemin B, Koenig W, Lanki T, Nyberg F, Pekkanen J, Pistelli R, Rückerl R, Stefanidis C, Schneider A, Sunyer J, Wichmann HE, AIRGENE Study Group (...Covas MI, Fitó M, Grau M, Marrugat J, Muñoz-Ortiz L, Perelló G, Plana E, Rebato C, Schröder H, Soler C,...). Fibrinogen Genes Modify the Fibrinogen Response to Ambient Particulate Matter. *Am J Respir Crit Care Med* 2009; 179(6): 484-491.
  - Piqué-Vidal C, Vila JS. A geometric analysis of hallux valgus: correlation with clinical assessment of severity. *J Foot Ankle Res* 2009; 2(1): 15 (<http://www.jfootankleres.com/content/2/1/15>).
  - Placer J, Gelabert-Mas A, Vallmanya F, Manresa JM, Menéndez V, Cortadellas R, Arango O. Holmium laser enucleation of prostate: outcome and complications of self-taught learning curve. *Urology* 2009; 73(5): 1042-1048.
  - Pulido M, Manresa JM, Mojáil S, Sanz F. Análisis del conocimiento de los criterios internacionales de autoría por parte de los investigadores españoles. *Med Clin (Barc)* 2009; 133(10): 381-389.

- Ramos R, Quesada M, Solanas P, Subirana I, Sala J, Vila JS, Masiá R, Cerezo C, Elosua R, Grau M, Cordón F, Juvinya D, Fitó M, Covas MI, Clará A, Muñoz MA, Marrugat J, and on behalf of the REGICOR Investigators. Prevalence of Symptomatic and Asymptomatic Peripheral Arterial Disease and the Value of the Ankle-brachial Index to Stratify Cardiovascular Risk. *Eur J Vasc Endovasc Surg* 2009; 38(3): 305-311.
- Reichlin T, Hochholzer W, Bassetti S, Steuer S, Stelzig C, Hartwiger S, Biedert S, Schaub N, Buerge C, Potocki M, Noveanu M, Breidhardt T, Twerenbold R, Winkler K, Bingisser R, Mueller C. Early diagnosis of myocardial infarction with sensitive cardiac troponin assays. *New Engl J Med* 2009; 361(9): 858-867.
- Rejas J, Monfort J, Campillo MA, Ruiz-Díaz MA, Pardo A, Soto J. Criterion validity of the ARthritis Treatment Satisfaction (ARTS) questionnaire: patient satisfaction with treatment and need for switching therapy. *Clin Drug Invest* 2009; 29(8): 527-538.
- Requena L, El-Shabrawi-Caelen L, Walsh SN, Segura S, Ziemer M, Hurt MA, Sangüeza OP, Kutzner H. Intralymphatic Histiocytosis. A Clinicopathologic Study of 16 Cases. *Am J Dermatopathol* 2009; 31(2): 140-151.
- Rijo-Mora EA, Lorente JA, Bielsa O, Frances-Comalat A, Fumadó-Ciutat L, Arango O. Influencia del empleo de estatinas en el cancer de prostata clinicamente localizado tratado con prostatectomia radical. *Actas Urol Esp* 2009; 33(4): 351-355.
- Riu M, Muniesa JM, Leal J, Cots F, Cáceres-Palou E, Castells X. Evaluación del impacto asistencial de la puesta en funcionamiento de una unidad funcional de artroplastia de rodilla. *Gac Sanit* 2009; 23(5): 444-447.
- Rodríguez-Baño J, Domínguez MA, Blas-Millán A, Borraz C, González MP, Almirante B, Cercenado E, Padilla B, Pujol M, on behalf of GEIH/GEMARA (SEIMC) and REIPI (...Salvadó M, Horcajada JP,...). Clinical and molecular epidemiology of community-acquired, healthcare-associated and nosocomial methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* in Spain. *Clin Microbiol Infec* 2009; 15(12): 1111-1118.
- Romero-Gómez M, Diago M, Andrade R, Calleja JL, Salmerón J, Fernández-Rodríguez CM, Solà R, García-Samaniego J, Herreras JM, de la Mata M, Moreno-Otero R, Nuñez O, Olveira A, Durán S, Planas R, Spanish TRIC-1 (Treatment of Resistance to Insulin in Hepatitis C Genotype 1) group (...Giménez MD,...). Treatment of insulin resistance with metformin in naïve genotype 1 chronic hepatitis C patients receiving peginterferon alfa-2a plus ribavirin. *Hepatology* 2009; 50(6): 1702-1708.
- Rueda C, Rubio R, Folch M, Prat M, López-Yarto MT, Hernández-Sánchez JL, Azumendi G, Borenstein M, Maiques JM, Alameda F, Carreras R. Dandy-Walker variant, clinical case. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 180-184.
- Sáez A, Romo N, Magri G, Gumà M, Angulo A, López-Botet M. IL-12-dependent inducible expression of the CD94/NKG2A inhibitory receptor regulates CD94/NKG2C+ NK cell function. *J Immunol* 2009; 182(2): 829-836.
- Sala-Sastre N, Herdman M, Navarro L, de la Prada M, Pujol RM, Serra C, Alonso J, Flyvholm MA, Giménez-Arnau AM. Principles and methodology for translation and cross-cultural adaptation of the Nordic Occupational Skin Questionnaire (NOSQ-2002) to Spanish and Catalan. *Contact Dermatitis* 2009; 61(2): 109-116.
- Sala-Sastre N, Herdman M, Navarro L, de la Prada M, Pujol RM, Serra C, Alonso J. Dermatosis profesionales. Adaptación transcultural del cuestionario Nordic Occupational Skin Questionnaire (NOSQ-2002) del inglés al castellano y al catalán. *Actas Dermosifiliograf* 2009; 100(8): 685-692.
- Salvans S, Parés D, Pera M, Pascual M, Alonso S, Courtier R, Gil-Egea MJ, Maestre-González Y, Ibáñez-Zafón I, Delgado S, Grande L. Descripción de los hallazgos de la ecografía endoanal en pacientes con incontinencia fecal mediante un sistema de puntuación. *Cir Esp* 2009; 86(5): 290-295.
- Sánchez J, Giménez-Arnau AM, Pujol RM. Reacción de hipersensibilidad por glicerina cromada. *Boletín del GEIDAC* 2009; 2: 94-96.
- Sánchez-Font A, Curull V, Vollmer I, Pijuan L, Gayete A, Gea J. Utilidad de la punción aspirativa transbronquial guiada con ultrasonografía endobronquial (USEB) radial para el diagnóstico de adenopatías mediastínicas. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(5): 212-217.
- Sarlabous L, Torres A, Fiz JA, Gea J, Gálvez B, Jané R. Multistate Lempel-Ziv (MLZ) index interpretation as a measure of amplitude and complexity changes. *Conf Proc IEEE Eng Med Biol Soc* 2009; 1: 4375-4378.
- Sarlabous L, Torres A, Fiz JA, Gea J, Martínez-Llorens JM, Jané R. Evaluation of the respiratory muscular function by means of diaphragmatic mechanomyographic signals in COPD patients. *Conf Proc IEEE Eng Med Biol Soc* 2009; 1: 3925-3928.

- Schnuch A, Uter W, Dickel H, Szliska C, Schliemann S, Eben R, Ruëff F, Giménez-Arnau AM, Löffler H, Aberer W, Frambach Y, Worm M, Niebuhr M, Hillen U, Martin V, Jappe U, Frosch PJ, Mahler V. Quantitative patch and repeated open application testing in hydroxyisohexyl 3-cyclohexene carboxaldehyde sensitive-patients. *Contact Dermatitis* 2009; 61(3): 152-162.
- Schröder H, de la Torre R, Estruch R, Corella D, Martínez-González MA, Salas-Salvadó J, Ros E, Arós F, Flores G, Civit E, Farré M, Fiol M, Vila JS, Fernández-Crehuet J, Ruiz-Gutiérrez V, Lapetra J, Sáez G, Covas MI. Alcohol consumption is associated with high concentrations of urinary hydroxytyrosol. *Am J Clin Nutr* 2009; 90(5): 1329-1335.
- Segura S, Puig S, Carrera C, Palou J, Malvehy J. Development of a two-step method for the diagnosis of melanoma by reflectance confocal microscopy. *J Am Acad Dermatol* 2009; 61(2): 216-229.
- Soler MJ, Ye M, Wysocki J, William J, Lloveras J, Batlle D. Localization of ACE2 in the renal vasculature: amplification by angiotensin II type 1 receptor blockade using telmisartan. *Am J Physiol-Renal* 2009; 296(2): 398-405.
- Solsona JF, Díaz-Buendía Y, Vázquez-Sánchez A, Gracia-Arnillas MP, Zapatero A, Marrugat J. A pilot study of a new test to predict extubation failure. *Crit Care* 2009; 13(2): R56.
- Soranzo N, Spector TD, Mangino M, Kühnel B, Rendon A, Teumer A, Willenborg C, Wright B, Chen L, Li M, Salo P, Voight BF, Burns P, Laskowski RA, Xue Y, Menzel S, Altshuler D, Bradley JR, Bumpstead S, Burnett MS, Devaney J, Döring A, Elosua R, Epstein SE, Erber W, Falchi M, Garner SF, Ghori MJR, Goodall AH, Gwilliam R, Hakonarson HH, Hall AS, Hammond N, Hengstenberg C, Illig T, König IR, Knouff CW, McPherson R, Melander O, Mooser V, Nauck M, Nieminen MS, O'Donnell CJ, Peltonen L, Potter SC, Prokisch H, Rader DJ, Rice CM, Roberts R, Salomaa V, Sambrook J, Schreiber S, Schunkert H, Schwartz SM, Serbanovic-Canic J, Sinisalo J, Siscovick DS, Stark K, Surakka I, Stephens J, Thompson JR, Völker U, Völzke H, Watkins NA, Wells GA, Wichmann HE, Van Heel DA, Tyler-Smith C, Thein SL, Kathiresan S, Perola M, Reilly MP, Stewart AFR, Erdmann J, Samani NJ, Meisinger C, Greinacher A, Deloukas P, Ouwehand WH, Gieger C. A genome-wide meta-analysis identifies 22 loci associated with eight hematological parameters in the HaemGen consortium. *Nat Genet* 2009; 41(11): 1182-1190.
- Sosa M, Saavedra P, Jódar E, Lozano-Tonkin C, Quesada JM, Torrijos A, Pérez-Cano R, Nogués X, Diaz-Curiel M, Moro MJ, Gómez C, Mosquera J, Alegre J, Olmos J, Muñoz-Torres M, Guañabens N, del Pino J, Hawkins F, GIUMO Study Group. Bone mineral density and risk of fractures in aging, obese post-menopausal women with type 2 diabetes. The GIUMO Study. *Aging-Clin Exp Res* 2009; 21(1): 27-32.
- Supervia A, del Baño F, Esteve E, Aguirre A, Campodarve I, Pallás O. Tuberculosis en población inmigrante: casos diagnosticados en urgencias según el lugar de procedencia. *Emergencias* 2009; 21(6): 410-414.
- Swallow EB, Barreiro E, Gosker HR, Sathyapala SA, Sánchez F, Hopkinson NS, Moxham J, Schols AMWJ, Gea J, Polkey MI, on behalf on the ENIGMA in COPD project. Quadriceps muscle strength in scoliosis. *Eur Respir J* 2009; 34(6): 1429-1435.
- Tarragón-Gabarró S, Lorente JA, del Canto M, Rijo-Mora EA, Bielsa O, Arango O. Morbilidad perioperatoria de la prostatectomía radical en pacientes mayores de 70 años. *Actas Urol Esp* 2009; 33(9): 960-964.
- Thyssen JP, Andersen KE, Bruze M, Diepgen T, Giménez-Arnau AM, Gonçalo M, Goossens A, Le Coz CJ, McFadden J, Rustemeyer T, White IR, White JM, Johansen JD. p-Phenylenediamine sensitization is more prevalent in central and southern European patch test centres than in Scandinavian: results from a multicentre study. *Contact Dermatitis* 2009; 60(6): 314-319.
- Toledo E, Delgado-Rodríguez M, Estruch R, Salas-Salvadó J, Corella D, Gómez-Gracia E, Fiol M, Lamuela RM, Schröder H, Arós F, Ros E, Ruiz-Gutiérrez V, Lapetra J, Conde-Herrera M, Sáez G, Vinyoles E, Martínez-González MA. Low-fat dairy products and blood pressure: follow-up of 2290 older persons at high cardiovascular risk participating in the PREDIMED study. *Br J Nutrition* 2009; 101(1): 59-67.
- Toll A, Parera E, Giménez-Arnau AM, Pou A, Lloreta J, Limaye N, Viikula M, Pujol RM. Cutaneous Venous Malformations in Familial Cerebral Cavernomatosis Caused by KRIT1 Gene Mutations. *Dermatology* 2009; 218(4): 307-313.
- Toll A, Salgado R, Yébenes M, Martín-Ezquerro G, Gilaberte M, Baró T, Solé F, Alameda F, Espinet B, Pujol RM. MYC gene numerical aberrations in actinic keratosis and cutaneous squamous cell carcinoma. *Br J Dermatol* 2009; 161(5): 1112-1118.

- Torrens C, Corrales M, González-Lucena G, Solano A, Cáceres-Palou E. Morphology of the scapula relative to the reverse shoulder prosthesis. *J Orthop Surg (Hong Kong)* 2009; 17(2): 146-150.
- Torrens C, Martínez-Díaz S, Ruiz A, Ginés A, Cáceres-Palou E. Assessment of radiolucent lines in cemented shoulder hemi-arthroplasties: study of concordance and reproducibility. *Int Orthop* 2009; 33(1): 165-169.
- Torrens C, Melendo E, Solano A, Cáceres-Palou E. Two-part bituberosity proximal humeral fracture: A case report. *J Trauma* 2009; 66(6): E75-77.
- Torrente V, Lisbona-Pérez MP, Rotés D, Castro-Oreiro S, Carbonell J. Clinical, biological and ultrasonographic remission in a patient with musculoskeletal systemic lupus erythematosus with rituximab. *Lupus* 2009; 18(3): 270-272.
- Torres R, Sorli ML, González A, Horcajada JP, Pelfort X, Puig L. Són els espaiadors de ciment carregats amb antibiòtics microbiològicament segurs? *Revista de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia* 2009; 10(3): 37-42.
- Uter W, Rämsch C, Aberer W, Ayala F, Balato A, Beliauskienė A, Belloni-Fortina A, Bircher AJ, Brasch J, Chowdhury MMU, Coenraads PJ, Schuttelaar ML, Cooper S, Corradin MT, Elsner P, English JSC, Fartasch M, Mahler V, Frosch PJ, Fuchs T, Gawlikowski DJ, Giménez-Arnau AM, Green CM, Horne HL, Jolanki R, King CM, Krecisz B, Kiec-Swierczynska M, Ormerod AD, Orton DI, Peserico A, Rantanen T, Rustemeyer T, Sansom JE, Simon D, Statham BN, Wilkinson M, Schnuch A. The European baseline series in 10 European Countries, 2005/2006—results of the European Surveillance System on Contact Allergies (ESSCA). *Contact Dermatitis* 2009; 61(1): 31-38.
- Valdés J, Grau M, Subirana I, Marrugat J, Covas MI, Schröder H, on behalf of the REGICOR and HERMES Investigators. Secular Trends in Energy Intake and Diet Quality in a Mediterranean Population. *Ann Nutr Metab* 2009; 54(3): 177-183.
- Vernet MM, Begueria R, López-Yarto MT, Carreras R. Precisión de la ecografía para establecer el tamaño tumoral en el cáncer de mama. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 9(4): 203-206.
- Vicanco-Hidalgo RM, Rodríguez-Campello A, Ois A, Cuadrado E, Pont-Sunyer C, Roquer J. Monitorización cardiaca en la unidad de ictus: importancia del diagnóstico de fibrilación auricular en el ictus isquémico agudo. *Rev Esp Cardiol* 2009; 62(5): 564-567.
- Vila JS, Marín F, González-Macías J, Martín D, Tojeiro S, Díez-Pérez A, en representación de los investigadores del proyecto ECOSAP. Validación de un algoritmo para el cálculo del riesgo absoluto de fracturas no vertebrales por fragilidad en una cohorte de mujeres posmenopáusicas. *Med Clin (Barc)* 2009; 133(13): 501-505.
- Wissel J, Ward AB, Erztgaard P, Bensmail D, Hecht MJ, Lejeune TM, Schnider P, Altavista MC, Cavazza S, Deltombe T, Duarte E, Geurts ACH, Gracies JM, Haboubi NHJ, Juan FJ, Kasch H, Kätterer C, Kirazli Y, Manganotti P, Parman Y, Paternostro-Sluga T, Petropoulou K, Prempeh R, Rousseaux M, Slavek J, Tieranta N. European consensus table on the use of botulinum toxin type A in adult spasticity. *J Rehabil Med* 2009; 41(1): 13-25.
- Zuberbier T, Asero R, Bindslev-Jensen C, Canonica WG, Church MK, Giménez-Arnau AM, Grattan C, Giménez-Arnau AM, Grattan C, Kapp A, Maurer M, Merk HF, Rogala B, Saini S, Sánchez-Borges M, Schmid-Grendelmeier P, Schünemann HJ, Staubach P, Vena GA, Wedi B. EAACI/GA(2)LEN/EDF/WAO guideline: management of urticaria. *Allergy* 2009; 64(10): 1427-1443.
- Zuberbier T, Asero R, Bindslev-Jensen C, Canonica WG, Church MK, Giménez-Arnau AM, Grattan C, Giménez-Arnau AM, Grattan C, Kapp A, Merk HF, Rogala B, Saini S, Sánchez-Borges M, Schmid-Grendelmeier P, Schünemann HJ, Staubach P, Vena GA, Wedi B, Maurer M. EAACI/GA(2)LEN/EDF/WAO guideline: definition, classification and diagnosis of urticaria. *Allergy* 2009; 64(10): 1417-1426.

Notes

- Clará A, Roman B, Roig L. The adoption of endovascular aortic aneurysm repair during its first years: an alternative view. *Acta Chir Belg* 2009; 109(1): 3-6.
- de Cid R, Riveira-Muñoz E, Zeeuwen PL, Robarge J, Liao W, Dannhauser EN, Giardina E, Stuart PE, Nair R, Helms C, Escaramís G, Ballana E, Martín-Ezquerro G, den Heijer M, Kamsteeg M, Joosten I, Eichler EE, Lázaro C, Pujol RM, Armengol L, Abecasis G, Elder JT, Novelli G, Armour JA, Kwok PY, Bowcock A, Schalkwijk J, Estivill X. Deletion of the late cornified envelope LCE3B and LCE3C genes as a susceptibility factor for psoriasis. *Nat Genet* 2009; 41(2): 211-215.
- Elosua R. Comentario. La actividad física en adolescentes: una semilla de nuestra salud futura. *Gac Sanit* 2009; 23(6): 518.

- Escalada F, Marco E, Belmonte R, Duarte E, Muniesa JM, Boza R, Tejero M, Cáceres-Palou E. Correction: Assessment of angle velocity in girls with adolescent idiopathic scoliosis. *Scoliosis* 2009; 4: 23.
  - Fernández-Casado A, Toll A, Pujol RM. Reconstruction of Defects in Paramedian Upper Lip. *Dermatol Surg* 2009; 35(10): 1541-1544.
  - Ferran M, Bussaglia E, Matías-Guiu X, Pujol RM. Bilateral and symmetrical palmoplantar punctate keratoses in childhood: a possible clinical clue for an early diagnosis of PTEN hamartoma-tumour syndrome. *Clin Exp Dermatol* 2009; 34(5): e28-e30.
  - Grau M, Baena-Diez JM, Ramos R, Marrugat J. Respuesta: Reflexiones sobre el cálculo del riesgo cardiovascular en prevención primaria. *Rev Esp Cardiol* 2009; 62(2): 229-230.
  - Herrero-González J, Parera E, Viñas L, Pujol RM. An old woman with painful oral intake. *J Eur Acad Dermatol Venereol* 2009; 23(8): 964-965.
  - López-Sendón JL, Bruguera J. Introduction. *Am J Cardiovasc Drugs* 2009; 9(supl.1): 1.
  - Méndez MA, Schröder H. Reply to AE Buyken et al. *Am J Clin Nutr* 2009; 90(1): 244-246.
  - Metz M, Giménez-Arnau AM, Borzova E, Grattan C, Magerl M, Maurer M. Frequency and clinical implications of skin autoreactivity to serum versus plasma in patients with chronic urticaria. *J Allergy Clin Immunol* 2009; 123(3): 705-706.
  - Metz M, Giménez-Arnau AM, Borzova E, Grattan C, Magerl M, Maurer M. Reply: "Is the autologous plasma skin test in patients with chronic urticaria really useless?". *J Allergy Clin Immunol* 2009; 123(6): 1417-1418.
  - Mont L, Brugada J, Elosua R. Letter by mont et Al regarding article, "physical activity and incidence of atrial fibrillation in older adults: the cardiovascular health study". *Circulation* 2009; 119(5): e195.
  - Muñoz-Ortego J, Carbonell J. Toxicidad ocular, bisfosfonatos y enfermedad de Paget. *Med Clin (Barc)* 2009; 133(5): 198.
  - Sánchez-Font A, Curull V, Gea J. Respuesta de los autores: "Algunas consideraciones sobre la evaluación de pruebas diagnósticas: Utilidad de la punción transbronquial guiada con ultrasonografía (USEB) en el diagnóstico de adenopatías mediastínicas". *Arch Bronconeumol* 2009; 45(12): 621-622.
  - Segura N, Munteis E, Gálvez A, Pont-Sunyer C, Rodríguez-Campello A. Síndrome del «hombre en barril» reversible causado por encefalopatía hipóxico-isquémica. *Neurología (Barc)* 2009; 24(2): 133-135.
  - Solsona JF, Saralegui I, Bioethics Group of the SEMICYUC. En los servicios de medicina intensiva se debe solicitar consentimiento informado para la transfusión no urgente. *Medicina Intensiva* 2009; 33(3): 149.
  - Supervia A, Aguirre A, Skaf E. Reply to "Predicting length of hospitalisation and social factors". *Age Ageing* 2009; 38(2): 247-248.
  - Tarragón-Gabarró S, Checa MA, Arango O. Accidental introduction of a contraceptive vaginal ring into the urinary bladder. *Int Urogynecol J Pel* 2009; 20(12): 1511-1513.
  - Villar-García J, Velat M, Güerri-Fernández R, Garcés JM. Réplica. *Rev Clin Esp* 2009; 209(10): 524.
- Revisions*
- Agramunt S, Haimovich S, Mancebo G, Muñoz R, Carreras R. Non-contraceptive uses of LNG-IUD. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 170-174.
  - Agramunt S, Larrazabal F, Muñoz R, Alameda F, Mancebo G, Carreras R. H-sil in adolescents: update and new horizons. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 152-156.
  - Almirall M, Maymó J, Pérez-García C, Lisbona-Pérez MP, Carbonell J. Metodología de presentación de los resultados de progresión radiológica en estudios clínicos. *Seminarios de la Fundación Española de Reumatología* 2009; 10(1): 2-7.
  - Alonso-Hernández A, Bayés B, Cabello V, Cofán F, Crespo M, Franco A, Gallego E, García T, Gómez-Alamillo C, Gómez G, Luna E, Osorio JM. Tratamiento de la hipertensión arterial postrasplante renal. *Nefrología* 2009; 29(Supl.3): 16-23.
  - Armario P, Hernández-del Rey R, Oliveras A. Papel actual de los antagonistas de los receptores de la angiotensina II y de sus combinaciones en el tratamiento de la hipertensión arterial. *Med Clin (Barc)* 2009; 132(20): 792-796.
  - Baena-Diez JM, Ramos R, Marrugat J. Capacidad predictiva de las funciones de riesgo cardiovascular: limitaciones y oportunidades. *Rev Esp Cardiol* 2009; 9(supl.B): 4-13.
  - Begueria R, Checa MA, Castillo M, Del Amo E, Carreras R. Mullerian's malformations: classification, diagnosis and control. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 165-169.
  - Bruguera J, Varela A. Role of Heart Rate in Cardiovascular Diseases: How the Results of the BEAUTIFUL Study Change Clinical Practice. *Am J Cardiovasc Drugs* 2009; 9(supl.1): 9-12.

- Camprodón N, Martín-Ezquerra G, Parera E. Onicomicosis: Actualización terapéutica. *Dermatología Práctica* 2009; 17(2): 24-26.
- Comín J, Muñoz-Aguilera R, Cuenca-Castillo JJ, Delgado-Jiménez JF. Temas de actualidad en insuficiencia cardiaca. *Rev Esp Cardiol* 2009; 62(supl 1): 92-100.
- Covas MI, Konstantinidou V, Fitó M. Olive oil and cardiovascular health. *J Cardiovasc Pharmacol* 2009; 54(6): 477-482.
- Elosua R, Lluís-Ganella C, Lucas G. Estudio del componente genético de la cardiopatía isquémica: de los estudios de ligamiento al genotipado integral del genoma. *Rev Esp Cardiol* 2009; 9(supl.B): 24-38.
- García-Aymerich J, Agustí AGN, Barbera JA, Belda J, Farrero E, Ferrer A, Ferrer J, Gálvez B, Gea J, Gómez FP, Monsó E, Morera J, Roca J, Sauleda J, Antó JM, en nombre del Grupo de Trabajo sobre la Caracterización Fenotípica y Evolución de la Enfermedad Pulmonar Obstructiva Crónica (PAC-COPD). La heterogeneidad fenotípica de la EPOC. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(3): 129-138.
- Gea J, Barreiro E, Orozco-Levi M. Systemic Inflammation in COPD. *Clin Pulm Med* 2009; 16(5): 233-291.
- Gea J, Martínez-Llorens JM, Ausin P. Disfunción muscular esquelética en la EPOC. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(supl4): 36-41.
- Gea J, Orozco-Levi M, Martínez-Llorens JM. El patrón ventilatorio, un viejo amigo con mucha información. ¿Cómo obtenerla? (Editorial). *Arch Bronconeumol* 2009; 45(7): 317-319.
- Giménez-Arnau AM. Dermatitis atópica: hipersensibilidad inmediata y retardada (editorial). *Piel* 2009; 24(7): 347-349.
- Güerri RC, Díez-Pérez A, Mellibovsky L, Quesada JM. La vitamina D como elemento inmunitario en las infecciones. *Med Clin (Barc)* 2009; 133(9): 344-348.
- Hernández-Sánchez JL, Muñoz R, Rueda C, Folch M, Prat M, López-Yarto MT, Larrazabal F, Mancebo G, Rubio R, Carreras R. Pre-surgical staging in endometrial cancer: revision of current strategy and the use of 3D ultrasound scan. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 143-151.
- Jiménez-Conde J, Roquer J. Los ritmos del ictus isquémico: factores externos que contribuyen a modular el momento de aparición de los eventos. *Med Clin (Barc)* 2009; 132(17): 671-676.
- López-Sendón JL, Bruguera J. Controversies in Cardiology Proceedings of the meeting'caRdiOverslas 2009', 6-7 February 2009, Bayona, Spain Introduction. *Am J Cardiovasc Drugs* 2009; 9(supl1): 1.
- Magerl M, Borzova E, Giménez-Arnau AM, Grattan C, Lawlor F, Mathelier-Fusade P, Metz M, Mlynář A, Maurer M. The definition and diagnostic testing of physical and cholinergic urticarias - EAACI/GA2LEN/EDF/UNEV consensus panel recommendations. *Allergy* 2009; 64(12): 1715-1721.
- Marrugat J. Introducción: Aportaciones de la genética en la identificación y el manejo de los pacientes con alto riesgo cardiovascular. *Rev Esp Cardiol* 2009; 9(supl.B): 1-3.
- Martín-Ezquerra G, Parera E. Eritema nudoso: Actualización terapéutica.. *Dermatología Práctica* 2009; 17(5): 30-31.
- Miranda-Filloy JA, Vázquez-Rodríguez TR, García-Porrúa C, Pujol RM. Paniculitis. Concepto. Clasificación. Manifestaciones clínicas y diagnóstico. *Medicine (Madr)* 2009; 10(33): 2199-2204.
- Mont L, Elosua R, Brugada J. Endurance sport practice as a risk factor for atrial fibrillation and atrial flutter. *Europace* 2009; 11(1): 11-17.
- Nogués X. Epidemiología de la osteoporosis. *Rev Clin Esp* 2009; 209(supl.1): 10-24.
- Oliveras A. Aplicación de las guías de prevención cardiovascular en la práctica diaria. Resultados del estudio EUROASPIRE III, en comparación con EUROASPIRE I y II. *Nefroplus* 2009; 2(2): 52-54.
- Oliveras A. Hipertensión arterial vasculorrenal de origen aterosclerótico. Diagnóstico y manejo terapéutico. *Nefroplus* 2009; 2(3): 34-44.
- Parera E, Martín-Ezquerra G. Celulitis: actualización terapéutica. *Dermatología Práctica* 2009; 17(1): 24-25.
- Pauwels EKJ, Covas MI. The Mediterranean diet, part I: the anticancer effect of olive oil. *Drug Future* 2009; 34(4): 307-313.
- Payá A, Rueda C, Castillo MT, Carreras R. Vitamin D and pregnancy. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 175-179.
- Rial M, Checa MA, Genovès J, Carreras R. Malaria and pregnancy: fisiopathology and management. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 157-164.
- Roquer J, Segura T, Serena J, Castillo J. Endothelial dysfunction, vascular disease and stroke: the ARTICO study. *Cerebrovasc Dis* 2009; 27(supl 1): 25-37.

- Roquer J. Implicaciones del registro REACH para neurólogos. *Med Clin (Barc)* 2009; 132(supl. 2): 30-33.
- Sastre ME, Prat M, Checa MA, Carreras R. Current trends in the treatment of polycystic ovary syndrome with desire for children. *Ther Clin Risk Manag* 2009; 5(2): 353-360.
- Sentí M. El componente genético de la hipertensión. *Rev Esp Cardiol* 2009; 9(supl.B): 52-57.
- Solà R. Control de la variaciones en la fibrosis hepática. *Gastroenterol Hepatol* 2009; 32(supl.1): 11-16.
- Solà R. Manejo de los efectos secundarios del tratamiento de la hepatitis C. *GH Continuada* 2009; 8(3): 139-143.
- Taverner D, Calvet-Fontova J, Maymó J, Carbonell J. Profilaxis anti-Pneumocystis jiroveci en pacientes reumáticos tratados con glucocorticoides. Seminarios de la Fundación Española de Reumatología 2009; 10(2): 53-55.

Tesis

- Castellví P. Depresión y ansiedad inducida por interferón pegilado y ribavirina en la hepatitis crónica C: personalidad, factores de riesgo y adherencia. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Martín-Santos R, Solà R. Data de lectura: 02/11/2009.
- Ginés A. Estudi clínic, estàtic i dinàmic sobre la influència dels canvis de posició en hemiartroplàsties d'espatlla indicades en fractures complexes del terç proximal de l'húmer. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Cáceres-Palou E. Data de lectura: 03/11/2009.
- Grau M. Trends in acute myocardial infarction incidence and cardiovascular risk factors prevalence in 6 counties of Girona, Spain (1990-2005). Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Marrugat J. Data de lectura: 03/09/2009.
- Prat M. Recuento de folículos antrales como predictor de hiperrespuesta en hiperestimulación ovárica controlada para inseminación artificial. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Carreras R, Checa MA. Data de lectura: 21/07/2009.
- Sáez A. Regulation of natural killer and cd4+T cell function by NKG2 C-type lectin-like receptors. Universitat Pompeu Fabra. Director: López-Botet M. Data de lectura: 20/02/2009.

Llibres i capítols de llibre

- Guindo J, Martín A, Roquer J. Enfermedad aterotrombótica en urgencias. Barcelona: J&C Ediciones Médicas, 2009.
- Servicios de Neurología, Radiodiagnóstico, IDI (Institut Diagnòstic per Imatge) y Neurorradiología intervencionista de los hospitales: Hospital Universitario Germans Trias i Pujol, Badalona; Hospital Doctor Josep Trueta, Girona; Hospital del Mar, Barcelona (...Roquer J,...). Protocolos de Neurointervencionismo y de tratamiento trombolítico en situaciones especiales en el ictus Isquémico Agudo. Barcelona: Sanofi-Aventis, 2009.
- Cameirao MS, Bermúdez S, Duarte E, Verschure PFMJ. The Rehabilitation Gaming System: a review. En: Gaggioli A, Keshner EA, Weiss PL, Riva G, eds. Advanced Technologies in Rehabilitation - Empowering Cognitive, Physical, Social and Communicative Skills through Virtual Reality, Robots, Wearable Systems and Brain-Computer Interfaces.: IOS Press, 2009; 145: 65-83.
- Checa MA, Chueca A, Begueria R, Tur R. Hiperprolactinemias. En: Tur, Herreros, Graña, eds. Amenorreas. Madrid: Editorial Médica Panamericana, 2009: 114-131.
- Duarte E, Marco E. Evaluación y tratamiento de la espasticidad en el paciente con secuelas de ictus. En: Juan García FJ, ed. Evaluación clínica y tratamiento de la espasticidad. Madrid: Editorial Médica Panamericana, 2009: 149-157.
- Ferran M, Toll A. Úlcera de Buruli y Úlcera tropical. En: Sais Puigdemont G. Dermatología en pacientes de piel negra. Ed Ferrer, 2009.
- Khymenets O, Clapés P, Parella T, Covas MI, de la Torre R, Joglar J. Biocatalyzed synthesis of monoglucuronides of Hydroxytyrosol, Tyrosol, Homovanillic Alcohol, and 3-(4'-Hydroxyphenyl)propanol using liver cells microsomal fractions. En: Whittall J, Sutton P, eds. Practical Methods for Biocatalysis and Biotransformations.: John Wiley & Sons, Ltd, 2009: 245-250.
- Montserrat F, Hinarejos P. Técnicas de cirugía de la rodilla. Manual de Cirugía Ortopédica y Traumatología. Madrid: Editorial Panamericana, 2009: 1312-1324.
- Oliveras A, Vázquez S. ¿Cuándo empezar con una asociación de fármacos? Guía de Tratamiento Combinado de la Hipertensión Arterial. Madrid: Jarpyo Editores, 2009.

- Roquer J, Álvarez-Sabín J. ¿Es el ictus cardioembólico la gran amenaza en el anciano? En: Gállego Culleré J, Martínez Vila E, eds. El Ictus en el anciano. Madrid: Editorial Línea de Comunicación, 2009.
- Roquer J, Ois A. Atherosclerotic Burden and Mortality. En: Preedy VR, Watson RR, eds. Handbook of Disease Burdens and Quality of Life Measures. Heidelberg: Springer Verlag, 2009.
- Roquer J. Diagnóstico diferencial con las causas tratables de demencia y con otras demencias diferentes de la enfermedad de Alzheimer. En: Grau-Olivares M, Arboix A, eds. Deteriorament Cognitiu de Tipus Vascular. Madrid: Editorial Ergon, 2009.

Programa de recerca en neuropsicofarmacologia

Director

Rafael de la Torre

Grups de recerca

- Anestesiologia; Lluís Gallart
- Angoixa, trastorns afectius i esquizofrènia; Antoni Bulbena
- Bioanàlisi i serveis analítics; Jordi Segura
- Fisiopatologia i tractament del dolor; Margarita Puig
- Infància i entorn; Oriol Vall
- Neurocirurgia; Gerard Conesa
- Neurofisiologia; Josep M. Espadaler
- Neurologia de la conducta i demències; Jordi Peña-Casanova
- Recerca clínica en farmacologia humana i neurociències; Rafael de la Torre
- Trastorns per ús de substàncies; Marta Torrens

Docència UAB

- Catedràtics: Magí Farré; Antoni Bulbena⁽¹⁾; Margarita Puig
- Professors titulars: Rafael De la Torre⁽¹⁾; Jordi Segura; Susana Fernandez; Oriol Vall; Marta Torrens
- Professors ajudants: Francesc Xavier Santiveri⁽¹⁾, Christian Dürsteler⁽¹⁾; Maria Dolores Ferrer ; Anna Mases; Antonio Montes
- Professors associats: Lluís Gallart; Óscar Vilarroya; Susana Carmona⁽¹⁾; Belén Diaz; Carles García-Ribera; Salvador Ros; Josep Marcos⁽¹⁾; José Antonio Pascual⁽¹⁾; Rosa Ventura⁽¹⁾; Oscar García; Gerard Conesa⁽²⁾; Jordi Peña; Mónica Astals⁽¹⁾; Neus Pizarro
- Professor lector: Ricardo Gutierrez⁽¹⁾
- Titular interí: Alfonso del Villar
- Associats mèdics: Santiago Grau; Pere N. Roset; Ricardo Pardo; Clara Pérez

(1) UPF (2) UB

Ajuts d'investigació

Títol del projecte: Empowerment of Mental Illness Service Users: LifeLong Learning, Integration and Action
Entitat finançadora: Comissió Europea
Investigador responsable: Izquierdo Aymerich, Roser
Nombre d'investigadors participants: 2

Títol del projecte: Drug metabolism and pharmacogenetics as contributing factors to MDMA-induced toxicity in humans

Entitat finançadora: National Institutes of Health
Investigador responsable: de la Torre Fornell, Rafael
Nombre d'investigadors participants: 10

Títol del projecte: Displacement of growth hormone secretagogues-out of the receptor and out of the pitch-Entitat finançadora: United States Anti-doping Agency
Investigador responsable: Segura Noguera, Jordi Gutiérrez Gallego, Ricardo
Nombre d'investigadors participants: 2

Títol del projecte: Estudio abierto con Olanzapina Intramuscular Depot en pacientes diagnosticados de Esquizofrenia o Trastorno Esquizoafectivo
Entitat finançadora: Lilly
Investigador responsable: Ros Montalbán, Salvador
Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Improvement of acces to treatment for people with alcohol and drug related problems
Entitat finançadora: Comissió Europea
Investigador responsable: Torrens Melich, Marta
Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Rapid screening (and confirmatory) method for rEPO and NESP based on immuno-recognition of its exogenous N-glycolyl-neuraminic acid content
Entitat finançadora: World Anti-doping Agency
Investigador responsable: Pascual Esteban, José Antonio
Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Convenio de colaboración entre el Consejo Superior de Deportes y el Instituto Municipal de Asistencia Sanitaria de Barcelona
Entitat finançadora: Consejo Superior de Deportes
Investigador responsable: Segura Noguera, Jordi
Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Valoración de la exposición aguda y crónica en recién nacidos de madres consumidoras de drogas de abuso mediante su determinación en matrices biológicas alternativas
Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
Investigador responsable: García Algar, Óscar
Nombre d'investigadors participants: 7

Títol del projecte: Efectividad y seguridad del ácido tranexámico para reducir los requerimientos sanguíneos en artroplastia de cadera y rodilla.
Evaluación de factores humorales de hemostasia y complicaciones trombóticas
Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Santiveri Papiol, Francesc Xavier
Nombre d'investigadors participants: 9

Títol del projecte: Tolerancia opioide aguda.
Contribución de los opioides al desarrollo del dolor crónico postquirúrgico
Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Puig Riera de Conias, Margarita
Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Factores genéticos en patología dual:
Estudio GEN-CIDI
Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Torrens Melich, Marta

Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Elucidación estructural de la glicosilación de eritropoyetina urinaria humana como herramienta de diferenciación de sus análogos recombinantes
Entitat finançadora: Ministerio de Educación y Ciencia
Investigador responsable: Pascual Esteban, José Antonio
Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Desarrollo de inmunoensayos en placa y en microchip para un cribado rápido y eficaz de agentes dopantes
Entitat finançadora: Ministerio de Educación y Ciencia
Investigador responsable: Ventura Alemany, Rosa
Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Alert on new recreational drugs on the web; building up a European-wide digital Web scan-monitoring System
Entitat finançadora: Comissió Europea
Investigador responsable: Farré Albaladejo, Magí
Nombre d'investigadors participants: 2

Títol del projecte: Evaluación de la activación cerebral en consumidores crónicos de cannabis mediante resonancia magnética funcional
Entitat finançadora: Ministerio de Sanidad y Consumo
Investigador responsable: Martín-Santos Laffon, Rocío
Nombre d'investigadors participants: 7

Títol del projecte: Mecanismos farmacogenéticos (COMT y HSERT) moduladores del deterioro cognitivo y emocional de consumidores de la MDMA y el cannabis
Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: de la Torre Fornell, Rafael
Nombre d'investigadors participants: 7

Títol del projecte: Diseño y validación de inmunoensayos para la detección de sustancias dopantes mediante el dispositivo inmunosensor DWatcArray
Entitat finançadora: Ministerio de Educación y Ciencia
Investigador responsable: Ventura Alemany, Rosa
Nombre d'investigadors participants: 2

Títol del projecte: Dolor crònic post-quirúrgic.
Implicació dels sistemes de la dinorfina i encefalines, i prevenció mitjançant teràpia gènica
Entitat finançadora: Fundació La Marató de TV3
Investigador responsable: Puig Riera de Conias, Margarita
Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Cronificació del dolor després de la cirurgia d'hernia inguinal, mamella i cardiotòràcica: anàlisis dels factors predictius i associació amb polimorfismes genètics
Investigador responsable: Montes Pérez, Antonio
Nombre d'investigadors participants: 27

Títol del projecte: Empowerment of Mental Illness Service Users: Life Long Learnign, Integration and Action (EMILIA). Capacitación de usuarios de servicios de salud mental; formación continuada, integración y acción
Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Flores Martínez, María Paz

Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Red: Trastornos adictivos
Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Torrens Melich, Marta

Nombre D'investigadors Participants: 13

Títol del projecte: Autologus blood transfusion detection through erythrocyte membrane proteome changes after blood storage

Entitat finançadora: World Anti-doping Agency

Investigador responsable: Segura Noguera, Jordi

Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Regulación neurobiológica de la recompensa y el estrés en cocainómanos con depresión comórbida (RE-CODE)

Entitat finançadora: Ministerio de Sanidad y Consumo

Investigador responsable: de la Torre Fornell, Rafael

Nombre d'investigadors participants: 7

Títol del projecte: Improvement in Postoperative PAIN OUTcome

Entitat finançadora: Comissió Europea

Investigador responsable: Puig Riera de Conias,

Margarita

Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: The role of mental health issues in HIV acquisition among female drug users

Entitat finançadora: AMFAR AIDS Research

Investigador responsable: Gilchrist, Gail

Nombre d'investigadors participants: 2

Títol del projecte: Distinction between systemic and topical use of xenobiotic glucocorticoids in urine: Pilot Study Acronym: CORTICOTOPIC

Entitat finançadora: World Anti-doping Agency

Investigador responsable: Segura Noguera, Jordi

Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Circuitos cerebrales de la ansiedad y la motivación, laxitud articular y mala respuesta al metilfenidato en e TDAH infantil

Entitat finançadora: Fundación Alicia Koplowitz

Investigador responsable: Vilarroya Oliver, Oscar

Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Projecte CAIBER

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Farré Albaladejo, Magí

Nombre d'investigadors participants: 13

Títol del projecte: Interacción genotipo-fenotipo y ambiente. Aplicación a un modelo predictivo en primeros episodios psicóticos

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Bulbena Vilarrasa, Antonio

Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: El hidroxitirosol como antioxidante de origen endógeno y natural: Modulación por la ingesta de alcohol

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Farré Albaladejo, Magí

Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Medida de la exposición a carcinógenos del humo ambiental de tabaco (HAT) y desarrollo de nuevos biomarcadores de exposición acumulada en adultos no fumadores expuestos al HAT.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Pascual Esteban, José Antonio

Nombre d'investigadors participants: 2

Títol del projecte: RETIC: Red de salud materno-infantil y del desarrollo

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Vall Combelles, Oriol

Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: A holistic approach to (glyco) protein hormone doping analysis

Entitat finançadora: World Anti-doping Agency

Investigador responsable: Gutiérrez Gallego, Ricardo

Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Desarrollo de Sistemas de Liberación de Fármacos para el tratamiento de enfermedades predominantes en la mujer

Entitat finançadora:

Investigador responsable: Farré Albaladejo, Magí

Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Estudio de validación y fiabilidad test-retest de la versión española del cuestionario de cribaje de depresión y ansiedad (PHQ) en pacientes con hepatitis C crónica

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.

ISCIII

Investigador responsable: Navines de la Cruz, Ricard

Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Determination of the specificity of anti-20 kDa antibodies by SPR-search for complementary immunoglobulins

Entitat finançadora: World Anti-doping Agency

Investigador responsable: Gutiérrez Gallego, Ricardo

Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Promoting Mental Health Minimising mental illness and Integrating Social Inclusion through Education

Entitat finançadora: Comissió Europea

Investigador responsable: Flores Martínez, María Paz

Nombre d'investigadors participants: 2

Títol del projecte: Validación de biomarcadores neonatales de consumo materno de alcohol durante el embarazo

Entitat finançadora: Ministerio de Sanidad y Consumo

Investigador responsable: García Algar, Óscar

Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Sistema de soporte para optimizar la toma de decisiones en el tratamiento del dolor postoperatorio

Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia e Innovación

Investigador responsable: Puig Riera de Conias,

Margarita

Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Grup de recerca en Bioanàlisi i Proteòmica

Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts

Universitaris de Recerca

Investigador responsable: Segura Noguera, Jordi

Nombre d'investigadors participants: 27

Títol del projecte: URP, Unitat de Recerca en Psiquiatria

Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts

Universitaris de Recerca

Investigador responsable: Bulbena Vilarrasa, Antonio

Nombre d'investigadors participants: 14

Títol del projecte: Unitat de Recerca Infància i Entorn (URIE)

Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts

Universitaris de Recerca

Investigador responsable: Vall Combelles, Oriol

Nombre d'investigadors participants: 9

Títol del projecte: Grup de Recerca Clínica en Farmacologia i Epidemiologia de les Drogues d'Abús i Neurociències

Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts

Universitaris de Recerca

Investigador responsable: de la Torre Fornell, Rafael

Nombre d'investigadors participants: 28

Títol del projecte: Detection of the non-human N-glycolyl-neuraminic acid (Neu5Gc) using immunopurification and chipLC/MS/MS. Acronym: GLYCOCHIP

Entitat finançadora: World Anti-doping Agency

Investigador responsable: Pascual Esteban, José Antonio

Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Preparation and characterisation of new immunopurified urinary and plasmatic EPO standards. (REFEPOS)

Entitat finançadora: World Anti-doping Agency

Investigador responsable: Pascual Esteban, José Antonio

Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Metabolism of anabolic androgenic steroids: evaluation of sulfate conjugated metabolites to improve detection capabilities

Entitat finançadora: World Anti-doping Agency

Investigador responsable: Ventura Alemany, Rosa

Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Estudio de transferencia de un instrumento de cribado de trastornos psiquiátricos comórbidos a centros asistenciales de adicciones.

Proyecto: TransPsiCo.

Entitat finançadora: Ministerio de Sanidad y Política Social

Investigador responsable: Torrens Melich, Marta

Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Farmacología humana y patrones de consumo de feniletilaminas alucinógenas: la 2-CB ("nexus") como sustancia prototípico.

Entitat finançadora: Ministerio de Sanidad y Política Social

Investigador responsable: Farré Albaladejo, Magí

Nombre d'investigadors participants: 6

Publicacions

	2008	2009
Articles originals internacionals	65	66
Articles originals nacionals	15	15
Articles en revistes internacionals (notes)	14	4
Articles en revistes nacionals (notes)	1	1
Articles en revistes internacionals (revisions)	3	5
Articles en revistes nacionals (revisions)	9	3
Capítols de llibres internacionals	5	7
Capítols de llibres nacionals	3	32
Llibres nacionals	0	2
Tesis	3	10
Total	118	145

Articles originals

- Abellán R, Ventura R, Palmi I, di Carlo S, di Giovannandrea R, Bellver M, Olivé R, Pascual JA, Pacifici R, Segura J, Zuccaro P, Pichini S. Evaluation of immunoassays for the measurement of insulin and C-peptide as indirect biomarkers of insulin misuse in sport: Values in selected population of athletes. *J Pharm Biomed Anal* 2009; 49(3): 793-799.
- Almela P, García-Nogales P, Romero A, Milanés MV, Laorden ML, Puig MM. Effects of chronic inflammation and morphine tolerance on the expression of phospho-ERK 1/2 and phospho-P38 in the injured tissue. *Naunyn Schmiedebergs Arch Pharmacol* 2009; 379(3): 315-323.
- Alonso-Coello P, Álvarez-García JC, Cruz P, Torán L, de Nadal M, Martínez M, Paniagua P, Mases A, Urrutia G. Los betabloqueantes en pacientes sometidos a cirugía no cardiaca: implicaciones del estudio POISE. *Rev Esp Anestesiol Reanim* 2009; 56(4): 232-238.
- Andaluz A, Moll X, Ventura R, Abellán R, Fresno L, García F. Plasma buprenorphine concentrations after the application of a 70 ?g/h transdermal patch in dogs. Preliminary report. *J Vet Pharmacol Ther* 2009; 32(5): 503-505.
- Andaluz A, Mollet J, Abellán R, Ventura R, Carbó M, Fresno L, García F. Pharmacokinetics of buprenorphine after intravenous administration of clinical doses to dogs. *Vet J* 2009; 181(3): 299-304.
- Arbonés E, Montes A, Riu M, Farriols C, Mínguez S, Comisión para la Evaluación y Tratamiento del Dolor del Institut Municipal d'Assistència Sanitària. El dolor en los pacientes hospitalizados: estudio transversal de la información, la evaluación y el tratamiento. *Rev Soc Esp Dolor* 2009; 16(6): 314-322.
- Ariza C, Schiaffino A, Pascual JA, Twose J, Nebot M, Fernández E. Exposición al humo de tabaco y concentración de cotinina en la saliva en una muestra de escolares de Barcelona. *Med Clin (Barc)* 2009; 133(16): 622-625.

- Astals M, Díaz L, Domingo-Salvany A, Martín-Santos R, Bulbena A, Torrens M. Impact of co-occurring psychiatric disorders on retention in a methadone maintenance program: an 18-month follow-up study. *Int J Environ Res Public Health* 2009; 6(11): 2822-2832.
- Bergé D, Bulbena A, Sperry L, Pailhez G, Valls S, Martín-Santos R, Berrios G. Síntomas de despersonalización en pacientes psiquiátricos: La nueva escala de despersonalización presente-vida (DP-PV). *ADP* 2009; 72(1-4): 1-13.
- Bhattacharyya S, Fusar-Poli P, Borgwardt S, Martín-Santos R, Nosarti C, O'Carroll C, Allen P, Seal ML, Fletcher PC, Crippa JA, Giampietro V, Mechelli A, Atakan Z, McGuire P. Modulation of mediotemporal and ventrostriatal function in humans by Delta9-tetrahydrocannabinol: a neural basis for the effects of Cannabis sativa on learning and psychosis. *Arch Gen Psychiat* 2009; 66(4): 442-451.
- Bulbena A, Sperry L, García-Ribera C, Merino A, Mateu G, Torrens M, San Gil J, Cunillera J. Impacto de la ola de calor del verano 2003 en la actividad de dos servicios de urgencias psiquiátricas. *Actas Esp Psiquiatr* 2009; 37(3): 158-165.
- Cabañero D, Campillo A, Celerier E, Romero A, Puig MM. Pronociceptive Effects of Remifentanil in a Mouse Model of Postsurgical Pain: Effect of a Second Surgery. *Anesthesiology* 2009; 111(6): 1334-1345.
- Cabañero D, Celerier E, García-Nogales P, Mata M, Roques BP, Maldonado R, Puig MM. The pronociceptive effects of remifentanil or surgical injury in mice are associated with a decrease in delta-opioid receptor mRNA levels: Prevention of the nociceptive response by on-site delivery of enkephalins. *Pain* 2009; 141(1-2): 88-96.
- Carmona S, Proal E, Hoekzema E, Gispert JD, Picado M, Moreno I, Soliva JC, Bielsa A, Rovira M, Hilferty J, Bulbena A, Casas M, Tobeña A, Vilarroya O. Ventro-Striatal Reductions Underpin Symptoms of Hyperactivity and Impulsivity in Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder. *Biol Psychiat* 2009; 66(10): 972-977.
- Castellví P, Navinés R, Gutiérrez F, Jiménez D, Márquez C, Subirà S, Solà R, Martín-Santos R. Pegylated interferon and ribavirin-induced depression in chronic hepatitis C: role of personality. *J Clin Psychiat* 2009; 70(6): 817-828.
- Catafau AM, Suárez M, Bullich S, Llop J, Nucci G, Gunn RN, Brittain C, Laruelle M, on behalf of the Barcelona Clinical Imaging in Psychiatry Group (BCIPG) (...Farré M, Perich X,...). Within-subject comparison of striatal D2 receptor occupancy measurements using [¹²³I]IBZM SPECT and [^{11C}]Raclopride PET. *Neuroimage* 2009; 46(2): 447-458.

- Espinosa A, Alegret M, Boada M, Vinyes G, Valero S, Martíne-Lage P, Peña-Casanova J, Becker JT, Wilson BA, Tàrraga L. Ecological assessment of executive functions in mild cognitive impairment and mild Alzheimer's disease. *J Int Neuropsychol Soc* 2009; 15(5): 751-757.
- Fantegrossi WE, Murai N, O Mathuna B, Pizarro N, de la Torre R. Discriminative stimulus effects of MDMA and its enantiomers in mice: pharmacokinetic considerations. *J Pharmacol Exp Ther* 2009; 329(3): 1006-1015.
- Fernández E, Fu M, Pascual JA, López MJ, Pérez-Ríos M, Schiaffino A, Martínez-Sánchez JM, Ariza C, Saltó E, Nebot M, and the Spanish Smoking Law Evaluation Group. Impact of the Spanish Smoking Law on exposure to second-hand smoke and respiratory health in hospitality workers: a cohort study. *PLoS ONE* 2009; 4(1): e4244.
- Fonseca F, Martí-Almor J, Pastor A, Cladellas M, Farré M, de la Torre R, Torrens M. Prevalence of long QTc interval in methadone maintenance patients. *Drug Alcohol Depend* 2009; 99(1-3): 327-332.
- Fríguls B, García-Algar O, Puig C, Figueroa C, Sunyer J, Vall O. Exposición prenatal y posnatal al tabaco y síntomas respiratorios y alérgicos en los primeros años de vida. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(12): 585-590.
- Fu M, Fernández E, Martínez-Sánchez JM, Pascual JA, Schiaffino A, Agudo A, Ariza C, Borràs JM, Samet JM, for the DCOT study investigators. Salivary cotinine concentrations in daily smokers in Barcelona, Spain: a cross-sectional study. *Bmc Public Health* 2009; 9(1): 320.
- Fuster D, Torrens M, Tor J, Muga R. Paciente con abuso de alcohol, infección por el VIH y hepatitis crónica C. *Trastornos Adictivos* 2009; 11(3): 173-179.
- García-Algar O, Gálvez F, Gran M, Delgado I, Boada A, Puig C, Vall O. Hábitos alimentarios de niños menores de 2 años según el origen étnico de los progenitores en un área urbana de Barcelona. *An Pediatr (Barc)* 2009; 70(3): 265-270.
- García-Algar O, Vall O, Puig C, Mur A, Scaravelli G, Pacifici R, Monleón A, Pichini S. Exposición prenatal a drogas de abuso a través del análisis de meconio en una población de bajo nivel socioeconómico en Barcelona. *An Pediatr (Barc)* 2009; 70(2): 145-152.
- Gilchrist G, Taylor A. Drug using mothers: factors associated with retaining care of their children. *Drug Alcohol Rev* 2009; 28: 175-185.
- Gomar C, Montero A, Puig MM, Sabaté A, Fabregas N, Valero R, Dalmau A, Rull M, García-Guasch R, Fita G, Rovira I, Gallart L, Samsó E, Villalonga R, Vilanova F, Koo M, Roigé J, de Nadal M, Añez C, Villalonga A, Roldan J, Díaz-Meco FX. Propuesta sobre las competencias en Anestesiología, Reanimación y Terapéutica del Dolor de un graduado de Medicina. Consenso del profesorado de las universidades de Cataluña. *Rev Esp Anestesiol Reanim* 2009; 56(7): 436-444.
- Gómez G, Calle ML, Oller R, Langohr K. Tutorial on methods for interval-censored data and their implementation in R. *Stat Mod* 2009; 9(4): 259-297.
- González-Suárez S, Pacheco M, Roigé J, Puig MM. Comparative Study of Ropivacaine 0.5% and Levobupivacaine 0.33% in Axillary Brachial Plexus Block. *Region Anesth Pain Med* 2009; 34(5): 414-419.
- Gratacós M, Costas J, de Cid R, Bayés M, González JR, Baca-García E, de Diego-Otero Y, Fernández-Aranda F, Fernández-Piqueras J, Guitart M, Martín-Santos R, Martorell L, Menchón JM, Roca M, Saiz-Ruiz J, Sanjuán J, Torrens M, Urretavizcaya M, Valero J, Vilella-Cuadrada E, Estivill X, Carracedo A, The Psychiatric Genetics Network Group. Identification of new putative susceptibility genes for several psychiatric disorders by association analysis of regulatory and non-synonymous SNPs of 306 genes involved in neurotransmission and neurodevelopment. *Am J Med Genet B* 2009; 150B(6): 808-816.
- Guitart M, Pascual JC, Carmona S, Hoekzema E, Bergé D, Pérez V, Soler J, Soliva JC, Rovira M, Bulbena A, Vilarroya O. Neural correlates of impaired emotional discrimination in borderline personality disorder: An fMRI study. *Prog Neuro-Psychopharmacol Biol Psychiatr* 2009; 33(8): 1537-1545.
- Hadzibeganovic T, Stauffer D, Schulze C. Agent-based computer simulations of language choice dynamics. *Ann N Y Acad Sci* 2009; 1167: 221-229.
- Hernández L, Romero A, Almela P, García-Nogales P, Laorden ML, Puig MM. Tolerance to the antinociceptive effects of peripherally administered opioids. expression of beta-arrestins. *Brain Res* 2009; 1248: 31-39.
- Iervolino AC, Perroud N, Fullana M, Guipponi M, Cherkas L, Collier DA, Mataix-Cols D. Prevalence and heritability of compulsive hoarding: a twin study. *Am J Psychiatry* 2009; 166(10): 1156-1161.

- Izquierdo-Rico MJ, Jiménez-Movilla M, Llop E, Pérez-Oliva AB, Ballesta J, Gutiérrez-Gallego R, Jiménez-Cervantes C, Avilés M. Hamster Zona Pellucida Is Formed by Four Glycoproteins: ZP1, ZP2, ZP3, and ZP4. *Journal of Proteome Research* 2009; 8(2): 926-941.
- Jiménez-Movilla M, Martínez-Alonso E, Castells MT, Izquierdo-Rico MJ, Saavedra MD, Gutiérrez-Gallego R, Fayrer-Hosken R, Ballesta J, Avilés M. Cytochemical and biochemical evidences for a complex tridimensional structure of the hamster zona pellucida. *Histol Histopathol* 2009; 24(5): 599-609.
- Joya J, Papaseit E, Civit E, Pellegrini M, Vall O, García-Algar O, Scaravelli G, Pichini S. Unsuspected exposure to cocaine in preschool children from a Mediterranean city detected by hair analysis. *Ther Drug Monit* 2009; 31(3): 391-395.
- Khymenets O, Fitó M, Covas MI, Farré M, Pujadas-Bastardes M, Muñoz D, Konstantinidou V, de la Torre R. Mononuclear cell transcriptome response after sustained virgin olive oil consumption in humans: an exploratory nutrigenomics study. *OMICS* 2009; 13(1): 7-19.
- Konstantinidou V, Khymenets O, Covas MI, de la Torre R, Muñoz D, Anglada R, Farré M, Fitó M. Time Course of Changes in the Expression of Insulin Sensitivity-Related Genes after an Acute Load of Virgin Olive Oil. *OMICS* 2009; 13(5): 431-438.
- Konstantinidou V, Khymenets O, Fitó M, de la Torre R, Anglada R, Dopazo A, Covas MI. Characterization of human gene expression changes after olive oil ingestion: an exploratory approach. *Folia Biol-Prague* 2009; 55(3): 85-91.
- Lima FWS, Hadzibeganovic T, Stauffer D. Evolution of ethnocentrism on undirected and directed Barabási-Albert networks. *Physica A* 2009; 388(24): 4999-5004.
- Marchei E, Farré M, Pellegrini M, Rossi S, García-Algar O, Vall O. Liquid chromatography-electrospray ionization mass spectrometry determination of methylphenidate and ritalinic acid in conventional and non-conventional biological matrices. *J Pharm Biomed Anal* 2009; 49(2): 434-439.
- Martín-Carrasco M, Franco-Martín M, Pelegrín-Valero C, Roy-Millán P, Iglesias-García C, Ros S, Gobart-Vázquez AL, Pons-Piris S, Balañá-Vilanova M. Effectiveness of a psychoeducational intervention program in the reduction of caregiver burden in Alzheimer's disease patients'caregivers. *Int J Geriatr Psych* 2009; 24(5): 489-499.
- Martínez-Sánchez JM, Fernández E, Fu M, Pérez-Ríos M, Lopez M, Ariza C, Pascual JA, Schiaffino A, Pérez R, Saltó E, Nebot M. Impact of the Spanish Smoking Law in Smoker Hospitality Workers. *Nicotine & Tob Res* 2009; 11(9): 1099-1106.
- Martínez-Sánchez JM, Fu M, Ariza C, López MJ, Saltó E, Pascual JA, Schiaffino A, Borràs JM, Peris M, Agudo A, Nebot M, Fernández E, en nombre de los Investigadores del Estudio DCOT. Punto de corte óptimo de la concentración de cotinina en saliva para discriminar entre fumadores y no fumadores en la población adulta de Barcelona. *Gac Sanit* 2009; 23(6): 501-505.
- Martínez-Sánchez JM, Fu M, Pascual JA, Ariza C, Agudo A, Borràs JM, Schiaffino A, Moncada A, Jané M, Saltó E, Nebot M, Samet JM. Assessment of exposure to secondhand smoke by questionnaire and salivary cotinine in the general population of Barcelona, Spain (2004-2005). *Prev Med* 2009; 48(3): 218-223.
- Martínez-Sánchez JM, Fu M, Pérez-Ríos M, López MJ, Moncada A, Fernández E, for the DCOT study investigators and the Spanish Smoking Law Evaluation Group (...Pascual JA, Pérez R,...). Comparing salivary cotinine concentration in non-smokers from the general population and hospitality workers in Spain. *Eur J Public Health* 2009; 19(6): 662-664.
- Martínez-Sánchez JM, Fu M, Pérez-Ríos M, López MJ, Nebot M, Schiaffino A, Saltó E, Ariza C, Pascual JA, Fernández E, y el Grupo de Evaluación de la Ley de Medidas Sanitarias frente al Tabaquismo (...Pérez R,...). Exposición al humo ambiental del tabaco y concentración de cotinina en saliva en trabajadores de la hostelería (España, 2005). *Arch Prev Riesgos Labor* 2009; 12(2): 78-87.
- Miranda HF, Puig MM, Romero A, Prieto JC. Effects of tramadol and dexketoprofen on analgesia and gastrointestinal transit in mice. *Fund Clin Pharmacol* 2009; 23(1): 81-88.
- Muñoz-Gimeno M, Guidi M, Kagerbauer B, Martín-Santos R, Navinés R, Alonso P, Menchón JM, Gratacós M, Estivill X, Espinosa-Parrilla Y. Allele variants in functional MicroRNA target sites of the neurotrophin-3 receptor gene (NTRK3) as susceptibility factors for anxiety disorders. *Hum Mutat* 2009; 30(7): 1062-1071.
- Navinés R, Gómez-Gil E, Puig S, Baeza I, de Pablo J, Martín-Santos R. Depression in hospitalized patients with malignant melanoma treated with interferon-alpha-2b: primary to induced disorders. *Eur J Dermatol* 2009; 19(6): 611-615.

- Pailhez G, Rodríguez A, Ariza J, Palomo AL, Bulbena A. Somatotipo y esquizofrenia. Un estudio casocontrol. *Actas Esp Psiquiatr* 2009; 37(5): 258-266.
- Peña-Casanova J, Blesa R, Aguilar M, Gramunt N, Gómez-Anson B, Oliva R, Molinuevo JL, Robles A, Barquero MS, Antúnez C, Martínez-Parra C, Frank A, Fernández M, Alfonso V, Sol JM, for the NEURONORMA Study Team. Spanish Multicenter Normative Studies (NEURONORMA Project): Methods and Sample Characteristics. *Arch Clin Neuropsych* 2009; 24(4): 307-319.
- Peña-Casanova J, Gramunt N, Quiñones-Úbeda S, Sánchez-Benavides G, Aguilar M, Badenes D, Molinuevo JL, Robles A, Barquero MS, Payno M, Antúnez C, Martínez-Parra C, Frank-García A, Fernández M, Alfonso V, Sol JM, Blesa R, and for the NEURONORMA Study Team. Spanish Multicenter Normative Studies (NEURONORMA Project): Norms for the Rey-Osterrieth Complex Figure (Copy and Memory), and Free and Cued Selective Reminding Test. *Arch Clin Neuropsych* 2009; 24(4): 371-393.
- Peña-Casanova J, Quiñones-Úbeda S, Gramunt N, Aguilar M, Casas L, Molinuevo JL, Robles A, Rodríguez D, Barquero MS, Antúnez C, Martínez-Parra C, Frank-García A, Fernández M, Molano A, Alfonso V, Sol JM, Blesa R, and for the NEURONORMA Study Team. Spanish Multicenter Normative Studies (NEURONORMA Project): Norms for Boston Naming Test and Token Test. *Arch Clin Neuropsych* 2009; 24(4): 343-354.
- Peña-Casanova J, Quiñones-Úbeda S, Gramunt N, Quintana M, Aguilar M, Badenes D, Cerulla N, Molinuevo JL, Ruiz E, Robles A, Barquero MS, Antúnez C, Martínez-Parra C, Frank-García A, Fernández M, Alfonso V, Sol JM, Blesa R, and for the NEURONORMA Study Team. Spanish Multicenter Normative Studies (NEURONORMA Project): Norms for Verbal Fluency Tests. *Arch Clin Neuropsych* 2009; 24(4): 395-411.
- Peña-Casanova J, Quiñones-Úbeda S, Gramunt N, Quintana M, Aguilar M, Molinuevo JL, Serradell M, Robles A, Barquero MS, Payno M, Antúnez C, Martínez-Parra C, Frank-García A, Fernández M, Alfonso V, Sol JM, Blesa R, and for the NEURONORMA Study Team. Spanish Multicenter Normative Studies (NEURONORMA Project): Norms for the Stroop Color-Word Interference Test and the Tower of London-Drexel. *Arch Clin Neuropsych* 2009; 24(4): 413-429.
- Peña-Casanova J, Quiñones-Úbeda S, Quintana M, Aguilar M, Badenes D, Molinuevo JL, Torner L, Robles A, Barquero MS, Villanueva C, Antúnez C, Martínez-Parra C, Frank-García A, Sanz A, Fernández M, Alfonso V, Sol JM, Blesa R, for the NEURONORMA Study Team. Spanish Multicenter Normative Studies (NEURONORMA Project): Norms for Verbal Span, Visuospatial Span, Letter and Number Sequencing, Trail Making Test, and Symbol Digit Modalities Test. *Arch Clin Neuropsych* 2009; 24(4): 321-341.
- Peña-Casanova J, Quintana M, Quiñones-Úbeda S, Aguilar M, Molinuevo JL, Serradell M, Robles A, Barquero MS, Villanueva C, Antúnez C, Martínez-Parra C, Frank-García A, Aguilar MD, Fernández M, Alfonso V, Sol JM, Blesa R, and for the NEURONORMA Study Team. Spanish Multicenter Normative Studies (NEURONORMA Project): Norms for the Visual Object and Space Perception Battery-Abbreviated, and Judgment of Line Orientation. *Arch Clin Neuropsych* 2009; 24(4): 355-370.
- Pérez K, Santamaría E, Rodríguez-Martos A, Brugal MT, Ricart I, Suelves JM, de la Torre R, Pujadas-Bastardes M, Ariza C, Díez E, Nebot M, Ramos P, Martínez-Beneyto V, Plasencia A. Substance use among non-fatally injured patients attended at emergency departments in Spain. *Drug Alcohol Depend* 2009; 105(3): 194-201.
- Perfetti X, O'Mathuna B, Pizarro N, Cuyas E, Khymenets O, Almeida B, Pellegrini M, Pichini S, Lau S, Monks TJ, Farré M, Pascual JA, Joglar J, de la Torre R. Neurotoxic thioether adducts of MDMA identified in human urine after ecstasy ingestion. *Drug Metabol Disp* 2009; 37(7): 1448-1455.
- Pichini S, Morini L, Marchei E, Palmi I, Rotolo MC, Vagnarelli F, García-Algar O, Vall O, Zuccaro P. Ethylglucuronide and ethylsulfate in meconium to assess gestational ethanol exposure: preliminary results in two mediterranean cohorts. *Can J Clin Pharmacol* 2009; 16(2): e370-e375.
- Pozo O, Ventura R, Monfort N, Segura J, Delbeke FT. Evaluation of different scan methods for the urinary detection of corticosteroid metabolites by liquid chromatography tandem mass spectrometry. *J Mass Spectrometry* 2009; 44(6): 929-944.
- Roda O, Ortiz-Zapater E, Martínez-Bosch N, Gutiérrez-Gallego R, Vila-Perelló M, Ampurdanés C, Gabius HJ, André S, Andreu D, Real FX, Navarro P. Galectin-1 is a novel functional receptor for tissue plasminogen activator in pancreatic cancer. *Gastroenterology* 2009; 136(4): 1379-1390e5.

- Sánchez-Benavides G, Manero RM, Quiñones-Úbeda S, de Sola S, Quintana M, Peña-Casanova J. Spanish Version of the Bayer Activities of Daily Living Scale in Mild Cognitive Impairment and Mild Alzheimer Disease: Discriminant and Concurrent Validity. *Dement Geriatr Cogn Disord* 2009; 27(6): 572-578.
- Santiveri X, Castillo J, Bisbe E, Ginés A, Bartrons-Vilarnau R, Montes A, Escolano F. Comparación de la eficacia y seguridad de tres técnicas analgésicas (epidural, bloqueo femoral y bloqueo femoral-ciático) en el postoperatorio de prótesis total de rodilla. *Rev Esp Anestesiol Reanim* 2009; 56(1): 16-20.
- Schifano F, Corazza O, Deluca P, Davey Z, di Furia L, Farré M, Flesland L, Mannonen M, Pagani S, Peltoniemi T, Pezzolesi C, Scherbaum N, Siemann H, Skutle A, Torrens M, Van Der Kreeft P. Psychoactive drug or mystical incense? Overview of the online available information on Spice products. *Int J Cult Ment Health* 2009; 2(2): 137-144.
- Schröder H, de la Torre R, Estruch R, Corella D, Martínez-González MA, Salas-Salvadó J, Ros E, Arós F, Flores G, Civit E, Farré M, Fiol M, Vila JS, Fernández-Crehuet J, Ruiz-Gutiérrez V, Lapetra J, Sáez G, Covas MI. Alcohol consumption is associated with high concentrations of urinary hydroxytyrosol. *Am J Clin Nutr* 2009; 90(5): 1329-1335.
- Segura J. Is anti-doping analysis so far from clinical, legal or forensic targets?: The added value of close relationships between related disciplines. *Drug Testing and Analysis* 2009; 1(11-12): 479-484.
- Serra-Baldrich E, Rincón C, Guedes A, Tribó MJ, Barco D, Alomar A. Allergic contact dermatitis to methyl gentisate. *Contact Dermatitis* 2009; 60(4): 225-226.
- Soliva JC, Carmona S, Fauquet J, Hoekzema E, Bulbena A, Bulbena A, Hilferty J, Vilarroya O. Neurobiological substrates of social cognition impairment in attention-deficit hyperactivity disorder: gathering insights from seven structural and functional magnetic resonance imaging studies. *Ann N Y Acad Sci* 2009; 1167: 212-220.
- Soriano-Mas C, Pujol J, Ortiz H, Deus J, López-Sala A, Sans A. Age-Related Brain Structural Alterations in Children With Specific Language Impairment. *Hum Brain Mapp* 2009; 30(5): 1626-1636.
- Such G, Bosch J, Segura J, Gutiérrez-Gallego R. Generation of 5 and 17 kDa human growth hormone fragments through limited proteolysis. *Growth Factors* 2009; 27(5): 255-264.
- Taberner J, Fullana M, Caseras X, Pertusa A, Bados A, van den Bree M, Torrubia R, Mataix-Cols D. Are obsessive-compulsive symptom dimensions familial in nonclinical individuals? *Depress Anxiety* 2009; 26(10): 902-908.
- Tortajada S, García-Gómez JM, Vicente J, Sanjuán J, De Frutos R, Martín-Santos R, García-Esteve L, Gornemann I, Gutiérrez-Zotes A, Cañellas F, Carracedo A, Gratacós M, Guillamat R, Baca-García E, Robles M. Prediction of Postpartum Depression Using Multilayer Perceptrons and Pruning. *Method Inform Med* 2009; 48(3): 291-298.
- Tribó MJ. Influencia y conexiones de la dermatología con los trastornos psiquiátricos. *Dermatología Práctica* 2009; 17(2): 5-12.
- Tribó MJ. Repercusiones psicosociales y el impacto en la calidad de vida en la psoriasis. *Psoriasis* 2009; 57: 8-13.
- Vall O, García-Algar O. Medio ambiente materno-infantil y salud. *Rev Esp Pediatr* 2009; 65(3): 267-271.
- Vellas B, Black R, Thal LJ, Fox NC, Daniels M, McLennan G, Tompkins C, Leibman C, Pomfret M, Grundman M, for the AN1792 (QS-21)-251 Study Team (...Peña-Casanova J,...). Long-term follow-up of patients immunized with AN1792: reduced functional decline in antibody responders. *Curr Alzheimer Res* 2009; 6(2): 144-151.
- Ventura M, Pichini S, Ventura R, Leal S, Zuccaro P, Pacifici R, de la Torre R. Stability of drugs of abuse in oral fluid collection devices with purpose of external quality assessment schemes. *Ther Drug Monit* 2009; 31(2): 277-280.
- Ventura R, Ramírez-Llanelis R, Monfort N, Segura J. Ultraperformance liquid chromatography tandem mass spectrometric method for direct quantification of salbutamol in urine samples in doping control. *J Pharm Biomed Anal* 2009; 50(5): 886-890.
- Verdejo-García A, López-Torrecillas F, Calandre EP, Delgado-Rodríguez A, Bechara A. Executive function and decision-making in women with fibromyalgia. *Arch Clin Neuropsych* 2009; 24(1): 113-122.
- Yus E, Maier T, Michalodimitrakis K, van Noort V, Yamada T, Chen WH, Wodke JAH, Güell M, Martínez S, Bourgeois R, Kühner S, Rainieri E, Letunic I, Kalinina OV, Rode M, Herrmann R, Gutiérrez-Gallego R, Russell RB, Gavin AC, Bork P, Serrano L. Impact of genome reduction on bacterial metabolism and its regulation. *Science* 2009; 326(5957): 1263-1268.

Notes

- Baldomà N, Rodríguez-Cosmen C, Fernández-Galinski S, Moltó L, Recasens L, Escolano F. Serum tryptase levels in acute coronary syndromes with ST elevation. *Int J Cardiol* 2009; 131(3): 403-404.
- de la Torre R, Puerta E, Aguirre N. Comment on the letter by Green, Gabrielsson, Marsden, and Fone, MDMA: on the translation from rodent to human dosing. *Psychopharmacology (Berl)* 2009; 204(2): 379-380.
- Ortigosa-Gómez S, Bonet M, García-Algar O. Hipotiroidismo congénito diagnosticado tardíamente. *An Pediatr (Barc)* 2009; 70(1): 93-94.
- Pailhez G, Bulbena A, Fullana M, Castaño JR. Anxiety disorders and joint hypermobility syndrome: the role of collagen tissue. *Gen Hosp Psychiatr* 2009; 31(3): 299.
- Pichini S, García-Algar O, Klein J, Koren G. FAEs in meconium as biomarkers of maternal drinking habit during pregnancy. *Birth Defects Res A* 2009; 85(3): 230.

Revisions

- Comisión Nacional de la Especialidad de Anestesiología y Reanimación (...Aguilera L, Puig MM,...). Recomendaciones acerca de los períodos de rotación de los médicos internos y residentes de Anestesiología y Reanimación (editorial). *Rev Esp Anestesiol Reanim* 2009; 56(10): 589.
- Crippa JA, Zuardi AW, Martín-Santos R, Bhattacharyya S, Atakan Z, McGuire P, Fusar-Poli P. Cannabis and anxiety: a critical review of the evidence. *Hum Psychopharm Clin* 2009; 24(7): 515-523.
- Gutiérrez-Gallego R, Bosch J, Such G, Segura J. Surface plasmon resonance immuno assays - A perspective. *Growth Horm Igf Res* 2009; 19(4): 388-398.
- Kane JM, García-Ribera C. Clinical guideline recommendations for antipsychotic long-acting injections. *Br J Psychiatry* 2009; 195(supl52): s63-s67.
- Mustata C, Torrens M, Pardo-Lozano R, Pérez-Mañá C, Farré M, The Psychonaut Web Mapping Group. Spice drugs: los cannabinoides como nuevas drogas de diseño (editorial). *Adicciones* 2009; 21(3): 181-186.
- Pichini S, Papaseit E, Joya J, Vall O, Farré M, García-Algar O, de la Torre R. Pharmacokinetics and therapeutic drug monitoring of psychotropic drugs in pediatrics. *Ther Drug Monit* 2009; 31(3): 283-318.

- Segura J, Gutiérrez-Gallego R, Ventura R, Pascual JA, Bosch J, Such G, Nikolovski Z, Pinyot A, Pichini S. Growth hormone in sport: beyond Beijing 2008. *Ther Drug Monit* 2009; 31(1): 3-13.
- Segura J, Pascual JA, Ventura R, Gutiérrez-Gallego R. Bioanalysis and Analytical Services Research Group at The Municipal Institute for Medical Research IMIM-Hospital del Mar, Spain. *Bioanalysis* 2009; 1(8): 1403-1409.
- Soliva JC, Vilarroya O. Aportaciones de la resonancia magnética estructural al esclarecimiento de la neurobiología del trastorno por déficit de atención/hiperactividad: hacia la identificación de un fenotipo neuroanatómico. *Rev Neurol (Barc)* 2009; 48(11): 592-598.

Tesis

- Astals M. Diagnòstic i implicacions de la comorbiditat psiquiàtrica en la qualitat de vida, la gravetat de l'addicció i les complicacions mèdiques en pacients dependents de substàncies. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Torrens M. Data de lectura: 23/11/2009.
- Castellví P. Depresión y ansiedad inducida por interferón pegilado y ribavirina en la hepatitis crónica C: personalidad, factores de riesgo y adherencia. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Martín-Santos R, Solà R. Data de lectura: 02/11/2009.
- de Sola S. Alteraciones a medio y largo plazo en el rendimiento cognitivo y potenciales evocados (P300) en policonsumidores de éxtasis. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Peña-Casanova J. Data de lectura: 12/06/2009.
- Dürsteler C. Análisis de la interacción farmacológica entre el tramadol y distintos antieméticos, en modelos de nocicepción y tránsito gastrointestinal en el ratón. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Puig MM. Data de lectura: 03/11/2009.
- Garre-Olmo J. Agrupación y trayectorias de los síntomas psicológicos y conductuales de la enfermedad de Alzheimer mediante modelos de mixtura. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Bulbena A. Data de lectura: 28/10/2009.
- Nikolovski Z. Studies on the expression, kinetics and structure stability of eosinophil cationic protein/ribonuclease 3. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Cuchillo-Foix CM, Nogués-Bara MV. Data de lectura: 08/09/2009.

- Pailhez G. Actituds, opinions i tendències vocacionals cap a la psiquiatria dels estudiants de medicina de la UAB. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Bulbena A. Data de lectura: 12/05/2009.
- Puig C. Relación entre las infecciones respiratorias víricas de vías bajas durante el primer año de vida y la posterior aparición de asma en los niños. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Vall O, García-Algar O, Sunyer J. Data de lectura: 10/07/2009.
- Quiñones-Úbeda S. Desenvolupament, normalització i validació de la versió estàndard de la segona versió del Test Barcelona. Universitat Ramon Llull. Director: Peña-Casanova J. Data de lectura: 18/09/2009.
- Zuñiga-Lagares A. Estudio de la casuística en un centro de salud mental comunitario: gravedad y utilización de servicios. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Bulbena A. Data de lectura: 29/10/2009.

Llibres i capítols de llibre

- Arbonés E, Montes A, eds Comissió d'Avaluació i Tractament del Dolor (CATD). Guia d'Avaluació i Tractament del Dolor de l'IMAS. Barcelona: Laboratorios Meda, 2009.
- Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009.
- Martín-Ezquerro G, Turroja M. Psoriasis. Impacto psicosocial. Barcelona: Edikamed, 2009.
- Molinuevo JL, Peña-Casanova J, eds. Guía oficial para la práctica clínica en demencias: conceptos, criterios y recomendaciones. Barcelona: Prous Science, 2009.
- Moya C, Alvarez-Vara C, Sánchez A, Bobes J, Brime B, Farré M, Sendino R, Torrens M, Sanchis M, Flores J, Luna A, Díez E, Comisión clínica de la Delegación del Gobierno para el Plan Nacional Sobre Drogas. Informe sobre Cannabis II. Madrid: Ministerio de Sanidad y Política Social. Centro de Publicaciones, 2009.
- Álvarez-García JC, Segura M, Terrades R, Segura A. Seguridad en el ámbito de los pacientes portadores de catéteres venosos centrales. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 87-95.
- Arbonés E, Trillo L, Vila E. Seguridad y calidad anestésica de la embarazada. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 105-115.

- Baños JE, Farré M. Conceptos generales en farmacoterapia antiálgica. En: Aliaga L, Baños JE, de Barutell C, Molet J, Rodríguez de la Serna A, editores. Tratamiento del dolor. Teoría y práctica. 3^a ed. Barcelona: Publicaciones Permanyer, 2009: 61-65.
- Baños JE, Pardo-Lozano R, Farré M. Los ensayos clínicos en pacientes con dolor. En: Aliaga L, Baños JE, de Barutell C, Molet J, Rodríguez de la Serna A, editores. Tratamiento del dolor. Teoría y práctica. 3^a ed. Barcelona: Publicaciones Permanyer, 2009: 401-407.
- Casas M, Torrens M. Consumo adictivo de sustancias. En: Rozman C, ed. Medicina interna (16ª edición). Madrid: Elsevier España, 2009: 1608-1610.
- Castaño J, Santiveri X. La seguridad derivada de una correcta evaluación y preparación prooperatorias. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 19-29.
- Castillo C. Take home. En: Colom J, Duro P (eds.). Tratamiento de mantenimiento con metadona: manual de práctica clínica. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departamento de Salud. Subdirección General de Drogodependencias, Dirección General de Salud Pública, 2009: 103-108.
- Costa J, Farré M. Corticotrophins, corticosteroids, and prostaglandins. En: Aronson JK, ed. Side Effects of Drugs. Annual 31. Amsterdam: Elsevier B.V., 2009: 647-653.
- de la Torre R, Pichini S. FSA412 Alternative specimens - sweat. En: Jamieson A, Moenssens A, eds. Wiley Encyclopedia of Forensic Science. New York: Wiley, 2009.
- Escolano F. Prólogo y presentación. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 3-6.
- Farré M, Pardo-Lozano R, Baños JE. Los analgésicos primarios (2): paracetamol. En: Aliaga L, Baños JE, de Barutell C, Molet J, Rodríguez de la Serna A, editores. Tratamiento del dolor. Teoría y práctica. 3^a ed. Barcelona: Publicaciones Permanyer, 2009: 73-76.
- Farré M, Pichini S, Torrens M. Aspetti etici della sperimentazione clinica con sostanze d'abuso. En: Petrini C, Ivana Purificato I, Grisanti F, eds. Aspetti etici della ricerca biomedica e della sperimentazione clinica. Raporti ISTISAN 09/40. Roma: Istituto Superiore Sanità, 2009: 39-46.

- Gallart L, Paulizé G, Sabaté S, Briones Z, Canet J. Complicaciones respiratorias postoperatorias en Cataluña: estudio ARISCAT. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 117-122.
- García-Alvarez J, Lopez M. Seguridad transfusional del paciente quirúrgico. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 55-61.
- Gómez C, Bergés R, Segura J, Ventura R. Detection of mesocarb metabolites excreted free and conjugated with sulphate in human urine by UPLC-MS/MS. En: Schänzer W, Geyer H, Gotzmann A, Mareck U (Editores). Recent Advances in Doping Analysis (17). Proceedings of the Manfred Donike Workshop. Colonia: Sportverlag Strauss, 2009: 221-224.
- Khymenets O, Clapés P, Parella T, Covas MI, de la Torre R, Joglar J. Biocatalyzed synthesis of monoglucuronides of Hydroxytyrosol, Tyrosol, Homovanillic Alcohol, and 3-(4'-Hydroxyphenyl)propanol using liver cells microsomal fractions. En: Whittall J, Sutton P, eds. Practical Methods for Biocatalysis and Biotransformations.: John Wiley & Sons, Ltd, 2009: 245-250.
- Lara-Muñoz P, Peña-Casanova J. Tests neuropsicológicos en la evaluación de la demencia. En: Molinuevo JL, Peña-Casanova J, eds. Guía oficial para la práctica clínica en demencias: conceptos, criterios y recomendaciones. Barcelona: Prous Science, 2009: 319-335.
- Monfort N, Ventura R, Latorre A, Belalcazar V, Lopez M, Segura J. Phthalate exposure: new clue to suspect illicit blood transfusion. En: Schänzer W, Geyer H, Gotzmann A, Mareck U (Editores). Recent Advances in Doping Analysis (17). Proceedings of the Manfred Donike Workshop. Colonia: Sportverlag Strauss, 2009: 147-154.
- Montes A. Seguridad en el tratamiento del dolor agudo postoperatorio. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 81-86.
- Pailhez G, Bulbena A. Trastornos de ansiedad, fobias y crisis de angustia. En: Palomo T, Jiménez-Arriero MA (eds.). Manual de psiquiatría. Madrid: Ene Life Publicidad S.A. y Editores, 2009.
- Puig MM. Farmacología del dolor: Analgésicos. Farmacoterapia para el control del dolor: Pautas de uso. Salamanca: Fundación Grünenthal - Universidad de Salamanca, 2009: 19-26.
- Puig MM. Opioid receptor pharmacology and pain. En: Basbaum A, ed. Pain and the Control of Pain: Pain transmission, regulation and management. Londres: The Biomedical & Life Sciences Collection, Henry Stewart Talks Ltd, 2009.
- Sabaté S, Mases A, Oregó C. Complicaciones cardiovasculares en el periodo perioperatorio en Cataluña: estudio ANESCARIOCAT. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 131-136.
- Sánchez-Navas S, Escolano F. Reacciones alérgicas en anestesia. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 43-54.
- Soler E, Vallés-Esteve J. Bases de datos de incidencias críticas en anestesia. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 157-160.
- Terrer E, Fernández-Candil J, Pacreus S, Rodríguez-Cosmen C, Moltó L, Fernández-Galinski S. Monitorización de la saturación del golfo de la yugular durante la exérésis quirúrgica de una malformación arterio-venosa cerebral. Cuadernos de Casos Clínicos en Anestesiología y Reanimación. Madrid: Ergon, 2009: 23-28.
- Torrens M, Fonseca F, Farré M. Trastornos psiquiátricos: Adicciones a sustancias químicas (IV). Cannabis y alucinógenos. En: Vallejo J, Leal C, eds. Tratado de Psiquiatría. Barcelona: Ars Médica, 2009.
- Torrens M, Fonseca F. La eficacia de los tratamientos sustitutivos con opioides. Revisión de la evidencia científica. En: Colom J, Duro P (eds.). Tratamiento de mantenimiento con metadona: manual de práctica clínica. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departamento de Salud. Subdirección General de Drogodependencias, Dirección General de Salud Pública, 2009: 27-36.
- Torrens M, Martínez-Sanvisens D. Depresión. En: Szerman N, ed. Patología dual. Protocolos de intervención. Barcelona: Edikamet SL, 2009.
- Torrens M. Recomendaciones para la dosificación de la metadona. En: Colom J, Duro P (eds.). Tratamiento de mantenimiento con metadona: manual de práctica clínica. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departamento de Salud. Subdirección General de Drogodependencias, Dirección General de Salud Pública, 2009: 71-76.

- Trillo L, Fernández-Galinski S, Álvarez-García JC, Pacreus S, Fernández J. Seguridad en la profundidad anestésica. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 63-72.
- Vall O, García-Algar O, Mendoza H. Patología tropical. Otras infecciones por protozoos no intestinales. En: Cruz M, ed. Tratado de Pediatría. Madrid: Océano/Ergon, 2009: 349-351.
- Vall O, García-Algar O. Kala-azar. En: Cruz M, ed. Tratado de Pediatría. Madrid: Océano/Ergon, 2009: 344-345.
- Vall O, García-Algar O. Malaria (paludismo). En: Cruz M, ed. Tratado de Pediatría. Madrid: Océano/Ergon, 2009: 345-347.
- Vall O, García-Algar O. Toxoplasmosis adquirida. En: Cruz M, ed. Tratado de Pediatría. Madrid: Océano/Ergon, 2009: 347-348.
- Vallés-Esteve J, Soler E. Sistemas de comunicación y análisis de incidentes y accidentes anestésicos. En: Castaño JP, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. Seguridad del paciente quirúrgico. Madrid: Ergon, 2009: 7-10.
- Ventura R, Segura J. Masking and Manipulation. En: Thieme D, Hemmersbach P. Doping in Sports: Biochemical Principles, Effects and Analysis. Berlin: Springer-Verlag, 2009; 195: 327-354.
- Vilarroya O, Carmona S. Bases neurales de la cognición social. En: Redolar D (ed.). Psicología Fisiológica. Barcelona: UOC, 2009.
- Vilarroya O. El arte de la percepción. En: Bernat R, Duarte I (eds.). Querido público. Barcelona: CENDEAC y Centro Párraga, 2009.

Programa de recerca en informàtica biomèdica

Director

Ferran Sanz

Grups de recerca

- Bioinformàtica Estructural; Baldomero Oliva
- Bioquímica i Biofísica Computacional; Jordi Villà-Freixa
- Disseny de fàrmacs assistit per ordinador; Manuel Pastor
- Genòmica computacional; Mar Albà
- Informàtica Biomèdica Integrada; Ferran Sanz
- Quimiogenòmica; Jordi Mestres
- Sistemes complexes; Ricard Solé

Docència UAB

- Catedràtics: Roderic Guigo⁽¹⁾; Ferran Sanz⁽¹⁾
- Professors associats: Ismael Zamora⁽¹⁾; Maria del Mar Alba⁽¹⁾; Eduardo Eyras⁽¹⁾; Jordi Mestres⁽¹⁾; Ricard Vicente⁽¹⁾
- Professor ajudant: Núria Boada⁽¹⁾
- Professor lector: Juan Roberto Caselo⁽¹⁾

(1) UPF

Ajuts d'investigació

Títol del projecte: Integrated biomedical informatics for the management of cerebral aneurysms
 Entitat finançadora: Comissió Europea
 Investigador responsable: Sanz Carreras, Ferran
 Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Estudio de la relación entre tasas de mutación, antiguedad del gen y función génica en los genomas de metazoos
 Entitat finançadora: Ministerio de Educación y Ciencia
 Investigador responsable: Albà Soler, María Del Mar
 Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Programa CENIT NEUROPHARMA (MELIUS)
 Entitat finançadora: Neuropharma, SA
 Investigador responsable: Sanz Carreras, Ferran
 Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Programa CÉNIT: Cribado y perfilado virtual de dianas biológicas de especial relevancia en enfermedades relacionadas con el dolor y la obesidad, y en la identificación de moléculas con potencial para ser nuevos compuestos cabezas de serie de dichas enfermedades

Entitat finançadora: Laboratorios Esteve
 Investigador responsable: Mestres López, Jordi
 Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: RED: Red temática de investigación cooperativa en biomedicina computacional

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: Sanz Carreras, Ferran
 Nombre d'investigadors participants: 11

Títol del projecte: REEM: Red española de esclerosis múltiple

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII

Investigador responsable: Albà Soler, María Del Mar
 Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Virtual Physiological Human Network of Excellence

Entitat finançadora: Comissió Europea
 Investigador responsable: Sanz Carreras, Ferran
 Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Desarrollo de metodologías integradas para el descubrimiento de nuevos fármacos y de nuevos usos para viejos fármacos

Entitat finançadora: Ministerio de Educación y Ciencia
 Investigador responsable: Mestres López, Jordi
 Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Plataforma de Medicamentos Innovadores

Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia e Innovación
 Investigador responsable: Sanz Carreras, Ferran
 Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Expert Systems for in silico toxicity prediction (eTOX). Sol·licitud d'ajuts destinats a potenciar el lideratge de projectes de recerca europeus (LiderEU2008)

Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca
 Investigador responsable: Sanz Carreras, Ferran
 Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Red de Excelencia "Fisiología Humana Virtual"
 Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia e Innovación
 Investigador responsable: Sanz Carreras, Ferran
 Nombre d'investigadors participants: 2

Publicacions

	2008	2009
Articles originals internacionals	23	29
Articles originals nacionals	-	4
Articles en revistes internacionals (notes)	4	-
Articles en revistes internacionals (revisions)	4	2
Capítols de llibres internacionals	3	3
Tesis	3	-
Total	37	38

Articles originals

- Aloy P, Oliva B. Splitting statistical potentials into meaningful scoring functions: Testing the prediction of near-native structures from decoy conformations. *BMC Struct Biol* 2009; 9(1): 71.
- Arman M, Aguilera-Montilla N, Mas V, Puig-Kröger A, Pignatelli M, Guigó R, Corbí AL, Lozano F. The human CD6 gene is transcriptionally regulated by RUNX and Ets transcription factors in T cells. *Mol Immunol* 2009; 46(11-12): 2226-2235.
- Bauer-Mehren A, Furlong LI, Rautschka M, Sanz F. From SNPs to pathways: integration of functional effect of sequence variations on models of cell signalling pathways. *BMC Bioinformatics* 2009; 10(supl 8): S6.
- Bauer-Mehren A, Furlong LI, Sanz F. Pathway databases and tools for their exploitation: benefits, current limitations and challenges. *Mol Syst Biol* 2009; 5: 290.
- Bergmann R, Liljefors T, Sorensen MD, Zamora I. SHOP: Receptor-Based Scaffold HOPping by GRID-Based Similarity Searches. *J Chem Inf Model* 2009; 49(3): 658-669.
- Campanella C, Marino-Gammazza A, Mularoni L, Cappello F, Zummo G, Di Felice V. A comparative analysis of the products of GROEL-1 gene from Chlamydia trachomatis serovar D and the HSP60 var1 transcript from Homo sapiens suggests a possible autoimmune response. *Int J Immunogenet* 2009; 36(1): 73-78.
- Castelo R, Roverato A. Reverse engineering molecular regulatory networks from microarray data with qp-graphs. *J Comput Biol* 2009; 16(2): 213-227.

- Chapple C, Guigó R, Krol A. SECISaln, a web-based tool for the creation of structure-based alignments of eukaryotic SECIS elements. *Bioinformatics* 2009; 25(5): 674-675.
- Duran A, Zamora I, Pastor M. Suitability of GRIND-Based Principal Properties for the Description of Molecular Similarity and Ligand-Based Virtual Screening. *J Chem Inf Model* 2009; 49(9): 2129-2138.
- Fontaine F, Cross S, Plasencia G, Pastor M, Zamora I. SHOP: A Method For Structure-Based Fragment and Scaffold Hopping. *ChemMedChem* 2009; 4(3): 427-439.
- Fornes O, Aragüés R, Espadaler J, Martí-Renom MA, Sali A, Oliva B. ModLink+: Improving fold recognition by using protein-protein interactions. *Bioinformatics* 2009; 25(12): 1506-1512.
- Giorgino T, Tormene P, Lorussi F, De Rossi D, Quaglini S. Sensor evaluation for wearable strain gauges in neurological rehabilitation. *IEEE T Neur Sys Reh* 2009; 17(4): 409-415.
- Giorgino T, Tormene P, Maggioni G, Pistarini C, Quaglini S. Wireless Support to Poststroke Rehabilitation: MyHeart's Neurological Rehabilitation Concept. *Ieee T Inf Technol B* 2009; 13(6): 1012-1018.
- Giorgino T. Computing and Visualizing Dynamic Time Warping Alignments in R: The dtw Package. *J Stat Softw* 2009; 31(7): 1-24.
- Gitter A, Siegfried Z, Klutstein M, Fornes O, Oliva B, Simon I, Bar-Joseph Z. Backup in gene regulatory networks explains differences between binding and knockout results. *Mol Syst Biol* 2009; 5: 276.
- Guix FX, Ill-Raga G, Bravo R, Nakaya T, de Fabritiis G, Coma M, Miscione G, Villà-Freixa J, Suzuki T, Fernández-Busquets X, Valverde MA, de Strooper B, Muñoz-López FJ. Amyloid-dependent triosephosphate isomerase nitrotyrosination induces glycation and tau fibrillation. *Brain* 2009; 132(Pt 5): 1335-1345.
- Hartmann B, Castelo R, Blanchette M, Boue S, Rio DC, Valcárcel J. Global analysis of alternative splicing regulation by insulin and wingless signalling in Drosophila cells. *Genome Biol* 2009; 10(1): R11.
- Harvey M, de Fabritiis G. An Implementation of the Smooth Particle Mesh Ewald Method on GPU Hardware. *J Chem Theory Comput* 2009; 5(9): 2371-2377.
- Harvey M, Giupponi G, de Fabritiis G. ACEMD: Accelerating Biomolecular Dynamics in the Microsecond Time Scale. *J Chem Theory Comput* 2009; 5(6): 1632-1639.

- Hermoso A, Espadaler J, Querol E, Avilés FX, Sternberg MJE, Oliva B, Fernández-Fuentes N. Including Functional Annotations and Extending the Collection of Structural Classifications of Protein Loops (ArchDB). *Bioinform Biol Insights* 2009; 1: 77-90.
- Mairal T, Nieto J, Pinto M, Almeida MR, Gales L, Ballesteros A, Barluenga J, Pérez JJ, Vázquez JT, Centeno NB, Saraiva MJ, Damas AM, Planas A, Arsequell G, Valencia G. Iodine atoms: a new molecular feature for the design of potent transthyretin fibrillogenesis inhibitors. *PLoS ONE* 2009; 4(1): e4124.
- Makrythanasis P, Kapranov P, Bartoloni L, Reymond A, Deutsch S, Guigó R, Denoeud F, Drenkow J, Rossier C, Ariani F, Capra V, Excoffier L, Renieri A, Gingeras TR, Antonarakis SE. Variation in Novel Exons (RACEfrags) of the MECP2 Gene in Rett Syndrome Patients and Controls. *Hum Mutat* 2009; 30(9): e866-e879.
- Mayer MA, Leis A, Sanz F. Información sobre salud en internet y sellos de confianza como indicadores de calidad: el caso de las vacunas. *Aten Primaria* 2009; 41(10): 534-542.
- Mayer MA, Leis A. Nuevas herramientas para profesionales en internet. *FMC* 2009; 16(4): 196-203.
- Mestres J, Gregori-Puigjané E, Valverde S, Solé RV. The topology of drug-target interaction networks: implicit dependence on drug properties and target families. *Mol Biosyst* 2009; 5(9): 1051-1057.
- Mestres J, Gregori-Puigjané E. Conciliating binding efficiency and polypharmacology. *Trends Pharmacol Sci* 2009; 30(9): 470-474.
- Ortega R, Raviña E, Masaguer CF, Areias F, Brea J, Loza MI, Lopez-Muñoz L, Selent J, Pastor M, Sanz F. Synthesis, Binding Affinity and SAR of New Benzolactam Derivatives as Dopamine D3 Receptor Ligands. *Bioorg Med Chem Lett* 2009; 19(6): 1773-1778.
- Osuna S, Morera J, Cases M, Morokuma K, Solà M. Diels-Alder Reaction between Cyclopentadiene and C(60): An Analysis of the Performance of the ONIOM Method for the Study of Chemical Reactivity in Fullerenes and Nanotubes. *J Phys Chem A* 2009; 113(35): 9721-9726.
- Pignatelli M, Serras F, Moya A, Guigó R, Corominas M. CROC: Finding Chromosomal Clusters in Eukaryotic Genomes. *Bioinformatics* 2009; 25(12): 1552-1553.
- Pulido M, Manresa JM, Mojá S, Sanz F. Análisis del conocimiento de los criterios internacionales de autoría por parte de los investigadores españoles. *Med Clin (Barc)* 2009; 133(10): 381-389.
- Rodilla V, Villanueva A, Obrador-Hevia A, Robert-Moreno A, Fernández-Majada V, Grilli A, López-Bigas N, Bellora N, Albà MM, Torres F, Duñach M, Sanjuan X, González S, Gridley T, Capellà G, Bigas A, Espinosa L. Jagged1 is the pathological link between Wnt and Notch pathways in colorectal cancer. *Proc Natl Acad Sci U S A* 2009; 106(15): 6315-6320.
- Salichs E, Ledda A, Mularoni L, Albà MM, de la Luna S. Genome-Wide Analysis of Histidine Repeats Reveals Their Role in the Localization of Human Proteins to the Nuclear Speckles Compartment. *PLoS Genet* 2009; 5(3): e1000397 (<http://www.plosgenetics.org/article/info:doi/10.1371/journal.pgen.1000397>).
- Solé X, Bonifaci N, López-Bigas N, Berenguer A, Hernández P, Reina O, Maxwell CA, Aguilar H, Urruticoechea A, de Sanjosé S, Comellas F, Capellà G, Moreno V, Pujana MA. Biological convergence of cancer signatures. *PLoS ONE* 2009; 4(2): e4544 (<http://www.plosone.org/article/info:doi/10.1371/journal.pone.0004544>).
- The Bovine Genome Sequencing Consortium (...Guigó R, Alioto TS, Chapple C,...). The genome sequence of taurine cattle: a window to ruminant biology and evolution. *Science* 2009; 324(5926): 522-528.
- Toll M, Bosch N, Bellora N, Castelo R, Armengol L, Estivill X, Albà MM. Origin of primate orphan genes: a comparative genomics approach. *Mol Biol Evol* 2009; 26(3): 603-612.
- Toll M, Castelo R, Bellora N, Albà MM. Evolution of primate orphan proteins. *Biochem Soc T* 2009; 37(pt4): 778-782.

Revisions

- Cases M, Mestres J. A Chemogenomic Approach to Drug Discovery: Focus on Cardiovascular Diseases. *Drug Discov Today* 2009; 14(9-10): 479-485.
- Harrow J, Nagy A, Reymond A, Alioto TS, Patthy L, Antonarakis SE, Guigó R. Identifying protein-coding genes in genomic sequences. *Genome Biol* 2009; 10(1): 201.

- Albà MM. Temporal aspects of gene evolution. En: Dopazo H, Navarro A. *Temporal aspects of gene evolution*. Valencia: Obra Propia, 2009.
- Alsina B, López-García A, Villà-Freixa J, Giráldez F. Developmental biology and mathematics: the rules of an embryo. En: Giráldez F, Herrero MA, eds. *Mathematics, Developmental Biology and Tumour Growth*. American Mathematical Society (AMS) and Real Sociedad Matemática Española (RSME), 2009: 1-12.
- Vidal D, García-Serna R, Mestres J. Ligand-based Approaches to In Silico Pharmacology. En: Bajorath J, ed. *Chemoinformatics and Computational Chemical Biology*. Totawa: Humana Press, 2009.

Programa de recerca d'epidemiologia i salut pública

Director

Jordi Sunyer

Grup de recerca

- Evaluació i epidemiologia clínica; Xavier Castells
- Epidemiologia clínica i molecular del càncer; Miquel Porta
- Epidemiologia de les drogues d'abús; Antonia Domingo
- Epidemiologia ocupacional i ambiental; Manolis Kogevinas
- Salut respiratòria; contaminació i desenvolupament infantil; Jordi Sunyer
- Serveis sanitaris; Jordi Alonso

Docència UAB

- Catedràtics: Jordi Sunyer⁽¹⁾; Josep Antó⁽¹⁾; Miquel Porta
- Professors associats: Xavier Castells; Maria Teresa Brugal⁽¹⁾; Mercè Comas⁽³⁾; Alicia Granados⁽²⁾; Juan Ramón Gonzalez⁽²⁾; Montserrat Ferrer ; Jordi Alonso⁽¹⁾; Francesc Cots⁽⁴⁾; Maria Sala
- Professor ajudant: Francesc Macià; Andrea Burón

(1) UPF (2) UB (3) UPC (4) UOC

Ajuts d'investigació

Títol del projecte: Global Allergy and Asthma European Network
 Entitat finançadora: Comissió Europea
 Investigador responsable: Kogevinas, Manolis
 Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: EaRLy Nutrition programming-long term Efficacy and Safety Trials integrated epidemiological, genetic, animal, consumer and economic research
 Entitat finançadora: Comissió Europea
 Investigador responsable: Kogevinas, Manolis
 Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Integrated Assessment of health risks from environmental stresors in Europe
 Entitat finançadora: Comissió Europea
 Investigador responsable: Kogevinas, Manolis
 Nombre d'investigadors participants: 2

Títol del projecte: Development and application of biomarkers of dietary exposure to genotoxic and immunotoxic chemicals and of biomarkers of early effects, using mother-child birth cohorts and biobanks
 Entitat finançadora: Comissió Europea
 Investigador responsable: Kogevinas, Manolis
 Nombre d'investigadors participants: 2

Títol del projecte: Compuestos clorados en piscinas: efectos genotóxicos y respiratorios en niños y adultos jóvenes
 Entitat finançadora: Ministerio de Educación y Ciencia
 Investigador responsable: Kogevinas, Manolis
 Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Indicators for Monitoring COPD and Asthma in the EU II
 Entitat finançadora: Comissió Europea
 Investigador responsable: Duran Tauleria, Enric
 Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Efecto de la actividad física en la evolución de la enfermedad pulmonar obstructiva crónica (EPOC)
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: García Aymerich, Judith
 Nombre d'investigadors participants: 11

Títol del projecte: Health Impacts of long-term exposure to disinfection by-products in drinking WATER
 Entitat finançadora: Comissió Europea
 Investigador responsable: Villanueva Belmonte, Cristina
 Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Evaluación del estado de salud de la población general española mediante la Clasificación Internacional de Funcionamiento, Discapacidad y Salud (CIF)
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Ferrer Forés, Montserrat
 Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Coste hospitalario del tratamiento del cáncer colorrectal. Análisis del proceso asistencial por estadío y fase de evolución
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Cots Reguant, Francesc
 Nombre d'investigadors participants: 9

Títol del projecte: Análisis de la probabilidad acumulada de al menos un falso positivo en el cribado mamográfico en España en la indicación de alguna exploración adicional invasiva (PAAF, core-biopsia o biopsia quirúrgica)

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Castells Oliveres, Xavier
Nombre d'investigadors participants: 9

Títol del projecte: Estudio epidemiológico del riesgo de asma en trabajadores de limpieza (EPIASLI 2)

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Zock, Jan-Paul
Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: CIBERESP: Epidemiología y salud pública

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Alonso Caballero, Jordi
Nombre d'investigadors participants: 7

Títol del projecte: CIBERESP: Epidemiología y salud pública

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Porta Serra, Miquel
Nombre d'investigadors participants: 9

Títol del projecte: CIBERESP: Epidemiología y salud pública.

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Sunyer Deu, Jordi
Nombre d'investigadors participants: 10

Títol del projecte: CIBERESP: Epidemiología y salud pública

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Kogevinas, Manolis
Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Desarrollo de una nueva herramienta para la evaluación estandarizada de las medidas de resultados percibidos por los pacientes

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Alonso Caballero, Jordi
Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Estudio de la validez de las escalas SDS, CAST y abuso-DSM-IV en jóvenes consumidores de cannabis

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Domingo Salvany, Antonia
Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Medida y efecto de la dieta en la evolución de la enfermedad pulmonar obstructiva crónica (EPOC)

Entitat finançadora: Sociedad Española de Neumología y Cirugía Torácica

Investigador responsable: Antó Boqué, Josep M
Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: La nutrición en el embarazo y las primeras etapas de la vida en relación con la obesidad y marcadores metabólicos en niños pre-puberales: un estudio de la Unión Europea (UE) y España

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Mendez, Michelle A
Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Supervivencia y costes en los cánceres de mama y colorrectal. Determinantes clínicos y organizativos

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Macià Guilà, Francesc Assís
Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Aplicación de la simulación de eventos discretos para evaluar el beneficio y el impacto presupuestario de los programas poblacionales de cribado de cáncer

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Comas Serrano, Mercè
Nombre d'investigadors participants: 10

Títol del projecte: Evaluación de la tasa de detección de cáncer de mama y de resultados falsos positivos tras la implantación de la mamografía digital en los programas de detección precoz de cáncer de mama

Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria.
ISCIII

Investigador responsable: Sala Serra, Maria
Nombre d'investigadors participants: 11

Títol del projecte: CIBERESP: Epidemiología i salut pública
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Castells Oliveres, Xavier
 Nombre d'investigadors participants: 7

Títol del projecte: Estimación de la evolución de la incidencia del consumo de cannabis y cocaína en España
 Entitat finançadora: Ministerio de Sanidad y Consumo
 Investigador responsable: Domingo Salvany, Antonia
 Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Introducción a los modelos de simulación para la toma de decisiones en el ámbito sanitario
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Castells Oliveres, Xavier
 Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Diagnosis-Related Groups in Europe: towards Efficiency and Quality
 Entitat finançadora: Comissió Europea
 Investigador responsable: Cots Reguant, Francesc
 Nombre d'investigadors participants: 5

Títol del projecte: Aprendentatge i aplicació de tècniques estadístiques a l'estudi d'heterogeneïtat fenotípica de la MPOC (PAC-COPD) i els efectes de l'activitat física en l'asma
 Entitat finançadora: Societat Catalana de Pneumologia
 Investigador responsable: Benet Mora, Marta
 Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Efectos de la exposición prenatal y postnatal a la contaminación atmosférica urbana en la función pulmonar y el neurodesarrollo
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Sunyer Deu, Jordi
 Nombre d'investigadors participants: 6

Títol del projecte: Desarrollo de un instrumento de evaluación de trastornos depresivos y de ansiedad para encuestas de salud
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Alonso Caballero, Jordi
 Nombre d'investigadors participants: 4

Títol del projecte: Coste-efectividad de los tratamientos de cáncer de próstata localizado: Prostatectomía Radical, Braquiterapia Prostática y Radioterapia Conformacional Externa 3D
 Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII
 Investigador responsable: Ferrer Forés, Montserrat
 Nombre d'investigadors participants: 16

Títol del projecte: The EU Contribution to the World Mental Health (WMH) Surveys Initiative
 Entitat finançadora: Comissió Europea
 Investigador responsable: Alonso Caballero, Jordi
 Nombre d'investigadors participants: 2

Títol del projecte: Physical Activity as a Crucial Patient Reported Outcome in COPD
 Entitat finançadora: Innovative Medicines Initiative (IMI)
 Investigador responsable: García Aymerich, Judith
 Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Desarrollo de Proyectos de Innovación en Sanidad. Herramientas Colaborativas Ámbito Hospitalario
 Entitat finançadora: Telefónica Soluciones de Informática y Comunicaciones de España, SA
 Investigador responsable: Casamitjana Abella, Montserrat
 Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: Red Española de Costes por GRD
 Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia e Innovación
 Investigador responsable: Cots Reguant, Francesc
 Nombre d'investigadors participants: 3

Títol del projecte: Grup de Recerca en Serveis Sanitaris
 Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca
 Investigador responsable: Alonso Caballero, Jordi
 Nombre d'investigadors participants: 17

Títol del projecte: Servei d'avaluació i epidemiología clínica
 Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca
 Investigador responsable: Castells Oliveres, Xavier
 Nombre d'investigadors participants: 7

Títol del projecte: Grup de Recerca en Epidemiologia Clínica & Molecular del Càncer

Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca

Investigador responsable: Porta Serra, Miquel
Nombre d'investigadors participants: 11

Títol del projecte: Cost efectivitat i cost utilitat dels principals tractaments pel càncer de pròstata localitzat: estudi de seguiment a 7anys

Entitat finançadora: Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdica

Investigador responsable: Ferrer Forés, Montserrat
Nombre d'investigadors participants: 25

Títol del projecte: Métodos de inferencia causal para el estudio de los efectos de la actividad física en el desarrollo y evolución del asma y de la enfermedad pulmonar obstructiva crónica (EPOC). Programa "José Castillejo", para jóvenes doctores (MOD. B)

Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia e Innovación
Investigador responsable: García Aymerich, Judith
Nombre d'investigadors participants: 1

Títol del projecte: XVI Premio Sociedad Española de Epidemiología al mejor artículo original en epidemiología

Entitat finançadora: Sociedad Española de Epidemiología

Investigador responsable: Ferrer Forés, Montserrat
Nombre d'investigadors participants: 1

Publicacions

	2008	2009
Articles originals internacionals	124	153
Articles originals nacionals	14	25
Articles en revistes internacionals (notes)	14	8
Articles en revistes nacionals (notes)	10	6
Articles en revistes internacionals (revisions)	12	16
Articles en revistes nacionals (revisions)	7	8
Capítols de llibres internacionals	9	3
Capítols de llibres nacionals	8	3
Llibres internacionals	1	–
Llibres nacionals	2	–
Tesis	2	4
Total	203	226

Articles originals

- Aguilera I, Guxens M, García-Estebar R, Corbella T, Nieuwenhuijsen M, Foradada CM, Sunyer J. Association between GIS-based exposure to urban air pollution during pregnancy and birth weight in the INMA Sabadell Cohort. *Environ Health Perspect* 2009; 117(8): 1322-1327.
- Almansa J, Delicado P. Analysing musical performance through functional data analysis: rhythmic structure in Schumann's Traumerei. *Connect Sci* 2009; 21(2-3): 207-225.
- Alonso J, Burón A, Rojas-Farreras S, de Graaf R, Haro JM, de Girolamo G, Bruffaerts R, Kovess-Masfety V, Matschinger H, Vilagut G, and for the ESEMeD/MHEDEA 2000 Investigators. Perceived stigma among individuals with common mental disorders. *J Affect Disorders* 2009; 118(1-3): 180-186.
- Alonso J, Croudace T, Brown J, Gasquet I, Knapp MR, Suárez D, Novick D. Health-Related Quality of Life (HRQL) and Continuous Antipsychotic Treatment: 3-year Results from the Schizophrenia Health Outcomes (SOHO) Study. *Value Health* 2009; 12(4): 536-543.
- Álvarez-Pedrerol M, Guxens M, Ibarluzea J, Rebagliato M, Rodríguez A, Espada M, Goñi F, Basterrechea M, Sunyer J. Organochlorine compounds, iodine intake, and thyroid hormone levels during pregnancy. *Environ Sci Technol* 2009; 43(20): 7909-7915.
- Álvarez-Pedrerol M, Guxens M, Méndez MA, Canet Y, Martorell R, Espada M, Plana E, Rebagliato M, Sunyer J. Iodine levels and thyroid hormones in healthy pregnant women and birth weight of their offspring. *Eur J Endocrinol* 2009; 160(3): 423-429.

- Analitis F, Klein-Velderman M, Ravens-Sieberer U, Detmar S, Erhart M, Herdman M, Berra S, Alonso J, Rajmil L, and the European KIDSCREEN group. Being bullied: associated factors in children and adolescents 8-18 years old in 11 European countries. *Pediatrics* 2009; 123(2): 569-577.
- Ancochea J, Badiola C, Duran-Tauleria E, García Río F, Miravitles M, Muñoz L, Sobradillo V, Soriano JB. Estudio EPI-SCAN: resumen del protocolo de un estudio para estimar la prevalencia de EPOC en personas de 40 a 80 años en España. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(1): 41-47.
- Arbonés E, Montes A, Riu M, Farriols C, Mínguez S, Comisión para la Evaluación y Tratamiento del Dolor del Institut Municipal d'Assistència Sanitària. El dolor en los pacientes hospitalizados: estudio transversal de la información, la evaluación y el tratamiento. *Rev Soc Esp Dolor* 2009; 16(6): 314-322.
- Armengol L, Villatoro S, González JR, Pantano L, García-Aragonés M, Rabionet R, Cáceres M, Estivill X. Identification of copy number variants defining genomic differences among major human groups. *PLoS ONE* 2009; 4(9): e7230.
- Arrebara JP, Martín-Olmedo P, Fernández MF, Sánchez-Cantalejo E, Jimenez-Rios JA, Torne P, Porta-Serra M, Olea N. Predictors of concentrations of hexachlorobenzene in human adipose tissue: A multivariate analysis by gender in Southern Spain. *Environ Int* 2009; 35(1): 27(32).
- Astals M, Díaz L, Domingo-Salvany A, Martín-Santos R, Bulbena A, Torrens M. Impact of co-occurring psychiatric disorders on retention in a methadone maintenance program: an 18-month follow-up study. *Int J Environ Res Public Health* 2009; 6(11): 2822-2832.
- Balcells E, Antó JM, Gea J, Gómez FP, Rodríguez E, Marin A, Ferrer A, De Batlle J, Farrero E, Benet M, Orozco-Levi M, Ferrer J, Agustí AGN, Gálvez B, Belda J, Garcia-Aymerich J, and PAC-COPD Study Group (...Serra I, Donaire-González D, Guerra S, Gayete A, Vollmer I,...). Characteristics of patients admitted for the first time for COPD exacerbation. *Respir Med* 2009; 103(9): 1293-1302.
- Barbaglia G, Macià F, Comas M, Sala M, Vernet MM, Casamitjana M, Castells X. Trends in hormone therapy use before and after publication of the Women's Health Initiative trial: 10 years of follow-up. *Menopause* 2009; 16(5): 1061-1064.
- Basagaña X, Spiegelman D. Power and sample size calculations for longitudinal studies comparing rates of change with a time-varying exposure. *Stat Med* 2009; 29(2): 181-192.
- Bellmunt J, Macià F, Malmusi D, Lorente JA, Carles J, Lloreta J, Foro P, Gelabert-Mas A, Albanell J, Castells X. Impact of PSA implementation and combined radiation and hormonal therapy (RT + HT) on outcome of prostate cancer patients. *Eur J Cancer* 2009; 45(16): 2804-2809.
- Berglind N, Bellander T, Forastiere F, von Klot S, Aalto P, Elosua R, Kulmala M, Lanki T, Löwel H, Peters A, Picciotto S, Salomaa V, Stafoggia M, Sunyer J, Nyberg F, for the HEAPSS study group (...Marrugat J, Julvez J, Rebato C, Cabañero M,...). Ambient Air Pollution and Daily Mortality Among Survivors of Myocardial Infarction. *Epidemiology* 2009; 20(1): 110-118.
- Bernert S, Fernández A, Haro JM, König HH, Alonso J, Vilagut G, Sevilla-Dedieu C, de Graaf R, Matschinger H, Heider D, Angermeyer MC, the ESEMeD/MHEDEA 2000 Investigators. Comparison of Different Valuation Methods for Population Health Status Measured by the EQ-5D in Three European Countries. *Value Health* 2009; 12(5): 750-758.
- Bernert S, Matschinger H, Alonso J, Haro JM, Brugha TS, Angermeyer MC, and the ESEMeD / MHEDEA 2000 investigators (...Vilagut G, Almansa J, Codony M, Domingo-Salvany A, Ferrer M, Martínez-Alonso M, Puigvert JM,...). Is it always the same? Variability of depressive symptoms across six European countries. *Psychiatr Res* 2009; 168(2): 137-144.
- Berra S, Tebé C, Erhart M, Ravens-Sieberer U, Auquier P, Detmar S, Herdman M, Alonso J, Rajmil L, and the European KIDSCREEN group. Correlates of use of health care services by children and adolescents from 11 European countries. *Med Care* 2009; 47(2): 161-167.
- Blanc PD, Menezes AMB, Plana E, Mannino DM, Hallal PC, Torén K, Eisner MD, Zock JP. Occupational Exposures and COPD: An Ecological Analysis of International Data. *Eur Respir J* 2009; 33(2): 298-304.
- Bonnewyn A, Katona C, Bruffaerts R, Haro JM, de Graaf R, Alonso J, Demyttenaere K. Pain and depression in older people: Comorbidity and patterns of help seeking. *J Affect Disorders* 2009; 117(3): 193-196.
- Borchers MT, Wesselkamper SC, Curull V, Ramírez-Sarmiento A, Sánchez-Font A, Garcia-Aymerich J, Coronell C, Lloreta J, Agustí A, Gea J, Howington JA, Reed MF, Starnes SL, Harris NL, Vitucci M, Eppert BL, Motz GT, Fogel K, McGraw D, Tichelaar JW, Orozco-Levi M. Sustained CTL activation by murine pulmonary epithelial cells promotes the development of COPD-like disease. *J Clin Invest* 2009; 119(3): 636-649.

- Bousquet J, Burney P, Zuberbier T, Cauwenberge PV, Akdis CA, Bindlev-Jensen C, Bonini S, Fokkens W, Kauffmann F, Kowalski ML, Lodrup-Carlsen K, Mülloj J, Nizankowska-Mogilnicka E, Papadopoulos N, Tokala E, Wickman M, Antó JM, Auvergne N, Bachert C, Bousquet PJ, Brunekreef B, Canonica WG, Carlsen KH, Gjomarkaj M, Haahtela T, Howarth P, Lenzen G, Lotvall J, Radon K, Ring J, Salapatas M, Schünemann HJ, Szczeklik A, Todo-Bom A, Valovirta E, von Mutius E, Zock JP. GA2LEN (Global Allergy and Asthma European Network) addresses the allergy and asthma'epidemic'. *Allergy* 2009; 64(7): 969-977.
- Bravo MJ, Royuela L, de la Fuente L, Brugal MT, Barrio G, Domingo-Salvany A, & the Itinere Project Group. Use of supervised injection facilities and injection risk behaviours among young drug injectors. *Addiction* 2009; 104(4): 614-619.
- Brugal MT, Pulido J, Toro C, de la Fuente L, Bravo MJ, Ballesta R, Soriano V, Barrio G, Vallejo F, Domingo-Salvany A, Castellano Y, Project Itinere Group. Injecting, Sexual Risk Behaviors and HIV Infection in Young Cocaine and Heroin Users in Spain. *Eur Addict Res* 2009; 15(3): 171-178.
- Carpenter L, Linsell L, Brooks C, Keegan T, Langdon T, Doyle P, Maconochie N, Fletcher T, Nieuwenhuijsen M, Beral V, Venables K. Cancer morbidity in British military veterans included in chemical warfare agent experiments at Porton Down: cohort study. *BMJ* 2009; 338: b655.
- Casamitjana M, Sala M, Ochoa D, Fusté P, Castells X, Alameda F, and SRHCP group. Results of a cervical cancer screening programme from an area of Barcelona (Spain) with a large immigrant population. *Eur J Public Health* 2009; 19(5): 499-503.
- Castillejo A, Rothman N, Murta-Nascimento C, Malats N, García-Closas M, Gómez-Martínez A, Lloreta J, Tardón A, Serra C, García-Closas R, Chanock SJ, Silverman D, Dosemeci M, Kogevinas M, Carrato A, Soto JL, Real FX. TGFB1 and TGFB1 polymorphic variants in relationship to bladder cancer risk and prognosis. *Int J Cancer* 2009; 124(3): 608-613.
- Castro-Giner F, Bustamante M, González JR, Kogevinas M, Jarvis D, Heinrich J, Antó JM, Wjst M, Estivill X, de Cid R. A pooling-based genome-wide analysis identifies new potential candidate genes for atopy in the European Community Respiratory Health Survey (ECRHS). *BMC Med Genet* 2009; 10(1): 128.
- Castro-Giner F, Kogevinas M, Imboden M, de Cid R, Jarvis D, Mächler M, Berger W, Burney P, Franklin KA, González JR, Heinrich J, Janson C, Omenaas ER, Pin I, Rochat T, Sunyer J, Wjst M, Antó JM, Estivill X, Probst-Mensch NM. Joint effect of obesity and TNFA variability on asthma: two international cohort studies. *Eur Respir J* 2009; 33(5): 1003-1009.
- Castro-Giner F, Künzli N, Jacquemin B, Forsberg B, de Cid R, Sunyer J, Jarvis D, Briggs D, Vienneau D, Norbäck D, González JR, Guerra S, Janson C, Antó JM, Wjst M, Heinrich J, Estivill X, Kogevinas M. Traffic-related air pollution, oxidative stress genes, and asthma (ECHRS). *Environ Health Perspect* 2009; 117(12): 1919-1924.
- Cerveri I, Corsico A, Accordini S, Cervio G, Ansaldi E, Grossi A, Niniano R, Tsana-Tegomo E, Antó JM, Künzli N, Janson C, Sunyer J, Svanes C, Heinrich J, Schouten JP, Wjst M, Pozzi E, de Marco R. What defines airflow obstruction in asthma? *Eur Respir J* 2009; 34(3): 568-573.
- Chatzi L, Bitsios P, Solidaki E, Christou E, Kyrlaki E, Sfakianaki M, Kogevinas M, Kefalogiannis N, Pappas A. Type 1 diabetes is associated with alexithymia in nondepressed, non-mentally ill diabetic patients: A case-control study. *J Psychosom Res* 2009; 67(4): 307-313.
- Chatzi L, Kogevinas M. Prenatal and childhood Mediterranean diet and the development of asthma and allergies in children. *Public Health Nutr* 2009; 12(9A): 1629-1634.
- Chatzi L, Plana E, Daraki V, Karakosta P, Alegkakis D, Tsatsanis C, Kafatos A, Koutis A, Kogevinas M. Metabolic syndrome in early pregnancy and risk of preterm birth. *Am J Epidemiol* 2009; 170(7): 829-836.
- Chatzi L, Plana E, Pappas A, Alegkakis D, Karakosta P, Daraki V, Vassilaki M, Tsatsanis C, Kafatos A, Koutis A, Kogevinas M. The metabolic syndrome in early pregnancy and risk of gestational diabetes mellitus. *Diabetes Metab* 2009; 35(6): 490-494.
- Codony M, Alonso J, Almansa J, Bernert S, de Girolamo G, de Graaf R, Haro JM, Kovess-Masfety V, Vilagut G, Kessler RC. Perceived need for mental health care and service use among adults in Western Europe: results of the ESEMeD project. *Psychiat Serv* 2009; 60(8): 1051-1058.
- Costa-Font J, Cabases-Hita J, Alonso J, Salvador-Carulla L, McDaid D. New and old challenges in the reform of mental health systems in Spain. *Eurohealth* 2009; 14(4): 14-18.
- Courtier R, Casamitjana M, Macià F, Panadés A, Castells X, Gil-Egea MJ, Parés D, Sánchez-Ortega JM, Grande L. Resultados de un estudio de cribado poblacional de neoplasia colorrectal. *Cir Esp* 2009; 85(3): 152-157.
- Crous M, Porta-Serra M, López T, Jariod M, Malats N, Morales E, Guarner L, Rifa J, Carrato A, Real FX, for the PANKRAS II Study Group. Lifetime history of alcohol consumption and K-ras mutations in pancreatic ductal adenocarcinoma. *Environ Mol Mutagen* 2009; 50(5): 421-430.

- Crous M, Porta-Serra M, Morales E, López T, Carrato A, Puigdomènech E, Real FX, and PANKRAS II Study Group. Past medical conditions and K-ras mutations in pancreatic ductal adenocarcinoma: a hypothesis-generating study. *Cancer Causes Control* 2009; 20(5): 591-599.
- De Batlle J, Romieu I, Antó JM, Méndez MA, Rodríguez E, Balcells E, Ferrer A, Gea J, Rodríguez-Roisín R, García-Aymerich J, and The PAC-COPD Study Group. Dietary habits of firstly admitted Spanish COPD patients. *Respir Med* 2009; 103(12): 1904-1910.
- de Marco R, Accordini S, Antó JM, Gislason T, Heinrich J, Janson C, Jarvis D, Künzli N, Leynaert B, Marcon A, Sunyer J, Svanes C, Wjst M, Burney P. Long-term Outcomes in Mild/Moderate COPD in the European Community Respiratory Health Survey. *Am J Respir Crit Care Med* 2009; 180(10): 956-963.
- de Nazelle A, Rodríguez DA, Crawford-Brown D. The built environment and health: Impacts of pedestrian-friendly designs on air pollution exposure. *Sci Total Environ* 2009; 407(8): 2525-2535.
- de Nazelle A, Rodríguez DA. Tradeoffs in incremental changes towards pedestrian-friendly environments: Physical activity and pollution exposure. *Transport Res D-Tr E* 2009; 14(4): 255-263.
- Delclos GL, Gimeno D, Arif A, Benavides FG, Zock JP. Occupational Exposures and Asthma in Health-Care Workers: Comparison of Self-Reports With a Workplace-Specific Job Exposure Matrix. *Am J Epidemiol* 2009; 169(5): 581-587.
- Dharmage S, Erbas B, Jarvis D, Wjst M, Raherison C, Norbäck D, Heinrich J, Sunyer J, Svanes C. Do childhood respiratory infections continue to influence adult respiratory morbidity? *Eur Respir J* 2009; 33(2): 237-244.
- Díez S, Delgado S, Aguilera I, Astray J, Pérez-Gómez B, Torrent M, Sunyer J, Bayona JM. Prenatal and Early Childhood Exposure to Mercury and Methylmercury in Spain, a High-Fish-Consumer Country. *Arch Environ Con Tox* 2009; 56(3): 615-622.
- Espallargues M, Almazan C, Tebé C, Pla R, Pons JMV, Sánchez E, Mias M, Alomar S, Borràs JM, por el Grupo de Estudio ONCORisc (...Grande L, Manzanera R, Sitges-Serra A, Varela J, Castells X, Macià F,...). Proceso asistencial y resultados en la cirugía de cáncer digestivo: diseño y resultados iniciales de un estudio de cohortes multicéntrico. *Rev Esp Enferm Dig (Madrid)* 2009; 101(10): 680-696.
- Ferrer C, García-Estebar R, Méndez MA, Romieu I, Torrent M, Sunyer J. Determinantes sociales de los patrones dietéticos durante el embarazo. *Gac Sanit* 2009; 23(1): 38-43.
- Ferrer M, Garin O, Pera J, Prats JM, Mendivil J, Alonso J, de Paula B, Herruzo I, Hervas A, Macías V, Marino A, Ortiz MJ, Pastor S, Ponce de León J, Sancho G, and el Grupo Multicéntrico Español de Cáncer de Próstata Localizado (...Cunillera O, Pont A,...). Evaluación de la calidad de vida de los pacientes con cáncer de próstata localizado: validación de la versión española del cuestionario EPIC. *Med Clin (Barc)* 2009; 132(4): 128-135.
- Font-Ribera L, Kogevinas M, Zock JP, Nieuwenhuijsen M, Heederik D, Villanueva CM. Swimming pool attendance and risk of asthma and allergic symptoms in children. *Eur Respir J* 2009; 34(6): 1304-1310.
- Font-Ribera L, Pérez G, Espelt A, Salvador J, Borrell C. Determinantes del retraso de la interrupción voluntaria del embarazo. *Gac Sanit* 2009; 23(5): 415-419.
- Forssen UM, Wright JM, Herring AH, Savitz DA, Nieuwenhuijsen M, Murphy PA. Variability and predictors of changes in water use during pregnancy. *J Expo Sci Environ Epidemiol* 2009; 19(6): 593-602.
- Fríguls B, García-Algar O, Puig C, Figueroa C, Sunyer J, Vall O. Exposición prenatal y posnatal al tabaco y síntomas respiratorios y alérgicos en los primeros años de vida. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(12): 585-590.
- Fu M, Fernández E, Martínez-Sánchez JM, Pascual JA, Schiaffino A, Agudo A, Ariza C, Borràs JM, Samet JM, for the DCOT study investigators. Salivary cotinine concentrations in daily smokers in Barcelona, Spain: a cross-sectional study. *Bmc Public Health* 2009; 9(1): 320.
- García-Altés A, Dalmau-Bueno A, Colls C, Mendivil J, Benet J, Mompart A, Torné E, Zara C, Borrell C, Brugulat P, Guarga A, por el Grupo de Análisis del Desempeño de los Servicios Sanitarios de Cataluña (...Castells X,...). Análisis del desempeño de los servicios sanitarios de Cataluña: evaluación de los primeros resultados del proyecto demostrativo. *Gac Sanit* 2009; 23(5): 465-472.
- Garcia-Aymerich J, Gómez FP, Antó JM, en nombre del Grupo Investigador del Estudio PAC-COPD. Caracterización fenotípica y evolución de la EPOC en el estudio PAC-COPD: diseño y metodología. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(1): 4-11.
- Garcia-Aymerich J, Serra I, Gómez FP, Farrero E, Balcells E, Rodríguez DA, De Batlle J, Gimeno E, Donaire-González D, Orozco-Levi M, Sauleda J, Gea J, Rodríguez-Roisín R, Roca J, Agustí AGN, Antó JM. Physical Activity and Clinical and Functional Status in COPD. *Chest* 2009; 136(1): 62-70.

- Garcia-Aymerich J, Varraso R, Antó JM, Camargo Jr CA. Prospective Study of Physical Activity and Risk of Asthma Exacerbations in Older Women. *Am J Respir Crit Care Med* 2009; 179(11): 999-1003.
- Garin O, Ferrer M, Pont A, Rué M, Kotzeva A, Wiklund I, Van Ganse E, Alonso J. Disease-specific health-related quality of life questionnaires for heart failure: a systematic review with meta-analyses. *Qual Life Res* 2009; 18: 71-85.
- Giralt A, Rodrigo T, Martín E, González JR, Milà M, Cena V, Dierssen M, Canals JM, Alberch J. Brain Derived Neurotrophic Factor modulates the severity of cognitive alterations induced by mutant huntingtin: Involvement of phospholipaseC activity and glutamate receptor expression. *Neuroscience* 2009; 158(4): 1234-1250.
- González JR, Subirana I, Escaramís G, Peraza S, Cáceres A, Estivill X, Armengol L. Accounting for uncertainty when assessing association between copy number and disease: a latent class model. *BMC Bioinformatics* 2009; 10: 172.
- González-Saiz F, Domingo-Salvany A, Barrio G, Sánchez-Niubó A, Brugal MT, de la Fuente L, Alonso J, and the ITINERE investigators. Severity of Dependence Scale as a Diagnostic Tool for Heroin and Cocaine Dependence. *Eur Addict Res* 2009; 15(2): 87-93.
- Gratacós M, Costas J, de Cid R, Bayés M, González JR, Baca-García E, de Diego-Otero Y, Fernández-Aranda F, Fernández-Piqueras J, Guitart M, Martín-Santos R, Martorell L, Menchón JM, Roca M, Saiz-Ruiz J, Sanjuán J, Torrens M, Urretavizcaya M, Valero J, Vilella-Cuadrada E, Estivill X, Carracedo A, The Psychiatric Genetics Network Group. Identification of new putative susceptibility genes for several psychiatric disorders by association analysis of regulatory and non-synonymous SNPs of 306 genes involved in neurotransmission and neurodevelopment. *Am J Med Genet B* 2009; 150B(6): 808-816.
- Groene O, Lombarts MJ, Klazinga N, Alonso J, Thompson A, Suñol R. Is patient-centredness in European hospitals related to existing quality improvement strategies? Analysis of a cross-sectional survey (MARQUS study). *Qual Saf Health Care* 2009; 18(supl.1): i44-i50.
- Guedea F, Ferrer M, Pera J, Aguiló F, Boladeras A, Suárez JF, Cunillera O, Ferrer F, Pardo Y, Martínez E, Ventura M. Quality of life two years after radical prostatectomy, prostate brachytherapy or external beam radiotherapy for clinically localised prostate cancer: the Catalan Institute of Oncology/Bellvitge Hospital experience. *Clin Transl Oncol* 2009; 11(7): 470-478.
- Guerra S. Asthma and chronic obstructive pulmonary disease. *Curr Opin Allergy Clin Immunol* 2009; 9(5): 409-416.
- Guillen-Martí J, Diaz R, Quiles MT, López-Cano M, Vilallonga R, Huguet P, Ramon y Cajal S, Sánchez-Niubó A, Reventós J, Armengol M, Arbós MA. MMPs/TIMPs and inflammatory signalling deregulation in human incisional hernia tissues. *J Cell Mol Med* 2009; 13(11-12): 4432-4443.
- Gusi N, Badia X, Herdman M, Olivares P. Traducción y adaptación cultural de la versión española del cuestionario EQ-5D-Y en niños y adolescentes. *Aten Primaria* 2009; 41(1): 19-23.
- Guxens M, Fitó M, Martínez-González MA, Salas-Salvadó J, Estruch R, Vinyoles E, Fiol M, Corella D, Arós F, Gómez-Gracia E, Ruiz-Gutiérrez V, Lapetra J, Ros E, Vila JS, Covas MI. Hypertensive Status and Lipoprotein Oxidation in an Elderly Population at High Cardiovascular Risk. *Am J Hypertens* 2009; 22(1): 68-73.
- Guxens M, Méndez MA, Julvez J, Plana E, Forns J, Basagaña X, Torrent M, Sunyer J. Cognitive Function and Overweight in Preschool Children. *Am J Epidemiol* 2009; 170(4): 438-446.
- Hendry J, Simon SL, Wojcik A, Sohrabi M, Burkart W, Cardis E, Laurier D, Tirmarche M, Hayata I. Human exposure to high natural background radiation: what can it teach us about radiation risks? *J Radiol Prot* 2009; 29(2): A29-42.
- Hernández C, Jansà M, Vidal M, Nuñez M, Bertran MJ, García-Aymerich J, Roca J. The burden of chronic disorders on hospital admissions prompts the need for new modalities of care: A cross-sectional analysis in a tertiary hospital. *Qjm-Mon J Assoc Phys* 2009; 102(3): 193-202.
- Hours M, Bernard M, Arslan M, Montestrucq L, Richardson L, Deltour I, Cardis E. Can loud noise cause acoustic neuroma? Analysis of the INTERPHONE study in France. *Occup Environ Med* 2009; 66(7): 480-486.
- Huang AT, Kogevinas M, Silverman D, Malats N, Rothman N, Tardón A, Serra C, García-Closas R, Carrato A, Cantor KP. Bladder cancer and reproductive factors among women in Spain. *Cancer Causes Control* 2009; 20(10): 1907-1913.
- Huang J, Graham N, Templeton MR, Zhang Y, Collins C, Nieuwenhuijsen M. A Comparison of the Role of Two Blue-green Algae in THM and HAA Formation. *Water Res* 2009; 43(12): 3009-3018.

- Huang Y, Kotov R, de Girolamo G, Preti A, Angermeyer MC, Benjet C, Demyttenaere K, de Graaf R, Gureje O, Karam AN, Lee S, Lépine JP, Matschinger H, Posada-Villa J, Suliman S, Vilagut G, Kessler RC. DSM-IV personality disorders in the WHO World Mental Health Surveys. *Br J Psychiatry* 2009; 195(1): 46-53.
- Huch M, Gros A, José A, González JR, Alemany R, Fillat C. Urokinase-type plasminogen activator receptor transcriptionally controlled adenoviruses eradicate pancreatic tumors and liver metastasis in mouse models. *Neoplasia* 2009; 11(6): 518-528.
- Imboden M, Schwartz J, Schindler C, Curjuric I, Berger W, Liu LJ, Russi EW, Ackermann-Liebrich U, Rochat T, Probst-Mensch NM, the SAPALDIA Team (...Künzli N,...). Decreased PM10 exposure attenuates age-related lung function decline: genetic variants in p53, p21, and CCND1 modify this effect. *Environ Health Perspect* 2009; 117(9): 1420-1427.
- Jacquemin B, Lanki T, Yli-Tuomi T, Vallius M, Hoek G, Heinrich J, Timonen K, Pekkanen J. Source category-specific PM(2.5) and urinary levels of Clara cell protein CC16. The ULTRA study. *Inhal Toxicol* 2009; 21(13): 1068-1076.
- Jacquemin B, Sunyer J, Forsberg B, Aguilera I, Bouso L, Briggs D, de Marco R, García-Estebe R, Heinrich J, Jarvis D, Maldonado JA, Payo F, Rage E, Vienneau D, Künzli N. Association between modelled traffic related air pollution (NO₂) and asthma score in ECHRS. *Eur Respir J* 2009; 34(4): 834-842.
- Jacquemin B, Sunyer J, Forsberg B, Aguilera I, Briggs D, García-Estebe R, Götschi T, Heinrich J, Järvhölm B, Jarvis D, Vienneau D, Künzli N. Home Outdoor NO₂ and New Onset of Self-Reported Asthma in Adults. *Epidemiology* 2009; 20(1): 119-126.
- Julvez J, Fortuny J, Méndez MA, Torrent M, Ribas-Fitó N, Sunyer J. Maternal use of folic acid supplements during pregnancy and four-year-old neurodevelopment in a population-based birth cohort. *Paediatr Perinat Epidemiol* 2009; 23(3): 199-206.
- Julvez J, Torrent M, Guxens M, Antó JM, Guerra S, Sunyer J. Neuropsychologic status at the age 4 years and atopy in a population-based birth cohort. *Allergy* 2009; 64(9): 1279-1285.
- Kabrhel C, Varraso R, Goldhaber SZ, Rimm EB, Camargo CA. Prospective study of BMI and the risk of pulmonary embolism in women. *Obesity (Silver Spring)* 2009; 17(11): 2040-2046.
- Kaput J, Cotton RG, Hardman L, Watson M, Al Aqeel AI, Al-Aama JY, Al-Mulla F, Alonso S, Aretz S, Auerbach AD, Bapat B, Bernstein IT, Bhak J, Bleoo SL, Blöcker H, Brenner SE, Burn J, Bustamante M, Calzone R, Cambon-Thomsen A, Cargill M, Carrera P, Cavedon L, Cho YS, Chung YJ, Claustres M, Cutting GR, Dalgleish R, den Dunnen JT, Díaz C, Dobrowolski S, dos Santos MR, Ekong R, Flanagan SB, Flicek P, Furukawa Y, Genuardi M, Ghang H, Golubenko MV, Greenblatt MS, Hamosh A, Hancock JM, Hardison R, Hoffmann R, Horaitis R, Howard HJ, Barash CI, Izquierre N, Jung J, Kojima T, Laradi S, Lee YS, Lee JY, Gil-da-Silva-Lopes VL, Macrae FA, Maglott D, Marafie MJ, Marsh SG, Matsubara Y, Messiaen LM, Mösllein G, Netea MG, Norton ML, Oefner PJ, Oetting WS, O'Leary JC, Oller AM, Paalman MH, Parboosingh J, Patrinos GP, Perozzi G, Phillips IR, Povey S, Prasad S, Qi M, Quin DJ, Ramesar RS, Richards CS, Savige J, Scheible DG, Scott RJ, Seminara D, Shephard EA, Sijmons RH, Smith TD, Sobrido MJ, Tanaka T, Tavtigian SV, Taylor GR, Teague J, Töpel T, Ullman-Cullere M, Utsunomiya J, van Kranen HJ, Viñinen M, Webb E, Weber TK, Yeager M, Yeom YI, Yim SH, Yoo HS, on behalf of contributors to the Human Variome Project Planning Meeting. Planning the human variome project: the Spain report. *Hum Mutat* 2009; 30(4): 496-510.
- Kaur S, Nieuwenhuijsen M. Determinants of personal exposure to PM2.5, ultrafine particle counts, and CO in a transport microenvironment. *Environ Sci Technol* 2009; 43(13): 4737-4743.
- Keegan T, Walker SA, Brooks C, Langdon T, Linsell L, Maconochie N, Doyle P, Fletcher T, Nieuwenhuijsen M, Carpenter L, Venables K. Exposures recorded for participants in the UK Chemical Warfare Agent Human Research Programme, 1941-1989. *Ann Occup Hyg* 2009; 53(1): 83-97.
- Kessler RC, Aguilar-Gaxiola S, Alonso J, Chatterji S, Lee S, Ormel J, Ustun TB, Wang PS. The global burden of mental disorders: An update from the WHO World Mental Health (WMH) Surveys. *Epidemiol Psychiatr Soc* 2009; 18(1): 23-33.
- König HH, Bernert S, Angermeyer MC, Matschinger H, Martínez-Alonso M, Vilagut G, Haro JM, de Girolamo G, de Graaf R, Kovess-Masfety V, Alonso J, the ESEMeD/MHEDEA 2000 Investigators. Comparison of population health status in six European countries: results of a representative survey using the EQ-5D questionnaire. *Med Care* 2009; 47(2): 255-261.

- Kryuchkov V, Chumak V, Maceika E, Anspaugh LR, Cardis E, Bakhanova E, Golovanov I, Drozdovitch V, Luckyanov N, Kesminiene A, Voilleque P, Bouville A. Radtrue method for reconstruction of external photon doses for chernobyl liquidators in epidemiological studies. *Health Phys* 2009; 97(4): 275-298.
- Künzli N, Bridevaux PO, Liu LJ, García-Estebe R, Schindler C, Gerbase MW, Sunyer J, Keidel D, Rochat T, on behalf of SAPALDIA Team (Swiss Study on Air Pollution and Lung Diseases in Adults). Traffic-Related Air Pollution Correlates with Adult-Onset Asthma among Never-Smokers. *Thorax* 2009; 64(8): 664-670.
- Lee S, Tsang A, Ruscio A, Haro JM, Stein DJ, Alonso J, Angermeyer MC, Bromet EJ, Demyttenaere K, de Girolamo G, de Graaf R, Gureje O, Iwata N, Karam EG, Lépine JP, Levinson D, Medina-Mora ME, Oakley Browne MA, Posada-Villa J, Kessler RC. Implications of modifying the duration requirement of generalized anxiety disorder in developed and developing countries. *Psychol Med* 2009; 39(7): 1163-1176.
- Ljungman P, Bellander T, Nyberg F, Lampa E, Jacquemin B, Kolz M, Lanki T, Mitropoulos J, Müller M, Picciotto S, Pistelli R, Rückerl R, Koenig W, Peters A, and for the AIRGENE Study Group (... , Sunyer J, Covas MI, Fitó M, Grau M, Marrugat J, Muñoz-Ortiz L, Perelló G, Plana E, Rebato C, Schröder H, Soler C,...). DNA variants, plasma levels and variability of Interleukin-6 in myocardial infarction survivors: Results from the AIRGENE study. *Thromb Res* 2009; 124(1): 57-64.
- Ljungman P, Bellander T, Schneider A, Breitner S, Forastiere F, Hampel R, Illig T, Jacquemin B, Katsouyanni K, von Klot S, Koenig W, Lanki T, Nyberg F, Pekkanen J, Pistelli R, Pitsavos C, Rosenqvist M, Sunyer J, Peters A. Modification of the interleukin-6 response to air pollution by interleukin-6 and fibrinogen polymorphisms. *Environ Health Perspect* 2009; 117(9): 1373-1379.
- López-Vílchez MA, Guxens M, Mur-Milà E, Mur A. Transmisión vertical global del virus de la inmunodeficiencia humana en la época de la generalización de las medidas preventivas. *Med Clin (Barc)* 2009; 132(13): 487-494.
- Lumbrieras B, Parker LA, Porta-Serra M, Pollán M, Ioannidis JPA, Hernández-Aguado I. Overinterpretation of Clinical Applicability in Molecular Diagnostic Research. *Clin Chem* 2009; 55(4): 786-794.
- Méndez MA, Covas MI, Marrugat J, Vila JS, Schröder H, on behalf of the REGICOR and HERMES investigators. Glycemic load, glycemic index, and body mass index in Spanish adults. *Am J Clin Nutr* 2009; 89(1): 316-322.
- Méndez MA, Torrent M, Julvez J, Ribas-Fitó N, Kogevinas M, Sunyer J. Maternal fish and other seafood intakes during pregnancy and child neurodevelopment at age 4 years. *Public Health Nutr* 2009; 12(10): 1702-1710.
- Michel G, Bisegger C, Fuhr DC, Abel T, and The KIDSCREEN group (... , Rajmil L, Herdman M, Alonso J,...). Age and gender differences in health-related quality of life of children and adolescents in Europe: a multilevel analysis. *Qual Life Res* 2009; 18(9): 1147-1157.
- Michelozzi P, Accetta G, De Sario M, D'Ippoliti D, Marino C, Baccini M, Biggeri A, Ross-Anderson H, Katsouyanni K, Ballester F, Bisanti L, Cadum E, Forsberg B, Forastiere F, Goodman P, Hojs A, Kirchmayer U, Medina S, Paldy A, Schindler C, Sunyer J, Perucci CA, on behalf of the PHEWE Collaborative Group. High Temperature and Hospitalizations for Cardiovascular and Respiratory Causes in 12 European Cities. *Am J Respir Crit Care Med* 2009; 179(5): 383-389.
- Mirabelli M, Künzli N, Avol E, Gilliland FD, Gauderman WJ, McConnell R, Peters JM. Respiratory Symptoms Following Wildfire Smoke Exposure: Airway Size as a Susceptibility Factor. *Epidemiology* 2009; 20(3): 451-459.
- Mirabelli M, Olivieri M, Kromhout H, Norbäck D, Radon K, Torén K, van Sprundel M, Villani S, Zock JP. Inhalation incidents and respiratory health: results from the European Community respiratory health survey. *Am J Ind Med* 2009; 52(1): 17-24.
- Mirabelli M, Zock JP, Bircher AJ, Jarvis D, Keidel D, Kromhout H, Norbäck D, Olivieri M, Plana E, Radon K, Schindler C, Schmid-Grendelmeier P, Torén K, Villani S, Kogevinas M. Metalworking exposures and persistent skin symptoms in the ECRHS II and SAPALDIA 2 cohorts. *Contact Dermatitis* 2009; 60(5): 256-263.
- Mirabelli M, Zock JP, d'Errico A, Kogevinas M, de Sanjosé S, Miligi L, Seniori-Costantini A, Vineis P. Occupational Exposure to High Molecular Weight Allergens and Lymphoma Risk Among Italian Adults. *Cancer Epidemiol Biomark & Prev* 2009; 18(10): 2650-2654.
- Miravitlles M, Soriano JB, García Río F, Muñoz L, Duran-Tauleria E, Sanchez G, Sobradillo V, Ancochea J. Prevalence of COPD in Spain: impact of undiagnosed COPD on quality of life and daily life activities. *Thorax* 2009; 64(10): 863.
- Mokkink LB, Terwee CB, Stratford PW, Alonso J, Patrick DL, Riphagen I, Knol DL, Bouter LM, de Vet HC. Evaluation of the methodological quality of systematic reviews of health status measurement instruments. *Qual Life Res* 2009; 18(3): 313-333.

- Molins E, Comas M, Román R, Rodríguez-Blanco T, Sala M, Macià F, Murta-Nascimento C, Castells X. Effect of participation on the cumulative risk of false-positive recall in a breast cancer screening programme. *Public Health* 2009; 123(9): 635-637.
- Montero M, Horcajada JP, Sorli ML, Álvarez-Lerma F, Grau S, Riu M, Sala M, Knobel H. Effectiveness and Safety of Colistin for the Treatment of Multidrug-Resistant *Pseudomonas aeruginosa* Infections. *Infection* 2009; 37(5): 461-465.
- Morales E, Julvez J, Torrent M, de Cid R, Guxens M, Bustamante M, Künzli N, Sunyer J. Association of Early-life Exposure to Household Gas Appliances and Indoor Nitrogen Dioxide With Cognition and Attention Behavior in Preschoolers. *Am J Epidemiol* 2009; 169(11): 1327-1336.
- Morales E, Sunyer J, Julvez J, Castro-Giner F, Estivill X, Torrent M, de Cid R. GSTM1 polymorphisms modify the effect of maternal smoking during pregnancy on cognitive functioning in preschoolers. *Int J Epidemiol* 2009; 38(3): 690-697.
- Moreno R, Martínez I, Petriz J, González JR, Gratacós E, Aran JM. Boundary sequences stabilize transgene expression from subtle position effects in retroviral vectors. *Blood Cell Mol Dis* 2009; 43(2): 214-220.
- Nawrot T, Künzli N, Sunyer J, Shi T, Moreno T, Viana M, Heinrich J, Forsberg B, Kelly FJ, Muhamed SM, Nemery B, Borm P. Oxidative Properties Of Ambient Pm2.5 And Elemental Composition: Heterogeneous Associations In 19 European Cities. *Atmos Environ* 2009; 43(30): 4595-4602.
- Nieuwenhuijsen M, Grellier J, Smith R, Iszatt N, Bennett J, Best N, Toledano M. The epidemiology and possible mechanisms of disinfection by-products in drinking water. *Philos T Roy Soc A* 2009; 367(1904): 4043-4076.
- Nieuwenhuijsen M, Smith R, Golfinopoulos S, Best N, Bennett J, Aggazzotti G, Righi E, Fantuzzi G, Buccini L, Cordier S, Villanueva CM, Moreno V, La Vecchia C, Bosetti C, Virtainen T, Rauti R, Toledano M, Iszatt N, Grazulevičiene R, Kogevinas M. Health impacts of long-term exposure to disinfection by-products in drinking water in Europe: HIWATE. *J Water Health* 2009; 7(2): 185-207.
- Ormond G, Nieuwenhuijsen M, Nelson P, Toledano M, Iszatt N, Geneletti S, Elliott P. Endocrine Disruptors in the Workplace, Hair Spray, Folate Supplementation, and Risk of Hypospadias: Case-Control Study. *Environ Health Perspect* 2009; 117(2): 303-307.
- Orriols R, Costa R, Cuberas G, Jacas C, Castell J, Sunyer J. Brain dysfunction in multiple chemical sensitivity. *J Neurol Sci* 2009; 287(1-2): 72-78.
- Panagiotakos D, Dimakopoulou K, Katsouyanni K, Bellander T, Grau M, Koenig W, Lanki T, Pistelli R, Schneider A, Peters A, on behalf of the AIRGENE Study Group (...), Sunyer J, Covas MI, Fitó M, Jacquemin B, Marrugat J, Muñoz-Ortiz L, Perelló G, Plana E, Rebato C, Schröder H, Soler C,...). Mediterranean diet and inflammatory response in myocardial infarction survivors. *Int J Epidemiol* 2009; 38(3): 856-866.
- Parés D, Comas M, Dorcaratto D, Araujo MI, Vial M, Bohle B, Pera M, Grande L. Adaptación y validación de la escala de Bristol a la lengua española por profesionales sanitarios y pacientes. *Rev Esp Enferm Dig (Madrid)* 2009; 101(5): 312-316.
- Pellisé F, Balagué F, Rajmil L, Cedraschi C, Aguirre M, Fontecha CG, Pasarín MI, Ferrer M. Prevalence of low back pain and its effect on health-related quality of life in adolescents. *Arch Pediatr Adol Med* 2009; 163(1): 65-71.
- Pérez-Grau L, Künzli N, Avol E, Hricko A, Lurmann F, Nicholas E, Gilliland FD, Peters J, McConnell R. Global Goods Movement and the Local Burden of Childhood Asthma in Southern California. *Am J Public Health* 2009; 99(S3): S622-S628.
- Pérez-Grau L, Medina-Ramón M, Künzli N, Alastuey A, Pey J, Pérez N, García R, Tobias A, Querol X, Sunyer J. Size Fractionate Particulate Matter, Vehicle Traffic, and Case-Specific Daily Mortality in Barcelona, Spain. *Environ Sci Technol* 2009; 43(13): 4707-4714.
- Pérez-Grau L, Sunyer J, Künzli N. Estimación de los beneficios en salud y económicos asociados a la reducción de la contaminación atmosférica en el área metropolitana de Barcelona (España). *Gac Sanit* 2009; 23(4): 287-294.
- Peters A, Greven S, Heid IM, Baldari F, Breitner S, Bellander T, Chrysohoou C, Illig T, Jacquemin B, Koenig W, Lanki T, Nyberg F, Pekkanen J, Pistelli R, Rückerl R, Stefanidis C, Schneider A, Sunyer J, Wichmann HE, AIRGENE Study Group (...), Covas MI, Fitó M, Grau M, Marrugat J, Muñoz-Ortiz L, Perelló G, Plana E, Rebato C, Schröder H, Soler C,...). Fibrinogen Genes Modify the Fibrinogen Response to Ambient Particulate Matter. *Am J Respir Crit Care Med* 2009; 179(6): 484-491.
- Pizarro V, Ferrer M, Domingo-Salvany A, Benach J, Borrell C, Pont A, Schiaffino A, Almansa J, Tresserras R, Alonso J. The Utilization of Dental Care Services according to Health Insurance Coverage in Catalonia (Spain). *Community Dent Oral* 2009; 37(1): 78-84.
- Porta-Serra M, Crous M, Wark PA, Vineis P, Real FX, Malats N, Kampman E. Cigarette smoking and K-ras mutations in pancreas, lung and colorectal adenocarcinomas: Etiopathogenic similarities, differences and paradoxes. *Mutat Res-Rev Mutat* 2009; 682(2-3): 83-93.

- Porta-Serra M, Gasull M, Puigdomènec E, Rodríguez-Sanz M, Pumarega JA, Rebato C, Borrell C. Sociodemographic factors influencing participation in the Barcelona Health Survey study on serum concentrations of persistent organic pollutants. *Chemosphere* 2009; 76(2): 216-225.
- Porta-Serra M, Jariod M, López T, Pumarega JA, Puigdomènec E, Marco E, Malats N, Grimalt JO, Real FX, and for the PANKRAS II Study Group. Correcting serum concentrations of organochlorine compounds by lipids: Alternatives to the organochlorine/total lipids ratio. *Environ Int* 2009; 35(7): 1080-1085.
- Porta-Serra M, López T, Pumarega JA, Jariod M, Crous M, Marco E, Rifa J, Grimalt JO, Malats N, Real FX, and for the PANKRAS II Study Group. In pancreatic ductal adenocarcinoma blood concentrations of some organochlorine compounds and coffee intake are independently associated with KRAS mutations. *Mutagenesis* 2009; 24(6): 513-521.
- Porta-Serra M, Pumarega JA, López T, Jariod M, Marco E, Grimalt JO, for the PANKRAS II Study Group. Influence of tumor stage, symptoms, and time of blood draw on serum concentrations of organochlorine compounds in exocrine pancreatic cancer. *Cancer Causes Control* 2009; 20(10): 1893-1906.
- Preti A, de Girolamo G, Vilagut G, Alonso J, de Graaf R, Bruffaerts R, Demyttenaere K, Pinto-Meza A, Haro JM, Morosini P, and The ESEMeD-WMH Investigators. The epidemiology of eating disorders in six European countries: Results of the ESEMeD-WMH project. *J Psychiatr Res* 2009; 43(14): 1125-1132.
- Puhan MA, Garcia-Aymerich J, Frey M, ter Riet G, Antó JM, Agustí AG, Gómez FP, Rodríguez-Roisín R, Moons KGM, Kessels AG, Held U. Expansion of the prognostic assessment of patients with chronic obstructive pulmonary disease: the updated BODE index and the ADO index. *Lancet* 2009; 374(9691): 704-711.
- Pulido J, Brugal MT, de la Fuente L, Ballesta R, Barrio G, Bravo MJ, Domingo-Salvany A, Castellano Y, Fernandez F, y Grupo del Proyecto Itinere. Metodología de reclutamiento y características de una cohorte de jóvenes consumidores habituales de cocaína de tres ciudades españolas (Proyecto Itinere-cocaína). *Gac Sanit* 2009; 23(3): 200-207.
- Rage E, Jacquemin B, Nadif R, Oryszczyn MP, Siroux V, Aguilera I, Kauffmann F, Künzli N, on behalf of the Epidemiological Study on the Genetics Environment of Asthma (EGEA). Total serum IgE levels are associated with ambient ozone concentration in asthmatic adults. *Allergy* 2009; 64(1): 40-46.
- Rage E, Siroux V, Künzli N, Pin I, Kauffmann F, on behalf of the Epidemiological Study on the Genetics and Environment of Asthma (EGEA). Air pollution and asthma severity in adults. *Occup Environ Med* 2009; 66(3): 182-188.
- Rajmil L, Estrada MD, Herdman M, Serra-Sutton V, Tebé C, Izquierre J, Alda JA, Alonso J, Riley AW, Forrest CB, Starfield B. Concordancia entre padres e hijos en la calidad de vida relacionada con la salud en niños con trastorno por déficit de atención con hiperactividad: estudio longitudinal. *An Pediatr (Barc)* 2009; 70(6): 553-561.
- Rajmil L, Palacio JA, Herdman M, López-Aguilà S, Villalonga-Olives E, Valderas JM, Espallargues M, Alonso J. Effect on Health-related Quality of Life of changes in mental health in children and adolescents. *Health Qual Life Outcomes* 2009; 7: 103.
- Rebollo P, García-Cueto E, Zardaín PC, Cuervo J, Martínez I, Alonso J, Ferrer M, Muñiz J. Desarrollo del CAT-Health, primer test adaptativo informatizado para la evaluación de la calidad de vida relacionada con la salud en España. *Med Clin (Barc)* 2009; 133(7): 241-251.
- Rebordosa C, Kogevinas M, Bech BH, Sorensen HT, Olsen J. Use of acetaminophen during pregnancy and risk of adverse pregnancy outcomes. *Int J Epidemiol* 2009; 38(3): 706-714.
- Riaño-Galán I, Málaga S, Rajmil L, Ariceta G, Navarro M, Loris C, Vallo A. Quality of life of adolescents with end-stage renal disease and kidney transplant. *Pediatr Nephrol* 2009; 24(8): 1561-1568.
- Riu M, Muniesa JM, Leal J, Cots F, Cáceres-Palou E, Castells X. Evaluación del impacto asistencial de la puesta en funcionamiento de una unidad funcional de artroplastia de rodilla. *Gac Sanit* 2009; 23(5): 444-447.
- Romieu I, Barraza A, Escamilla-Nuñez MC, Texcalac-Sangrador JL, Hernandez-Cadena L, Diaz-Sánchez D, De Batlle J, Del Rio-Navarro BE. Dietary intake, lung function and airway inflammation in Mexico City school children exposed to air pollutants. *Respir Res* 2009; 10: 122.
- Rückerl R, Peters A, Khuseyinova N, Andreani M, Koenig W, Meisinger C, Dimakopoulou K, Sunyer J, Lanki T, Nyberg F, Schneider A. Determinants of the Acute-Phase Protein C-Reactive Protein in Myocardial Infarction Survivors: The Role of Comorbidities and Environmental Factors. *Clin Chem* 2009; 55(2): 322-335.

- Sala M, Comas M, Macià F, Martínez J, Casamitjana M, Castells X. Implementation of Digital Mammography in a Population-based Breast Cancer Screening Program: Effect of Screening Round on Recall Rate and Cancer Detection. *Radiology* 2009; 252(1): 31-39.
- Sala-Sastre N, Herdman M, Navarro L, de la Prada M, Pujol RM, Serra C, Alonso J, Flyvholm MA, Giménez-Arnau AM. Principles and methodology for translation and cross-cultural adaptation of the Nordic Occupational Skin Questionnaire (NOSQ-2002) to Spanish and Catalan. *Contact Dermatitis* 2009; 61(2): 109-116.
- Sala-Sastre N, Herdman M, Navarro L, de la Prada M, Pujol RM, Serra C, Alonso J. Dermatoses profesionales. Adaptación transcultural del cuestionario Nordic Occupational Skin Questionnaire (NOSQ-2002) del inglés al castellano y al catalán. *Actas Dermosifiliogr* 2009; 100(8): 685-692.
- Sánchez-Niubó A, Fortiana J, Barrio G, Suelves JM, Correa JF, Domingo-Salvany A. Problematic heroin use incidence trends in Spain. *Addiction* 2009; 104(2): 248-255.
- Schindler C, Keidel D, Gerbase MW, Zemp E, Bettschart R, Brändli O, Brutsche MH, Burdet L, Karrer W, Knöpfli B, Pons M, Rapp R, Bayer-Oglesby L, Künzli N, Schwartz J, Liu LJ, Ackermann-Liebrich U, Rochat T. Improvements in PM10-Exposure and Reduced Rates of Respiratory Symptoms in a Cohort of Swiss Adults (SAPALDIA-study). *Am J Respir Crit Care Med* 2009; 179(7): 579-587.
- Scott KM, von Korff M, Alonso J, Angermeyer MC, Bromet EJ, Fayyad J, de Girolamo G, Demyttenaere K, Gasquet I, Gureje O, Haro JM, He Y, Kessler RC, Levinson D, Medina-Mora ME, Oakley Browne MA, Ormel J, Posada-Villa J, Watanabe M, Williams D. Mental-physical co-morbidity and its relationship with disability: results from the World Mental Health Surveys. *Psychol Med* 2009; 39(1): 33-43.
- Serra-Sutton V, Ferrer M, Rajmil L, Tebé C, Simeoni MC, Ravens-Sieberer U. Population norms and cut-off-points for suboptimal health related quality of life in two generic measures for adolescents: the Spanish VSP-A and KINDL-R. *Health Qual Life Outcomes* 2009; 7: 35.
- Smith R, Toledano M, Wright J, Raynor P, Nieuwenhuijsen M. Tap water use amongst pregnant women in a multi-ethnic cohort. *Environ Health (Online Journal)* 2009; 8(supl.1): S7.
- Stern MC, Lin J, Figueroa JD, Kelsey KT, Kiltie AE, Yuan JM, Matullo G, Fletcher T, Benhamou S, Taylor JA, Placidi D, Zhang ZF, Steineck G, Rothman N, Kogevinas M, Silverman D, Malats N, Chanock SJ, Wu X, Karagas MR, Andrew AS, Nelson HH, Bishop DT, Sak SC, Choudhury A, Barrett JH, Elliot F, Corral R, Joshi AD, Gago-Domínguez M, Cortessis VK, Xiang YB, Gao YT, Vineis P, Sacerdote C, Guarnera S, Polidoro S, Allione A, Gurzau E, Koppova K, Kumar R, Rudnai P, Porru S, Carta A, Campagna M, Arici C, Park SS, García-Closas M, for the International Consortium of Bladder Cancer. Polymorphisms in DNA Repair Genes, Smoking, and Bladder Cancer Risk: Findings from the International Consortium of Bladder Cancer. *Cancer Res* 2009; 69(17): 6857-6864.
- Sunyer J, Forastiere F, Pekkanen J, Plana E, Kolz M, Pistelli R, Jacquemin B, Bruske-Hohlfeld I, Pitsavos C, Bellander T, Koenig W, Peters A, on behalf of the AIRGENE Study Group. Interaction between smoking and the interleukin-6 gene affects systemic levels of inflammatory biomarkers. *Nicotine & Tob Res* 2009; 11(11): 1347-1353.
- Thomas LD, Hodgson S, Nieuwenhuijsen M, Jarup L. Early Kidney Damage in a Population Exposed to Cadmium and Other Heavy Metals. *Environ Health Perspect* 2009; 117(2): 181-184.
- Thompson AL, Méndez MA, Borja JB, Adair LS, Zimmer CR, Bentley ME. Development and Validation of the Infant Feeding Style Questionnaire. *Appetite* 2009; 53(2): 210-221.
- Torén K, Zock JP, Kogevinas M, Plana E, Sunyer J, Radon K, Jarvis D, Kromhout H, d'Errico A, Payo F, Antó JM, Blanc PD. An international prospective general population-based study of respiratory work-disability. *Thorax* 2009; 64(4): 339-344.
- Trifirò G, Pariente A, Coloma PM, Kors JA, Polimeni G, Miremont-Salamé G, Catania MA, Salvo F, David A, Moore M, Caputi AP, Sturkenboom M, Molokhia M, Hippisley-Cox J, Díaz C, van der Lei J, Fourrier-Reglat A, on behalf of the EU-ADR group. Data mining on electronic health record databases for signal detection in pharmacovigilance: which events to monitor? *Pharmacopid Drug S* 2009; 18(12): 1176-1184.
- Usall J, Pinto-Meza A, Fernández A, de Graaf R, Demyttenaere K, Alonso J, de Girolamo G, Lépine JP, Kovess-Maszfety V, Haro JM. Suicide ideation across reproductive life cycle of women. Results from a European epidemiological study. *J Affect Disorders* 2009; 116(1-2): 144-147.
- Valderas JM, Starfield B, Forrest CB, Rajmil L, Roland M, Sibbald B. Routine care provided by specialists to children and adolescents in the United States: 2002-2006. *BMC Health Serv Res* 2009; 9(1): 221.

- Valero A, Baró E, Sastre J, Navarro-Pulido AM, Izquierdo I, Martí-Guadaño E, Ferrer M, Dávila I, del Cuvillo A, Colás C, Antépara I, Alonso J, Mullol J. Reference values for facilitating the interpretation of the ESPRINT-15 questionnaire (Spanish version). *J Invest Allergol Clin Immunol* 2009; 19(5): 396-403.
- Valero N, Aguilera I, Llop S, Esplugues A, de Nazelle A, Ballester F, Sunyer J. Concentrations and determinants of outdoor, indoor and personal nitrogen dioxide in pregnant women from two Spanish birth cohorts. *Environ Int* 2009; 35(8): 1196-1201.
- Vélez-Galárraga R, López-Aguilà S, Rajmil L. Género y salud percibida en la infancia y la adolescencia en España. *Gac Sanit* 2009; 23(5): 433-439.
- Venables K, Brooks C, Linsell L, Keegan T, Langdon T, Fletcher T, Nieuwenhuijsen M, Maconochie N, Doyle P, Beral V, Carpenter L. Mortality in British military participants in human experimental research into chemical warfare agents at Porton Down: cohort study. *BMJ* 2009; 338: b613.
- Viel JF, Cardis E, Moissonnier M, de Seze R, Hours M. Radiofrequency exposure in the French general population: Band, time, location and activity variability. *Environ Int* 2009; 35(8): 1150-1154.
- Viel JF, Clerc S, Barrera C, Rymzhanova R, Moissonnier M, Hours M, Cardis E. Residential exposure to radiofrequency fields from mobile-phone base stations, and broadcast transmitters: a population-based survey with personal meter. *Occup Environ Med* 2009; 66(8): 550-556.
- Villanueva CM, Silverman D, Malats N, Tardón A, García-Closas R, Serra C, Carrato A, Fortuny J, Rothman N, Dosemeci M, Kogevinas M. Determinants of Quality of Interview and Impact on Risk Estimates in a Case-Control Study of Bladder Cancer. *Am J Epidemiol* 2009; 170(2): 237-243.
- Villanueva CM, Silverman D, Murta-Nascimento C, Malats N, García-Closas M, Castro-Giner F, Tardón A, García-Closas R, Serra C, Carrato A, Rothman N, Real FX, Dosemeci M, Kogevinas M. Coffee consumption, genetic susceptibility and bladder cancer risk. *Cancer Causes Control* 2009; 20(1): 121-127.
- Vivilaki VG, Dafermos V, Kogevinas M, Bitsios P, Lionis C. The Edinburgh Postnatal Depression Scale: translation and validation for a Greek sample. *Bmc Public Health* 2009; 9(1): 329.
- von Korff M, Alonso J, Ormel J, Angermeyer MC, Bruffaerts R, Fleiz C, de Girolamo G, Kessler RC, Kovess-Masfety V, Posada-Villa J, Scott KM, Uda H. Childhood psychosocial stressors and adult onset arthritis: Broad spectrum risk factors and allostatic load. *Pain* 2009; 143(1-2): 76-83.
- Vrijheid M, Armstrong BK, Bédard D, Brown J, Deltour I, Iavarone I, Krewski D, Lagorio S, Moore S, Richardson L, Giles GG, McBride M, Parent ME, Siemiatycki J, Cardis E. Recall bias in the assessment of exposure to mobile phones. *J Expo Sci Environ Epidemiol* 2009; 19(4): 369-381.
- Vrijheid M, Mann S, Vecchia P, Wiart Jo, Taki M, Ardoino L, Armstrong BK, Auvinen A, Bédard D, Berg-Beckhoff G, Brown J, Chetrit A, Collatz-Christensen H, Combalot E, Cook A, Deltour I, Feychtung M, Giles GG, Hepworth SJ, Hours M, Iavarone I, Johansen C, Krewski D, Kurttio P, Lagorio S, Lönn S, McBride M, Montestruq L, Parslow R, Sadetzki S, Schüz J, Tynes T, Woodward A, Cardis E. Determinants of mobile phone output power in a multinational study - implications for exposure assessment. *Occup Environ Med* 2009; 66(10): 664-671.
- Vrijheid M, Richardson L, Armstrong BK, Auvinen A, Berg G, Carroll M, Chetrit A, Deltour I, Feychtung M, Giles GG, Hours M, Iavarone I, Lagorio S, Lönn S, McBride M, Parent ME, Sadetzki S, Salminen T, Sanchez M, Schlehofer B, Schüz J, Siemiatycki J, Tynes T, Woodward A, Yamaguchi N, Cardis E. Quantifying the impact of selection bias caused by nonparticipation in a case-control study of mobile phone use. *Ann Epidemiol* 2009; 19(1): 33-41.
- Wake K, Varsier N, Watanabe S, Taki M, Wiart J, Mann S, Deltour I, Cardis E. The estimation of 3D SAR distributions in the human head from mobile phone compliance testing data for epidemiological studies. *Phys Med Biol* 2009; 54(19): 5695-5706.
- Zervou MI, Goulielmos GN, Castro-Giner F, Tosca AD, Krueger-Krasagakis S. STAT4 gene polymorphism is associated with psoriasis in the genetically homogeneous population of Crete, Greece. *Hum Immunol* 2009; 70(9): 738-741.
- Zhang J, McCreanor J, Cullinan P, Chung KF, Ohman-Strickland P, Han IK, Jarup L, Nieuwenhuijsen M. Health effects of real-world exposure to diesel exhaust in persons with asthma. *Res Rep Health Eff Inst* 2009; (138): 5-109.
- Zock JP, Plana E, Antó JM, Benke G, Blanc PD, Carosso A, Dahlman-Hoglund A, Heinrich J, Jarvis D, Kromhout H, Lillienberg L, Mirabelli M, Norbäck D, Olivieri M, Ponzio M, Radon K, Soon A, van Sprundel M, Sunyer J, Svanes C, Torén K, Verlato G, Villani S, Kogevinas M. Domestic use of hypochlorite bleach, atopic sensitization, and respiratory symptoms in adults. *J Allergy Clin Immunol* 2009; 124(4): 731-738e1.

Notes

- Baan R, Grosse Y, Straif K, Secretan B, El Ghissassi F, Bouvard V, Benbrahim-Tallaa L, Guha N, Freeman C, Galichet L, Cogliano V, and on behalf of the WHO International Agency for Research on Cancer Monograph Working Group (...Kogevinas M,...). A review of human carcinogens—Part F: chemical agents and related occupations. *Lancet Oncol* 2009; 10(12): 1143-1144.
- Domingo-Salvany A. Opioid Dependence and Quality of Life: Changes in the Heroin Epidemic. *Heroin Add & Rel Clin Probl* 2009; 11(3): 39-40.
- El Ghissassi F, Baan R, Straif K, Grosse Y, Secretan B, Bouvard V, Benbrahim-Tallaa L, Guha N, Freeman C, Galichet L, Cogliano V, and on behalf of the WHO International Agency for Research on Cancer Monograph Working Group (...Cardis E,...). A review of human carcinogens—part D: radiation. *Lancet Oncol* 2009; 10(8): 751-752.
- Méndez MA, Schröder H. Reply to AE Buyken et al. *Am J Clin Nutr* 2009; 90(1): 244-246.
- Porta-Serra M, Gasull M, Bosch de Basea M. El enemigo invisible. Contaminación por compuestos tóxicos persistentes de la población general española. *Daphnia* 2009; 49: III-V.
- Porta-Serra M, Puigdomènech E, Ballester F. Un "filtro" sin indicios de relevancia para los estudios sobre concentraciones en humanos de compuestos tóxicos persistentes. *Gac Sanit* 2009; 23(1): 82-83.
- Porta-Serra M. A common homeland for scientists of diverse backgrounds. *Prev Med* 2009; 49(5): 454-455.
- Porta-Serra M. Casi siempre el arte/la ciencia es un fracaso. *Gac Sanit* 2009; 23(2): 167.
- Porta-Serra M. Chris Wild, Paolo Vineis y Seymour Garte, editores. Molecular epidemiology of chronic diseases. Chichester (Reino Unido): John Wiley & Sons; Primera edición, 2008. 368 páginas. ISBN-10:0470027436. ISBN-13:978-0470027431. *Gac Sanit* 2009; 23(4): 355.
- Porta-Serra M. La manera que tiene el infinito de caber en un cántaro. *Gac Sanit* 2009; 23(4): 354.
- Porta-Serra M. Olli S. Miettinen and the I.E.A. dictionary of epidemiology. *Eur J Epidemiol* 2009; 24(11): 713-714.
- Puhan MA, Garcia-Aymerich J, ter Riet G, for the Swiss-Spanish-Dutch COPD Research Consortium. Prognostic assessment of patients with COPD - Authors'reply. *Lancet* 2009; 374(9705): 1886-1887.

- Villanueva CM, Silverman D, Kogevinas M. Re: "Determinants of Quality of Interview and Impact on Risk Estimates in a Case-Control Study of Bladder Cancer" - Three Authors Reply. *Am J Epidemiol* 2009; 170(10): 1319-1320.
- Vrijheid M. Landfill sites and congenital anomalies - have we moved forward? *Occup Environ Med* 2009; 66(2): 71.

Revisions

- Agramunt S, Haimovich S, Mancebo G, Muñoz R, Carreras R. Non-contraceptive uses of LNG-IUD. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 170-174.
- Agramunt S, Larrazabal F, Muñoz R, Alameda F, Mancebo G, Carreras R. H-sil in adolescents: update and new horizons. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2009; 10(3): 152-156.
- Ayres JG, Forsberg B, Annesi-Maesano I, Dey R, Ebi KL, Helms PJ, Medina-Ramón M, Menne B, Windt M, Forastiere F, the Environment & Human Health Committee of the European Respiratory Society (ERS). Climate change and respiratory disease: a position statement. *Eur Respir J* 2009; 34(2): 295-302.
- Barreto ML, García AM, Bobak M, Aquino R, Porta-Serra M. JECH: new editorial directions. *J Epidemiol Community Health* 2009; 63(1): 1-2.
- Blair A, Saracci R, Vineis P, Cocco P, Forastiere F, Grandjean P, Kogevinas M, Kriebel D, McMichael A, Pearce N, Porta-Serra M, Samet JM, Sandler DP, Seniori-Costantini A, Vainio H. Epidemiology, public health, and the rhetoric of false positives. *Environ Health Perspect* 2009; 117(12): 1809-1813.
- Castells X, Sala M, Salas D, Ascunce N, Zubizarreta R, Casamitjana M. Reflexiones sobre las prácticas de diagnóstico precoz del cáncer en España. *Gac Sanit* 2009; 23(3): 244-249.
- Garcia-Aymerich J, Agustí AGN, Barbera JA, Belda J, Farrero E, Ferrer A, Ferrer J, Gálvez B, Gea J, Gómez FP, Monsó E, Morera J, Roca J, Sauleda J, Antó JM, en nombre del Grupo de Trabajo sobre la Caracterización Fenotípica y Evolución de la Enfermedad Pulmonar Obstructiva Crónica (PAC-COPD). La heterogeneidad fenotípica de la EPOC. *Arch Bronconeumol* 2009; 45(3): 129-138.
- Gérvás J, Hernández-Aguado I, Grupo Jornada Situaciones de Crisis (...Porta-Serra M,...). Aciertos y errores en la gestión de las crisis de salud pública en España. *Gac Sanit* 2009; 23(1): 67-71.

- Guedea F, Ferrer M. Spanish researchers at the forefront of clinical investigation: the case of quality of life in prostate cancer (editorial). *Clin Transl Oncol* 2009; 11(7): 403-404.
  - Guerra S, Martínez FD. Epidemiology of the origins of airflow limitation in asthma. *Proc Am Thorac Soc* 2009; 6(8): 707-711.
  - Kessler RC, Aguilar-Gaixola S, Alonso J, Chatterjee S, Lee S, Ustun TB. The WHO World Mental Health (WMH) Surveys. *Die Psychiatrie* 2009; 6(1): 5-9.
  - Khachaturian ZS, Camí J, Andrieu S, Ávila J, Boada M, Breteler M, Froelich L, GAUthier S, Gómez-Isla T, Khachaturian AS, Kuller L, Larson EB, López OL, Martínez-Lage JM, Petersen RC, Schellenberg GD, Sunyer J, Vellas B, Bain LJ. Creating a transatlantic research enterprise for preventing Alzheimer's disease. *Alzheimers Dement* 2009; 5(4): 361-366.
  - Künzli N, Pérez-Grau L. Evidence based public health - the example of air pollution. *Swiss Med Weekly* 2009; 139(17-18): 242-250.
  - Lee DH, Jacobs DR, Porta-Serra M. Hypothesis: a unifying mechanism for nutrition and chemicals as lifelong modulators of DNA hypomethylation. *Environ Health Perspect* 2009; 117(12): 1799-1802.
  - Lumbreras B, Porta-Serra M, Márquez S, Pollán M, Parker LA, Hernández-Aguado I. Sources of error and its control in studies on the diagnostic accuracy of -omics technologies. *Proteomics* 2009; 3(2): 173-184.
  - Merlo DF, Wild CP, Kogevinas M, Kyrtopoulos S, Kleinjans J, on behalf of the NewGeneris Consortium. NewGeneris: A European Study on Maternal Diet during Pregnancy and Child Health (editorial). *Cancer Epidemiol Biomark & Prev* 2009; 18(1): 5-10.
  - Milne RL, Greenhalf W, Murta-Nascimento C, Real FX, Malats N. The Inherited Genetic Component of Sporadic Pancreatic Adenocarcinoma. *Pancreatology* 2009; 9(3): 206-214.
  - Nieuwenhuijsen M, Martinez D, Grellier J, Bennett J, Best N, Iszatt N, Vrijheid M, Toledano M. Chlorination Disinfection By-Products in Drinking Water and Congenital Anomalies: Review and Meta-Analyses. *Environ Health Perspect* 2009; 117(10): 1486-1493.
  - Pérez-Grau L, Künzli N. From measures of effects to measures of potential impact. *Int J Public Health* 2009; 54(1): 45-48.
  - Porta-Serra M, Gasull M, Bosch de Basea M. La epigenómica ambiental. *Eidon* 2009; 31: 16-22.
  - Porta-Serra M, Lee DH, Puigdomènech E. Transgenerational inheritance of environmental obesogens (editorial). *Occup Environ Med* 2009; 66(3): 141-142.
  - Porta-Serra M. The improbable plunge. What facts refute reasons to expect that the effectiveness of HPV vaccination programs to prevent cervical cancer could be low? *Prev Med* 2009; 48(5): 407-410.
  - Sunyer J. Lung function effects of chronic exposure to air pollution (editorial). *Thorax* 2009; 64(8): 645-646.
  - Weisel CP, Richardson SD, Nemery B, Aggazzotti G, Baraldi E, Blatchley III ER, Blount B, Carlsen KH, Eggleston PA, Frimmel FH, Goodman M, Gordon G, Grinshpun SA, Heederik D, Kogevinas M, LaKind JS, Nieuwenhuijsen M, Piper FC, Sattar SA. Childhood Asthma and Environmental Exposures at Swimming Pools: State of the Science and Research Recommendations. *Environ Health Perspect* 2009; 117(4): 500-507.
- Tesis*
- Aguilera I. Efecto de la exposición a contaminación atmosférica durante el embarazo sobre el crecimiento fetal. Universitat Pompeu Fabra. Director: Sunyer J. Data de lectura: 14/10/2009.
  - Becerra V. Evaluación económica de los tratamientos de cáncer de próstata localizado. Costes de la Prostatectomía Radical, Braquiterapia Prostática y Radioterapia Conformacional Externa 3D. Universitat Pompeu Fabra. Director: Ferrer M. Data de lectura: 02/09/2009.
  - Crous M. Influències clíniques i ambientals en la prevalença de mutacions en l'oncogèn K-ras en pacients amb adenocarcinoma ductal de pàncrees. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Porta-Serra M. Data de lectura: 23/03/2009.
  - Puig C. Relación entre las infecciones respiratorias víricas de vías bajas durante el primer año de vida y la posterior aparición de asma en los niños. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Vall O, García-Algar O, Sunyer J. Data de lectura: 10/07/2009.
- Libres i capitols de llibre*
- Porta-Serra M, Puigdomènech E, Ballester F. Nuestra contaminación interna. Concentraciones de compuestos tóxicos persistentes en la población española. Madrid: Los libros de la Catarata, 2009.
  - Porta-Serra M, Puigdomènech E, Gasull M, Bosch de Basea M. Distribució de les concentracions sèriques de compostos orgànics persistents (COPs) en una mostra representativa de la població general de Catalunya: Informe per al Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Salut, 2009.

- Alonso J, Burón A, Vilagut G. Perceived Stigma and Mental-Physical Comorbidity. En: von Korff M, Scott KM, Gureje O, eds. *Global Perspectives on Mental-Physical Comorbidity in the WHO World Mental Health Surveys*. New York: Cambridge University Press, 2009: 256-267.
- Gasull M, Puigdomènec E, Bosch de Basea M, Porta-Serra M. La química está servida: plaguicidas y otros compuestos tóxicos persistentes en la dieta. Estado de la cuestión: alimentación, medio ambiente y salud. Madrid: DKV Seguros, 2009: 37-53.
- Solé X, González JR, Moreno V. Analysis of Population-Based Genetic Association Studies Applied to Cancer Susceptibility and Prognosis. En: Pham T, ed. *Computational Biology*. New York: Springer New York, 2009: 149-191.
- Vilagut G, Saunders K, Alonso J. World Mental Health Survey Methods for Studying Mental Physical Comorbidity. En: von Korff M, Scott KM, Gureje O, eds. *Global Perspectives on Mental-Physical Comorbidity in the WHO World Mental Health Surveys*. New York: Cambridge University Press, 2009: 29-50.

Recursos humans

Recursos humans

Plantilla fixa per categories (mitjana anual)⁽¹⁾, 2008 i 2009

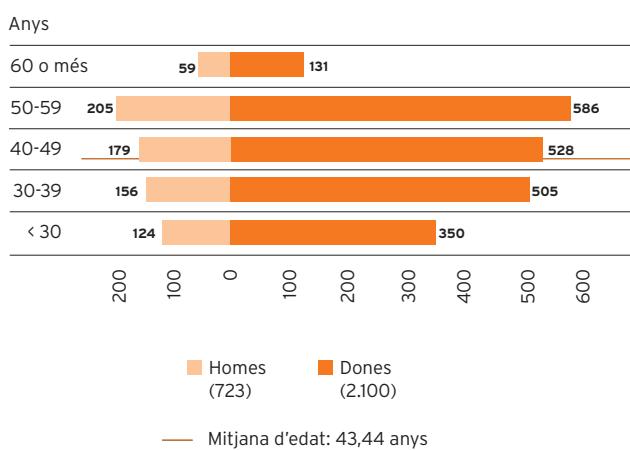
CATEGORIES PROFESSIONALS	2008	2009
Titulats superiors	587	608
Metges residents	200	209
Titulats mitjans	886	915
Administratius	325	340
Auxiliars assistencials	629	653
Tècnics auxiliars	79	82
Oficials d'ofici	8	6
Personal no qualificat	44	47
Total	2.758	2.860
Plantilla equivalent a 40 hores	2.464	2.552

(1) Exclou: eventuals de suplències i de guàrdia, temporals de guàrdia i suplències de vacances i substitucions.

Plantilla física no fixa per categories (mitjana anual), 2008 i 2009

CATEGORIES PROFESSIONALS	2008	2009
Obra o servei	112	114
Eventuals i suplències	509	520
Substitucions	96	96
Total	717	730
Plantilla equivalent a 40 hores	506	524

Piràmide d'edat dels treballadors, 2009

Distribució de la plantilla fixa (equivalent a 40 hores) per centres⁽¹⁾, 2008 i 2009

CENTRES	2008	2009
Hospital del Mar	1.544	1.597
Hospital de l'Esperança	412	359
Centre Fòrum Geriàtric	184	251
Institut d'Atenció Psiquiàtrica	197	208
Centres d'atenció primària i planificació familiar	42	44
Institut Municipal d'Investigació Mèdica	62	62
Altres	23	31
Total	2.464	2.552

(1) Exclou: eventuals de suplències de guàrdia i temporals de guàrdia, i suplències de vacances i substitucions.

Evolució dels indicadors de recursos humans, 2008 i 2009

INDICADORS	2008	2009
Plantilla		
Plantilla fixa en nombre de persones	2.758	2.860
Plantilla fixa homes	713	732
Plantilla fixa dones	2.045	2.128
Plantilla fixa equivalent a 40 h	2.464	2.552
Plantilla no fixa en nombre de persones	717	730
Plantilla no fixa equivalent a 40 h	506	524
Treballadors estrangers	90	109
Persones informades amb discapacitat	22	25
Nous contractats	64	85
Percentatge d'absentisme	7,8	7,6
Edat mitjana de la plantilla	42,52	40,65
Carrera professional tècnics superiors assistencials		
Nivell A2	348	371
Nivell C1	102	118
Nivell C2	95	98
Nivell C3	89	86
Carrera professional tècnics mitjans		
Nivell 1	62	69
Nivell 2	111	109
Nivell 3	145	150
Nivell 4	146	150
Incentivació resta de professionals		
Nivell 1	91	100
Nivell 2	127	146
Nivell 3	149	148
Nivell 4	143	150
Salut laboral		
Accidents laborals	410	346
Vacunacions	821	1.755
Revisions mèdiques	475	389
Formació		
Nombre d'hores de formació	38.527	32.391
Persones inscrites a formació continuada	2.131	2.475
Estructura del cost de recursos humans		
Percentatge del cost de personal sobre el cost total	54,4	55,1

Compte de résultats

Compte de resultats del Parc de Salut MAR de Barcelona, 2008 i 2009

	2008	2009
Despeses	265.338.974,15	292.326.156,30
Compres	100.276.216,46	107.288.467,02
Compra de materials	72.756.737,12	78.389.142,33
Treballs d'empreses i professionals	27.519.479,34	28.899.324,69
Serveis exteriors	12.965.849,65	14.776.234,11
Personal	145.403.476,54	161.161.984,08
Altres despeses	454.433,91	2.956.449,57
Amortitzacions	5.088.606,07	5.112.918,54
Provisions	1.150.391,53	1.030.102,99
Ingressos	267.996.006,31	288.899.692,41
Per serveis assistencials	217.593.867,30	260.580.184,09
Subvencions d'explotació	43.412.036,98	19.385.491,15
Altres ingressos	6.453.979,40	8.367.722,87
Excés i aplicació de provisions	536.122,63	566.294,30
Resultat d'explotació	2.657.032,15	-3.426.463,90
Resultats financers	-2.443.011,95	-2.523.177,54
Resultat de l'exercici	214.020,20	-5.949.641,44

En euros.

Inversions

Inversions

Inversions realitzades al Parc de Salut MAR de Barcelona per concepte, 2008 i 2009

Concepte	2008	2009
Obres, instal·lacions i projectes	9.664.720,79	30.478.258,02
Equipament mèdic	2.225.529,79	1.274.557,89
Mobiliari, informàtica i altres	1.279.031,90	1.910.666,09
Total	13.169.282,48	33.663.482,00

En euros.

Inversions realitzades al Parc de Salut MAR de Barcelona, 2000-2009

Milers d'euros

36.000

34.000

32.000

30.000

16.000

14.000

12.000

10.000

8.000

6.000

4.000

2.000

0

2000

2001

2002

2003

2004

2005

2006

2007

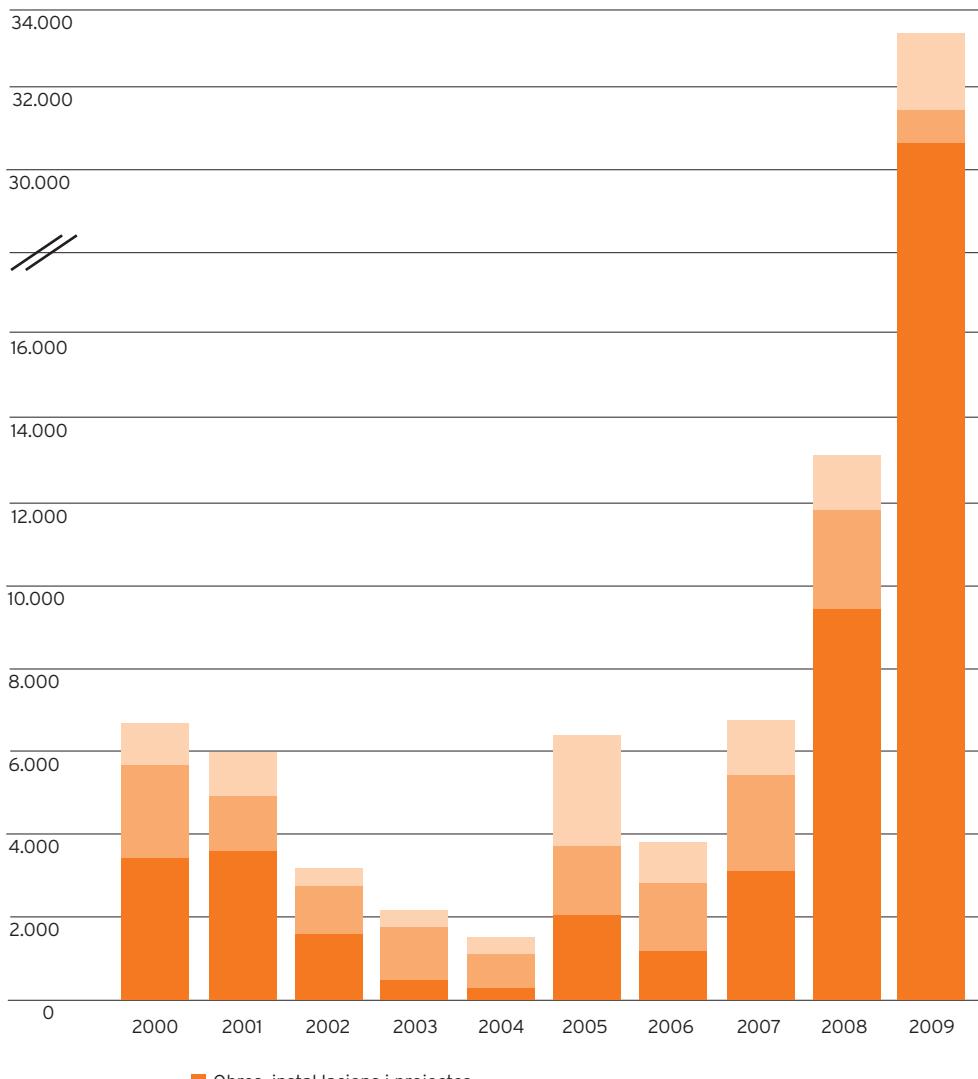
2008

2009

■ Obres, instal·lacions i projectes

■ Equipament mèdic

■ Mobiliari, informàtica i altres

■ Equipament mèdic

■ Mobiliari, informàtica i altres

Resum per centres

Resum per centres

Hospital del Mar

Hospital de l'Esperança

Centre Fòrum

Activitat del Parc de Salut MAR de Barcelona per àmbits assistencials, 2009

215

	Aguts	Salut Mental	Sociosanitari	Total
Llits	479	97	320	896
Altes ingressades	22.273	1.342	1.131	24.746
Altes CMA	7.708	–	–	7.708
Altes totals	29.981	1.342	1.131	32.454
Estades	155.982	30.139	110.895	297.016
Primeres visites	119.636	2.027	950	122.613
Visites successives	395.854	26.387	2.420	424.661
Urgències	148.394	6.703	–	155.097
Hospital de dia	31.350	2.369	11.112	44.831
Intervencions quirúrgiques majors	14.801	–	–	14.801
Intervencions quirúrgiques menors	4.424	–	–	4.424
Estada mitjana ⁽²⁾	7,0	22,5	98,1	9,0
Índex d'ocupació ⁽²⁾	89,2	85,1	94,9	90,8
Índex de retorn	3,3	13,0	2,5	3,5
Pes mitjà ⁽¹⁾	1.578	1.277	–	1.565
Unitat Estandarditzada de Valoració UEV ^(1,3)	67.929	2.789	–	70.719
% UEV Ambulàtoria ⁽¹⁾	48	39	–	48
UEV per llit ⁽¹⁾	142	29	–	123

(1) Les altes sociosanitàries no es codifiquen mitjançant GRD.

(2) Estada mitjana sense altes de llarga estada.

(3) Vegeu el glossari a la pàgina 219.

En aquesta taula es recull l'activitat agrupada dels tres centres: Hospital del Mar, Hospital de l'Esperança i Centre Fòrum.

Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM)

Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM).
Quadre resum, 2008 i 2009

	2008	2009
Recursos humans		
Plantilla (equivalent a 40 h)	62	61
Producció científica	771	844
<i>Publicacions internacionals</i>	491	568
Originals	358	455
Revisions	48	54
Notes clíniques i publicacions breus	65	44
Llibres	1	0
Capítols de llibre	19	15
<i>Publicacions espanyoles</i>	280	276
Originals	85	107
Revisions	62	55
Notes clíniques i publicacions breus	56	28
Llibres	4	10
Capítols de llibre	52	47
Tesis doctorals llegides	21	29

Unitat Docent (UDIMAS)

Unitat Docent de l'IMAS (UDIMAS). Quadre resum, curs 2009-2010

Alumnes matriculats	
Tercer	67
Quart	67
Cinquè	52
Sisè	80
Programa Sèneca	2
Programa Erasmus	21
Alumnes graduats	56
Total	289

Professorat	
Catedràtics	9
Titulars	17
Associats	116

Utilització de les aules	
Disponibilitat de places	496
Hores utilitzades per aula	
Aula 1	1.200
Aula 2	1.350
Aula 3	1.350
Aula 4	1.350
Sala de Graus	900
Laboratori de Microbiologia	450
Laboratori de Patologia	750
Aula d'habilitats clíniques	1.200
Aula d'informàtica (24 ordinadors)	1.800

Equip de Coordinació

Coordinador

Joan L. Minguella Martí

Secretari

Lluís Molina Ferragut

Coordinadors de curs

Mar Iglesias Coma
Miguel Ángel Checa Vizcaíno
Rosa M. Busquets Monge
Albert Goday Arno
Juan Gutiérrez Cebollada

Delegats de curs

Marta Martín Artal
Roger Rovira López
Lluís Enseñat Martín
Anna Álvarez Mateo

Gestor administratiu

José Antonio Pablos Recio (membre nat)

Erasmus

Lluís Molina Ferragut

Cultura

Xavier Nogués Solan

Docència i professorat

Antonio Mur Sierra

Biblioteca - aula d'informàtica

Ramon Miralles Basseda

Economia

Antoni Payá Panadés

Recerca

Ricard Sola Lamoglia

Escola Universitària d'Infermeria

Escola Universitària d'Infermeria. Quadre resum, cursos 2007-2008 i 2008-2009

	2007-2008	2008-2009
Recursos		
Plantilla fixa	14	15
Total professorat (intern + extern)	58	91
Alumnes		
Matriculats	231	231
De primer curs	86	56
Diplomats	40	62
Procedència dels alumnes (%)		
Selectivitat (PAAU)	67	57
Formació professional (FP2/CFGs)	29	24
Altres carreres	4	3
Altres	0	2

Escola Bonanova de Formació Professional Sanitària

Escola Bonanova. Quadre resum, 2008 i 2009

	2008	2009
Recursos		
Plantilla fixa (equivalent a 40 h)	20	23
Aules de formació reglada	15 ⁽¹⁾	24
Hores curriculars	13.938	15.022
Cures auxiliars d'infermeria	2.900	4.350
Documentació sanitària	1.590	1.600
Radioteràpia	1.868	1.900
Imatge per al diagnòstic	2.180	2.120
Laboratori de diagnòstic	2.230	2.220
Atenció sociosanitària	1.090	792
Anatomia patològica	2.080	2.040
Dades econòmiques (en milers d'euros)		
Total ingressos d'explotació	1.695,0	2.226,0
Despeses del personal propi	1.070,0	1.328,0
Resta de despeses	529,0	876,0
Total despeses	1.599,0	2.204,0
Resultat	96,0	22,0
	2008	2009
Indicadors		
Alumnes de formació reglada	418	453
Solicitudes per lloc ofert	297%	418%
Percentatge de baixes	6%	6%
Satisfacció de l'alumne ⁽²⁾		
La teva arribada al centre	8	8
Els ensenyaments rebuts	8	8
El funcionament del centre	7	7
La formació en centres de treball	8	8
La teva estada en el centre	8	9

(1) Inclou les aules de pràctiques.

(2) Puntuació obtinguda (0-10) en enquestes de satisfacció.

Glossari

Activitat d'hospitalització (producció clínica).

L'activitat d'hospitalització s'ha dividit en diferents productes clínics agrupats amb els següents criteris:

La cirurgia programada amb ingrés, major ambulatòria o urgent, s'identifica a partir del tipus d'ingrés del conjunt mínim bàsic de dades a l'alta hospitalària i pel tipus de GRD.

Trastorns mentals, alcohol i drogues, embaràs, part i puerperi i patologia perinatal corresponen a la categoria diagnòstica major (CDM) a què pertany el GRD.

La patologia mèdica en majors o menors de 18 anys s'identifica pel tipus de GRD i per l'edat.

Índex de substitució de cirurgia major ambulatòria (CMA).

Altes efectuades en CMA del total d'altes susceptibles de ser efectuades en CMA ateses als hospitals. Per identificar la patologia susceptible de ser tractada en CMA s'utilitzen els criteris del Consorci Sanitari de Barcelona.

Nombre de reclamacions per activitat. Nombre de reclamacions en relació amb el conjunt d'activitat de l'hospital ponderada segons càrrega de treball.

PADES. Programa d'atenció domiciliària, equip de suport.

PASSIR. Programa d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva.

Pes mitjà. Aproximació a la complexitat entesa com a consum de recursos, a partir de la mitjana del pes relatiu que té associat cada GRD. S'utilitzen els pesos relatius del Medicare (EUA).

PQ. Procediment quirúrgic.

Pressió d'urgències. Percentatge de malalts hospitalitzats ingressats per urgències.

RAE. Programa de reordenació de l'activitat dels especialistes en l'atenció primària.

Raó de funcionament estàndard (RFE). Raó entre l'estada mitjana de l'hospital i l'estada mitjana ajustada per diagnòstic. L'estàndard utilitzat és el mateix hospital l'any anterior.

Raó estandarditzada de mortalitat. Raó entre les defuncions de l'hospital i les de l'estàndard, ajustades per diagnòstic i risc. L'estàndard utilitzat és el mateix hospital l'any anterior.

Reingressos no programats a l'hospitalització.

Percentatge de malalts que han reingressat de forma urgent a l'hospital abans de 30 dies després de ser donats d'alta.

Reintervencions no programades. Percentatge de malalts que han estat sotmesos a una intervenció quirúrgica de forma urgent abans de 30 dies després d'haver estat sotmesos a una altra o dins del mateix ingrés.

UEV. Unitat estandarditzada de valoració (altes, visites, urgències, Hospital de Dia i cirurgia menor) segons el seu cost unitari mitjà i la seva relació amb la tarifa vigent de l'alta del CatSalut.

UFISS. Unitat Funcional Interdisciplinària Sociosanitària.

VHC. Virus de l'hepatitis C.

VIH. Virus de la immunodeficiència humana adquirida.

Parc de Salut MAR de Barcelona

Edifici Hospital del Mar
Passeig Marítim, 25-29, planta 10
08003 Barcelona
Tel. 93 248 32 64
Fax 93 248 32 63
info@parcdesalutmar.cat
www.parcdesalutmar.cat